

СВЕТОВНА ФАНТАСТИКА 2

БРАЙАН ОЛДИС

КРАЯТ НА МРАКА

NON-STOP

ИГ „НЕОХРОН“

БРАЙЪН ОЛДИС

КРАЯТ НА МРАКА

НОН-СТОП

Превод: Милена Кабаджова, Красномир Крачунов

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ

КАБИНИТЕ

I

Както лъчът на радара, отразен от някакъв предмет, се връща към източника си, така и биенето на сърцето на Рой Къмпейн сякаш изпълваше цялото обкръжаващо го пространство. Стоеше пред входа на жилището си и се вслушваше в бесните удари на пулса в слепоочията.

— Е, давай, отивай, ако въобще се каниш да си отиваш, е? Ти ми каза, че тръгваш!

Сладливият глас на Гуина зад гърба му ускори решението. Издаде някакъв глух вопъл, без да се обръща, трясна вратата и затърка ръцете си до болка, с единствената цел да се успокои. Така изглеждаше животът му с Гуина: отначало викове без никакъв повод, а после тези бесни, изтощаващи като болест, гневни изблици. И най-лошото бе, че чистият гняв липсваше, а имаше някакво отвратително лепкаво чувство, което и при най-нагорещената обстановка не изгонваше от съзнанието това, че той скоро отново ще се окаже тук и ще моли унизително прошка. Какво да прави? Къмпейн не можеше да мине без нея.

В ранината наоколо се мотаеха няколко души. Още не бе дошло времето за работа. Групичка, седяща на пода, играеше на „скачачи“. Къмпейн се приближи и без да вади ръцете си от джобовете, навъсено започна да наблюдава над главите им хода на играта. Полето бе разчертано направо на пода и представляваше квадрат със страни около два мъжки лакътя. По него в безпорядък бяха разпръснати кокалчета и жетони. Един от играчите се наведе и премести своите жетони.

— Обхванах пет позиции — обяви той с безжалостно тържество.

После повдигна глава и заговорнически намигна на Къмпейн.

Но той безразлично се обърна. Дълго време бе изпитвал някакъв болезнен интерес към тази игра. Бе готов да играе безкрай, докато младите му крака започваха да болят от дългото седене прегънат, а уморените очи преставаха да различават сребърните жетони. И за много други, едва ли не всички хора от племето на Грийн, в играта се

криеше никаква магия; даваше им не само усещането за простор и сила, но и емоции, от каквото обикновеното им съществуване бе напълно лишено. Но сега омаята се разсея напълно и Къмплейн бе свободен, макар че би било прекрасно отново да намери нещо, което да го привлече така.

Така унило замислен, тръгна напред и почти не обръщащо внимание на разположените от двете страни врати, но затова бързо вдигаше глава при всеки срещнат. Неочаквано забеляза насочилия се към Барикадите Уентъдж, който инстинктивно закриваше лявата страна на лицето си от чуждите очи. Той никога не бе взимал участие в общите развлечения и въобще не понасяше, когато наоколо му имаше хора.

Зашо Съветът го бе пожалил, когато е бил малък? В племето Грийн на бял свят се появяваха доста уродливи деца и всички имаха една участ: ножът. Връстниците наричаха Уентъдж Разкъсаната Устна и непрекъснато му се подиграваха, но сега, когато израсна и стана силен и агресивен, насмешките станаха сдържани и по-замаскирани.

Без да си дава сметка, че лениватата му разходка бе придобила никакъв смисъл, Къмплейн също се насочи към Барикадите, поглеждайки Уентъдж. В този участък се разполагаха най-удобните помещения, които бяха дадени за нуждите на Съвета. Вратата на едно от тях неочаквано се отвори и се показа самият лейтенант Грийн, съпровождан от двама офицери.

Макар този човек да бе на преклонна възраст, раздразнителността му и нервната походка още носеха следи от младежкия му темперамент. Малко зад него замислено крачеха офицерите Пейч и Цилак с парализатори, пъхнати в коланите.

За голямо удоволствие на Къмплейн Уентъдж се изплаши от неочакваната среща, обхвана го паника и отдаде чест на вожда.

Това бе жалък жест — главата се наведе към ръката, а не обратното, — на който Цилак отвърна с измъчена усмивка. Чинопочитанието отдавна бе станало само незадължителен обичай, макар на думи никой да не смееше да го признае.

Когато самият Къмплейн трябваше да мине край тях, той постъпи съгласно с общия обичай — обърна се и започна да гледа в друга посока. Никой нямаше право да мисли, че щом е ловец, то е с нещо по-зле от другите. Нали е казано: „Нито един човек не е по-лош

от другите, освен ако сам не изпитва нужда да оказва на някого уважение.“

Настроението му се подобри значително, той догони Уентъдж и го тупна с ръка по лявото рамо. Докоснатият мигновено се обърна и насочи към корема му къс заострен шиш. Винаги се държеше като човек, обкръжен от всички страни с неочеквани опасности. Върхът попадна точно в пъната област на корема.

— По-спокойно, красавецо. Винаги ли така поздравяваш приятелите си? — запита Къмплейн и отблъсна настрана оръжието.

— Помислих си... Пространство за тебе, ловецо... Защо си без работа? — неуверено произнесе Уентъдж, като отмести очи настрани.

— Защото съм решил да се поразходя с теб към Барикадите. Освен това тенджерите ми са пълни, а данъците — платени. Аз лично не усещам недостиг на месо.

Нататък вървяха мълчаливо. Къмплейн се опитваше да се настани от лявата страна на Уентъдж, но той не го допусна. Впрочем ловецът не искаше излишно да го дразни — можеше внезапно да се разяри и да налети на бой.

Побоищата и смъртта бяха обикновено явление в Кабините — служеха като естествено средство срещу високата раждаемост, но никой не умира с радост с цел да поддържа равновесието.

Близо до Барикадите бе пълно с хора и Уентъдж веднага се дръпна настрана, като си мърмореше нещо за ред, който той ще въведе някога. С вид на оскърбено достойнство се настани до стената.

Главната Барикада представляваше всъщност дървена преграда, напълно блокираща коридора. Винаги до нея имаше двама стражи. На това място кабините свършваха и започваше преплетен лабиринт с водорасли. Самата барикада се явяваше временно съоръжение и непрекъснато се преместваше заедно с племето.

Племето на Грийн беnomadsko: не притежаваше необходимите умения да получава достатъчно храни и непрекъснатият недостиг на месо го принуждаваше често да сменя местоположението си. Това ставаше с придвижване на предната и задната барикада. Нещо подобно ставаше и сега. Атакуваха преплетените водорасли отпред, унищожаваха ги, но им позволяваха спокойно да си растат зад тях; така племето бавно захапваше по малко от безкрайните коридори — като червей в гнила ябълка. Извън барикадата работеха мъже, които така

яростно сечаха дългите стебла, че хранителният сок летеше на всички страни. После събираха грижливо насечените парчета и извличаха колкото се може повече сок от тях. Изсъхналите пръчки употребяваха за различни цели. Най-отдалечно, точно под проблясващите остриета, ставаше събирането на млади клончета за особени подправки и семена за най-различна употреба: и като храна, и като копчета, и като насыпен баласт за своеобразния местен вариант тамбурина, и като жетони, и, накрая, като играчки за децата (за щастие плодовете бяха големи и не можеха да влязат в ненаситните детски гърла).

Най-трудната работа при очистването на територията от водораслите беше изтръгването на корените, които подобно на пътна яка мрежа пробиваха почвата под краката, а на някои места въздушните корени дълбоко потъваха в пода. След разправата с корените друга група хора събираще с лопати тор за фермите. На тези места почвата бе изключително тъпла и покриваше пода с дебелина почти половин метър; това показваше, че очистваните територии са напълно неизследвани и тук не е минавало друго племе. Пълните кошници се занасяха в Кабините, където в поредните помещения се залагаха нови ферми.

В кипящата пред барикадата работа взимаше участие и още една група мъже, която живо интересуваше Къмплейн. Това бяха стражите. С по-висок ранг от останалите, те биваха избирани изключително от средите на ловците и съществуваше определена надежда, че в един от сънищата-видимост Къмплейн благодарение на щастлива случайност ще бъде причислен към тях и ще стане член на тази предизвикваща завист класа...

Когато почти монолитната стена заплетени водорасли бе изкоренена, очите на хората се спряха на тъмните очертания на вратите. Стайте зад тях криеха в себе си различни загадки, хиляди странни предмети, понякога полезни, а в повечето случаи безполезни и дори лишени от смисъл — всички те никога били собственост на измрялата раса на Гигантите.

Задълженията на стражите се заключаваха в това, да отварят вратите на тези древни гробища и да изясняват какво от намереното може да се окаже полезно за племето. При това те, естествено, не забравяха и себе си. През определено време находките се разпределяха сред всички или се унищожаваха в зависимост от капризите на Съвета.

Много от намереното се признаваше за опасно и се изгаряше. Самата процедура по отварянето на такава врата криеше риск, макар той да бе по-скоро въображаем, отколкото действителен. По Кабините се разпространяваха слухове, че няколко малки племена, бродещи също по Джунглите в търсене на препитание, след като отваряли вратите, изчезвали тихо и завинаги.

Къмплейн не беше единственият, комуто доставяше удоволствие да наблюдава работата на другите. Много жени, всяка заобиколена с тълпа деца, се навъртаха край барикадата, пречейки с присъствието си на тези, които се занимаваха с носенето на пръчките и тора. Към тихото бръмчене на мухите, от които нямаше отърваване, се прибавяха и детските гласове. Под съпровод на тези шумове стражите отваряха следващата врата. За миг настъпваща тишина и дори селяните прекратяваха работата си и надничаха в разкрилата се стая. Но тя им донесе само разочарование.

Нямаше нищо, дори и величествен и предизвикващ страх скелет на Гигант. Това бе малък склад, пълен с различни лавици, на които бяха наредени кутии с разноцветни прахове.

Две от тях с жъlt и червен прашец паднаха и се търкулнаха, като оставиха след себе си две пътечки по пода и две облачета във въздуха. Чуха се изпълнените с възторг гласчета на децата, които рядко имаха щастие да видят нещо ярко украсено, а стражите, извиквайки къси и енергични заповеди, строиха живия транспорт и наредиха да пренасят плячката в очакващата ги зад барикадата кола.

Къмплейн усети, че любопитството му е изчезнало, и си тръгна.
Може би, независимо от всичко, трябва да отиде на лов?

— Но защо там, в гъсталака, има светлина, щом на никого не е нужна?

Независимо от шума Къмплейн чу този въпрос. Обърна се и видя, че го е задало едно от децата, наобиколили седящия в ъгъла висок мъж. До него няколко майки добродушно се усмихваха и лениво гонеха мухите.

— Светлината е необходима, за да растат водораслите — бе отговорът. — Ти също не можеш да живееш в тъмнина.

Това бе произнесено от Боб Фармър, едър и бавен човек, който поради качествата си ставаше само за работа в полето. Характерът му

бе по-весел, отколкото допускаше Науката, и затова децата го обичаха много.

Къмплейн изведнъж си спомни, че Фармър минава за дърдорко, и почувства внезапно неочекваната потребност с нещо да се развлече. Гневът, предизвикан от жена му, отдавна бе преминал и сега усещаше вътре в себе си само гнетяща пустота.

— А там какво е имало, преди да се появят водораслите? — поинтересува се дребничко момиченце.

Децата явно се опитваха малко наивно да накарат Фармър да се разприказва.

— Разкажи им историята на Света, Боб — помоли една майка.

Фармър с тревога погледна Къмплейн.

— Не ми обръщай внимание — каза ловецът, — тези теории за мен не означават нищо.

Властелините на племето не поощряваха празното теоретизиране и въобще всякакви разсъждения, нямащи практическо значение. Това обясняваше причината за беспокойството на Фармър.

— Е, какво пък, всичко това са само догадки, защото нямаме никакви записи за събитията, предшестващи възникването на племето Грийн — каза Фармър, — а дори и да има нещо, то не намираме никакъв особен смисъл в него.

След тези думи той изгледа внимателно възрастните си слушатели и побърза да добави:

— Освен това в главите ни е пълно с по-важни работи, отколкото разказването на старинни приказчици.

— Каква е тази история за Света, Боб? — нетърпеливо запита едно момче. — Интересна ли е?

Фармър поправи косите, падащи немирно на очите на момчето, и важно произнесе:

— Това е най-поразителната история, която може да се въобрази, защото се отнася за нас всички и за целия ни живот. Светът е съвършен. Той е изграден от множество палуби, подобни на тази. Навсякъде има подобни пространства, които никъде не завършват, защото представляват затворен кръг. Така ние бихме могли да вървим безкрай и никога да не стигнем границите на Света. Палубите се състоят от тайнствени помещения. В някои има полезни вещи, в други — вредни, но всички коридори са обраснали с водорасли.

— А хората на Носа? — запита друго момче. — Вярно ли е, че имат зелени лица?

— Ще стигнем и до тях — каза Фармър и понижи така глас, че слушателите му трябаше да приседнат по-близо. — Вече ви казах какво ще срещнете, ако тръгнете по страничните коридори. Но доберете ли се до главния коридор, ще се окажете на пътя към най-отдалечените части на Света. По него ще успеете да се доберете и до областите на Носовите.

— Наистина ли те имат по две глави? — запита малко момиче.

— Не, разбира се — отвърна Фармър. — Те са по-цивилизовани от нашето малко племе.

Той отново внимателно погледна възрастните си слушатели.

— Но ние знаем малко за тях, защото до територията им има много препятствия. В задълженията ни влиза колкото повече пораствате, толкова повече да знаете за обкръжаващия ни свят. Запомнете, ние не знаем много, а освен нашия свят може да съществуват и други, за които само може да се досещаме.

Децата се позамислиха, но една жена се разсмя и каза:

— Много полза ще имат да си бълскат главата с това, което може да бъде и което въобще го няма.

Къмплейн при тръгването си помисли, че в дъното на душата си е съгласен с тази жена.

Такива теории, смътни и най-разнообразни, съществуваха множество, но нито една не получи одобрението на властите. Той помисли дали един донос за Фармър няма да подобри положението му, но за съжаление никой не взимаше на сериозно този човек, а и той бе така бавен. Неотдавна, по време на последната видимост, бе бил публично с камшик за мързел по време на работа.

А Къмплейн сега трябаше да реши друг проблем — да отиде ли на лов, или не. Изведнъж откри, че през цялото това време безсмислено измерва с крачки пространството до барикадата и обратно. Нервно сви юмруци. Животът си върви, обстоятелствата се менят, но през цялото време все нещо не достига и не достига.

Опита се, както бе свикнал да прави в детството, да напрегне мислите си в търсене на онзи елемент, който така не му стигаше и който би трябвало да го спаси от уморителното беспокойство. Смътно се досещаше, че подсъзнателно върви към някаква криза, към някаква

промяна... сякаш в него се разгаряше треска, но чувстваше, че ще бъде много по-лошо.

Внезапно хукна да бяга. Гъстите му черни коси падаха пред очите. Преливащата ярост и тревога направиха младото му лице, склонно към пълнота, мъжествено и симпатично. Резките очертания на брадата подсказваха за характер, а устните — за смелост.

И все пак над това доминираше чертата, присъща на всички от племето — поглед, пълен с униние и безсмислена обида.

Къмплейн бягаше почти сляпо, без да вижда нищо от стичащата се по лицето пот — в Кабините бе прекалено топло. Никой не му обърна внимание: безсмисленото бягане бе нещо обикновено, така много хора се опитваха да се спасят от преследващите ги кошмари и да се избавят от постоянно раздразнение. Той знаеше само едно: дължен бе да се върне при Гуина. Само жените притежаваха магическата способност да даряват забрава.

Когато се втурна в каютата им, Гуина замря неподвижна, а в ръката си държеше чашка чай. Направи се, че не го забелязва, но настроението ѝ се измени и от слабичкото лице изчезна злобата. Тя имаше едро тяло и то по странен начин контрастираше с малкото лице. За миг се стегна напрегнато, сякаш очакваше физическо нападение.

— Не ме гледай така, Гуина. Аз не съм твой смъртен враг.

Той би желал да ѝ каже нещо съвсем друго, а гласът му не изразяваше достатъчно покаяние, но при вида ѝ гневът отново заговори в него.

— Разбира се, ти си моят смъртен враг — натърти тя, без да го погледне. — Аз никого не дарявам с такава ненавист, както теб.

— В такъв случай дай ми гълътка чай и да се надяваме, че ще се отровя.

— Само за това мечтая — произнесе тя с ядовит глас и протегна чашата.

Той добре я познаваше. Нейният гняв не приличаше на неговия. Неговият минаваше бавно, нейният — мигновено. Тя можеше да го удари по лицето, а след миг да го люби, като това ѝ се удаваше най-добре.

— Усмихни се — помоли той. — Ти знаеш, че се джафкаме за глупости.

— За глупости ли? Лидия, значи, е глупост за тебе? Само защото нашето единствено момиченце умря още щом се роди, е глупост, нали?

Той използва мига, че Гуина се протегна за чашката, и като прекара длан по голото ѝ рамо, напъха пръсти в деколтето на блузката ѝ.

— Престани! — викна тя и се задърпа. — Какъв мерзавец! Ти не си способен да мислиш за друго, дори когато те помоля. Пусни ме, животно такова!

Той не я пусна. Вместо това я прегърна и с другата ръка. А когато тя се опита да го ритне, ловко ѝ сложи марка и заедно с нея падна на пода. Когато приближи лицето си до нейното, Гуина се опита да го захапе за носа.

— Махни си ръцете! — с труд се изтръгна от нея.

— Гуина, мила — ласкаво ѝ зашепна.

Поведението ѝ внезапно се измени, раздразнението се смени с неочеквана нежност и тя започна да го милва.

— А после ще ме вземеш ли със себе си на лов?

— Разбира се. Ще направя всичко, което пожелаеш...

Но това, което искаше или не искаше Гуина, не оказа никакво влияние на следващите събития, защото в този миг в стаята задъхани влетяха двете племенници на жена му, Анса и Дейзи, съобщиха, че баща ѝ, Озбърт Бергъс, е зле и я вика при себе си.

В един от сънищата-видимост той бе заболял от загниване и Гуина вече го бе посещавала в далечното му жилище. Но всички смятаха, че дълго няма да издържи. Обикновено болестите в Кабините завършваха по един и същи начин.

— Трябва да отида при него — каза Гуина.

Обичаят родители и деца да живеят разделено, в критични моменти не се спазваше така строго, а и законът позволявал посещаването на болните.

— Той бе за нас неоценим човек — церемониално произнесе Къмплейн.

Озбърт Бергъс в продължение на много сънища-видимост бе старши водач и смъртта му бе за племето значителна загуба, но независимо от това Къмплейн не показва желание да навести тъста си. Племето Грийн бе преуспяло в изкореняването на сантименталностите. Щом Гуина излезе, той тръгна към пазара да се види с оценителя на

месо Ърн Рафъри и да разбере колко струва днес месото. По пътя мина край местата с оградени животни. Те бяха повече от натъпкани с домашни добичета, месото бе по-вкусно и нежно от дивечовото, донасяно от ловците. Рой Къмплейн не беше мислител и никак не успяваше да разреши парадокса: никога досега племето им не беше живяло така добре, никога досега плантациите им не даваха такава реколта, че даже обикновеният селянин ядеше месо всяка четвърта сън-видимост, но затова пък той, Къмплейн, беше по-беден откогато и да било. Ловуваше все повече, но хващаше все по-малко дивеч и много ловци, сблъскали се със същия проблем, захвърлиха занаята си и се захванаха с нещо друго.

Не успявайки да осмисли логическата връзка на ниските цени, които Рафъри бе поставил на дивеча, и изобилието от храна, Къмплейн си обясняваше печалното положение на нещата с това, че оценителят с неприязън се отнася към клана на ловците.

Къмплейн се промуши през тълпата, изпълваща пазара, и с не много почтенелен тон викна на оценителя:

— Пространство за твоето „аз“.

— За твоя сметка — с готовност отвърна оценителят.

Той вдигна очи от листа, в който така се бе вдълбочил.

— Днес месото поевтия, ловецо. Трябва да хванеш повече зверове, че да заработиш шест парчета.

— И така червата ми се обръщат! Когато те видях за последен път, ти твърдеше, че ще падне цената на зърното, негоднико!

— Изразявай се по-вежливо, Къмплейн, на мен твоето месо и даром не ми е нужно. Да, казах ти, че цената на зърното ще спадне, това е истина, но и цената на месото падна още повече.

Оценителят с удоволствие разтърси пищните си мустаци и се заля в смях. Няколко мотаещи се наблизо мъже се присъединиха към неговото веселие. Един от тях, нисък човечец на име Чин, от когото винаги вонеше, пред себе си имаше купчина кутии, които смяташе да продаде. С внезапен ритник Къмплейн ги помете и те полетяха на всички страни. С бесен рев Чин скочи да ги събира, като едновременно се сражаваше с тези, които сграбчиха внезапната плячка. От това зрелище Рафъри се разсмя още по-силно, но сега не над Къмплейн.

— Радвай се, че не живееш сред Носарите — все още смеешки се, го утеши Рафъри. — Тези хора творят истински чудеса. Те

омагьосват с дъха си годните за храна животни и ги ловят с голи ръце, така че ловци съвсем не са им нужни.

С ловко движение на ръката той хвана мухата, която го бе захапала за врата.

— Освен това те са успели да се избавят от тези проклети насекоми.

— Глупости — намеси се един старец, който се промъкна през тълпата по-близо.

— Не спори напразно с мен, Ефи — каза оценителят. — Освен ако не цениш разходите си повече от доходите си.

— Това са глупости! — потвърди Къмплейн. — Няма да се намери такъв идиот, който да повярва, че има място без муhi.

— Затова пък аз прекрасно си представям място без Къмплейн! — произнесе Чин.

Той вече бе съbral кутиите си и сега страшно се пулеше на виновника за унижението си. Двамата се втренчиха един в друг, готови за бой.

— Е, дай му да разбере! — подкачи Чин оценителят. — Покажи му, че аз не желая да виждам тук разни субекти, които ми пречат да се занимавам с работата си.

— Откога този помияр е заслужил повече уважение от ловеца? — обърна се към всички останали старият човек, наричан Ефи. — Казвам ви, лоши времена настават за племето. Щастлив съм, че няма да съм им свидетел.

Вместо отговор наоколо се разнесе бърборене, пълно с ехидност към старческата сантименталност.

Внезапно Къмплейн усети, че това обкръжение го е изморило, разблъска тълпата и си тръгна. Но забеляза, че старецът го последва, и внимателно му кимна с глава.

— Виждам всичко като на длан — с готовност заяви Ефи, явно желаейки да продължи тъжния си монолог. — Ние ставаме все по-слаби. Скоро никой няма да иска да напускаме Кабините и да сечем джунглите... Няма да имаме никаква цел, няма да има смели мъже, ще останат само лентяите и хвалипръцковците. После ще дойдат болестите, смъртта и нападенията на други племена. Виждам го така ясно, както и тебе, и там, където преди е бил лагерът на племето Грийн, отново ще израснат джунгли...

— Слушал съм, че Носарите не били глупаци — използвали разума си, а не магиите.

— Май си се наслушал на онзи тип Фармър или подобните му — ядосано забеляза Ефи. — Някои хора се опитват да ни заслепят и така да ни отклонят от истинските ни врагове. Наричаме ги хора, но те не са хора, а Чужди. Чуждите, ловецо — същества свръхестествени. Ако зависеше от мен, бих заповядал всичките да ги убиват. Как бих искал отново да преживея лов на вещици, но вече не го правят. Когато бях малък, ние през цялото време устройвахме такива ловове. Племето ни е станало прекалено меко, казвам ти го. Ако зависеше от мен...

Той засумтя и замълча, припомняйки си явно някакво клане от отминалите отдавна години. Къмплейн забеляза приближаващата се Гуина и се отдалечи почти незабелязан.

— Как е татко? — запита той.

Тя направи с длан ритуалния жест, пълен със смирение.

— Ти добре знаеш какво е това гнилота — произнесе тя с безцветен глас. — Той замина на Дългото Пътешествие, преди да дойде следващия сън-видимост.

— Пълни с живот се оказваме пред лицето на смъртта — тържествено произнесе Къмплейн. — Бергъс бе достоен човек.

— А Дългото Пътешествие винаги има начало — завърши тя цитата от Литанията. — Не успяхме да направим повече нищо. Да вървим, Рой. Вземи ме на лов в пущинака, е, моля те...

— Месото падна до шест парчета — каза той. — Няма смисъл да отиваме, Гуина.

— За парче може да се купи много нещо, например кутия за главата на баща ми.

— Това е грижа за мащехата ти.

— Аз искам да отида на лов с тебе!

Той познаваше този тон. Като се обърна сърдито, мълчаливо се насочи към предната барикада. Гуина удовлетворена ситнеше след него.

II

Ловът бе станал за Гуина най-великото развлечение. Той я избавяше от Кабините, където на жените им бе забранено да напускат територията на племето. Освен това ловът я въодушевяваше. Тя не взимаше участие в самото убийство, просто се промъкваше като сянка след Къмплейн, проследявайки зверовете, живеещи в пущинака. Независимо от разширяващото се отглеждане на домашни животни и падането на цените на дивеч, Кабините не бяха в състояние да задоволят все по-нарастващото търсене на месо. Племето непрекъснато се намираше на ръба на кризата. То бе възникнало преди две поколения, основано от дядото на Грийн, и още известно време не можеше да се самообезпечава. Въщност всяко събитие или обстоятелство, способно сериозно да измени обстановката, би могло да доведе до това, че много хора биха тръгнали да си търсят щастието сред други племена.

Отначало Къмплейн и Гуина вървяха по пътеката, започваща веднага след барикадата, но после навлязоха в пущинака.

Няколкото ловци, които срещнаха по пътя си, мълчаливо изчезваха в листака и сега ги заобикаляше самотата — шумолящото безлюдие на джунглата.

Къмплейн водеше Гуина нагоре по тесния проход, пробивайки гъсталака и стараейки се да оставя колкото се може по-малко следи.

Горе се спряха и Гуина започна неспокойно да надничава през рамото му.

Всяко водорасло се стремеше към светлината с огромна жажда за живот, сплитайки със съседите си гъста мрежа над главите им. По тази причина осветлението бе доста слабо и по-скоро възбуджаше въображението, а не помагаше на зрението. Това се допълваше от мухите и множеството малки насекоми, които като лек дим се виеха край растенията. Полезрението бе така силно ограничено, че заобикалящото ги дори на една ръка разстояние изглеждаше нереално.

Но този път нямаше никакво съмнение: внимателно ги оглеждаше някакъв мъж с малки очички и матовобяло лице. Намираше

се само на три крачки пред тях, но сред листака почти не се забелязваше. Гърдите му, широки и мускулести, бяха голи, а цялото му облекло се състоеше само от шорти. Къмплейн и Гуина спряха изненадани, но стана така, че колкото повече се вглеждаха в непознатия, толкова по-ясно ставаше всичко наоколо, с изключение на това, че там наистина имаше мъж. Неочаквано той изчезна.

— Това дух ли беше? — Гуина трепна.

Като стисна в ръката си парализатора, Къмплейн тръгна напред. Той бе вече уверен, че това бе само илюзия, възникната от играта на сенките — такова усещане предизвикващо скоростта, с която наблюдаващи ги изчезна.

Миг по-късно от него не остана и следа, с изключение на няколкото смякани растения на мястото, където бе стоял.

— Да не отиваме нататък — нервно зашепна Гуина. — Това е или Носар, или Чужд.

— Не изглупявай — отвърна Къмплейн — Добре знаеш, че в гъсталаците понякога се срещат диви хора, обхванати от безумие и живеещи сами, като зверовете. Той няма да ни причини никакво зло, а ако бе искал да ни застреля, отдавна би го направил.

Независимо от тези думи студени тръпки минаха по кожата му, когато си помисли, че скитникът може в този миг да ги следи, подготвяйки неминуемата им гибел.

— Но той имаше такова бяло лице... — възрази Гуина.

Той рязко се обърна, хвана я за ръка и така тръгнаха напред. Колкото по-бързо изчезнат от това място, толкова по-добре.

Те бързо пресякоха пътеката на дивите свине и завиха в страничния коридор. Тук Къмплейн се прилепи с гръб към стената и накара Гуина да направи същото.

— Слушай внимателно и гледай не идва ли някой след нас — прошепна той.

Водораслите шумоляха, безбройните мухи бръмчаха. Внезапно тези звуци се усилиха до такъв шум, от който, както се стори на Къмплейн, главата му щеше да се пръсне. Но сред тази разнообразна гама можеше да се отдели един, който не би трябвало да съществува тук.

Гуина също го чу.

— Приближаваме се към друго племе — зашепна тя. — То е там отпред.

Звукът, който бяхаоловили, бе плач на дете, и издаде близостта на чужденците далеч преди те да достигнат барикадата, далеч преди да се усети миризмата им. Преди няколко дни този район се кръстосваше само от свине, а сега всичко свидетелстваше, че се приближава друго племе, че то идва от друга палуба и че е нахлуло в ловните територии на племето Грийн.

— Ние ще съобщим това при завръщането си — каза Къмплейн.

Той отведе Гуина в обратната посока. Без труд те се придвижваха напред, броейки по пътя завоите и следвайки пътеката на свинете. Този район им бе известен като Стълбата на Храната и тук от по-високите нива можеше да се достигнат по-долните палуби. Зад ъгъла пред тях достигаше отчетливо грухтене и звуците на дърпани и късанни стебла. Там сигурно пасяха свине.

Къмплейн заповяда на Гуина да остане горе, свали лъка си от дясното рамо, сложи стрела и започна внимателно да се спуска долу. Кръвта на ловеца закипя в жилите му и сега, промъквайки се като сянка през джунглите, той забрави всички други грижи. Очите на Гуина го следяха с нямо възхищение. На това място водораслите бяха намерили свободно пространство да достигнат истинските си размери и приличаха на гъвкави дървета, като короните им образуваха горе плътна зелена повърхност. Ловецът се приближи до самия край и погледна надолу. Сред високите храсти, грухтейки от удоволствие, пасяха животните. Виждаха се само възрастни свине, но се чуваха и гласчетата на прасета.

Внимателно се заспуска по стълбите и се запровира между растенията, но за миг усети жал към живота, който след малко ще прекъсне. Екзекуция на свине! Постара се да сподави в себе си това чувство — Науката не одобряваше жалостта.

Край майка си се въртяха три прасета, две черни и едно златисто. С дълги крака, космати, те приличаха на вълци с чувствителните си ноздри и изтеглените муцуни. Самката се обръна, изглежда, подсъзнателно усети нещо, повдигна глава и мъничките ѝ очички подозрително зашариха наоколо, като при това се извърна с широкия си хълбок удобно...

— Рой, на помощ! — долетя пронизителен вик.

Това бе гласът на Гуина, пълен със страх.

Свинското семейство се хвърли панически да бяга, без да се оглежда, прасетата пробиваха храсталака непосредствено след майка си. Но вдиганият от тях шум не можеше да заглуши звуците на борбата, която се водеше горе.

Къмплейн нито миг не се колеба. При първия вик на Гуина се обърка, изпусна стрелата си и дори не метна на рамо лъка си, а сграбчи парализатора и полетя нагоре по стълбата. Но растящите навсякъде водорасли забавяха бягането му и когато стигна площадката, на нея вече нямаше никого.

Наистина отляво се раздаваше някакво чупене и той се хвърли в тази посока. Бягаše наведен, като се стараеше да бъде колкото се може по-малка мишена, и след няколко минути видя двама брадати мъже да дърпат Гуина.

Тя не се съпротивляваше. Изглежда, я бяха зашеметили.

И в този миг той едва не стана жертва на третия мъж, когото не бе забелязал. Той бе малко назад и затаил се сред водораслите, прикриващ изтеглянето на другарите си. Сега мъжът изстреля една стрела по коридора, която изсвири край ухото на Къмплейн.

Ловецът се хвърли на пода и така избегна и втората стрела, след което бързо изпълзя встрани, като разсъди, че от гибелта му никой няма да има полза.

Настъпилата тишина се нарушаваше само от привичното шумолене на водораслите. Но всъщност и никой няма да има полза, ако остане жив — тази мисъл го връхлетя като камък по главата. Той загуби и плячката си, и Гуина.

Сега го чакаше съдът на Съвета, където ще трябва да докладва за обстоятелствата, при което племето се е лишило от една жена. Шокът засенчи в първия момент осъзнаването на необратимостта на тази загуба. Къмплейн не обичаше Гуина, често дори я ненавиждаше, но тя му принадлежеше, тя беше негова собственост.

За щастие нарастващият в него гняв натежа над останалите емоции. Гняв. Това бе единственото вярно лекарство, съгласувано с препоръките на Науката. Той сграбчи няколко изгнили пръта и ги хвърли напред с проклятия. Гневът му се усили така, че безумието стана единствен изход. Безумието! Той се търкаляше по земята, гърчеше се, ръмжеше и виеше като див звяр сред безучастната тишина.

След известно време яростта му отслабна и си отиде, като остави след себе си празнота. Той седеше, хванал с ръце главата си, и усещаше как бие под дланите му разгорещеният мозък. Не му оставаше нищо друго, освен да се изправи на крака и да тръгне към Кабините. Той е длъжен да съобщи за станалото. Главата му бе пълна с безрадостни мисли.

* * *

Аз мога да седя тук безкрайно.

Тук винаги духа лек вятър и той винаги има една и съща температура! Тъмнина пада много рядко. Край мен водораслите растат, падат и гният. Тук мен нищо не ме заплашва, в най-лошия случай — смъртта.

Но само продължавайки да живея, аз мога да намеря това „нещо“. А може „нещото“ въобще да не съществува?

Но ако не съществува такова важно „нещо“, то това е също форма на съществуване. Отвор. Стена. Свещеникът казва, че ще стане катастрофа...

Аз почти мога да си представя „нещо“ — то, огромно е като... Нима може да има нещо по-голямо от Света? Не, та това си беше точно Светът... Светът, корабът, земята, планетата... Това са само теории на други хора, а не мои. Това са такива жалки напъти, тези теории нищо не обясняват, това са само мърморения на обърканите...

Ставай, слабоумнико!

* * *

Той стана. Дори ако връщането в Кабините нямаше много смисъл, седенето тук — още по-малко. Но преди всичко го задържаše съзнанието за това, каква ще бъде реакцията: старателно избягващи го погледи, глупави шеги за съдбата на Гуина и накрая наказанието за изгубването ѝ. Той тръгна назад, без да бърза, пробивайки си път през водораслите.

Преди да се появи на поляната пред барикадата, той изсвири. Познаха го и го пуснаха. За времето на дългото му отсъствие в Кабините бяха станали големи промени, които независимо от силната си потиснатост не можеше да не забележи.

Сериозен проблем за племето беше липсата на дрехи, за което ясно говореше хаотичната им разнородност. Нямаше двама еднакво облечени души, и това в условията, когато индивидуализмът най-малкото не беше разпространено качество.

Дрехите не служеха на племето за защита от лошото време — от една страна, те просто прикриваха голотата и успокояваха страстите, а, от друга — явяваха се най-лесният начин да се определя общественото положение. Само елитът — стражи, ловци и хора с положение, си позволяваше нещо като мундири, останалите представляваха разнородна тълпа, навлечена с най-различни тъкани и кожи.

Но сега старите и безцветни одежди изглеждаха като нови. Дори просящите се разхождаха в прекрасни зелени парцали.

— Какво става тук, дявол да го вземе, Бейч? — поинтересува се Къмпайн от минаващия край него мъж.

— Днес сутринта — стражите намериха склад с бои. Боядисай се — готви се Голям празник!

Наблизо се вълнуващ голяма тълпа. Край борда горяха огньове, на които — прилични на магьоснически казани — стояха пълни с кипяща течност всички оказали се свободни съдове.

Жълт, ален, червен, виолетов, черен, пурпурен, зелен, златен — всички тези цветове бълбукаха весело за радост на съbralите се.

Непрекъснато някой пъхаше в избран съд нещо от гардероба си. И от облаците пара се носеха възторжени възклициания.

Това бе единственият начин на употреба на боите. След като Съветът реши, че не са му нужни, стражите предоставиха тенекиените кутии за всеобщо ползване.

Започнаха танци. Във влажни дрехи, изпускащи всички цветове на дъгата, мъже и жени, разплисквайки мътните локви, се бяха хванали за ръце в голям кръг. Някакъв ловец скочи на един сандък и запя, последва го жена в жълта рокля, която се зае да пляска с ръце. Някой удари тамбурина. Все повече и повече хора подскачаха край котлите. Така те танцуваха, задъхвайки се в радостна самозабрава, пияни от оргията на цветовете, каквито повечето от тях досега не бяха виждали.

Занаятчиите и някои от стражите, отначало безразлични, в края на краищата бяха обхванати от общото настроение и постепенно се присъединиха към танцуващите. От помещението, където се занимаваха със селскостопански работи, и от барикадите тичаха мъже, които също се канеха да вземат участие в общия празник.

Къмплейн ги огледа с мрачен поглед и като се обрна с гръб, тръгна в посока на Комендантурата, където трябваше да рапортова.

Един офицер мълчаливо изслуша съобщението, после му заповяда да иде непосредствено при лейтенант Грийн.

Загубата на една от жените можеше да бъде оценена като сериозна постъпка. Племето Грийн наброяваше около деветстотин души, от които половината непълнолетни. Жените бяха около сто и тридесет. Затова никой не се чудеше, че схватките за жени в Кабините са една от най-разпространените неприятности.

Заведоха Къмплейн при лейтенанта. Заобиколеният от стражи, помнеш къде по-хубави времена възрастен мъж седеше на масата свъсил страшно надвисналите над очите му огромни вежди. Макар и да не мърдаше, видът на фигурата му изразяваше неодобрение.

— Пространство за твоето „аз“ — произнесе плахо Къмплейн.

— За твоя сметка — злобно отвърна лейтенантът.

Помълча известно време и избоботи:

— Ловец Къмплейн, как изгуби жена си?

С треперещ глас Къмплейн опиша станалото на площадката на Стълбата за Храна.

— Това е работа само на Носарите — завърши той накрая.

— Не ни разказвай подобни глупости! — изръмжа Цилак, един от приближените на Грийн. — Ние вече сме слушали тези истории за свръххората. Ние не им вярваме. Племето Грийн владее цялата тази страна на Джунглата.

Докато Къмплейн продължаваше разказа си, злостта на лейтенанта нарастваше и нарастваше. Започна да трепери, очите му се напълниха със сълзи, от изкривените устни закапаха лиги, а от носа — сополи. Под яростния му напор масата започна ритмично да се клати. Грийн се тресеше, ръмжеше, а лицето му под перчема гъсти, разпилени сиви коси стана направо синьо. Независимо от уплахата си ловецът бе принуден да си признае, че това е едно наистина неповторимо зрелище.

Неочаквано настъпи кулминацията. Лейтенантът, едва жив от изтощение, падна и замря. Веднага Цилак и Пейч застанаха над тялото му с готови парализатори. Лицата им трепереха от гняв. Много бавно, още гърчейки се, лейтенантът се изправи, застана на краката си и с труд се отпусна в креслото. Той явно бе силно изтощен от този ритуал.

Така след време и удар ще получи, помисли Къмплейн и това му донесе неочаквано утешение.

— Сега трябва да те накажа съгласно със закона — с усилие произнесе старецът.

Той безпомощно зашари с очи из помещението.

— Гуина беше безполезна за племето, макар да бе дъщеря на такъв знаменит баща — каза Къмплейн и облиза с език устните си. — Виждате ли, тя не можеше да има деца. Роди само едно момиче и повече не забременя. Разберете, така го каза отец Марапер.

— Марапер е гаден мръсник! — извика Цилак.

— Твоята Гуина бе така привлекателна и красива — каза Пейч.

— И май е била добре в леглото, а?

— Ти, младежо, познаваш законите — заяви лейтенантът. — Тях ги е създал моят дядо, когато е основал това племе. Заедно с Науката те имат голямо значение за племето ни. Какъв е този шум навън? Да, моят дядо... бил е велик човек. Помня как в деня, когато умираше, изпрати да ме повикат...

Въпреки че страхът още не беше го напуснал, Къмплейн с неочаквана яснота видя и четиримата такива, каквито са всъщност: задълбочени в себе си, те обръщаха на другите внимание само в онази степен, в която откриваха в тях собствените си страхове. Изолирани и самотни, те бяха в конфликт с всички наоколо.

— Каква ще бъде присъдата? — Цилак рязко прекъсна спомените.

— Почакай де, нека помисля. Казано честно, ти вече си наказан със загубата на такава жена, Къмплейн. Временно никаква друга няма да се намери за тебе. Какви са тези вопли там?

— Той трябва да бъде наказан публично, иначе ще започнат да говорят, че губите властта си — хитро забеляза Пейч.

— Е, разбира се. От дъното на душата си знам, че ще го накажа. Забележката ти е излишна, Пейч. Ловец Къмплейн, ти в продължение на шест следващи сън-видимости ще получаваш по шест удара с бич,

като наказанието ще бъде изпълнявано от капитана на стражите преди сън, като се започне от днес. Това е. Можеш да си вървиш. Цилак, за бога, иди и виж какво всъщност става там...

Къмплейн затвори вратата след себе си и се оказа в самата сърцевина на оргията на цветовете и звуците. Стори му се, че се е събралио цялото племе и всички взимат участие в този безсмислен и безумен танц. При други обстоятелства би се присъединил към тях, понеже, като всеки от тях, се стремеше макар и за кратко да захвърли от себе си сивото еднообразие на дните, но в сегашното си настроение само внимателно заобиколи тълпата, като се постара да не попада пред очите на никого. Но същевременно се въздържа и от завръщане в килията си (по обичая и от нея ще го изгонят, понеже на ергените не се полагаше отделно помещение). Въртеше се около тълпата, наблюдаваше буйството на танците и усещаше в стомаха си тежестта на предстоящото наказание.

Отделни групи се отделяха от общата маса и заиграваха на двойки в такт с музиката на някакви инструменти. Оглушителният шум, трескавите движения на крака и ръце...

Гледайки всичко това, човек, който не взимаше участие в буйството, можеше да открие немалко причини за беспокойство.

Само няколко души не участваха във всеобщото празненство. Това бяха високият доктор Линдси, Фармър, Уентъдж, както винаги криещ лицето си, и палачът. Последният бе просто на работа, заради която се бе появил със свита на стражи, и застана до Къмплейн.

На осъдения ловко свалиха дрехите, след което си получи първата порция от определеното наказание. В нормални условия изпълнението на палача би привлякло тълпа зяпачи, но сега вниманието им бе приковано към по-интересно зрелище и затова ловецът страдаше почти в самота. На следващия ден щеше да разчита на по-многобройна публика. Като скри нанесените рани под дрехите си, той с труд се отправи към жилището си. Там го очакваше отец Марапер.

III

Отец Хенри Марапер бе едър и набит мъж. Когато сядаше на пода, той се опираше с гръб о стената, а огромният му корем равномерно се вълнуваше пред него.

Позата, в която се намираше, бе обичайна за него, но затова времето на появата му бе необичайно. Къмплейн спря пред сгърчената фигура на свещеника и зачака приветствие или обяснение, но понеже такова не последва, бе принуден да заговори пръв. Обаче нищо не му дойде в главата, освен неопределено изсумтяване.

Марапер вдигна нагоре мръсната си лапа.

— Пространство за твоето „аз“, сине мой.

— За твоя сметка, отче.

— И за сметка на беспокойството на твоето съзнание — небрежно провъзгласи свещеникът, след което, дори без да се опита да се надигне, изпълни ритуалния жест, означаващ символа на гнева.

— Набиха ме, отче — съобщи Къмплейн.

Той си наля в чаша жълтенкова вода от стомната, отпи няколко гълтки, а останалите използва за навлажняване и приглеждане на косата си.

— Да, чух за това, Рой. Надявам се, да си получил облекчение?

— Разбира се, но изключително за сметка на гърбината ми.

Той се зае да си сваля ризата, като го правеше много бавно и внимателно. Болката, предизвиквана от докосването на материята към раните, бе почти приятна. Естествено, по време на следващия сън-видимост ще бъде значително по-лошо. Къмплейн хвърли окървавената дреха на пода и я наплю. Раздразнението му се усили от безразличието, с което свещеникът наблюдаваше действията му.

— Ти защо си тук, а не на танците, Марапер? — с яд запита той.

— Задълженията ми са свързани с духа, а не с развлеченията — набожно произнесе свещеникът. — Освен това познавам и по-добри начини на забавление.

— Като например грабежите в пущинака, нали?

— Утешава ме това, че ти така сериозно се отнасяш към работата си, приятелю. Това съответства на Науката. Страхувах се, че ще те намеря в дълбоко униние, но както виждам, моето утешение, защастие, не ти е нужно.

Къмплейн хвърли поглед на лицето на Марапер, но се постара да не среща ласкавата му усмивка. Свещеникът не беше личност приятна и в тези минути приличаше повече на някакво идолче, отколкото на човек от плът и кръв — жив паметник на качествата, на които човек бе задължен за оцеляването си: хитростта, коварството и egoизма.

Не намирайки сили да се справи сам със себе си, Къмплейн неочеквано изпита прилив на благодарност към този човек — той поне го познава и ще се справи.

— Нека състоянието на нервите ми не те тревожи, отче — каза той. — Ти вече знаеш, че загубих жена си, и сега животът ми струва малко. Всичко, което постигнах, а то не беше много, загубих, това, което запазих, ще ми отнемат със сила. Стражите, които днес ме налагаха и утре отново ще ме нашибат, ще дойдат и ще ме изгонят при самотните мъже и децата. Никаква награда за успешния лов, никакво съчувствие за бедата. Законите на това племе са прекалено сурови, свети отче, самата Наука е пълна с гадни формулировки, а целият този потискащ ни свят не е нищо друго освен източник на нещастия. Защо трябва да бъде именно така? Защо няма и намек, че има и по-добро? Какво пък, сигурно и аз никога ще се побъркam като брат ми. Ще пробягам през тази тълпа кретени и всеки от тях ще наградя с моята болка!

— Избави ме да слушам останалото — каза свещеникът. — Имам достатъчно богата енория, за която трябва да се грижа. Винаги съм готов да те изслушам, но гнева остави за себе си...

Той стана, протегна се и с царствен жест поправи на плещите си мръсното наметало.

— Но какво ни дава този живот? — запита Къмплейн.

Той се бореше с яростното желание да стисне с яките си пръсти тълстата шия на свещеника.

— Защо сме ние тук? Каква е целта на съществуването на този свят? Като пастир божи отговори ми честно на това.

Марапер дълбоко въздъхна и протегна двете си ръце към пространството.

— Деца мои, невежеството ви е поразително, затова пък колко надменност има във вас! Ти казваш „Свят“, а разбираш само това малко и незначително племе. Светът е нещо далеч повече. Ние, водораслите, джунглите, Носарите — с една дума, всичко — се намираме в своеобразна кутия, наричана кораб и летяща от една част на външния свят в друга. Казвал съм ти това много пъти, но ти просто не си в състояние да го разбереш.

— Отново тези теории — мрачно възклика Къмплейн. — Какво от това, че светът се нарича кораб или корабът се нарича свят, така или иначе за нас това няма никакво значение.

По неизвестни причини тази теория въобще не се ползваше с уважение в Кабините, но сега тя разтревожи душата му и възбуди у него страх. Той стисна юмруци и каза:

— Сега бих искал да заспя, отче. Сънят поне носи успокоение, а ти ми говориш само със загадки. Знаеш ли какво понякога сънувам? Ти винаги казваш, че в съня си трябва нещо да разбера, но защо никога не мога да чуя от това дори думичка.

— И не само насън — вежливо забеляза свещеникът и се обърна към изхода. — Исках да те запитам нещо важно, но сега ще трябва да почакам. Ще се върна утре сутринта и се надявам да те видя в по-добро настроение, а не в избиващото те под действието на излишна доза адреналин — заяви той и затвори след себе си вратата.

Марапер бе изчезнал отдавна, а Къмплейн продължаваше да седи, впил поглед в затворената врата, като съвсем не чуваше гамата, донасяща се отвън. Накрая изтощен се изтърколи на празната постеля.

Сънят не идваше, затова пък се появиха спомените за безбройните скандали, които те с Гуина разиграваха един на друг в тази стая и се заливаха с изтънчени оскърбителни изрази — все от тези чести и безсмислени дуели. Преди му се струваше, че това ще продължи безкрай, но сега и този епизод свърши. В тази минута Гуина спеше с някой друг.

Тогава Къмплейн бе обзет от две противоположни чувства — съжаление и облекчение едновременно. Припомняйки си всички обстоятелства при отвлечането на Гуина, неочаквано си представи призрачната фигура, която при вида им се разтвори в гъсталака. Но веднага в главата му плъпнаха и други спомени за странни произшествия, които му се струваха още по-опасни, отколкото

тайнственото изчезване на фигурата. През това време отвън се въззари тишина. Дълбането в собствените му мисли бе заело повече време, отколкото бе предполагал. Танците свършиха, танцьорите ги повали сънят. Само неговото съзнание бодърстваше сред смъртоносните завеси на тишината, обхванала коридорите на Кабините.

Ако в тази минута бе отворил вратата, щеше да чуе тихо шумолене — отзукът на растежа на водораслите. Но под действието на нервното напрежение дори самата мисъл да отвори вратата му се струваше ужасна. Спомни си легендите, които се разпространяваха — легендите за тайнствени необикновени същества.

На първо място това бяха загадъчните хора от Носа. Територията им се разполагаше много далече, а те самите се различаваха с някакво неизвестно могъщество, тайнствено оръжие и съвсем различни обичаи. Постепенно се разселвали из гъсталаците водорасли и в бъдеще, както твърдяха легендите, щели да се справят с всички останали племена. Но макар и Носарите да вдъхваха ужас, поне нямаше никакво съмнение, че все пак са хора.

Докато мутантите, на свой ред, бяха полухода.

Изгонени от племената си, те живееха или сами, или на малки групи в гъсталака. Имаха или прекалено много зъби и пръсти, или прекалено малко мозък, а заради многочислените вродени уродства те едва успяваха да спасят жалкия си живот.

Те бяха страхливи и по тази причина им се приписваха множество отвратителни качества.

И, накрая, Чуждите. Те въобще не бяха хора. В сънищата на старците, такива като Ефи, се явяваха постоянно. Те възникваха свръхестествено от горещия чернозем на джунглата, а убежищата им се намираха на места, до които никой не беше стигал. Нямаха нито сърца, нито кръв, но външно приличаха на хора, благодарение на което биха могли да живеят незабелязано сред обикновените смъртни, събирайки сили — подобно на вампири — да изсмучат от човека цялата му жизнена енергия. Понякога племето провеждаше хайки за тях. Телата на подозрителните биваха разпаряни, но като правило там намираха кръв и вътрешности. Този пример най-добре показваше колко са неуловими Чуждите, в чието съществуване никой не се съмняваше — доказателство бе фактът за организирането на

преследването им. Дори в този миг те можеха да се крият зад вратата и бяха неясна заплаха, подобна на мълчаливия образ сред растенията.

Такава бе примитивната митология на племето Грийн, като тя не се различаваше съществено от подобните кошмарни повествования, разпространени сред другите племена, които блуждаеха по територията, известна под името Джунгли.

Особено място в тази митология заемаха така наречените Гиганти. За Носарите, мутантите и Чуждите знаеха най-малкото, че съществуват. Понякога от гъсталациите измъкваха жив мутант и го заставяха да танцува продължително, докато хората не се уморяха от зрелището и не го отправеха на Дългото Пътешествие. Множество войници бяха готови да се хвалят и кълнат, че са се били с Носарите и Чуждите. Но въпреки това и трите вида имаха нещо нереално в себе си. По време на видимостта, в компанията на други такива храбреци, беше леко да се вярва или не в тяхното съществуване.

С Гигантите нещата стояха иначе. Те бяха съществували напълно реално. Някога всичко им е принадлежало, светът е бил техен, а някои твърдят, че и самите хора произлизат от тях. Следите на могъществото им се виждаха навсякъде, миналото им величие беше очевидно.

Ако някога намислят да се върнат, то всяка съпротива би била безсмислена.

И над всички тези фантастични образи проблясваше като маяк още един, по-фантастичен, по-скоро просто символ, отколкото конкретно същество. Наричаха го Бог.

Никой не изпитваше страх пред него, но името му рядко се споменаваше, така че поразителното бе по какъв начин то въобще се запазва и прехвърля от поколение на поколение. С него бе свързан изразът „боже пази“, който звучеше много убедително, макар и да не казваше нищо конкретно. По такъв начин понятието Бог бе сведено в края на краишата до дружелюбно проклятие.

Но въпреки всичко това нещото, което Къмплейн бе забелязал днес в Джунглите, беше къде-къде по-тревожно от всичко останало. Отдавайки се на тези размишления, той си спомни още един факт: детския плач, който те с Гуина чуха.

Тези два отделни факта неочаквано обединиха в единно цяло тайнствения непознат и приближаващото племе. Този мъж не беше нито Чужд, нито още по-тайновено същество. Той беше най-

обикновен ловец от плът и кръв, само че принадлежеше на друго племе, а значи и обяснението се оказващо просто и разбрано.

Къмплейн се отпусна и легна. Разсъжденията подобриха настроението му, но въпреки това бе в известна степен недоволен, че не стигна до тези изводи по-рано. Но бе открил в себе си неочеквани способности за дедукция, от което изпита удовлетворение.

Прекалено зле използва мозъка си. Целият му предишен живот бе само набор от автоматични реакции. Управляваха го местните обичаи, Науката или собствените му настроения. Сега това трябваше да се промени. От тази минута той ще стане друг, подобен, е, да кажем, като Марапер. Ще преценява събитията, но не в онзи материален смисъл, както Рафъри оценява стоката.

За проверка трябва да се запаси с определени данни, които ще съставят единното цяло.

С помощта на този метод и достатъчно количество разнообразни данни той може би ще успее да осъзнае логически концепцията на кораба...

Почти незабелязано Къмплейн потъна в сън. Когато се събуди, не го поздрави, както обикновено, миризмата на вряща храна. Рязко стана и мигновено изохка, като се хвана за главата. После слезе от леглото. За миг му се стори, че мъката по Гуина напълно го е овладяла, но веднага усети, че вътре, някъде дълбоко в него, се пробужда енергията.

Той се канеше да действа, усещаше потребност веднага да извърши нещо, а какво се крие зад това — времето ще покаже. Отново се появи предчувствието за бъдещи огромни промени.

Напъха се в панталоните, добра се до вратата и широко я разтвори. Вън стоеше странна тишина. Къмплейн прекрачи прага.

Гуляят беше свършил и участниците в него не бяха се опитали дори да се приберат вкъщи, а лежаха сред разноцветните петна, направо там, където ги бе съборил сънят. Почти всички безумно хъркаха и само децата тук-таме се опитваха напразно да пробудят сънните си майки. Кабините приличаха на бойно поле след безкръвна битка, за жертвите на която страданията още не бяха свършили.

Къмплейн тихо вървеше сред спящите. В помещението, предоставено на самотните мъже, се надяваше да намери някаква закуска. За миг се вгледа в любовна двойка, разположила се на полето за игра на „скокловците“. Мъжът се оказа Чин. Ръката, с която

прегръщащ пухкавата девойка, се криеше под роклята ѝ, лицето си беше тикнал в Орбитата, а краката му пресичаха Млечния Път. Малки мушкици пълзяха по момичето и изчезваха под дрехите ѝ.

В далечината се видя някаква фигура, в която Къмплейн с неудоволствие позна майка си. В Кабините имаше закон, наистина, не особено строго спазван, че детето трябва да прекрати отношенията си с братята и сестрите си, когато достигне с главата си бедрото на възрастен, а с майка си, когато израсне до пояса ѝ.

Но Мойра бе жена своеобразна и упорита, езикът ѝ не признаваше никакви закони и тя се захващаща да бърбори с многочислените си деца при всеки удобен случай.

— Здравей, мамче — измърмори Къмплейн. — Пространство за твоето „аз“.

— За твоя сметка, Рой.

— И лоното ти да бъде все така плодоносно.

— Ти добре знаеш, че съм вече достатъчно стара за такива удоволствия — каза тя, обидена от това, че синът ѝ я бе поздравил прекалено формално.

— Мамо, търся нещо за похапване.

— Е, да, така е, когато Гуина вече я няма. Казаха ми за това. Уини е била свидетелка как са те били и е чула да четат присъдата ти. Ще видиш, това ще довърши бедния ѝ баща. Жалко че не успях за бичуването, разбира се, следващите ще се постарая да не пропусна, естествено, ако ми се удаде. Но аз с такъв страшен труд успях да си осигури малко прекрасна зелена боя и ето че блузката, която съм облякла, е като нова. Харесва ли ти? Това наистина е фантастично.

— Чуй ме, мамо, ужасно ме боли гърбът, а освен това нямам никакво желание да говоря.

— Разбира се, че ще те боли, Рой. Странно би било, ако е иначе. Направо се разтрепервам, като си помисля как ще изглеждаш в края на наказанието. Имам мехлем, с който ще те натъркам, и това ще ти облекчи мъките. А после ще те покажа на доктор Линдси, ако само имаш някакъв дивеч, с който да му платиш за съвета. Но сега, когато Гуина я няма, сигурно ще се намери нещо. Казано честно, аз никога не съм я обичала.

— Чуй, мамо...

— Ако отиваш на проповедта, ще дойда с тебе. Иначе излязох просто да се поразходя. Старата Тумер-Мънди ми каза под секрет, откъде всъщност го е разбрала, само бог знае, че стражите са намерили малко чай и кафе в склада на бойте. Ти забеляза ли, че това не раздаваха? Кафето на Гигантите е къде по-хубаво от нашето...

Потокът думи го заливаше дори когато лапаше закуската. После се остави тя да го заведе в стаята си, където му намаза гърба с нещо лепкаво. По време на тези действия бе принуден, за кой ли път, отново да изслуша всички добри съвети.

— Рой, помни, че не винаги ще бъде така лошо. Просто сега имаш дни на неуспехи. Не позволявай това да те пречупи...

— Нещата винаги са били лоши, така че, мамо, защо въобще трябва да се живее?

— Ти не трябва да говориш така. Знам, че Науката препоръчва по-често да прекарваме времето си в печал, а и ти не можеш да виждаш нещата така, както ги виждам аз. Винаги съм твърдяла, че животът е велика тайна. Само фактът, че живеем...

— Всичко това го знам. За мен животът е само един наркотик, с който някой ме опива!

Майка му погледна изкривеното от гняв лице и се смути.

— Когато се опитвам да те утеша — каза тя, — представям си огромна чернота, която обхваща всичко. И неочеквано в тази чернота започва да мига огънче, а после и други. Това са пламъчетата на нашия живот, насочени към благото, и сиянието им осветява всичко наоколо. Но какво означава тази чернота, кой запалва тези огънчета и защо... — тя въздъхна. — Когато тръгнем на Дългото Пътуване и когато нашите огънчета угаснат, тогава сигурно ще знаем повече.

— И ти казваш, че това те утешава — презрително подхвърли Къмплейн.

Той отдавна вече не слушаше тези метафори на майка си, въпреки че, без да желае да си го признае, точно те смекчиха тъгата му.

— Да, разбира се, това ме утешава. Усещаш ли как някъде там пламтят огънчетата?

Като каза това, тя с малкия си пръст докосна точките на масата между тях.

— Доволна съм, че моето огънче не гори в самота в някакво непознато място.

Сгънатият й пръст се прицели някъде в пространството.

Къмплейн поклати глава и стана.

— Не го виждам — призна си той. — Може би щеше да е по-добре, ако светеше някъде по-далеч.

— Разбира се, би могло да бъде и така, но тогава и всичко наоколо щеше да е различно. От това се страхувам, че можеше да е различно.

— Възможно е да си права. Лично аз просто предпочитам всичко да е тук, но да е иначе, мамо. Брат ми Грег, който напусна племето и отиде да живее в Джунглата...

— Още ли мислиш за него? — оживи се старицата. — Грег беше щастливец, Рой, и ако бе останал, то сега би бил вече страж.

— Мислиш ли, че е още жив?

Тя недоволно поклати глава.

— Там, в дебрите? Бъди съвсем сигурен, отдавна са го хванали Чуждите. Колко жалко, колко жалко. Грег щеше да бъде добър страж, винаги съм го казвала.

Къмплейн се канеше вече да тръгва, когато тя добави:

— Старият Озбърт Бергъс още диша. Казаха ми, че вика дъщеря си Гуина. Сега ти си длъжен да отидеш при него.

Поне сега тя казваше безспорната истина и в дадения случай изпълнението на дълга можеше прекрасно да се съчетае с удоволствието, защото Бергъс бе един от признатите герои на племето.

По пътя си не срещна нито една жива душа, с изключение на едноокия Оливело, който мъкнеше на здравия си гръб две убити патици и с кисел вид го поздрави.

Помещението, което Бергъс използваше за стопанството си, бе в самия край на Кабините, макар преди време от него да се виждаше предната барикада. Но сънищата-видимост минаваха, племето бавно се придвижваше напред и това обиталище изоставаше назад. Озбърт Бергъс бе на върха на славата си, когато живееше в центъра на района, заеман от племето. Сега, на стари години, стаите му бяха разположени в покрайнините.

Последната граница — барикадата, разделяща племето от Джунглата, започваше веднага след вратата му. От най-близките съседи го отделяха доста празни помещения, чиито страхливи стопани се бяха преселили по към центъра. Старият инат обаче си остана на

мястото, без да обръща внимание на нарастващите трудности при общуването с останалото общество, и предпочиташе съзерцателния начин на живот сред опустошението пред мерзостта да бъде заобиколен непрекъснато от тълпи жени.

До това място следите на празненството не бяха стигнали. Настроението на всеобщо щастие, възцарило се в района на Кабините, не бе стигнало унилата и безрадостна територия на Бергъс. Някога, много-много отдавна, най-вероятно по времето на Гигантите, на това място бе станал взрив. Стените били опърлени яко, а по средата на палубата зейнала дупка с размерите на човек. Необходимо е да се допълни, че в района на жилището на стария водач никога не бе имало светлина.

Непрекъснатото придвижване на племето напред също бе внесло своя дял в оstarяването на тази територия, а водораслите, гъсто избуяващи зад барикадата, пускаха през мръсния под измъчени и изпочупени израстъци, които стигаха до бедрата на хората. С известна тревога Къмплейн почука на входа. Вратата се отвори и сред шума на множество гласове и кълба въртящи се пари той видя лежащия Бергъс, завит с нарязани мекожълти водорасли, дълги около половин метър. Тялото му напомняше на труп, пронизан от растящи клони.

— И така корабът бил загубен и човекът бил загубен — хъркаше старецът и очите му, без да виждат, се спряха на влезлия Къмплейн. — Навсякъде намирах тези развалини и повтарям: колкото повече време минава, толкова шансовете ни да се намерим изчезват. Вие, глупави жени, не ме разбирайте, безразлично ви е, но аз казвах на Гуина много пъти, че той вреди на племето. Ти лошо правиш — така му казвах, — като унищожаваш всичко, на което се натъкнеш, само защото не ти е нужно лично. Ти гориш книги, унищожаваш филми, тъй като се боиш, че някой може да ги използва против тебе. Казвах му, в тях се съдържат такива тайни, които ние трябва да знаем, а той, глупакът му с глупак, не разбираше, че не бива да се унищожава всичко поред, а да се приведе в някакъв порядък. Казвах му, че съм видял повече етажи, отколкото той е слушал, казвах му... Какво търсиш тук?

Понеже това прекъсване в безкрайния монолог бе предизвикано най-вероятно от неговото присъствие, Къмплейн се поинтересува не може ли да бъде с нещо полезен.

— Полезен ли? — повтори Бергъс. — Аз винаги сам съм се грижил за себе си, както далеч преди мен и моят баща. Той беше велик водач. Искаш ли да узнаеш как се е появило нашето племе? Ще ти разкажа. Баща ми, заедно с мен, тогава бях съвсем малък, откри това, което Гигантите наричали арсенал. Да, помещение, пълно с парализатори, пълно-препълнено! Без това откритие племето Грийн никога не би станало това, което е сега. Да, аз и сега бих стигнал до арсенала, ако не се боях. Това е далече в центъра на Джунглата, там, където краката стават ръце и подът избягва, където започваш да летиш из въздуха като муха...

Той вече почва да бълнува, помисли Къмплейн. Няма никакъв смисъл да му казва за Гуина, щом бърбори за крака, станали ръце.

Неочекано старият водач замълча и заговори отново едва след няколко минути.

— Откъде се взе тук, Рой Къмплейн? Дайте ми да пийна, че гърлото ми е направо пресъхнало!

Като кимна на една жена да донесе питието, Къмплейн каза:

— Дойдох да видя как се чувстваш. Ти си велик човек и ми е жал, че те е постигнала такава беда.

— Велик човек... — глуповато замърмори старецът, но изведенъж гневно се развика: — Къде ми е питието? Дявол да ви вземе, какво правите там, жени проклети? Задниците ли си миете?

Една млада жена се усмихна кокетно на Къмплейн и подаде на стареца чашата. Бергъс бе прекалено слаб сам да пие и затова ловецът побърза да му помогне, като наливаше гъстата течност направо в устата му.

При това той забеляза, че очите на водача се опитват да се срещнат с неговите, но според обичая се постара да не допусне това. Обърна се и внезапно усети царящата наоколо мръсотия. На борда имаше достатъчно много кал, че да растат по него водорасли, но тук дори сухите стебла бяха изпоцапани с нещо лепкаво.

— Защо не е тук лейтенантът? Къде е доктор Линдси? Къде се е скрил отец Марапер? — неочекано се разбесня Къмплейн. — Те са длъжни да се погрижат за по-добри условия за тебе.

— По-внимателно с тази лъжица, синко. Почакай малко, докато прегълътна. Ох! Проклет корем. Така ме боли. Доктор ли? Аз заповядах на жените да го отратят. Лейтенантът? Не му е до мен. А освен това и

той е така стар като мен. В един от сънищата-видимости Џилак ще го свали и сам ще поеме властта. Той е човек...

— Може би трябва да доведа свещеника? — с отчаяние произнесе Къмплейн, като видя, че Бергъс отново започва да бълнува.

— Свещеника? Че кой е той? Хенри Марапер? Ела по-близо, ела, ще ти кажа нещо, което само ние двамата ще знаем. Това е тайна. На никого не съм я казвал. И никога не съм говорил за нея. Спокойно де. Хенри Марапер ми е син. Да. И не вярвам в тези негови измислици, да, не вярвам!

На това място той отново се загърчи и захърка, че Къмплейн сметна тези звуци за предизвикани от болката, докато не съобрази, че това е само смях, често прекъсван от викове: „Мой син.“

Да седи повече тук, беше безсмислено. Недоволно се изправи, кимна късо на една от жените и побърза да излезе, като остави Бергъс с такива гърчения, че клоните на корема му се удряха едни в други. Останалите жени не проявяваха никакъв интерес към ставащото и лениво си говореха разни сплетни, като гонеха от себе си мухите.

Откъси от дърдоренията им преследваха Къмплейн, докато вървеше към вратата.

— И откъде само взима тези дрехи, бих искала да знам? Та той е само един сополанко. Казвам ви, той е доносник...

— Мама Калидрам преди малко роди седем близначета. Всички умряха, само едно още се мъчи. Бедното. Помните ли, последният път тя роди петорка? Казах ѝ направо в очите да бъде предпазлива с това момче...

— Всичко загубил...

— Лъже...

— Никога досега не съм се смяла така...

Когато Къмплейн се оказа в тъмния коридор, той се облегна към стената и с облекчение въздъхна. Честно казано, нищо не направи, дори не каза за изчезването на Гуина, макар че затова дойде, но въпреки това нещо в него се измени, сякаш някаква огромна тежест се намърда в главата му, започна да причинява странна болка и го изпълваше със смътни предчувствия за приближаващи се промени.

В жилището на Бергъс бе така горещо, че Къмплейн усети как се облива с пот. Дори тук, в коридора, още се чуваше женското дърдорене. Неочаквано видя Кабините такива, каквито бяха всъщност:

огромна пещера, пълна с бръмчене на множество досадни гласове, и наоколо никога и никъде няма друго освен празните досадни гласове, замиращи в далечината...

IV

Видимостта бавно завършваше. Скоро щеше да започне периода на съня и Къмплейн чувстваше как с приближаването на следващата порция от наказанието стомахът му става нещо неспокойен. През три сън-видимости на четвъртата както в Кабините, така и в околната територия настъпваше мрак. Наистина той не беше пълен — тук и там по коридорите тлееха квадратчетата на контролните лампички и напомняха луната, а само в помещенията бе безлунно и цареше тъмнина.

Такъв всъщност бе привичният закон на природата. Наистина старците казваха, че по времето на техните родители тъмното не продължавало така дълго, но като правило старците имат такава лоша памет и така обичат да разказват странни истории за детството си, че...

В тъмнината водораслите се опрашваха и листата импадаха като на празни люспи. Гъвкавите им стебла ставаха сухи, лесно се чупеха и всички с изключение на най-младите почерняваха. Такава бе кратката зима. Когато се появяваща слънцето, младите кълнове и стръкове енергично поемаха нагоре, като покриваха мъртвите растения с нова вълна зеленина. След четири сън-видимости и те умираха. Този цикъл преживяваха най-силните и приспособените.

Сегашната видимост по-голяма част от неколкостотинте души, живеещи в Кабините, прекарваха бездейно, предимно в хоризонтално положение. След подобно варварско веселие винаги идващ период на апатия и спокойствие. Всички чувстваха облекчение и в същото време бяха неспособни да се включат във всекидневната рутина. Умората и вялостта като безброй пипала бяха омотали племето. Водораслите зад барикадата отново започнаха да си възвръщат изчистените поляни — но дори и това не бе в състояние да изправи на крака хората.

— Бих могъл да ги изколо да крак и нито една ръка не би се стегнала за защита — каза Уентъдж.

По дясната част на лицето му се плъзна нещо, което напомняше вдъхновение.

— Че защо не го направиши? — иронично се поинтересува Къмплейн. — Ти знаеш какво се казва в Литаниите: сдържаните лоши желания нарастват и разрушават съзнанието. Хващай се на работа, Пробита Бърно.

Той мигновено бе хванат за ръка и острието на ножа застина на милиметър от гърлото му. Право пред него се оказа удивително лице — дясната половина изкривена от гняв, лявата — застинала в мъртва чужда усмивка, а голямото сиво око в нея гледаше само за себе си, заето с личните си видения.

— Ти не ще посмееш повече никога да ме наричаш така, гниеща развратнице — злобно засьска Уентъдж.

После се обърна и отпусна ръката с ножа. Яростта му се смири, угасна и се появи нещо като разкаяние. Той си спомни за уродливостта си.

— Прости ми.

Къмплейн също искаше да изкаже съжалението си за изречените думи, но Уентъдж вече не го слушаше.

Развълнуван от тази случка, Къмплейн бавно продължи напред. Бе срецнал Уентъдж, когато се връщаше от гъсталаците, където бе следил за приближаващото племе. Ако нещата доведат до сблъскване, то това нямаше да стане скоро. Отначало ще започнат схватки между следящи се един друг ловци, а това, независимо че означаваше смърт за много от тях, би ги избавило от еднообразието на всекидневието. Но сега Къмплейн реши да остави тези мисли за себе си. Нека някой друг, по-почитащ от него властта, да донесе това на лейтенанта.

Той тръгна към жилищата на стражите, където го чакаше поредната порция камшици, и не срецна по пътя си никого освен Уентъдж. Навсякъде още цареше апатията и даже палачът се оказа неспособен за действие.

— Имаш още много сън-действителности пред себе си — каза той. — Къде си се разбързал? Изчезвай и ме остави да си полежа спокойно. Върви и си търси нова жена.

Къмплейн се върна в своята кутийка. Режещата болка в стомаха затихна. Някъде в едно от страничните коридорчета някой свиреше на китара. До него достигна част от песента, изпълнявана от приятен тенор.

... в живота твой...

... така дълго...

... Грогия...

Това бе стара и забравена песен и той я прекъсна, като затвори вратата здраво. Вътре го очакваше Марапер.

Неочаквано Къмплейн усети странно напрежение. Стори му се, че знае какво ще каже свещеникът. Беше така, сякаш някога вече бе взел участие в тази сцена. Неволно се опита да се справи с тези емоции, но чувствата го обхваниха като паяжина.

— Пространство за твоето „аз“, сине мой — лениво го приветства свещеникът. — Имаш загрижен вид.

— Понеже съм озадачен, отче, едно убийство би ми помогнало.

Независимо от неочакваните думи, смътното усещане, че всичко това е било, продължаваше да се усилва.

— Има работи къде по-важни от убийствата. Работи, които ти дори не си сънувал.

— Не ми повтаряй тези глупости, отче. След миг ще кажеш, че животът е една загадка, и ще започнеш да дърдориш като майка ми. А аз знам, че трябва някого да убия.

— Ще го направиш — успокои го свещеникът. — Това е добре, че го искаш. Никога не се поддавай на смирението, сине мой, то е способно да унищожи всекиго. Всички ние сме заклеймени. Осъдени сме за греховете на нашите прадеди. И сме като слепци, които цял живот без цел се скитат по света...

Къмплейн бе така изморен и останал без сили, че се строполи в леглото. Чувството, че това нещо вече се бе случвало с него, изчезна безследно. В този миг желаеше само сън. Утре сутринта ще го изгонят от тази стая, ще го нашибат, но днес му се искаше само да спи. Отмерената реч на Марапер внезапно секна и Къмплейн, като вдигна глава, видя свещеника, опрял се на постелята, внимателно да го гледа.

Ловецът не успя да се извърне и очите им се срещнаха. Най-твърдият закон, на който се подчиняваше племето, забраняваше на мъжете да се гледат един друг в очите. И най-искрено вежливите хора се даряваха само с коси погледи. Къмплейн прехапа устни, а лицето му изрази крайно отвращение.

— Дявол да те вземе, какво искаш от мен, Марапер? — извика той.

В него закипя желанието да каже, че съвсем наскоро е разbral за незаконния му произход.

— Та ти днес още не си получил шестте си удара с камшик, момчето ми, нали така?

— Ти си свещеник и това не те засяга.

— Духовният пастир не може да бъде egoист. Аз те питам за твоя полза, а освен това отговорът ти има за мен голямо значение.

— Не, не съм ги получил. Както сигурно ти е известно, те за нищо не са годни. Дори и палачът.

Очите на свещеника отново настойчиво търсеха неговите очи. Къмплейн се извърна и макар позата да беше съвсем неудобна, се захвани да разглежда стената, но следващият въпрос на свещеника го накара да трепне.

— Ти никога ли не си имал желанието да се предадеш на безумието, Рой?

Пред мисления взор на Къмплейн въпреки желанието му се появи картийка: той бяга по Кабините с нажежен парализатор в ръка и всички със страх и почит се отдръпват пред него и го оставят господар на положението. Много от най-уважаваните мъже, в това число и брат му Грег, бяха обхванати от безумие, което се бе изразило в дива ярост и след като си пробиваха път през тълпата, изчезваха в ненаселените райони, живееха там в самота или се присъединяваха към други племена от страх пред завръщането и очакващото ги наказание. Той знаеше, че заслужава не по-малко уважение, но подобна идея не би трябвало да излиза от един духовник.

Нещо подобно би препоръчал и доктор на безнадеждно болен, но не и свещеник, длъжен да съхранява духа на племето и още в зародиш да гаси подобни изблици.

За пръв път в главата на ловеца се мърна мисълта, че Марапер също е достигнал някаква преломна точка в живота си и също се стреми към нещо неизвестно и неразбирамо и се опитва да разгадае нещо непознато.

— Погледни ме, Рой. И ми отговори.

— Защо ми приказваш така?

Той се изправи и седна. Тонът на свещеника го обезпокои.

— Аз трябва да знам какво всъщност става с теб.

— Ти знаеш какво се казва в Литанията: „Ние произлизаме от скотовете и дните наши преминават в непрестанен страх.“

— Ти вярваш ли в това? — поинтересува се Марапер.

— Разбира се. Така е предначертано в Науката.

— Нужна ми е твоята помощ, Рой. Ти ще дойдеш ли с мен, ако тръгна извън границите на Кабините през Джунглата?

Това бе казано тихо и бързо, така тихо и бързо, както биеше изпълненото със съмнения сърце на Къмплейн. Той дори не се опита да стигне до някакъв извод, дори не се опита да вземе смислено решение, веднага трябваше да се вслуша в инстинктите, защото разумът знаеше прекалено много.

— Това изисква мъжество — каза той след дълго мълчание.

Свещеникът се потупа по дебелите бедра и нервно се прозя, като издаде един звук, доста наподобяващ писукане.

— Не, Рой, ти лъжеше точно така, както са го правили поколения лъжци преди тебе. Тръгнем ли си оттук, това означава само бягство, опит да се измъкнем от отговорност, която обществото ни налага като възрастни. Ние ще се измъкнем скришом, а това, мое момче, означава, да се отдадем на вечния стремеж за връщане към природата, неволното желание да се отдадем на начина на живот на прадедите ни. Така че в крайна сметка това си е чиста проба страхливост. И така, ще тръгнеш ли с мен?

Някакво скрито значение на тези думи подкрепи Къмплейн във взетото решение. Той ще тръгне! Той ще избяга от тази преграда, която все не успява да преодолее. Изправи се от кревата и се постара да скрие решението от внимателния поглед на Марапер, докато не му разкаже по-подробно за пътешествието.

— И какво, свети отче, ще правим с теб в тези гъсталаци?

Свещеникът заби пръст в ноздрата на големия си нос, а после внимателно загледа ръката си.

— Няма да бъдем сами. С нас ще дойдат още достойни хора. Те вече са готови. Теб те обезчестиха, оставиха те без жена. Какво имаш да губиш? Искрено искам да се съгласиш, за твоето благо наистина, макар и да предпочитам да ме съпровожда някой по-сговорчив, макар и не така зорък с очите като тебе, ловеца.

— Кои са те, Марапер?

— Ще ти кажа само ако се съгласиш да тръгнеш с нас. Ако ме предадете, то стражите ще ни прережат с удоволствие гърлата, на всички ни и особено на мен.

— А накъде ще се насочим? Какво ще правим?

Марапер бавно стана и се протегна. Почеса се с показалеца по косите и едновременно с това се постара да придае на лицето си най-тайнственото изражение, на което бе способен, вдигна едната си пухкава устна нагоре, а другата спусна така, че устата между тях започна да напомня завързано на възли въженце.

— Върви, сам знаеш къде, Рой, щом нямаш доверие на ръководството си. Ти си като жена, само гримасничиш и питаш. Ето какво мога да ти кажа: моите планове са така велики, че надхвърлят възможностите на твоя разум. Власт над кораба! Ето какво ми трябва, а не просто някоя глупост. Пълна власт над целия кораб. Ти даже не можеш да разбереш какво всъщност означава това!

— Не смятам да се отказвам — измърмори Къмплейн.

Той се беше объркал от войнствения вид на свещеника.

— Значи идваш с нас?

— Да.

Без да каже нито дума, свещеникът му стисна ръката, а лицето му просия.

— Е, сега кажи ми кои са те — напомни Къмплейн и сам се изплаши от избора си.

Марапер пусна ръката му.

— Спомни си старата поговорка, Рой: „Истината още никого не е направила щастлив.“ Скоро ще узнаеш. Но за твое добро, бих предпочел засега да не казвам това. Тръгването смятам да осъществим през следващия сън. Сега те напускам, защото ме чакат още много работи. На никого нито дума, разбра ли?

На вратата се спря, пъхна ръка в пазвата си, извади нещо и триумфално го размаха във въздуха. Къмплейн разпозна, че това е книга, принадлежала някога на Гигантите.

— Ето нашия ключ към победата! — театрално провъзгласи Марапер.

После той отново скри книгата в дрехите си и затвори вратата след себе си, като остави Къмплейн да стои изправен сред стаята си. В главата му безумстваха буйни мисли, които се въртяха в кръг и не

водеха доникъде. Марапер беше свещеник, притежаваше знания, от които другите бяха лишени, и този същият Марапер би трябвало да бъде вожд, ако...

Той бавно се приближи до вратата и я отвори. Свещеникът беше изчезнал от полезрението и наоколо нямаше никого, освен брадатия художник Мелър, който, погълнат напълно от работа, с огромно търпение рисуваше на стената на коридора, а четката му често спохождаше разноцветните бои, намерени през миналия сън-видимост. Под ръката му на стената се оформяше огромна котка. Мелър бе така съсредоточен, че не забеляза Къмплейн, който тихичко се върна в помещението си.

Ставаше късно и Къмплейн си направи вечеря, но когато се наведе над чинията, тя беше почти празна. Нахрани се набързо, без да съобразява напълно какво върши, а когато отново надникна навън, Мелър продължаваше да рисува като обzet от транс. Затвори вратата и започна да си оправя постелята. Дръпна рязко сивото палто на Гуина, което продължаваше да си виси на закачалката, и го напъха в шкафа. Побърза да легне и се опита да заспи.

Неочаквано в стаята влетя сумтящият и задъхан Марапер. Хлопна вратата и се захвани с проклятия да дърпа плаща си, който се бе прищипнал.

— Скрий ме, Рой, бързо ме скрий! Престани да се пулиш, кретен такъв! Стани и вземи ножа си. Сега ще се домъкнат стражите и Цилак с тях! Гонят ме. Те насичат бедните стари духовници веднага щом ги настигнат...

Като викаше така, изтича до леглото на Къмплейн, дръпна го до стената и се опита да се намърда под него.

— Какво си направил? Защо те гонят? — запита Къмплейн. — Защо дойде именно тук да се криеш? Защо и мен ме забъркваш в това?

— Тук няма никакви подности, просто те чувствам най-близък, а краката ми не са приспособени за бягане. Жivotът ми е в опасност.

Докато казваше това, Марапер нервно се озърташе, сякаш търсеше по-добро скривалище, но, изглежда, се увери, че няма да намери, и се закри със спуснатия край на одеялото.

— Те сигурно са забелязали как съм влязъл тук — простена той.
— Работата не е в моя живот, а във великия план, който се канех да

осъществя. Аз споделих това с един страж, а този скот побягна право при Цилак!

— Но защо аз... — раздразнено започна Къмплейн, но веднага замълча, като дочу внезапния шум в коридора.

Вратата се разтвори с такава сила, че едва не излетя от пантите и не смачка ловеца, който се намираше до нея. Той закри лице с ръце, залюля се и се загърчи на пода, като направи вид, че е пострадал жестоко.

А през пръстите си гледаше Цилак, дясната ръка на Грийн и първи кандидат за поста на сегашния им ръководител. Цилак влетя в стаята, с ритник затвори вратата и презиртелно се взря в ловеца.

— Престани да се гърчиш! — изрева той. — Къде е свещеникът? Видях как той влезе тук...

Той се обърна, като държеше в ръката си готов парализатора, но в същия миг Къмплейн сграбчи дървената масичка на Гуина и замахна с всички сили към черепа на Цилак. Раздаде се така милият за ушите трясък на трошени дърва и череп и бъдещият шеф рухна на пода. Още не бе успял да падне, когато Марапер се оказа на крака. Наежи се и от напрежение се озъби, след което нанесе и втори удар, но този път с тежкия нар.

— Попадна ми в ръчичките, слава Богу! — въздъхна той.

Със скорост, така достойна за удивление у такъв пълен човек, той сграбчи парализатора и се обърна към вратата.

— Рой, отвори! Там сигурно чакат и други, а това е единственият ни шанс да си запазим живота.

В същия миг вратата се отвори без помощта на Къмплейн и на прага се появи художникът Мелър. Лицето му беше бяло като тебешир. Той пъхаше остьр нож в пояса си.

— Ето моята жертва, свещенико — каза той. — Най-добре ще направиш веднага да я вземеш и да не чакаш да дойдат и други.

Художникът хвана за яката лежащия неподвижно в коридора страж, вмъкна го в стаята с помощта на Къмплейн и затвори вратата.

— Не знам каква е тази работа, монахо, но когато този момък чу шума вътре, побягна да вика приятелчетата си — отбеляза Мелър и изтри от челото си бликналата пот. — Стори ми се най-добре да го успокоя, преди да викне още гости.

— И да тръгне той в Дългото Пътуване в мир — със слаб глас произнесе Марапер. — Това е чиста работа, Мелър. Следва да призная, че за любители ние добре се справихме.

— Умея да си служа с ножа — съобщи художникът, — но предпочитам да го хвърлям, тъй като не понасям ръкопашните схватки. Мога ли да седна?

Къмплейн така бе поразен от стремителното развитие на събитията, че седна между двете тела и се заслуша в биенето на сърцето си. Привичният, съществуващ досега Къмплейн, бе заменен от мъж, действащ като автомат, с твърди движения и мигновени реакции. Същият, който по време на общия лов винаги взимаше инициативата. Той се опита да открие поне някакви следи от живот у Цилак и поваления като от гръм страж, но на нито един не намери пулса. Какво толкова пък, в малките племена смъртта е такова обикновено явление като например мухите.

„Смъртта е най-древният спътник на человека“ — казваше се в Литанията. Науката също посвещаваше на този неизбежен завършек на проточилия се спектакъл немалко място. Съществуваха определени канони при срещата със смъртта. Тя предизвикваше страх, а страхът не биваше да съпровожда человека. Като се убеди в настъпилата смърт, Къмплейн автоматически изпълни стереотипния жест на отчаянието, както го бяха научили в детството му.

Мелър и Марапер се присъединиха към него. Свещеникът тихо хлипаше. Скоро церемонията и всички ритуални заклинания за Дългото Пътуване завършиха и те се върнаха, ако така може да се каже, в нормалното си състояние.

Сега стояха изплашени до труповете и напрегнато се гледаха един друг, но същевременно бяха страшно доволни от себе си. Вън както преди стоеше пълна тишина и само на всеобщата отпуснатост, настъпила след веселбата, бяха задължени, че досега не се появи никакъв любопитен човек. Постепенно у Къмплейн се върна способността да разсъждава.

— А какво стана със стража, който е издал плановете ти на Цилак? — запита той. — Скоро ще си имаме неприятности, свети отче, ако не побързаме да изчезнем оттук.

— Той вече не може да ни навреди никак, дори и да останем завинаги тук — каза свещеникът. — Освен да ни развали

настроението. Изглежда плановете ми не са предадени нагоре и имаме доста време, преди да започнат да търсят Цилак — допълни той, като показва стражата, довлечена от Мелър. — Подозирам, че е имал някаква своя цел, иначе не би се явил сам. Така май е най-добре за нас, Рой. Но, изглежда, ще ни се наложи да тръгваме веднага. Сега Кабините не са здравословно място за нас.

Свещеникът бързо се изправи, но не можа да овладее треперенето на краката си и отново седна. След минута отново се опита да стане, но този път много по-бавно.

— За човек с толкова хилаво телосложение добре се справи с ножа, нали? — изхили се той, като се обърна към художника.

После на лицето му се изписа известна загриженост.

— Ти още не си ми обяснил, свети отче, защо те гониха — напомни Мелър.

— За това още повече ценя своевременната ти помощ — вежливо отвърна свещеникът и тръгна към вратата.

Мелър с ръка загради изхода.

— Аз искам да знам в какво сте ме въвлекли — заяви той.

Марапер се изправи, но продължи да мълчи.

— Защо да не дойде с нас? — не издържа Къмплейн и нервно запита.

— А, това ли е — бавно произнесе художникът. — Вие напускате Кабините? Е, какво пък, желая ви успех, приятели. Надявам се да намерите това, което търсите. Аз предпочитам да си остана в безопасност и да продължа да рисувам картините си, но искрено ви благодаря за поканата.

— Ако забравим този дребен факт, че покана нямаше, аз напълно съм съгласен с тебе — забеляза Марапер. — Наистина, приятелю мой, ти току-що показва на какво си способен, а на мен са ми нужни хора на действието, но, уви, не цяла армия, а само няколко души.

Мелър се дръпна назад и Марапер, като хвана дръжката на вратата, в известна степен стана по-добър:

— Нашият живот и без това е достатъчно кратък, но този път ние сме ти задължени за него, приятелю. Връщай се при бойте си и никому нито дума!

Той бързо закрачи по коридора и Къмплейн тръгна след него. Племето още бе потънало в сън. Минаха край един закъснял патрул,

който бързаше към една от задните барикади, и край компания накичени с разноцветни парцали младежи и девойки, опитващи се да възкресят миналото веселие. С тези две изключения Кабините изглеждаха безлюдни.

Марапер рязко сви в един страничен коридор и се насочи към жилището си. Огледа се на прага, извади магнитен ключ, отвори вратата и просто набълска вътре Къмплейн. Това бе обширно помещение, напълнено с различни вещи, трупани в продължение на целия му живот, хиляди измолени или дадени като подарък предмети, които след изчезването на Гигантите бяха останали безстопанствени. Интерес предизвикваха като талисмани, като остатъци на цивилизация, много по-богата и могъща, отколкото тяхната собствена. Ловецът заразглежда объркано странните предмети: фотоапарати, електрически вентилатори, книги, контакти, батерийки, нощни лампи, клетки за птици, вази, връзка ключове, две картини, нарисувани с масло, хартиена тръба, на която бе написано „Карта на Луната“, телефон-играчка, и накрая кошничка, пълна с бутилки, на етикета на които пишеше: „Шампанско“. Всички тези неща, не винаги придобити по честен път и нищо неструващи, бяха годни да задоволяват само любопитството.

— Стой тук, аз ще извикам и останалите трима заговорници — разпореди се Марапер и забърза към изхода. — После веднага тръгваме.

— А ако те те предадат като онзи страж?

— Няма да го направят. Сам ще се убедиш, когато ги видиш — рязко подхвърли Марапер. — Доверих се на стража само защото той забеляза, че от архива нещо беше изчезнало.

И той почука по книжката, скрита на гърдите му.

Свещеникът хлопна вратата и Къмплейн чу щракането на магнитната ключалка. Ако от тези грандиозни планове нищо не излезе, ще трябва да употреби доста усилия да обясни присъствието си тута, а най-вероятно го чака смърт на място за убийството на Цилак. Той чакаше напрегнато и нервно потъркваше изтръпналата подутина на ръката си. После се сети да я погледне. В дланта му се бе забила малка треска. Крачетата на масичката на Гуина никога не бяха достатъчно гладки...

ВТОРА ЧАСТ ДЖУНГЛАТА

I

В Кабините често използваха следната пословица: „Прави и не мисли.“ Поривистостта се считаше за признак на мъдростта, а щастливците винаги бяха действали в съответствие с първите си подбуди. Това бе единствено възможният принцип, тъй като при постоянния недостиг на възможности за никаква работа винаги имаше вероятност апатичното бездействие, така лишаващо от сили, да обхване цялото племе. Марапер бе специалист по използване на всевъзможните традиции и сега, за да постигне целта си, прибягна до този неопровержим аргумент за мигновена мобилизация на останалите трима участници в експедицията. Те взеха разни пакети, навлякоха дрехите си и навъсено се повлякоха след него по коридорите, като в движение пъхаха в поясите си парализаторите. Малко бяха тези, които ги срещнаха по пътя, а от срещнатите никой не им обърна особено внимание — собствената навъсена скуча умора след миналия празник ги занимаваше много повече. Марапер се спря пред вратата на своето жилище и се бръкна за ключа.

— Защо се спряхме? Започнем ли да се въртим наоколо, то ще ни хванат и разкъсат на парчета. Щом сме решили да вървим в Джунглата, да тръгваме веднага...

Марапер обърна подпухналото си лице към говорещия, но веднага го върна обратно, като не се унижи да стигне до обяснения. Вместо това разтвори вратата и повика:

— Рой, излез и се запознай със своите другари!

Както се полага на опитен и готов винаги за всичко ловец, Рой се появи на прага с парализатор в ръка и внимателно огледа тримата души, които се намираха до Марапер. Познаваше ги добре.

Първият беше Боб Фармър, който лениво подпираще ръцете си на двете секири, закрепени на пояса му. Вторият — Уентъдж, непрекъснато въртеше заострен стоманен прът. Третият — Рафъри, оценителят, имаше обичайния си неприятен поглед.

— Няма да напусна Кабините в подобна компания, Марапер — каза той уверено. — Ако тези са от най-добрите, които си намерил, то

не разчитай на мен. Аз предполагах, че това ще бъде сериозна експедиция, а не просто една комедия.

Свещеникът издаде някакъв звук, напомнящ кукуригане, и тръгна напред, но Рафъри го бълсна и пръв се оказа срещу Къмплейн, а ръката му стоеше на дръжката на парализатора. Мустасите му помръдаваха в опасна близост до лицето на ловеца.

— А, ето го и нашият прославен специалист по месото — съобщи той. — И защо ти така се държиш...

— Както искам, така се държа — отвърна Къмплейн. — Ти подобре остави на мира тази играчка, иначе ще ти подпаля пръстите. Светият отец ми каза, че ще бъде експедиция, а не очистване на мръсотията на бардака.

— Това си е експедиция — прекъсна го свещеникът. Задъхваše се от злоба и обръщаše тресящото си лице ту към единия, ту към другия. — Всички вие, в името Господне, тръгвате с мен в Джунглата, дори да ми се наложи и труповете да ви мъкна. Дърдорковци празни, сами си плюете в муцуните, кретени безмозъчни, не си ли давате сметка, че не заслужавате дори собствения си поглед, а какво да кажем за моя. Вземайте парцалите си и тръгвайте, иначе ще извикам стражите.

Като заплаха това бе така идиотски, че Рафъри не сдържа истеричния си смях.

— Присъединих се към тебе, само и само да се избавя от такива говеда като Къмплейн — съобщи му той. — Е, какво пък, ти си ни предводител! Води ни, вожде наш!

— Щом така смяташ, то защо си губиш времето в разни глупави сцени? — ехидно се заинтересува Уентъдж.

— Защото съм заместник на шефа — късо отвърна Рафъри, — и мога да устройвам, каквите си сцени искам.

— Ти не си никакъв мой заместник, Ери — сряза го Марапер. — Аз ви водя сам и пред мен всички сте равни.

При тези думи Уентъдж злорадо се ухили, а Фармър каза:

— Ако сте престанали да се дъвчете, то може да тръгваме наистина, преди да са ни открили и пребили, а?

— Не бързай толкова — намеси се Къмплейн. — Аз все още не разбирам, какво търси тук оценителят? Защо не се занимава със своите задължения? Има си толкова приятно местенце. Защо трябва да го

изоставя? Това не мога да го разбера. На негово място никога не бих се и мръднал.

— Защото мозъкът ти е по-малко, отколкото на жаба — изръмжа Рафъри и с цялото си тяло налетя на обтегнатите ръце на свещеника.

— Всички ние си имаме причини да напуснем това загубило ума си племе, но моите причини са си моя лична работа.

— Защо ти, Къмпейн, толкова усложняваш нещата? — възклика Уентъдж. — А ти самият защо идваш с нас? Аз съм напълно уверен, че нямам никакво желание да се намирам в едно общество с тебе!

Неочаквано между тях се вмъкна мечът на свещеника. Те видяха как побеляха пръстите му, които яростно стискаха дръжката.

— Аз съм свят човек — викна той, — но се кълна във всяка капка невинно пролята кръв в Кабините, че ще изпратя на Дълго Пътуване първия, който каже още една дума!

Те замряха в пълно мълчание, а ненавистта ги бе вкаменила.

— О, сладко, носещо мир острие — нежно прошепна свещеникът, но веднага каза с абсолютно нормален глас: — Рой, вземи това нещо — подаде му връхната си дреха — и се приведи в ред. Ърн, остави на мира парализатора; държиш се като момиченце, на което са подарили нова кукла. Успокойте се и да вървим, но само като говорна дружина. Ние трябва да преминем и още една барикада, преди да навлезем в Джунглата, така че дръжте се за мен. Това няма да е така лесно.

Той затвори вратата към стаята, замислено погледна ключа, после го пъхна в джоба си и без да обръща внимание на останалите, закрачи по коридора. Те се поколебаха миг-два, но после го последваха. Марапер с каменно спокойствие напълно пренебрегваше присъствието им. Като стигнаха следващото кръстовище, завиха наляво и след още малко — отново наляво. Последният коридор водеше в къса задънена уличка, заградена накрая с мрежа. Там имаше дежурен страж и това съоръжение се наричаше странична барикада. Пазачът беше спокоен, но изглежда с усърдие се отнасяше към задълженията си. Седеше на един сандък, опрял брада на ръцете си, но щом петимата бегълци се появиха иззад ъгъла, мигновено скочи и насочи парализатора към тях.

— Аз ще съм щастлив, ако имах възможността да стрелям! — произнесе той ритуалната фраза за предупреждение.

— А аз да умра — доброжелателно отвърна Марапер. — Прибери оръжието си, Туемърс, ние не сме от Чуждите. Ти ми изглеждаш нещо изплашен.

— Стой на място, или ще стрелям! — това, че го нарекоха по име, не притъпи подозителността на стражата. — Какво търсите тук? Стойте и петимата!

Марапер дори не забави крачка, останалите волю-неволю вървяха напред, като се стараеха да не изостават. Къмплейн се заинтересува от сцената, макар и да не можеше да каже защо именно.

— Прекалено слабо ти е зрението за такава работа, приятелю — забеляза свещеникът. — Ще трябва да кажем на Цилак да те обследват. Това съм аз, Марапер, хранителят на твоята предизвикваща опасения психика, свещеникът, заедно с няколко добропорядъчни граждани. Ние нямаме днес кръв за тебе, момко.

— Аз мога да грямна всекиго — войнствено заплаши Туемърс.

Той размахваше парализатора и същевременно отстъпваше с гръб към мрежестата решетка.

— Запази оръжието си за по-добри цели, макар и да не знам ще ти попадне ли нещо по-хубаво — продължи свещеникът. — Идваме с важна работа при тебе.

Докато си разменяха тези думи, Марапер нито за миг не прекъсна движението си и неусетно се оказа почти плътно до изправения страж. Нещастникът се колебаеше — другарите му бяха далече и нямаше да го чуят, ако вика, освен това една лъжлива тревога означаваше бой с камшици, а на него така му се искаше да си запази скромното положение. Тези няколко мига колебание се оказаха съдбоносни. Свещеникът беше съвсем близо. Мигновено измъкна изпод плаща късия си меч и с енергично изсумтяване го заби в корема на пазача. После ловко подхвани прегънатото тяло. Когато ръцете на Туемърс започнаха безсилно да удрят гърба му, той отново го прободе, но този път с явно удоволствие.

— Отлична работа, свети отче — оцени Уентъдж — И аз не бих го направил така добре.

— Маestro! — съгласи се с уважение в гласа Рафъри. — Приятно е да видиш свещеник, който така успешно претворява

същността на учението си в реалния живот.

— Също ми е приятно да слушам похвалите, но не говорете така високо — изръмжа Марапер, — иначе тези кучета ще вдигнат тревога. Фармър, вземи го.

Тялото бе прехвърлено на гърба на Фармър, който беше с една глава по-висок от останалите и най-подхождаше за тази цел. Марапер небрежно изтри острието в куртката на Къмплейн, скри меча и започна с интерес да разглежда решетката. От един бездънен джоб извади секачки и преряза проводника, който държеше портата затворена. Дръпна дръжката, вратичката поддаде, но само два-три сантиметра и повече не мръдна. Свещеникът започна да се сражава с нея, като я дърпаше насам-натам, но безрезултатно.

— Дай на мен — каза Къмплейн.

Задърпа с всички сили и портата като заскърца с отдавна ръждясалите си панти, неочеквано се отвори. Точно след нея в пода се намираше някакъв люк.

— Това скърдане май ще изплаши всички стражи в Кабините — каза Фармър и с интерес заизучава надписа: „Викане на асансьора“, поставен непосредствено до шахтата. — И какво ще последва, свети отче?

— Най-напред хвърли тук тялото — разпореди се Марапер, — но по-бързо де.

Тялото незабавно бе хвърлено в слепия отвор и след минута те с удоволствие чуха тъп удар.

— Кошмар! — радостно произнесе Уентъдж.

— Още е топличък — прошепна Марапер. — Надявам се, че можем да пропуснем погребалния ритуал, ако сами искаем да останем живи. А сега, деца мои, не се бойте, този мрачен и тъмен отвор е дело на човешка ръка. Някога, както ми се струва, в него се е движило нещо като машина. Ние ще последваме тялото на Туемърс, но, разбира се, не с такава скорост.

В центъра на шахтата висяха различни кабели. Свещеникът се хвани за тях и внимателно се спусна на по-ниското ниво. Под краката му зееше бездна. Застана на един тесен праг, хвана се с една ръка за мрежата, а с другата извади резачката. Необходимо му бе известно време да направи в преградата достатъчно голям отвор, през който да се провере. Останалите, един след друг, минаха същия път. Къмплейн

тръгна последен. Спусна се по кабелите и се прости с Кабините с лишено от сантименталност пожелание.

Събраха се и петимата — мълчаливо се сбиха в плътна купчина. Сега се намираха на чужда територия, но навсякъде водораслите бяха едни и същи. Като се надигна на пръсти, Марапер внимателно и грижливо затвори вратата зад тях и се заоглежда, като едновременно обтягаше и поправяше плаща си.

— Струва ми се събитията засега са достатъчно — съобщи той.
— Освен ако вие не се каните да възобновите дискусията по въпросите на ръководството.

— Тази работа никога не е изисквала пояснения — заяви Къмпейн и погледна Рафъри.

— Не се опитвай да ме провокираш — каза оценителят. — Ще следвам вожда ни и ще насека на парчета всеки, който се опита да ми попречи.

— Ние ще си имаме достатъчно грижи в тази местност, и това ще успокои ненаситните стремежи — съобщи Уентъдж с тон на проповедник, после протегна ръка към очакващата ги стена от водорасли. — Казано ни бе да престанем с караниците и да си пазим мечовете за враговете.

Макар и неохотно, но трябваше да признаят правотата му.

Марапер обтегна плаща си и внимателно го разгledа. На страните му имаше засъхнали капки кръв.

— А сега ще отидем да поспим — заяви той. — Ние ще разбием вратата на първото попаднало ни помещение и ще се разположим там. Така ще прекараме нощта. В коридора прекалено ще се забелязваме, а в стаята може да оставим часови и да спим спокойно.

— Не е ли най-добре още преди съня да се отдалечим от Кабините колкото се може повече? — запита Къмпейн.

— Ако нещо съветвам, то е най-доброто — каза Марапер. — Мислите ли, че някой от онези лениви лешояди ще рискува мръсната си шия, като тръгне по непознатата територия, където така лесно може да се попадне на засада? Аз няма да изморявам езика си, като отговарям на идиотските ви въпроси, ще кажа ясно и кратко: дължни сте да правите това, което ви заповядам. Именно на това е основано единството, а без единство ние сме нищо. Нека твърдо се придържаме

към този принцип и тогава всичко ще преодолеем. Рой? Ърн?
Уентъдж? Фармър?

Свещеникът по ред се вглеждаше във всеки един, сякаш проверяваше дали всички са на мястото си. Под погледа му те присвиваха очите си като четири сънени сови.

— Ние вече приехме тези условия — нетърпеливо забеляза Фармър. — Какво повече искаш от нас? Да ти целуваме и подметките ли?

Независимо, че по този начин изказа общото мнение, останалите трима започнаха да мърморят против него. По-леко им беше да стоварват раздразнението си на него, отколкото на свещеника.

— Подметките ми ще целуваш само когато заслужиш правото си на тази награда — заяви Марапер. — Надявам се, че не само ще започнете да ме слушате без дискусии, но ще прекратите и взаимните си спречквания. Не разчитайте, че ще ви дразня самолюбието или други подобни глупости. Не искам промени в докладите на Науката. Ако ни се наложи да се отправим в Дългото Пътуване, то ще го направим по най-правилния начин. Но не може да си позволим постоянни разпри и кавги — хубавите времена в Кабините свършиха безвъзвратно. Някои от опасностите, които ще срещнем, са ни известни: мутанти, Чуждите, други племена и, накрая, странните хора от Носа. Но не се съмнявам никак, че ни очакват и опасности, за които нямаме никакво понятие. Ако изпитвате неприязън към някого от спътниците си, запазете това чувство за неизвестното, което ще срещнем. Ще ни се наложи! — Марапер ги изгледа изучаващо. — Закълнете се! — заповядала той.

— Всичко това е така мило — избърбори Уентъдж. — Съгласен съм, разбира се, но това означава, че напълно се отказваме от собствената си личност. Ако ти го очакваш от нас, то и ние очакваме нещо от тебе, Марапер. Да прекратиш най-после това дърдорене. Чисто и просто ни кажи в какво се заключава работата и ние ще знаем какво се иска от нас, но ни избави да слушаме тези твои нравоучения.

— Напълно правилно — бързо добави Фармър, преди да се разгори нова дискусия. — Господи, да се закълнем и да свърнем в страничния коридор.

Те се съгласиха да пренебрегнат правото си на ругатни и след свещеника започнаха да се промъкват през преплетените растения.

Марапер в движение извади от бездънните си джобове огромна връзка магнитни ключове. Само след няколко метра се натъкнаха на първата врата.

Спряха се и духовникът се зае да изпробва ключовете един след друг. Къмплейн премина напред и миг по-късно те чуха гласа му:

— Тук вратата е изкъртена! — викна той. — Сигурно е минало друго племе. Ние ще си спестим грижите, ако се приберем тук.

Останалите дойдоха при него, като се промушваха през шумящите водорасли. Вратата бе отворена около половин пръст. Те с тревога се вгледаха в нея. Всяка врата бе неизвестен път в неизвестното. Още помнеха разкази за затаена смърт зад такива сякаш затворени врати и този страх бе заложен от ранното им детство.

Като вдигна парализатора, Рафъри ритна вратата с крак. Тя се разтвори и настъпи пълна тишина. Стаята бе съвсем тъмна. Изглежда източникът на светлина бе унищожен още в незапомнените времена. Ако стаята беше осветена, водораслите в гонитбата си за светлина биха пробили вратата, но в тъмните кътчета не обичаха да се вмъкват повече от хората.

— Тук има само плъхове — каза Къмплейн и задиша свободно.
— Влизай, Рафъри, какво още чакаш?

Без да каже нито дума, Рафъри извади джобното си фенерче и го запали. Тръгна пръв, останалите се тълпяха след него. Помещението се оказа много голямо — осем на шест крачки — и напълно празно. Неравното светло петно захващащо части от тавана, горните стени и пода, покрит с разбита мебел. Кресла, столове, маси, измъкнати чекмеджета носеха още следите на мощни удари със секира. Леките на вид метални стелажи бяха нагънати и се въргалиха в праха. Петимата мъже се спряха на прага и внимателно се вглеждаха, като се опитваха да преценят преди колко време е станал този варварски акт, който сякаш се усещаше и във въздуха, тъй като разрушението за разлика от съзиданието преживява тези, които са го извършили.

— Тук може да се спи — отбеляза късо Марапер. — Рой, погледни в онази врата, ей там.

Посочената врата бе отворена наполовина. Като заобиколи останките на масата, Къмплейн я бълсна. Показа се малка баня, където също цареше духът на разрушението. Порцелановата раковина бе разцепена на две, а тръбите на водопровода — изтръгнати от стената,

по която още се виждаха потоците стара ръжда. Тук вода не бе текла отдавна. Къмплейн разглеждаше помещението, когато мръснобяла мишка неочеквано изскочи от тръбата, профуча по пода, избяга от ритника на Фармър и се скри в гъсталака водорасли.

— Достатъчно — реши Марапер. — Сега ще похапнем, а после ще хвърлим чоп кой да ни пази през нощта.

Те ядяха, като грижовно използваха взетите запаси и обсъждаха на висок глас темата за рационалността на дежурството. Понеже Къмплейн и Фармър го смятаха за естествено, а Рафъри и Уентъдж — за излишно, мненията се разделиха поравно, защото свещеникът не си даде труд да разреши спора. Той мълчаливо дъвчеше, после изтри грижливо с кърпа яките си ръце и все още преглъщайки, каза:

— Рафъри, ти ще бъдеш дежурен пръв, Уентъдж — втори, така че ще получите възможност да докажете правотата си. По време на следващия сън ще дежурят Фармър и Къмплейн.

— Ти каза, че ще хвърляме чоп — подозрително произнесе Уентъдж.

— Размислих.

Каза го така небрежно, че Рафъри недоволно се приготви за атака.

— Предполагам, че ти, свети отче, никога няма да бъдеш часови — подхвърли той.

Марапер разпери широко ръцете си и на едрото му лице се изписа детска наивност.

— Деца мои, вашият духовник и така ви пази през цялото време, както на сън, така и наяве. — После неочеквано промени темата, като извади изпод плаща си някакъв кръгъл предмет. — С помощта на това приспособление — съобщи той, — от което така предвидливо избавих Цилак, ние можем научно да установим времето на дежурствата, така че нито един от вас да не се преумори повече от другите. Виждате ли, на едната си страна това нещо има кръг с цифри и три стрелки. Нарича се часовник, измерва времето, а също и времето на дежурствата. Направили са ги Гигантите, а това означава, че и те са имали работа с безумците и Чуждите.

Къмплейн, Фармър и Уентъдж ги заразглеждаха с интерес. Рафъри, който вече се бе сблъсквал с такива предмети в качеството си на оценител, седеше с безразличен вид. Свещеникът отново докопа

своята собственост и започна да върти един винт, поставен в страната на предмета.

— Правя го с цел да работят — обясни той. — От трите стрелки, тази, тънката, се движи прекалено бързо и ние няма да ѝ обръщаме внимание. Двете дебели се местят с различна скорост, но нас ще ни интересува тази най-малката. Виждате ли, тя сега показва цифрата осем. Щрн, ти ще дежуриш, докато стрелката не стигне цифрата девет и тогава ще събудиш Уентъдж. А ти, Уентъдж, когато стрелката посочи десет, ще ни събудиш и ние ще продължим пътя си. Ясно ли е?

— Накъде ще вървим? — замърмори Уентъдж.

— За това ще говорим, когато се наспим — важно произнесе Марапер. — Сега сънят е най-важното. Събудете ме, ако забележите нещо пред вратата, но без излишна паника. Аз лесно се ядосвам, когато ми развалят съня.

Той се разположи в ъгъла, като бълсна настрани едно счупено кресло, което му пречеше, и започна да се готви за сън. Без да се колебаят, всички последваха примера му, само Рафъри го гледаше с неприязън. Всички вече лежаха на пода, когато Уентъдж нерешително каза:

— Отче, Марапер... — в гласа му прозвуча молба. — Не би ли могъл да се помолиш за целостта на кожата ни?

— Прекалено съм изморен, че да се грижа за целостта на нечия кожа — отвърна Марапер.

— Поне една кратичка молитва, свети отче.

— Е, както ти е угодно. Деца мои, пространство за нашето „аз“, да се помолим.

Така лежейки на пода, той започна молитвата. Отначало в думите му нямаше особена сила, но с идването на вдъхновението го обхвата повече страстност.

— О, Съзнание, ето ни нас, недостойните, да бъдем семена Твои, ибо греховете ни са много и не се опитваме да ги отринем от себе си, макар това да е нашият дълг. Ние сме бедни и животът ни е оскуден, но докато те притежаваме Тебе, не сме лишени от надежда. О, Съзнание, стани бдителен страж на петте плоски съдчета наши, понеже сега надеждата ни е по-нужна на нас, гребците, отколкото на онези, останали в спокойствието, и затова в нас има повече място за Тебе. И понеже ние знаем, че щом Ти изчезнеш, появява се Твойт враг,

подсъзнанието, то позволи ни да вярваме, че мислите наши ще се обръщат само към Тебе. Направи краката ни бързи, ръцете силни, погледът остръ и гневът ни — яростен, така че да победим и унищожим тези, които се осмелят да ни пречат. Позволи ни да ги надвием и да ги поразим! Позволи ни да разпръснем червата им по целия кораб! Позволи ни да стигнем крайната цел, пълни с Тебе и верни само на Тебе. Позволи ни Твоята искра да гори в нас, докато не ни надвият нашите врагове и не дойде времето да потегляме на Дългото Пътуване...

Подсилвайки молитвата, свещеникът се изправи, седна и възнесе ръцете си нагоре — това движение всички повториха, — а малко преди края разтърси рамене и в съответствие с ритуала, прекара пръст през гърлото си.

— А сега, мълкайте — завърши той и се намести вътре вътре.

Къмплейн лежеше притиснал гръб до стената, а под главата си бе сложил чантата. Обикновено лесно заспиваше, като звяр, прескачайки състоянието на дрямка между съня и бодърстването, но в това непривично обкръжение само бе затворил очи и се опитваше да разсъждава. Мислите му естествено бяха само обобщени фрази: празният матрак на Гуина, Марапер, който победно се извисява над трупа на Цилак, Мелър и мишката, изскочила между пръстите му, решетката на Барикадата, стражът Туемърс, падащ безсилно в ръцете на свещеника... Тези картини ги свързваше само това, че се отнасяха до това, което вече беше, а бъдещето не поражда никакви образи.

Сега той се стремеше към някаква неизвестна цел, навлизаше в мрака, за който му бе разказвала и от който така се страхуваше майка му. Той не направи никакви изводи, не загуби време за предположения, напротив, нещо като надежда се събуди в него, в съответствие с известната теза, гласяща: „Дяволът, който ти не познаваш още, може да победи този, който ти е познат.“

Преди да заспи, той още можеше да вижда осветяваната слабо от коридора стая и вековните гъсталаци в цепнатината на полуутворената врата. В постоянната и безветрена задуха се чуваше непрекъснатият шум на водораслите, а понякога долиташе тих тръсък, когато някое семе падаше на пода. Растенията така бързо растяха, че когато Къмплейн се събуди, младите стръкове бяха с десетина сантиметра повисоки, а старите се бяха натрупали като преграда пред вратата. Скоро

и те, и другите ще бъдат унищожени от тъмнината. И все пак, наблюдавайки постоянно тази вълна, той не разбираше колко много тя напомня човешкия живот.

II

— А ти хъркаш, свети отче — дружелюбно отбеляза Рафъри, когато с началото на новата видимост седнаха да закусват.

Отношенията им бяха претърпели някакви незабележими изменения, сякаш по време на съня им бе подействала някаква невидима магическа сила. Чувството, че са бегълци, преситени от живота в Кабините, бе изчезнало някъде. Бегълци бяха и си оставаха, но само в смисъла, че като всички мъже и те се стремяха да избягат; но на първо място усещаха връзката, която ги обединяваше и противопоставяше на останалия свят. Дежурството се отрази благотворно на душевното състояние на Рафъри, който сега изглеждаше тих и се държеше почти послушно. От петимата изглежда само Уентъдж не бе изпитал някакви промени.

Характерът му постепенно се подлагаше на разрушителното въздействие на самотата и самоунижението. Можеше или да бъде убит, или напълно да бъде сломен.

— През тази видимост трябва да се отдалечим колкото се може повече — каза Марапер. — В следващия сън-видимост ще бъде както винаги тъмно, а да се пътешества в подобно време не се препоръчва, тъй като фенерчетата могат да ни издадат. Но преди да потеглим, бих искал да опиша нашите планове, а за това ще е нужно да кажа нещо за кораба.

И като не преставаше да се прозява, той се усмихна и ги обходи с погледа си.

— Така, да започнем с факта, че се намираме на кораб. Съгласни ли сте?

Настойчивият му поглед накара всеки да даде някакъв отговор. При Фармър това беше „разбира се“, Уентъдж просто изръмжа, сякаш не отдаваше особено значение на въпроса, Рафъри махна безразлично с ръка, докато Къмплейн каза — „не“. Марапер живо се заинтересува от това „не“.

— Най-добре ще бъде, ако ти бързо загрееш всичко, Рой — каза той. — Отначало фактите. Слушай внимателно и се отнеси към това с

пълна сериозност, тъй като проявата на войнствена глупост може да предизвика моя гняв, а това да свърши зле за всички ни.

Той започна да се разхожда между изпотрошената мебел и от цялото му массивно тяло се изльчваше авторитет.

— Така значи, Рой, запомни едно нещо: да не си на кораба, е право противоположно на това, да си на него. Ние знаем какво е това — да си на кораба, и затова смятаме, че съществува само кораб. Но съществуват и други места, множество на брой, огромни и най-разнообразни, които не се явяват кораб. Това знам от записите на Гигантите. Корабът е бил построен от тях за някаква само на тях известна цел, която, поне засега, е скрита за нас.

— Това вече сме го слушали и в Кабините — отбеляза мрачно Къмплейн. — Нека допуснем, Марапер, че аз ти повярвам. И какво от това? Кораб или свят, нима за нас има някаква разлика?

— Ето това ти не разбиращ. Погледни тук — като каза това свещеникът се наведе, сграбчи няколко водорасли и започна с тях да маха пред лицето на Къмплейн. — Ето нещо естествено, нещо, което расте само — каза той.

Марапер скочи, отиде в банята и ритна така порцелановия умивалник, че се чу приятен звън.

— Това е направено изкуствено — продължи свещеникът. — Разбиращ ли сега? Корабът е изкуствено съоръжение, а светът — естествено. Ние сме естествени същества и истинският ни дом не е този кораб, построен от Гигантите.

— Но дори и да е така... — започна Къмплейн.

— Именно така е. Всичко е именно така — доказателствата са навсякъде около нас: коридорите, стените, стаите — изкуствени са, но ти така си свикнал с тях, че не го забелязваш.

— Това, че не го забелязва, не е важно — каза Фармър. — То няма никакво значение.

— Това го виждам — гневно възрази Къмплейн. — Само не мога да си го обясня.

— Добре де, стой тихо и мисли, а ние през това време ще продължим — каза Марапер. — Аз съм прочел много книги и знам истината. Гигантите са построили кораба с някаква конкретна цел. Из пътя тази цел е била загубена, а самите Гиганти са измрели. Останал е само корабът.

Той престана да се разхожда и се подпра на стената, като подложи челото си за опора, а когато продължи с обяснението, изглежда приказваше само на себе си.

— Останал е само корабът, а в него, като в капан, цялото племе човешко. Станала е някаква катастрофа, нещо страшно и са ни изоставили на собствената ни съдба. Това е проклятието, което ни е връхлетяло за някакъв ужасен грях, извършен от прадедите ни...

— Това дърдорене не струва и счупен грош — с раздразнение се намеси Уентъдж. — Опитай се най-после да забравиш, че си свещеник, Марапер. Всичко това няма никакво отношение към нашата бъдеща съдба.

— Има, и то огромно — възрази Марапер.

Лицето му стана печално, той пъхна ръце в джобовете си, но веднага извади едната и си забърка по зъбите.

— Що се отнася до мен, основно ме интересува теологичната страна на въпроса. Що се отнася до вас, то е важен фактът, че някога корабът е тръгнал за някъде. И това, че е тръгнал, е по-важно от самия кораб, защото именно там ние трябва да се намираме всъщност. Там е нашето истинско място. В тези неща няма нищо тайнствено, освен за малоумните. Тайната е в следното: защо крият от нас, къде се намираме сега? Какво става всъщност зад гърбовете ни?

— Май нещо някъде се е счупило — побърза да предположи Уентъдж. — Аз винаги съм казвал, че нещо не е станало както трябва.

— Не смей да приказваш такива неща в мое присъствие — процеди презирително свещеникът.

Стори му се, че известно съгласие с възгледите на Уентъдж може да отслаби авторитета и положението му.

— Заговор. Против нас се плетат разни интриги. Пилотът или капитанът на този кораб някъде са се скрили и ние се носим в далечината под ръководството му, не осъзнавайки, че въобще пътешестваме и не знаем целта на пътешествието. Този капитан е някакъв полудял човек, който се крие от всички, а върху нас е паднало наказанието за греховете на дедите ни.

На Къмплейн всичко това се струваше поразително и неправдоподобно, дори още по-неправдоподобно, отколкото мисълта, че се намират на движещ се кораб. Но приемането на една мисъл повличаше след себе си приемането и на друга. Затова запази

мълчание. Зашемети го нахлулото усещане на нестабилност. Като погледна останалите, не забеляза да възприемат с ентузиазъм възгледите на свещеника. Фармър иронично се подсмиваше, лицето на Уентъдж изразяваше привичното си неудоволствие, а Рафъри нетърпеливо дърпаше мустасите си.

— Планът ми е следният — изрече Марапер. — За съжаление, осъществяването му е свързано с вашата помощ. Ние трябва да намерим този капитан, като открием мястото, където се крие. Сигурно си е оборудвал надеждно убежище, но нито един, дори и по най-здравия начин заключени врати, не са препятствие за нас. А щом го намерим — убиваме го и захващаме властта над кораба.

— И какво ще правим с кораба, когато го завладеем? — поинтересува се Фармър с тон, който явно се опитваше да погаси прекаления ентузиазъм на Марапер.

Но свещеникът само за миг изглеждаше объркан.

— Ще намерим някаква цел — каза той. — Нюанси от този род оставете на мен.

— Къде всъщност ще търсим този капитан? — поискава да разбере Рафъри.

Вместо отговор свещеникът разтвори наметалото си, пъхна ръка подрасото и небрежно размаха книгата, която Къмплейн вече беше виждал. Натика показалеца си в заглавието, но това не направи впечатление на никого, тъй като само Рафъри умееше да чете, и то на срички, без да успява да гради думи от тях.

Като прибра книгата, Марапер милостиво обясни, че се нарича „Схема на електрическите комуникации на звездния кораб“. Каза — а това бе още един повод да се похвали — по какъв начин книгата е попаднала в негово разпореждане. Тя била в онзи склад, в който стражите на Цилак намерили кутиите с бои, и била хвърлена в купчината предмети, за които е трябало да се произнесе инспекцията на Съвета. Марапер я забелязал и като разбрал важността ѝ, я пъхнал в джоба си. Но го хванал един от стражите. Мълчанието на този крайно лоялен човек можело да се купи само с обещанието, че ще тръгне заедно с Марапер и ще си поделят властта.

— Това ли бе стражът, който Мелър уби до вратата на моята стая? — поинтересува се Къмплейн.

— Същият — каза свещеникът и автоматически направи жест за съжаление. — Но когато размислил както следва над всичко, е решил, че повече полза ще извлече, ако съобщи за намеренията ми на Цилак.

— Кой знае, може и да е бил прав — ядно забелязва Рафъри.

Свещеникът се направи, че не е чул това изказване, отвори книгата и разгъна един чертеж, като натисна с ръка непокорната хартия.

— Ето, така изглежда ключът към нашето общо дело — заяви той с дълбока убеденост. — Това е планът на кораба.

Но за свое най-голямо съжаление му се наложи да прекъсне монолога си, тъй като на останалите това понятие беше напълно неизвестно.

Този път Къмплейн имаше преимущество пред Уентъдж, тъй като много бързо съобрази за какво е нужен планът, а преди всичко разбра как по двумерно изображение може да се съди за триизмерен предмет, при това такъв огромен като кораба. Докато на Уентъдж не бяха помогнали и направените почти в естествена големина рисунки на Мелър. В края на краищата реши, че трябва да се съгласи с факта, който не възприемаше, точно както Къмплейн се съгласи със съществуването на кораба, макар и да не виждаше за това разумни доказателства.

— Досега още никой не е разполагал с такъв точен план на кораба — поучаваше ги Марапер. — Щастие е, че ми попадна в ръцете. Озбърт Бергъс знаеше много за кораба, но в съвършенство познаваше само областта на Кърмовата Стълба и част от Джунглата.

Планът показваше ясно, че корабът има формата на изтеглено яйце, по-широко в средата и затъпено в двета си края. Вътрешността му имаше осемстотин и четири секции, приличащи на монети в напречното си сечение. Повечето от тях (с изключение на няколко, разположени по краищата) се състояха от по три концентрични етажа: горен, среден и долен. По тях минаваха коридорите, съединяващи се един друг с асансьори и стълби, а по коридорите се намираха жилищните помещения, сред които имаше и огромни — по цял етаж. Всички секции се съединяваха с общ коридор, минаващ по централната ос на кораба — Главния коридор. Но съществуваха и отделни връзки между коридорите на различните секции, а също и на различните етажи. Единият край на кораба бе отбелаязан с отчетлив

надпис „Машинна зала“, а другият — „Кормилна зала“. На това място Марапер тикна показалеца си.

— Ето къде ще намерим капитана — изрече той. — Който се намира там, управлява кораба. Там ще отидем!

— Благодарение на този план, това ще бъде лесно като детска забава — каза Рафъри и потри доволно ръце. — Трябва да се движим единствено по Главния коридор. Може би да те слушаме, Марапер, не е чак толкова голям идиотизъм, а?

— Това няма да е така лесно — възрази Къмплейн. — Ти всички видимости си прекарал на топличко в Кабините и съвсем не познаваш условията извън тях. Главният коридор е добре познат на ловците, но за разлика от останалите той не води никъде.

— Макар и да формулираш възгледите си по наивен начин, Рой, но тук си прав — съгласи се Марапер. — В тази книга намерих обяснение защо той не води до никъде. Ето какво е: около Главния коридор са разположени аварийните врати. Всяка секция е така направена, че в случай на опасност мигновено да се изолира от останалите.

Той се зае да прелиства страниците с чертежите.

— Дори и аз не всичко разбирам, но като че ли е достатъчно ясно — станала е някаква авария, пожар или нещо подобно, и от тогава Главният коридор е затворен завинаги.

— Заради това при движение през водораслите е така трудно да се отиде някъде — допълни Фармър. — Ние просто се въртим в кръг. Остава ни единствено да намерим допълнителните входове, които още са отворени, и да ги използваме. А това значи дълго време да бродим из гъсталаците, а не да вървим направо.

— По този въпрос ти ще получиш подробна инструкция. Благодаря — каза кратко свещеникът. — И понеже виждам колко сте ми умни, то без повече мъдрувания можем да потеглим на път. Вдигни на гърба си онзи денк, Фармър, и върви начело.

Те послушно се изправиха. Зад вратата ги очакваше негостоприемната Джунгла.

— Но за да стигнем до кърмата, ние трябва да преминем през територията на Носарите — забеляза Къмплейн.

— Изплаши ли се? — ехидно подметна Уентъдж.

— Да, Пробита Бърно, изплаших се.

Уентъдж злобно се изплю и се обърна, но бе така увлечен, че не реагира остро на противното му прозвище.

Мълчаливо си пробиваха път през гъстатаците, като се придвижваха бавно и уморително. Самотен ловец можеше да се движи из Джунглата, като раздалечава стеблата и се държи близо до стената. Но сега не можеха да използват този способ, защото размествените растения удряха идващите отзад. Това можеше да се избегне, ако разстоянието между тях бе по-голямо, но те инстинктивно се държаха един за друг и нито се откъсваха напред, нито изоставаха. За придвижването близо до стената им пречеше само едно: на това място слоят на покритите с хитинова обвивка семена бе по-дебел, тъй като след удара си в стената, падаха в близост до нея и всяка стъпка предизвикваше силно тръскане. Тренираното ухо на Къмплейн безгрешно отбелязваше този факт: изобилието на семената, които бяха любима храна на дивите свине и кучета, безпогрешно показваше присъствието им в този район. Но засега много повече им досаждаха облаците мухи, които непрекъснато бръмчаха край ушите им. Рафъри вървеше напред и сечеше водораслите. Всеки път, вдигайки секирата, той я прекарваше в опасна близост до главата си и така се опитваше да прогони наглите насекоми.

Първото допълнително съединение между секциите откриха сравнително лесно. Намираше се в къс страничен коридор и се състоеше от две отделни метални врати, сега леко откърхнати. Би трябвало да осигуряват възможност за преминаване от един в друг коридор, но сега цялото пространство между тях бе запълнено с растителност. На първата врата висеше надпис „Секция 61“, а на втората — „Секция 60“. Марапер доволно се изхили, но бе така горещо, че избягна да се впусне в коментари. Къмплейн по време на ловуванията си не един път се бе натъквал на подобни съединения, виждал бе такива надписи, но тогава те не означаваха нищо за него. Сега се опита да коригира предишния си опит с концепцията за движещия се кораб, но това бе така умозрително, че не ставаше за логически анализ.

В „Секция 60“ срещнаха други хора. Първи вървеше Фармър и със стоическо упорство разчистваше пътя, когато неочеквано се отвори една излизаща в коридора врата.

Такива врати винаги означаваха опасност. В подобни случаи се събираха вкупом и ги отминаваха едновременно, но този път погледнаха и видяха вътре една старица. Тя лежеше гола на пода, а до нея спеше завързана с връв овца.

Жената бе така обърната, че те успяха с най-големи подробности да разгледат лявото ѝ ухо. В резултат на някаква странна болест то така се бе разраснало, че като огромна гъба се показваше от редките ѝ сиви коси. Цветът му бе пронизително розов и контрастираше по странен начин с бледото ѝ лице. Тя бавно извърна глава и ги загледа с гуреливите си очи. Веднага, без да измени израза на лицето си, започна глухо да ридае. Тогава Къмплейн забеляза, че другото ѝ ухо е напълно нормално.

Овцата се събуди, побягна до обтягане на връвта, като блееше от страх, и започна да се дърпа. Преди петимата да успеят да минат край вратата, от задната стая изскочиха двама мъже, разтревожени от виковете, и безсилно се спряха до виещата старица.

— Те няма нищо да ни направят — с облекчение забеляза Фармър.

Това беше очевидно. Тези двамата бяха старци, на които годините ги бяха накарали да се прегърбят. Единият се бе приближил пътно до Дългото Пътуване, докато другият — страшно слаб и без ръка, изгубена изглежда в някоя схватка с ножове — бе малко по-млад.

— Трябва да ги убием — заяви Уентъдж и едната половина на лицето му просия. — И да започнем с тази кошмарна вещица.

Като чу тези думи, старицата престана да вие.

— Пространство за вашите „аз“ — каза бързо тя. — Зараза да връхлети на очите ви, ако се осмелите да ни докоснете, а проклятието, което виси над вас, да падне на главите ви...

— Пространство за твоето ухо, лейди — мрачно се усмихна Марапер. — Да вървим, герои мои, няма смисъл да се задържаме. Побързо де, преди виковете на тази идиотка да привлекат нещо по-опасно.

Отново се гмурнаха във водораслите. Тримата обитатели на стаята ги гледаха неподвижно. Може би представляваха остатък от някое племе от Джунглата, но по-правдоподобно изглеждаше да са просто бегълци, които с труд си осигуряваха препитанието в тази дупка. От този миг нататък пътешествениците все по-често намираха

следи на други мутанти или отшелници. На отделни места гъстатаците бяха отъпкани, което безспорно облекчаваше пътя им, но напрежението непрекъснато да бъдат готови за бой им причиняваше значително повече неудобства. Но нито веднъж не ги нападнаха.

Следващият допълнителен преход между секциите се оказа затворен. Не успяха да помръднат стоманените идеално залепени врати, независимо от съвместните си усилия.

— Трябва да има някакъв начин да ги отворим — гневно изрече Рафъри.

— Кажи на монаха да се порови в дяволската си книга — посъветва Уентъдж. — Що се отнася до мен, аз ще започна да обядвам.

Марапер искаше веднага да продължи нататък, но останалите се присъединиха към Уентъдж и мълчаливо задъвкаха.

— А какво ще стане, ако се окажем в секция, в която всички врати са затворени като тази? — поинтересува се Къмплейн.

— Изключено е — заяви важно Марапер. — В такъв случай ние никога не бихме чули нищо за Носарите. Сигурно има път — и то не един, — водещ в онези райони. Трябва само да преминем на друг етаж и да потърсим.

В края на краищата те намериха проход в „Секция 59“, а после с поразително бързина — в „Секция 58“. Но времето минаваше. Настигнаше тъмният сън-видимост и отново ги обхвана тревога.

— Забелязахте ли нещо любопитно? — неочеквано запита Къмплейн.

В тази минута той водеше групата и тялото му бе обляно в собствената пот и сока на водораслите.

— Видът на водораслите е друг.

Това беше истина. Гъвкавите млади стебла бяха станали месести и не така здрави. Имаше по-малко листа, затова пък се срещаха по-често воськообразните зеленикови цветове. И почвата под краката им се измени. Обикновено тя бе слегната и плътна, пронизана от гъста мрежа корени, които изсмукваха всяка капка влага, а сега бе станала мека и при всяка крачка избиваше влага, а самите растения бяха по-тъмни.

Колкото повече се придвижваха напред, толкова по-забележими ставаха различията. Скоро започнаха да вървят през блато. Минаха през храсталаците на огромни домати и край някакви други растения,

обсипани с плодове, които не познаваха. Сред явно слабеещите водорасли все повече попадаха нови видове растения. Тези неочаквани промени ги накараха да се разтревожат. Но независимо от това, в страх пред настъпващата тъмнина, Марапер заповяда да спрат за почивка. Той се вмъкна в едно помещение, на което вратата отдавна е била изкъртена.

Стаята бе пълна с ролки на плътна материя с много сложни рисунки. Светлината на фенерчето на Фармър обезпокои неизброимо число молци, които с труд се раздвижаха по топовете плат. Рисунките изчезнаха веднага, но затова пък се появиха безброй проядени дупки. Насекомите кръжаха така из помещението, че хората се чувстваха като попаднали в центъра на пясъчна буря.

Някакво огромно насекомо се насочи право в лицето на Къмплейн и го накара да се дръпне настрани. За миг изпита странно усещане, което и по-късно му се наложи да изпита и да си припомни — макар и насекомото да прелетя край ухото му, в него се появи впечатлението, че то е попаднало право в главата му.

Разбира се, това беше халюцинация, но усещаше, че насекомите по странен начин изпълват мозъка му. Това усещане изчезна така внезапно, както се бе появило.

— Ако се съди по всичко това, тук няма начин да заспим — каза той с неудоволствие.

Тръгнаха нататък. Следващите отворени врати, които успяха да намерят, водеха в помещение, идеално приспособено да разположат лагера си. Преди тук е имало някаква работилница и обширната стая беше запълнена с мотори, стругове и разна друга машинария, нямаша, от тяхна гледна точка, никакъв смисъл. От един кран, който не позволяваше да бъде затворен, течеше тънка струйка вода, стичаше се в мивката, а оттам в намиращата се в дълбините на пода огромна кухина за събиране на отпадъци. Въпреки че бяха порядъчно изморени, те се умиха, напиха и хапнаха от своите запаси.

Когато завършиха с вечерята, падна мрак, дойде всъщност истинската нощ, която настъпва на всеки четвърти сън-видимост. Никой не поискава молитва, а и свещеникът също не я предложи.

Той бе също така изморен като останалите и зает със същите мисли. Те бяха преодолели три секции, а от кормилното ги разделяше още порядъчно разстояние. За първи път Марапер осъзна, че

независимо от указанията по чертежите, той дори приблизително не е в състояние да прецени истинските машаби на кораба.

Скъпоценният часовник бе връчен на Къмплейн, който на свой ред трябваше да го предаде на Фармър, когато стрелката опише пълен кръг. Ловецът със завист наблюдаваше как останалите се разположиха по масите и почти мигновено потънаха в дълбок сън. Известно време се разхожда из стаята, после умората го накара да седне. Инстинктивно потърси отговори на хилядите беспокоящи го въпроси, но и това бързо го умори. Седеше облегнат на стената и гледаше затворените врати.

През матовото прозорче мъждукаше слабата светлина на контролните лампи в коридора. Кръглите му форми започнаха да нарастват, да се поклащат и постепенно да се размиват, докато накрая Къмплейн затвори очи.

Събуди се от внезапното чувство на тревога. Вратата беше отворена. В коридора, почти напълно тъмен, гинеха бързо водораслите. Върховете им се чупеха и се притискаха един в друг, сякаш бяха измръзнали старци под едно одеяло. Ърн Рафъри го нямаше в стаята.

Къмплейн стана, измъкна парализатора и като се вслушваше в различните шумове, се приближи до вратата. Неправдоподобно изглеждаше някой да беше отвлякъл Рафъри. Не би се минало без боричкане и вдигане на олеция, която би събудила всички. Следователно Ърн бе излязъл от стаята по собствена воля.

Но защо? Може би е чул нещо в коридора?

Всъщност, в далечината се разнасяше някакъв звук, така приличаш на бълбукане на вода. Колкото повече Къмплейн се вслушваше, толкова повече звукът му се струваше по-сilen. Бързо огледа спящите и тръгна да търси този източник. Тази рискована стъпка му се стори по-вярна, отколкото да събуди свещеника и да си признае, че е задрягал по време на пост.

В коридора внимателно включи фенерчето си и веднага откри стъпките на Рафъри, които се виждаха ясно в калта. Те водеха към неизследваната част на етажа. Сега бе лесно да се върви — водораслите се бяха струпали в центъра на коридора, а край стените беше празно. Къмплейн вървеше предпазливо, като не запалваше без нужда светлината, а парализаторът бе готов за действие. На пресечката се спря за миг, но после решително тръгна към течащата вода.

Растенията изчезнаха напълно. Появи се гол, сякаш излизан от водата под. Къмплейн усети, че я гази и тя му мие краката. Тръгна още по-внимателно, като се стараеше да не плиска при стъпване. Това беше нещо съвсем ново. Отпред по коридора се видяха отблясъци на светлина. Когато се приближи, се оказа, че свети в огромно, отделено от коридора с двойни стъклени врати помещение. Приближи се и спря пред надпис с отчетливи контури: „Плувен басейн“. Прочете го, повтори израза, но не разбра нищо. Веднага след вратата започващо плавна стълба към редица колонки, които се разполагаха на високото. До една от тях се намираше човек.

Къмплейн мигновено отскочи от вратата.

Но човекът не шавна и ловецът като реши, че не са го забелязали, се вгледа по-внимателно. Човекът стоеше с гръб към него и напомняше на изчезналия оценител. Къмплейн предпазливо затвори вратата и веднага водата заля краката му. Потокът течеше по стъпалата и ги превръщаше в истински водопад.

— Рафъри! — повика той.

И същевременно насочи парализатора си към него. Трите срички, казани с нормален глас, но усиленi многократно от резонанса, прозвучаха като гръмове и ехото ги повтори няколко пъти, докато не затихна в тъмнината на обкръжаващата ги пещера. Изчезвайки, ехото сякаш изтри всички останали звуци и остави само звънящата в ушите глуха тишина.

— Кой е там? — зашепна човекът.

Независимо от уплахата си, Къмплейн също прошепна името си, след което мъжът му махна с ръка. Отначало ловецът не помръдна и едва новата покана го накара предпазливо да се заизкачва по стълбите. Когато се доближи до фигурата, се убеди, че наистина е оценителят. Рафъри го хvana през рамо.

— Спиш, а, глупако! — просъска в ухото му той.

Къмплейн кимна виновно, като се страхуваше от нов гръмогласен отзив. Рафъри не започна да развива темата, а само мълчаливо протегна ръка. Ловецът, поразен от израза на лицето му, послушно погледна в показаната посока.

Никой от тях преди не беше виждал такова грамадно помещение. Светлина падаше само от една лампа в лявата страна, а огромното пространство се точеше в безкрайността и изчезваше в мрака. Вместо

под имаше плътна водна повърхност, по която се разхождаха концентричните кръгове на вълни. От светлината тази повърхност блестеше като огледало. На отсрещната страна се издигаха тръби, които поддържаха площадки на различна височина, а от двете страни се различаваха, макар и зле, вратите на каютите.

— Каква красота! — възклика Рафъри. — Кажи, не е ли тук прекрасно?

Къмплейн го изгледа с недоумение. Думата „прекрасно“ имаше изключително еротично значение и се употребяваше за жени с поразителна сексуалност. Но беше принуден да признае, че разкриващата се пред него гледка изисква особено определение. Той отново погледна водата. Те не бяха виждали досега подобно нещо. За тях водата бе просто тъничката струйка на кранчето или бликащото слабо фонтанче от гумения маркуч.

„Какво може да означава такова количество вода?“ — замисли се той. Макар и зрелището да бе печално и да угнетаваше, но в него имаше някаква красота.

— Аз знам какво е това — тихо произнесе Рафъри.

Той гледаше водата като хипнотизиран, а лицето му стана толкова добро, че трудно можеше да се познае.

— Чел съм за това в книгите, които ми донасяха да оценявам, но досега смятах, че са измислици и дивотии.

Той замълча за известно време.

— Мъртвите не стават и дори най-дългата река благополучно се влива в морето — процитира той. — Това е море, Къмплейн. Ние се натъкнахме на море. Толкова пъти съм чел за него. Както ми се струва, това доказва, че не сме на кораб. Ние сме просто в подземен град.

Тези думи не направиха никакво впечатление на Къмплейн, който по принцип не придаваше особено значение на имената, които се даваха на предметите и явленията.

Но нещо друго го порази, това, че се изясняваше загадката, така тревожеща Къмплейн: защо Рафъри бе изоставил топличкото си местенце и бе тръгнал заедно със свещеника в такава рискована експедиция. Сега знаеше, че причината е сходна и със собствените му стремежи — тъга по нещо такова, което не знаеше преди, което не бе докосвал с пръст. Но вместо да изпита по-голяма общност с Рафъри,

реши, че трябва да се държи с него предпазливо. Общите цели неизбежно водят към нечия гибел.

— Защо дойде тук? — запита той, като понижи така гласа си, че да не предизвика отново ехо.

— Докато ти спеше спокойно, аз се събудих и чух гласове в коридора — каза Рафъри. — През матовото прозорче видях двама души, които минаха край мене, но те бяха така големи, че можеха да бъдат само Гигантите.

— Гигантите ли? Но Гигантите ги няма вече, Рафъри!

— Нали ти казвам, че бяха Гиганти, на височина бяха поне два метра. През прозорчето видях главите им.

Той мълкна.

— И ти ги последва до това място?

— Да.

Като чу това, Къмплейн внимателно заоглежда заобикалящите ги сенки.

— Слушай, ти да не се опитваш да ме уплашиш?

— Не съм те молил да идваш с мен, а освен това защо трябва да се боим от Гигантите? Парализаторите ще се справят с човек, независимо от размерите му.

— Сигурно ще бъде по-добре, ако се върнем. Няма смисъл да стърчим тук повече, а освен това съм длъжен да бъда на поста си.

— Да беше мислил за това преди — каза Рафъри. — После ще доведем тук Марапер и ще узнаем, какво ще помисли за морето. Но преди да си тръгнем, бих искал да погледна още нещо — мястото, където изчезнаха Гигантите.

Той посочи с ръка към каютите, там, където само на няколко сантиметра над повърхността на водата се извисяващо нещо квадратно. Върху него падаше светлината на единствения източник, който изглеждаше така, сякаш Гигантите специално го бяха поставили на това място.

— Зад това възвишение се намира люк — защепна Рафъри. — Гигантите се спуснаха вътре и го затвориха след себе си. Да отидем поблизо и подробно да го разгледаме.

Този проект се показва на Къмплейн напълно лишен от смисъл, но като не желаеше да спори, каза:

— Добре, но нека се държим в сянката, в случай че някой влезе.

— Водата тук стига до глезените — съобщи оценителят. — Не те ли е страх, че ще си намокриш краката?

Бе го обхванало странно въодушевление, съвсем като дете, но независимо от детското отсъствие на страх пред опасността, той послуша съвета на Къмплейн да се държат близо до стената. Наведоха се и тръгнаха по брега на морето, като държаха оръжието си готово. Така стигнаха до люка, който бе напълно сух зад квадратната си ограда. Рафъри заговорнически смигна на Къмплейн и бавно повдигна капака. От цепнатината нахълта мека светлина и в нея видяха желязна стълба, водеща към дъното на кладенеца, изпълнено с проводници и тръби, както и две облечени в работни комбинезони фигури, мълчаливо работещи над нещо край главния шибър.

Изглежда след повдигането на капака те чуха шума на водата, тъй като и двамата едновременно дигнаха глави и с изумление погледнаха Рафъри и Къмплейн. Без съмнение това бяха Гиганти — огромни и мощни, с тъмни лица.

Рафъри веднага загуби ума и дума. С грохот пусна капака да падне, обърна се и търти да бяга където му видят очите. Къмплейн побърза да го последва. Само миг по-късно оценителят изчезна под водата.

Къмплейн рязко спря. Точно пред себе си видя краищата на дупката. От дълбочината, на няколко крачки от него, махайки отчаяно ръце, се опитваше да изплава Рафъри.

Като се наведе толкова, колкото беше възможно, Къмплейн протегна ръка да му помогне. Независимо от старанието си, Рафъри не успя да се хване за нея и като започна да изпуска мехури, потъна отново. Когато се появи пак, удаде му се да се хване за ръба и да се изправи на крака. Сега бе до пояса във водата. Като дишаше тежко и сипеше наоколо си проклятия, той се опита да се придвижи напред и да хване ръката на Къмплейн, но в същия миг люкът се отвори.

Гигантите имаха намерение да излязат. Къмплейн рязко се извърна и успя да забележи, че и Рафъри се хвани за парализатора, който никак не беше повреден от водата. Освен това той забеляза една странна светлина, която мигаше над главите им. Без да се цели, стреля в посока на появилата се от кладенеца глава и не уцели. Гигантът скочи към тях и Къмплейн обхванат от страх изпусна оръжието си. Когато се наведе да го търси в черната вода, Рафъри стреля над главата

му. Гигантът се заклати и полетя във водата с плясък, който многократно се повтори от ехото. Значително по-късно Къмплейн осъзна извънредно важното обстоятелство, че чудовището нямаше оръжие.

Но вторият Гигант беше въоръжен. Като видя съдбата на спътника си, той се спря на стълбата и прикрит зад възвищението, стреля два пъти. Първият изстрел попадна в лицето на Рафъри. Раненият без нито звук потъна във водата. Къмплейн падна по корем, като вдигна цял облак пръски. Но за умелия стрелец си остана добра цел. Зарядът попадна в сляпото му око. И обхванат от безсилие, започна да потъва във водата.

III

В самия център на механизма, наричан с името човек, се намира мощна воля към живот. Този механизъм е така тънък и чувствителен, че някакви неприятни последици в детството могат да породят стремеж, право противоположен на жаждата за живот — тягата на смъртта. И двете тенденции водят спокойно съвместно съществуване, и човек си живее, и съвсем не си дава сметка за това. Само внезапна криза проявява наличието им и самата двойнствена природа на човека; по такъв начин човек, преди да се окаже в състояние да води борба с външната опасност, трябва да издържи продължителна война със самия себе си.

Така беше и с Къмпейн. След като съзнанието му се върна, първо се появи само страшното желание да избяга отново в себе си, в безсъзнанието. Но и тя му бе така противна, че миг по-късно го обхвана жаждата за действие — необходимо му бе да бяга, необходимо му бе да се измъкне от това положение, в което се озова... А стремежът към бягство изчезна по същия начин и остана мисълта да се покори на съдбата и отново да потъне в спасителното нищо, но животът упорито се възвръщаше.

Изминаха само няколко секунди, преди да отвори очи. Лежеше в полумрак по гръб и нещо като сив таван плаваше над него едва ли не на сантиметри над главата му. Или се местеше назад, или той самият се движеше напред. Не беше в състояние да определи това и предпочете да затвори очи. Усили се чувството на неудобство и това му подсказа, че крайниците му са вързани.

Главата му се пръскаше от болки, а отвратителната миризма така изпълваше гърдите му, че дишането се превръщаше в сериозен проблем. Той разбра, че Гигантите са го нагостили с някаква газова ампула с мигновено действие, но най-вероятно без неприятни последствия.

Отново отвори очи. Таванът все така си отиваше назад, но постоянно действащото тръскане показваше, че се намира на нещо движещо се. Неочаквано това нещо спря и Къмпейн видя изправения

над него Гигант, най-вероятно същия, който го бе уцелил, а после отвлякъл. Иззад полуспуснатите клепачи забеляза, че исполинът, поради ниското помещение, може да върви само на четири крака. Миг по-късно той натисна нещо на стената и част от тавана се вдигна нагоре. Нахлу светлина и се донесе шум на ниски гласове. След известно време Къмплейн вече без труд различаваше тези ниски гласове, така типични за начина на разговаряне на Гигантите. Преди да успее нещо да направи, похитителят му го свали от количката и без особени усилия го вдигна нагоре в отвора. Огромни ръце го поеха и доста внимателно го поставиха до стената.

— Идва на себе си — каза един глас със странен акцент.

Къмплейн почти веднага разбра казаното. Тези думи го обезпокоиха, тъй като, от една страна, той с нищо не бе показал, че е дошъл в съзнание, а, от друга, същото би могло отново да предизвика употребата на упойващия газ.

През отвора вдигнаха още някакво тяло, а после се изкачи и Гигантът. Започна някакъв тих разговор и това, което Къмплейн успя да подслуша, бе, че второто тяло е на убития от Рафъри Гигант. Оцелелият спътник описваше развоя на събитията и скоро стана ясно, че се обръща към други двама, но от мястото, където лежеше ловецът, се виждаше само стената. Той едва не се задуши, опитвайки се да очисти гърдите си от отвратителната миризма.

Някакъв друг Гигант се появи от едно странично помещение и започна да издава с привичен глас разни разпореждания. Похитителят на Къмплейн отново започна да разказва за случилото се, но го прекъснаха по средата на една дума.

— Спря ли изтиchanето? — запита новопоявилият се.

— Да, мистър Къртис. Ние поставихме нов вентил на мястото на стария, който беше ръждясал и спряхме водата. Освен това разблокирахме потока и сменихме няколко тръби с нови и когато вече бяхме свършили, се появиха тези птички. Сега басейнът трябва да е вече празен.

— Добре, Рендъл — произнесе началническият глас, който принадлежеше на Гиганта с име Къртис. — Но защо си домъкнал тука този врътъльо?

Известно време цареше тишина, а после другият глас виновно отвърна:

— Ние и понятие си нямахме колко са те, и се страхувахме, че ще ни нападнат в контролната шахта. Ние трябваше да излезем и да видим какво става. Ако знаехме, че са само двама, бихме ги оставили на мира.

Гигантите разговаряха така бавно, че независимо от странния акцент, Къмпайн нямаше никакви трудности в разбирането на отделните думи. Но така и не улови общия смисъл на разговора и бе започнал да губи интерес към него, когато неочекано съобрази, че говорят за него.

— Ти сигурно разбираш, Рендъл, че ще си имаш неприятности — произнесе сировият глас. — Ти знаеш добре инструкциите, а това ми мирише на трибунал. Струва ми се, че трудно ще докажеш, че си действал в интерес на самоотбрана, когато вторият врътъл е потъвал.

— Той не потъна — каза с ядна гримаса Рендъл. — Извадих го от водата и го оставил на затворения люк на контролната шахта. Не му остава нищо друго, освен да се съвземе.

— Да оставим настрана тези подробности. Какво всъщност смяташ да правиш с този екземпляр?

— Ако го бях оставил там, щеше със сигурност да потъне.

— Защо го домъкна тук?

— Може да го треснем по лицето и така да решим проблема, а мистър Къртис? — намеси се в разговора още един Гигант.

— Изключено е. Това ще бъде престъпно нарушаване на предписанията. А би ли могъл хладнокръвно да убиеш човек?

— Та това е само един врътъл, мистър Къртис — защитаваше се запитанието.

— Да го изпратим на превъзпитание? — предложи Рендъл и в гласа му се усещаше възторг от собствената му идея.

— Да, но той е прекалено стар. Те приемат само деца. И как ти мина през главата тази идиотска мисъл да го донесеш тук!

— Е, казах ти вече, че не можех да го оставя там, а когато извадих и приятеля му, то... там е толкова страшно. Стори ми се, че чух нещо. Та, хванах го и бързо се скрих на безопасно място.

— С други думи, поддал си се на паниката, Рендъл — завърши Къртис. — Във всеки случай, тук врътъловци не са ни нужни. Трябва да го върнеш обратно. С това да завършим.

Той говореше късо и повелително и настроението на Къмплейн забележимо се подобри, тъй като нищо повече не го устрояваше от завръщането на същото място, откъдето бе дошъл. Не се страхуваше от Гигантите. Те бяха толкова бавни и добри, че едва ли ще бъдат кръвожадни. В това успя да се ориентира. Положението на самия Къртис никак не можеше да разбере, но предложението му бе така привлекателно за ловеца.

Започна спор относно способа на връщане на Къмплейн. Приятелите на Рендъл застанаха на негова страна и започнаха да възразяват на началника си, докато търпението му се изчерпа.

— Е, добре де — не изтърпя той, — отивай в бюрото и позвъни на Малкото Куче. Мисля, че той ще ни даде авторитетен съвет.

— Огъваш ли се, Къртис? — подхвърли един от останалите, когато те с все така бавни но характерни за Гигантите крачки, без дори да погледнат Къмплейн, се отправиха заедно с Къртис в съседното помещение, като хлопнаха вратата след себе си.

Първата мисъл, която мина през главата на Къмплейн, беше, че Гигантите са поразително глупави, щом го оставят без охрана, та нали той може да избяга през същия този отвор в пода, откъдето го вкараха. Но тази надежда веднага изчезна, когато се опита да се обърне настани. Движението предизвика остра болка в мускулите му, а вонята в белите дробове се усили. Той не се сдържа и извика. После се видя принуден да се върне в предишното положение. Но след излизането на Гигантите самотата му продължи не повече от няколко секунди.

В близост до краката му се чу някакво скърцане, той леко извърна глава и видя как един малък участък от стената бавно се измести настрана. После от отвора с неравни краища се появиха фигури, като че ли взети от нечий кошмар. Бяха петима. Влетяха вътре с огромна скорост, обиколиха Къмплейн, преминаха през тялото му и отново се скриха в дупката. Най-вероятно бяха нещо като разузнавачи, защото веднага след тях се появиха други пълхове и по начина на движението им можеше да се разбере, че не са последни.

Петимата разузнавачи, слаби, но стегнати, на шиите им се виждаха кръгли якички. Един от тях бе наполовина сляп: в празната очна яма, едновременно със здравото око се мърдаше хрущял. От трите пълха, последвали първия, един беше черен като нощта и правеше

впечатление на предводител. Той стана, изправи се и заразмахва из въздуха розовите си лапи. Яка не се виждаше, затова пък горната част на тялото му бе покрита с най-различни метални парчета — имаше и пръстен, и копчета, и напръстник, и гвоздеи, — всичко това образуваше нещо като ризница. На пояса висеше някакъв предмет, който приличаше на къс меч.

Плъхът гневно се разпиця и веднага върналите се разузнавачи наобиколиха Къмплейн, скочиха на краката му, изкачиха се на гърдите му и започнаха да се зъбят на милиметри от очите му. Личната охрана на началника, състояща се от още два плъха, нервно се озърташе наоколо и увисналите им мустаци напрегнато потреперваха.

Пазачите стояха на четири крака, а дрехите им се състояха от малки, небрежно ушити наметала.

Къмплейн трепереше. Той бе свикнал да вижда плъхове, но непонятната им организраност и разумността на действията им събудиха в него страх. Прекрасно си даваше сметка, че ако плъховете решат да му изгризят очите, с нищо не може да им попречи. Беше напълно в тяхна власт. Но те явно имаха по-важна задача от това да търсят деликатеси.

Появи се ариергардът и от дупката се показваха четири едри и охранени самки. Сумтейки, те мъкнеха малка клетка, която по нареддане на пискливия им шеф бързо поставиха до лицето на Къмплейн и така му осигуриха прекрасната възможност да разгледа съдържанието й, а също да вдъхне излъчващия се аромат. Зверчето, което се намираше вътре, бе доста по-едро от плъховете. Над пухкавата козина на главата му стърчаха две дълги уши, а опашката му представляваше нещо като бяло мъхесто топче. Къмплейн нито веднъж през живота си не беше виждал такова създание, но веднага го позна. Според разказите на старите ловци това беше заек, крайно рядко зверче, тъй като се явяваше любимо ядене на плъховете.

С интерес го наблюдаваше. Когато клетката бе поставена на желаното място, разузнавачите отидоха до вратата, като наблюдаваха дали Гигантите няма да се появят, а началникът скочи към заека. Зверчето отчаяно се задърпа, но усилията му бяха напразни, тъй като бе завързан към прътите на клетката за четирите си лапи. Шефът наведе напред глава и след миг в зъбите му блесна малкия меч, приличащ повече на сърп, който той започна да размахва пред гърлото

на пленника. Демонстрацията продължи около минута и началникът скри меча, но продължи да жестикулира с лапи, като започна да бяга между клетката и лицето на Къмплейн.

Заекът явно разбра какво искат от него. Къмплейн се изуми, когато видя как очите му изскочиха от орбитите си, а той самият затрепера, като почвства как нещо чуждо се опитва да докосне мозъка му, да влезе вътре, да го запълни... Бе така отвратително, че независимо от старанията си, не можеше да се отърве от него. Нещото навлизаше в мозъка му, без да бърза, но настойчиво. Опита се да тръсне глава, но отвратителното усещане не мина, а дори се усили. То му напомняше на мъчително търсене на нещо пипнешком, със здраво затворени очи. Сякаш умиращ човек броди в отчаяние по тъмните помещения и се опитва напразно да намери ключа за светлината.

Пот изби по челото на Къмплейн. Като затрака със зъби, се опита с последни сили да прекъсне неприятния контакт, който неочеквано успя да открие верния път към съзнанието му.

Внезапно в мозъка на Къмплейн се втурнаха въпроси:

Зашо...

Какво...

Кой...

Как може...

Ти можеш ли...

Ти искаш ли...

Тогава Къмплейн завика. Странното шепнене бърборене вътре веднага изчезна, а безсмислените въпроси престанаха. Часовите изоставиха светковично постовете си и заедно с носачите скочиха към пленения заек, заобиколиха го и отново изчезнаха с клетката през дупката в стената. Началникът начало на личната си охрана ги следваше по петите и шумно навикваше изоставащите. Подвижният участък на стената се върна на мястото си точно навреме, защото в стаята, привлечен от виковете на Къмплейн, влезе един Гигант. Той с крак обърна ловеца. Къмплейн безпомощно го гледаше и напразно се опитваше да каже нещо.

Като се успокои, гигантът се върна обратно, но остави вратата отворена.

— На врътълото го заболяла главата — съобщи той.

Сега Къмплейн чуваше гласовете им. Стори му се, че общуват с някаква машина, но беше прекалено развълнуван от произшествието с плъховете, че да обръща внимание на нещо друго. Известно време вътре в черепа му се намираше някакъв безумец. Науката го предупреждаваше — мозъкът е нечист орган. Светата троица — Фройд, Юнг и Босит — са преодолели и тримата страшната преграда на съня, брат на смъртта, и са открили зад нея не нещо цяло, както са вярвали преди, а подземни галерии и лабиринти, пълни с вампири, закопани съкровища, пиявици и стремежи, които изгаряха като концентрирана сърна киселина. Човекът се видял разголен, пълен със страх и комплекси. Основната цел на Науката била да извлече колкото се може повече такива болезнени подбуди на бял свят, но може би още не е успяла да проникне така дълбоко?

В Науката винаги са се използвали термините „съзнание“ и „подсъзнание“, но само в алгоричен смисъл. А може би подсъзнанието наистина съществува и е способно да подчини на себе си разума на човека? Всички ли възможни коридори и лабиринти е изследвала Светата троица? Не беше ли подсъзнанието това, което викаше в него безумеца? Неочаквано се появи отговорът. Беше така прост, макар и сложен за разбиране: между неговото съзнание и това на зверчето бе осъществен контакт. И странните въпроси излизаха именно от заека, а не от някакво чудовищно същество, затаило се в неговия мозък. Обяснението го успокой — та заекът можеше винаги да бъде убит. Следвайки истинската философия на Кабините, Къмплейн измете всички следващи разсъждения и престана да мисли повече за това.

Лежеше спокойно и почиваше, като се стараеше да очисти гърдите си от натрупаните в тях остатъци от зловонията. Мина минута и отново се върна Гигантът — похитителят на Къмплейн, Рендъл. Без да каже нито дума, той го вдигна и отвори люка в пода. Най вероятно спорът е завършил в полза на Къртис.

Рендъл с товара си отново се спусна в тесния тунел, постави Къмплейн на количката и ако се съдеше по звуците, се настани някъде зад главата му. Каза тихо нещо на другарите си, включи двигателя и сивия таван пак заплува над главите им. Тук-таме по равната му повърхност се срещаха пресичания на разни тръби и кабели. По едно време спряха.

Гигантът запила нещо по тавана, натисна на едно място с пръст и квадратите над главата му се раздалечиха. Къмплейн бе пренесен през отвора, после през вратата и поставен на пода.

Отново беше се оказал в Джунглата. Миризмата не предизвика в ловеца никакво съмнение.

Известно време Гигантът стоя мълчаливо над него — като сянка сред сенките, а после изчезна. Полумракът на съня-видимост го прегърна като майчина ръка. Отново беше у дома си, сред опасностите, които не му бяха чужди. Той заспа.

Легиони плъхове тичаха по него, натискаха го към пода, появи се заекът и се намъкна вътре в черепа му, като забуйства из лабиринтите на мозъка...

Събуди се изплашен и поразен от ужасния си сън. Наоколо беше все така тъмно. Неподвижността на крайниците, предизвикана от газовия удар, бе преминала. Гърдите бяха напълно чисти. Той внимателно се надигна.

Нагласи фенерчето така, че да дава възможно най-тесния сноп лъчи. Изправи се и тръгна към вратата, като предпазливо оглеждаше тъмния коридор. Пред него, докъдето му стигаше погледът, имаше само дълбока пропаст.

Внимателно тръгна напред и заопипва с ръка по дясната редица врати. Като от време на време запалваше фенерчето, установи, че стои на влажния и гол под. Сега знаеше къде се намира. Гигантът го бе върнал там, където по думите на Рафъри се простираше морето. Щом разбра местонахождението си, Къмплейн внимателно включи светлината. Морето беше изчезнало. Приближи се до края на кладенеца, в който се провали Рафъри, но и той беше празен и почти сух. От оценителя не беше останала и следа. Стените на кладенеца, макар и покрити с кървавите дрипи на ръждата, леко проблясваха. А на дъното топлият въздух бързо изсушаваше последните локви.

Къмплейн се обърна и бързо напусна залата, като се стараеше да не предизвика echo с някое невнимателно движение. Влажната почва леко поддаваше под краката му. Той внимателно заобиколи гниещите остатъци на водораслите от миналия сезон и накрая се приближи до каютата, където се бяха спрели.

Рязко свирна, като се опитваше да прецени кой сега стои на пост: Марапер? Уентъдж? Фармър? Мислеше за тях почти с любов, като си

повтаряше на ум популярната в Кабините пословица: „Познатият дявол е по-добър от непознатия.“ Сигналът му остана без отговор. Обтегнат като струна, той се пъхна в стаята — там беше празно. Всички бяха изчезнали и Къмпейн се оказа сам самичък в Джунглата.

Веднага изгуби ума и дума. Прекалено много беше преживял: и Гигантите, и плъховете, и заекът — това можеше да понесе. Но не и ужасяващата самота в Джунглата. Той се замята по стаята, риташе разхвърляните предмети и сипеше проклятия, после изскочи в коридора и свой се хвърли в гъсталаците.

Нечие тяло падна отзад върху него и Къмпейн рухна на купчината водорасли, съпротивлявайки се отчаяно на нападателя. Нечия ръка със сила запуши устата му.

— Престани да крещиш, кретен такъв! — изръмжа в ухото му познат глас.

Той спря да се съпротивлява. Започна да различава в слабата светлина надвесената над него фигура.

— Аз мислех, че съм ви загубил — каза той и неочеквано заплака.

Нервното напрежение отново го превърна в дете: плещите му затрепераха, по бузите му потекоха сълзи...

Марапер го удари силно по лицето.

IV

Пътешествието продължаваше. Те упорито изкореняваха водораслите и се промъкваша напред, внимателно преодолявайки тъмните участъци, в които нямаше светлина и не растяха растения. Минаваша през обитавани някога райони, където всички врати бяха изкъртени, а в коридорите лежаха купища счупени предмети. Всички живи същества, които срещаха по пътя си, бяха боязливи и се стараеха, доколкото е възможно, да ги избягват. Впрочем те не бяха много — някакъв самотен козел, отделни или на групи получовеци, които панически се спасяваха с бягство, щом само Уентъдж плеснеше с ръце. Такива бяха Джунглите, с притаени в дебрите им векове страх и мълчание.

Кабините, напълно забравени, останаха далече назад. Те забравиха даже за своята смътна цел, тъй като всекидневните реалности, постоянно подлагащи техните физически възможности на все нови и нови изпитания, изискваха всичките им сили и внимание. Да се търсят допълнителните съединения между секциите даже и с помощта на плана на Марапер, не винаги беше лесно. Асансьорните шахти често се оказваха блокирани, а етажите завършваха на глухо. Обаче те упорито се придвижваха напред, преодолявайки отначало петдесетите отсечки, след това — четиридесетите, и накрая на осмата явка след излизането от Кабините достигнаха отсечка „29“.

По това време Къмплейн вече започна да вярва в теорията на кораба. Промяната на възгледите му ставаше постепенно, но основателно, и съществена роля за това изиграха разумните плъхове. Когато Къмплейн разказваше на своите спътници за това, как са го похитили Гигантите, въобще не спомена за инцидента с плъховете. Той инстинктивно предвиди, че фантастичният елемент, който би придобил неговият разказ, щеше да намали впечатлението от него и можеше да предизвика недоверието на Марапер и Уентъдж. Но мислено постоянно се връщаше към тези предизвикващи инстинктивен страх твари. При това той отбеляза поразителното сходство между плъховете и хората, проявяващо се в тяхното по човешки жестоко отношение към

съществата от друг вид, в конкретния случай — към зайчето. Плъховете живееха така, както им беше възможно, без да обръщат никакво внимание на обкръжаващия ги свят. Но нали и с тях самите съвсем неотдавна беше същото.

Марапер внимателно изслуша разказа за Гигантите, но се въздържа от коментарии.

— А те знаят ли къде се намира капитанът? — попита той след малко.

Него го интересуваха главно детайлите относно разговорите на Гигантите и той повтаряше имената Къртис и Рендъл, като че ли шепнеше заклинания.

— А кой беше този — Малкото куче, с когото отидоха да разговарят? — попита той.

— Мисля, че това е нечие име — отвърна Къмплейн, — а не истинско малко куче.

— Чие име?

— Не знам. Вече ти казах, че бях почти в безсъзнание.

Колкото повече размишляваше над това, толкова по-малко разбираем ставаше за него чутият разговор; всичко толкова много се разминаваше с жизнения му опит, че не можеше даже отчасти да разбере смисъла.

— Как ти се струва, това наистина ли беше името на Гиганта, или просто название на някакъв предмет? — настояващ свещеникът.

Той дърпаща Къмплейн за ухото.

— Струва ми се, че те само са имали намерение да поговорят с някакво си „Малко куче“.

По молба на Марапер цялата четворка претърси помещението, отбелязано като „плувен басейн“, в което по-рано е било морето. По това време то беше напълно изсъхнало, никъде не намериха и Рафъри, което беше много чудно, ако се вземат предвид думите на единия от гигантите, че оценителят, също както и Къмплейн, трябва бързо да се свести след отравянето с газа. Викаха го и го търсиха навсякъде, но напразно.

— Сигурно мустасците му украсяват сега някой мутант — заяви Уентъдж. — Да вървим нататък.

Не можаха да открият и люка, който водеше в помещението на гигантите. Стоманената плоча, която закриваше входа към контролния

кладенец, в който Къмплейн и Рафъри за първи път видяха Гигантите, беше затворена и изглеждаше, като че ли никой никога не беше я отварял. Духовникът погледна скептично Къмплейн и с това търсенето завърши. Последваха съвета на Уентъдж и продължиха нататък. Целият този инцидент силно подкопа положението на Къмплейн и Уентъдж, възползвайки се бързо от ситуацията, веднага стана първи заместник на вожда. Той вървеше непосредствено след Марапер, Къмплейн и Фармър се влачеха отзад. Но във всеки случай това предизвика външно сплотяване на групата.

Ако по време на дългата тишина, в която се промъквала по безкрайните криволици на коридорите, Къмплейн се превърна в много по-голяма степен от преди в човек, склонен към размисъл и анализ, то и свещеникът също се промени. Бъбливостта му постепенно намаляваше със стопяването на жизнените сили. Най-накрая той можа да си представи истинския мащаб на поставените пред него цели и стремежът към завършването на пътешествието изискваше напрежението на цялата сила на волята му.

— Нещо лошо е ставало тук съвсем неотдавна — заяви той по време на една почивка.

Опрял се на една стеничка, той разглеждаше открилия се пред него по-долен етаж на „Сектор 29“. Останалите също се спряха. Прорасналите храсталаци продължаваха още на два метра пред тях, след което започваше тъмнина, в която нищо не можеше да расте. Причината за неочекваната липса на светлина беше очевидна: с някакво оръжие, неизвестно в Кабините, в незапомнени времена бяха пробити отвори в тавана и стените на коридора. От дупката на тавана висеше ъгълът на массивен шкаф, всички лежащи наблизо врати бяха откъснати от пантите. Навсякъде в стените се виждаха по-малки отвори, напомнящи следи от шарка — съдейки по всичко — последствия от някакъв гигантски взрив.

— Най-накрая местенце без тези дяволски водорасли — заключи Уентъдж.

Той извади фенерчето.

— Да тръгваме, Марапер.

Свещеникът продължаваше да стои, опрян на стената и хванал се с две ръце за носа.

— Като че ли сме съвсем близко до Носа, Рой — каза той.
Страхувам се да не ни издадат фенерчетата.

— Ако искаш, можеш да ходиш на тъмно — отвърна Уентъдж.

Той тръгна напред. Фармър, въздъхвайки, закрачи след него. Без да каже нито дума, Къмплейн заобиколи Марапер и последва останалите.

Мърморейки си нещо под носа, свещеникът се отдели от стената. Никой не би реагирал на унижението с по-голямо достойнство от него.

Преди да влезе в сянката, Уентъдж включи фенерчето и освети лежащото пред него пространство. Там ставаха странни неща. Къмплейн, който беше най-опитен наблюдател, пръв забеляза неестествения вид на водораслите. Както обикновено, близо до тъмния участък те растяха нарядко, но този път стъблата им бяха някак си странно гъвкави и като че ли нямаха сила да преодолеят собствената си тежест. Освен това те се бяха разпрострели много по-далече от обикновено от източника на светлина. Неочаквано Къмплейн почувства, че подът се изпълзва под краката му. Вървящият отпред Уентъдж се спъна без причина, а Фармър се придвижваше с някакви странни подскачащи крачки. Къмплейн се почувства съвършено безпомощен.

Целият отработен механизъм на собственото му тяло престана да го слуша и той се почувства като че ли се мята във вода и едновременно с това изпитваше необяснимо усещане за лекота. В главата му шумеше, кръвта чукаше в слепоочията му. Той чу изумения вик на Марапер, след което свещеникът го бълсна отзад. В същия миг Къмплейн отлетя по дъга, извивайки дясната ръка на Фармър, и съннат наполовина, удари бедрото си в стената. Подът плуваше бавно срещу него, той протегна ръце пред себе си и пълосвайки се, се отпусна на корема си. Зашеметен се вгледа в обкръжаващата го тъмнина и видя, че Уентъдж, продължавайки конвултивно да стиска фенерчето, се отпуска още по-бавно. Погледна на другата страна и видя Марапер да пърха във въздуха като гигантски хипопотам, изпулил очи и безмълвно шепнейки с устни. Фармър хвани свещеника за ръката, ловко се засили и го отхвърли на безопасно място. След това, независимо от своята маса, грациозно се промъкна в тъмнината отпред, натам, откъдето се раздаваха проклятията на Уентъдж. Придвижвайки се по стената, Фармър го хвани, ловко го отбълсна с крак и без да бърза, се върна на

предишното си място. Въодушевен от това зрелище, Къмплейн съобрази, че тук се откриват идеални условия за пътешествие. Нещо стана в коридора (той смътно предположи, че се е изменил въздухът, въпреки че си остана годен за дишане) и сега те можеха бързо със скокове да се придвижват напред. Той стана внимателно, стисна по-силно фенерчето и скочи.

Учуденото му възклищание се затъркаля по коридора като гръмко ехо. Само протегнатите му ръце спасиха главата му от удар, но това движение така силно го разклати, че той падна на гърба си. Беше зашеметен от случилото се, но все пак се придвижи напред на около десет крачки. Спътниците му останаха далече назад, едва различими на фона на зелените водорасли. Неочаквано Къмплейн си спомни хаотичните спомени на Озбърт Бергъс. Какво всъщност казваше той? Нещо, което тогава му се струваше бълнуване. „Място, в което ръцете стават крака, а ти летиш във въздуха като муха.“ Значи, старият гид е идвал и дотук! Къмплейн с учудване си помисли за милите обрасли с водорасли коридори, които го отделяха сега от Кабините.

Сигурно беше се изправил твърде рязко, защото отново започна да се върти. Неочаквано му прилоша. Повърнатото се разхвърча във въздуха на малки мехурчета, които кръжаха около него, докато тромаво се връщаше при другарите си.

— Корабът се е побъркал! — каза Марапер.

— Защо твоята карта не показва това? — злобно попита Уентъдж. — Аз никога не съм й вярвал.

— И магарето ще разбере, че тази безтегловност се е появила тук след съставянето на плана. Поне един път размърдай гънките на мозъка си, ако въобще ги имаш — изкрешя Фармър. Това непривично за него избухване можеше да се обясни само с тревогата, която издаде следващата му забележка: — Мисля, че вдигнахме достатъчно шум, за да тръгнат всички Носари по следите ни. Стегнете се — и бързо назад!

— Назад! — извика Къмплейн. — Но ние няма да можем да се върнем. Пътят към следващия сектор се намира някъде близо до нас. Трябва да проникнем през една от тези разбити врати и да вървим понататък по стаите, като се стараем да се придържаме към паралелна на коридорите посока.

— А по какъв дяволски начин ще направим това? — попита Уентъдж. — Или имаш нещо, с което да пробиваш стените?

— Можем само да пробваме, като се надяваме, че там има някакви вътрешни врати — каза Къмплейн. — Боб Фармър е прав, да останем тук, е чисто безумие.

— Добре де, но... — започна Марапер.

— Какво, Дълго Пътуване ли ти се прииска? — гневно попита Къмплейн.

Той отвори най-близката повредена врата и решително се отправи навътре. Фармър тръгна след него. Марапер и Уентъдж се спогледаха и ги последваха.

Провървя им, тъй като случайно попаднаха в обширно помещение. Тук беше светло и бяха пораснали буйни водорасли. Къмплейн яростно ги сечеше, като се стараеше да се придържа към стената към коридора.

При придвижването напред отново го обхвана безтегловност, но този път въздействието й беше по-малко неприятно, а освен това водораслите му помагаха да запази равновесие.

Минута по-късно се добраха до цепнатина в стената и Уентъдж погледна през нея в коридора. Някъде далече се мяркаше кръгло петънце светлина.

— Някой върви след нас — съобщи той. Спогледаха се тревожно и ускориха крачките си.

Пътят им беше преграден от метален шкаф, около който пищно се бяха разрасли водорасли, и за да го заобиколят, те минаха към центъра на стаята. Във времената на Гигантите тя е била столова и дългите маси, обградени с кресла от стоманени тръби, заемаха цялото пространство. С бавната, но неудържима сила, свойствена на растенията, водораслите бяха оплели плътно мебелите, образувайки непроходимо, високо до кръста препятствие. Колкото по-навътре навлизаха, толкова условията за придвижване ставаха по-трудни и стана ясно, че скоро връщането към стената ще стане невъзможно.

Като в лош сън те си разчистваха път между огромните маси и кресла, слепи от комарите, които като мъглива димка се вдигаха от листата и се спускаха към лицата им. Гъсталакът стана съвсем непроходим. Цели купища водорасли се бяха сгромолясали на пода под собствената си тежест, образувайки гниещи хълмове, на които растяха вече други растения. Появи се лепкава сива плесен, която скоро ги лиши окончателно от възможността да използват краката си. Плувнал в

пот и дишайки тежко, Къмплейн погледна към Уентъдж, който работеше да него. Здравата половина на лицето му беше така подпухнала, че очите му не се виждаха. Той си бърбореше нещо тихичко, носът му течеше и като забеляза отправения към него поглед на Къмплейн, започна монотонно да ругае. Къмплейн мълчеше. Тревогата не го напускаше, а и горещината го изкарваше вън от себе си.

Най-накрая те се промъкнаха през плътната стена от растения, спускащи се някъде от тавана. Това им отне доста време, но затова пък стигнаха до края на помещението. Но от коя страна? Те загубиха ориентация и съвсем не знаеха в коя посока трябва да се движат по-нататък. Марапер, дишайки тежко, се отпусна на зарития със семена под, опря се на гладката стена и уморено изтри потта от лицето си.

— От мене толкова, аз съм дотук — прошепна той.

— Ние и без това не можем да вървим по-нататък — рязко каза Къмплейн.

— Рой, не забравяй, че идеята не беше моя.

Къмплейн въздъхна дълбоко. Въздухът беше тежък, а освен това не го напускаше усещането, че кръвоносните му съдове са набълскани с комари.

— Остава ни само едно: да вървим покрай стената до тогава, докато не се натъкнем на някаква врата. Покрай стената ще ни е по-лесно да вървим — заключи той.

Въпреки собствените си думи той седна до свещеника.

Неочаквано Уентъдж се закашля. Всеки пристъп го сгъваше наполовина. Обезобразената страна на лицето му беше също толкова подпухнала, колкото и здравата, така че деформацията стана почти незабележима. Когато се закашля за седми път, светлината изгасна навсякъде.

Къмплейн веднага скочи на крака и насочи лъча на фенерчето към Уентъдж.

— Престани да кашляш! — заповядва той. — Стой тихо.

— Изгаси фенера! — изсъска Фармър.

Те замряха настърхнали, като усещаха сърцата си да се изкачват към гърлото. Да стоят повече в такава задуха, бе все едно бавно да се превръщат в желе.

— Това може да е просто стечение на обстоятелствата — отбеляза Марапер, но с неуверен глас. — Помня, че и преди светлината е изгасвала така.

— Това е работа на Носарите — прошепна Къмплейн. — Те са ни проследили.

— Остава ни само едно: тихо да се промъкнем край стените до най-близката врата — заяви Фармър, като повтори почти дума по дума последното предложение на Къмплейн. — Да, те веднага ще ни чуят. Най-добре е да не мърдаме. Дръжте парализаторите си готови. Те, най-вероятно, искат да се промъкнат към нас...

Спотаиха се, а потта ги обливаше. Горещата и задушна вечер ги обгръщаше като дишането на зачервена пещ.

— Кажи Литанията, отче — замоли Уентъдж с разтреперан глас.

— Господи! Не сега — въздъхна Фармър.

— Кажи Литанията — повтори настойчиво Уентъдж.

Те чуха свещеника да коленичи. Уентъдж с тежко дишане го последва.

— На колене, говеда — изрева той.

Марапер започна монотонно с Признанието на Вярата. А Къмплейн с чувство на пълна безпомощност мрачно си помисли: „Ние се оказахме в пълна безизходица, чака ни смърт, а монахът взе да се моли. Не зная защо, но го смятах някога за човек на действието.“ Той поглади парализатора, като внимателно се вслушваше във всички странични звуци, а после без особено убеждение се включи в молитвата.

Гласовете им ту се усиливаха, ту отслабваха, но в края всички те се почувстваха по-добре.

— И откривайки в себе си нашите лоши инстинкти, ние можем да избавим душите си от вътрешните конфликти...

— ... и да живеем в душевна и телесна чистота... — повтаряха след него.

— ... така ще процъфтява психическото здраве. И недостойният ни живот в определения ни срок да поеме Дългото Пътуване. И корабът щастливо да влезе в пристанището — завърши свещеникът.

Ободрен от собственото си изпълнение, свещеникът, макар и наоколо да беше съвсем тъмно, пропълзя от човек на човек, стисна им ръката и пожела на всеки пространство. Къмплейн рязко го отблъсна.

— Запази този театър до мига, в който положението ни се измени — каза ловецът. — А сега е време ние да се измъкнем оттук. Ако съумеем да вървим тихо, то ще чуем всеки, който се опита да ни приближи.

— Нищо няма да излезе от това, Рой — възрази Марапер. — Ние тук сме скрити добре, а освен това аз съм уморен.

— Ти май вече забрави за онази власт, която се стремеше да получиш, а?

— Да останем тук — молеше свещеникът, — водораслите са прекалено гости.

— Е, Фармър, ти какво ще кажеш? — запита Къмплейн.

— Чуйте!...

Напрегнаха слух. Водораслите поскърцваха, увяхваха без светлина и безропотно се готвеха за смъртта. Комари звъняха край ушите им. И въздухът, изпълнен докрай с тези звуци, ставаше все по-непригоден за дишане. Масата на гниещите растения погъщаше целия кислород, отделян от здравите. Внезапно Уентъдж бе обхванат от безумие. Нахвърли се на Фармър, повали го на земята и те се впиха яростно един в друг.

Къмплейн мълчаливо се наведе и напипа мускулестото тяло на Уентъдж. А възседнатият от врага си Фармър напразно се опитваше да откъсне от себе си ръцете му, които здраво го стискаха за шията.

Ловецът хвана Уентъдж за рамената и го издърпа настрана. Уентъдж нанесе напосоки удар, не уцели и сграбчи парализатора. Успя да го измъкне, но Къмплейн го хвана за китката и завъртя ръката му, като го застави да се наведе и едновременно с всичка сила го удари в челюстта.

Но в тъмното сгреши малко и ударът попадна в гърдите на Уентъдж, който политна, размаха безценно ръце, като за миг успя да се освободи, но ловецът отново го хвана. И този път бе точен.

Краката на Уентъдж се огънаха и той рухна на пода.

— Благодаря — измърмори Фармър.

Не беше способен да каже нещо повече. Отново се заслуша. Но само скърцането на водораслите се донасяше до тях, този звук ги бе съпровождал цял живот и може би щяха да го чуват дори когато потеглят на Дългото Пътуване. Къмплейн протегна ръка и докосна разтреперания като от треска Фармър.

— Ти трябаше да използваш парализатора против този луд човек.

— Изби го от ръката ми — отвърна Фармър. — А сега съм загубил някъде из калта това дяволско оръжие.

Наведе си и започна да тършува несръчно из лепкавата кал, образувана от разлагащата се растителна маса. Свещеникът също се наведе и включи фенерчето си, което Къмплейн веднага изби от ръката му. Но Марапер бе открил вече стенещия под краката му Уентъдж и клекна до него.

— Виждал съм много хора, които ги е подгонвало безумието — прошепна Марапер, — но границата между нормалното състояние и лудостта у бедния Уентъдж е така размазана. Това е припадък. Ние, свещениците, го наричаме хиперклаустрофобия. Мисля, че всички ние, в една или друга степен, страдаме от нея. Тя е предизвикала много смъртни случаи у племето Грийн, макар и не такива стремителни. Повечето болни гаснат като лампи.

Като обясни това, свещеникът доволно щракна с пръсти.

— Достатъчно за историята на болестта, свети отче — каза Фармър. — Кажи по-добре какво да правим с него?

— Най-добре ще бъде, ако го оставим тука и да изчезваме — предложи Къмплейн.

— Вие какво, не виждате ли колко силно ме интересува този случай? — възмути се Марапер. — Аз познавам Уентъдж още от дете и сега трябва да присъствам на смъртта му в тази тъмнина. Чудесно и изумително е да имаш възможност да проследиш напълно човешкия живот. Това е все едно да се запознаеш с напълно завършено произведение на изкуството. Човек се отправя на Дълго Пътуване, но след себе си оставя следа във вид на историята на живота си, записана в паметта на останалите. Когато Уентъдж се появи на бял свят, майка му живееше изгонена от племето си в дебрите на Джунглата. Тя бе изменила на двама мъже, но трети отишъл с нея и ловувал за нея. Тя беше лоша жена. Мъжът загинал по време на лов, а тя, понеже не била в състояние да живее сама в гъсталациите, намери убежище у нас, в Кабините. Тогава Уентъдж беше пълзяще бебе, дребно създание, на което уродливостта почти не се виждаше. Майка му, както често се случва с неомъжените жени, стана наложница на един от стражите и

загина по време на някаква пиянска схватка, преди синът й да достигне зряла възраст.

— Как смяташ, чии нерви се успокояват от този разказ? — заинтересува се Фармър.

— Страхът е вездесъщ, а животът ни е благодеяние, оказано ни свише — отвърна Марапер. — Погледнете съдбата на нещастния си другар. Както често става, краят на живота е свързан с началото му. Колелото прави пълен оборот и се чупи. Като дете не знаеше нищо друго, освен страдания. Другите деца издевателстваха над него заради майка му, която беше лоша жена, и заради лицето му. Оттогава Уентъдж започна да се отнася към тези две неприятности като към едно нещастие. Затова той вървеше винаги до стената, като криеше грозната част на лицето си, затова убиваше при всяко споменаване на майка му. И ето че сега, когато се оказа в Джунглата, спомените от детството се върнаха. В него възкръсна онзи срам, чийто източник е майка му, обхвана го детският страх пред тъмнината, пред неверието в утрешния ден.

— Е, а сега, когато тази кратка лекция по психоанализа завърши толкова щастливо — невесело се намеси Къмплейн, — може би ще бъдеш така добър да си припомниш, че Уентъдж полудя и кой знае защо още не е умрял. Продължава да живее и е опасен за нас.

— Аз, сине мой, се канех да го довърша — каза Марапер. — Запали за миг фенерчето, но внимателно, не бива да го мушкам с ножа като свиня.

Къмплейн внимателно се наведе и усети как прииждащата кръв към главата кара черепа да се разпуква. Поиска му се да направи същото като Уентъдж — да захвърли гадните ограничения, налагани от разсъдъка, и да полети с волът и стон през гъсталациите. Едва по-късно се появи разбирането: той затова е слушал свещеника в този критичен миг, защото с неочекваното си обръщане към привичния религиозен ритуал Марапер — и това беше несъмнено — намери изход за собствения си страх. Своеобразното възкресяване на детството на Уентъдж всъщност бе замаскиран начин сам да се спаси.

— Струва ми се, че отново ще започна да кашлям — произнесе Уентъдж с напълно нормален глас, когато неочеквано дойде в съзнание.

В тънкото като молив спопче светлина на фенерчето Къмплейн едва позна лицето му. Преди беше слабо и бледо, а сега — подпухнало и налято с кръв. Би напомняло маска на вампир, ако в очите вместо огънчетата се виждаше студът на смъртта. Щом светлината го докосна, той скочи. Къмплейн не беше готов за нападение и падна, но Уентъдж само рязко се обърна, заразмахва ръце и се хвърли в храстите.

Фенерчето на Марапер пламна и измъкна от тъмнината още виждащия се в зелената стена гръб на бягащия човек.

— Кретен такъв, изгаси светлината! — възклика Къмплейн. — Ще го уцеля с парализатора.

Но не успя. Уентъдж едва бе почнал да навлиза в храстите, когато неочеквано се спря и обърна назад. Къмплейн чу ясно някакъв странен свирещ шум. За миг настана тишина, после шумът се повтори и беглецът се показа в светлото петно на фенерчето на свещеника.

Спра се, постоя така известно време, заклати се, падна и на четири крака се опита да запълзи към тях. На две крачки от Марапер рухна. Известно време се гърчи, а после замря. Мъртвите му очи изумено се бяха вперили в стрелата, която стърчеше от гърдите му. Те още не бяха успели да помръднат, безсмислено поглеждаха неподвижното тяло, когато от мрака излязоха въоръжени стражи на Носарите и ги обградиха.

**ТРЕТА ЧАСТ
НОСЪТ**

I

Носът представляваше нов тип район, какъвто Къмплейн не беше виждал никога преди това. Нито солидността на Кърмовата Стълба, нито уютната теснота на Кабините, нито зловещата враждебност на Джунглата, нито дори кошмарното море, от брега на което бе отвлечен от Гигантите — нито едно от тези помещения не можеше да сравни с Носа; толкова той бе различен от всичко онова. Наистина, ръцете му, както и ръцете на Марапер и Фармър, бяха извити и завързани зад гърба му, но опитните очи на ловеца не си почиваха и за миг, докато водеха групата им към лагера.

Основната черта, с която Носът се отличаваше от многочислените селища, изгубени сред гниещия континент на Джунглата, бързо стана очевидна. Племето Грийн и подобните му непрекъснато се движеха, докато Носът имаше заседнал характер, а границите бяха стабилни и неизменни. Това следваше да се отнесе повече на случая, отколкото на целенасочена дейност. Къмплейн никога не бе имал определени представи за Носа. И затова страшни бяха картините, които рисуваше въображението му.

Той забеляза, че територията на Носа превишава обикновените размери на отделните селища и на практика представлява отделен район. Дори барикадите по границите рязко се отличаваха от примитивните конструкции на Кабините. Патрулът, който ги бе хванал, си пробиваше път през храстите, после стигна до някаква массивна преграда. Множество звънчета бяха накачени по нея и ако някой я докоснеше, те започваха да звънят. След преградата се намираше коридор — сив и мръсен, но без водорасли и запълнен с барикада от маси и други мебели. Гарнизонът се състоеше от часови с лъкове и стрели.

Започна се разпит парола-отговор, след което отрядът от четирима мъже и две жени бе допуснат да мине през този заслон. Зад него се криеше още една преграда, но този път от тънка лоза и мрежа, така те се защитаваха от комарите, бича на Джунглата. Всъщност оттук започваше Носът. Къмплейн най-много се порази от пълното отсъствие

на водорасли. Корените в Кабините биваха дърпани, късани и отъпквани, но без особен ентузиазъм, тъй като знаеха, че почистеният район скоро ще се покрие с растителност. При това дълбоките корени често оставаха неповредени. Впрочем близостта на Джунглата се усещаше навсякъде, като се започне от въздуха, изпълнен със сладко-киселия аромат на млечния сок и се свърши с изсъхналите стебла, използвани като тояги от мъжете, и семената, с които си играеха децата.

На Носа водораслите бяха така грижливо унищожени, сякаш никога не ги е имало тук. Дори почвата, която ги хранеше, бяха изхвърлили. Лампите светеха ярко — не ги закриваха листата. Наоколо всичко изглеждаше странно: твърдо, оголено, и затова мина доста време, преди Къмплейн да съобрази, че тези врати, коридори и етажи се намират не в никакво отделно царство, а се явяват аналоги на точно такива места от другите части на кораба. Външният им вид бе така своеобразен, че беше трудно да се намери нещо да прилича на картините от Кабините.

Тримата бяха напъхани в тясно помещение, там им развързаха ръцете, прибраха имуществото им и ги затвориха.

— О, Съзнание! — възклика Марапер. — Нима в такива условия трябва да се намира един твой безгрешен свещеник, да им изгният душите на тези мръсни близачи на метал!

— Но те позволиха да произнесеш молитва над тялото на Уентъдж, отче — отбеляза Фармър, докато се опитваше да си почисти от калта косите.

Те го изгледаха изумени.

— А ти какво си очаквал? — поинтересува се Марапер. — Нали тези парцаливковци също са хора. Но това не означава, че на следващия си обяд те няма да се накичат с червата ни.

— Ако не бяха ми взели парализатора... — въздъхна Къмплейн.

Но те им бяха взели не само парализаторите, но и торбите, и всичко, което носеха със себе си.

Къмплейн кръстосваше безсмислено тясното помещение. Както и в многото каюти на Кабините, така и в него нямаше никакви отличителни белези. До вратата в стената бяха вградени два циферблата, сега повредени, до другата стена се допираха койките, а решетката на тавана пропускаше слаба струйка въздух. Не им

оставаше нищо друго, освен да чакат с нарастваща тревога пристигането на стражите. Понякога тишината се прекъсваше от куркането в стомаха на Марапер, при което всички се размърдваха.

Свещеникът се захвани да чисти калта, полепнала по плаща му. Не влагаше особено усърдие в заниманието си и когато вратата се отвори и на нея се появиха двама юнчаги, той се изправи и тръгна към тях, като се провря край Фармър.

— Пространство за вашите „аз“ — каза той. — Веднага ме заведете при вашия лейтенант. Много е важно и трябва колкото се може по-бързо да се видя с него. Аз не принадлежат към тези, на които може да се заповядва и да чакат.

— Всички идвate с нас — отсече късо един от мъжете, — така ни наредиха.

Като се подчини на разума си, Марапер веднага тръгна, но не престана с потока обиди и протести, дори когато ги изблъскаха в коридора. Потеглиха към вътрешността на Носа, а по пътя няколко групи минувачи се заинтересуваха от външния им вид. Къмплейн забеляза, че тези хора ги зяпат с ярост, а някаква жена на средна възраст се развика:

— Проклети кучета, вие убихте моя Франк, сега и вас ще ви убият!

Усещането на приближаващата се опасност изостри органите на всички чувства на Къмплейн и затова с най-големи подробности запомни детайлите на пътя. Също както в Джунглата, това, което свещеникът бе нарекъл Главен коридор, бе блокиран на нивото на всеки етаж. Така разстоянието, което трябваше да изминат, ставаше доста по-дълго, пътят им се виеше по коридорите и съединителните проходи. Колкото повече се отдалечаваха, толкова повече маршрутът им приличаше на права линия, а бе по-скоро като винт, по който куршумът върви вътре в цевта.

Така преминаха две секции. Къмплейн с известна изненада забеляза на една от разделящите врати надписа: „Секция 22“. Това някак си не се връзваше с безбройните секции, които преминаха, преди да ги хванат, освен ако от другата страна на Носа не започваха Джунгли. В този случай Носът заемаше двадесет и четири секции.

В това бе трудно да се повярва. Ловецът трябваше да си напомни, че и преди не беше вярвал в разни неща, в чието съществуване после

се убеди. Но какво въщност се намираше зад секциите?

Той можеше да си въобрази само някакви свръхводорасли, растящи в мястото, което майка му наричаше огромното пространство на тъмнината, където светели различни странини лампи. Дори теорията на кораба, разработена от свещеника, не беше в състояние да изтрие от паметта му привичните от детство картини. Той с определено удоволствие сравняваше тези две теории. Преди не беше изпитвал нищо друго освен раздразнение, когато му се налагаше да обяснява нещо, неподдаващо се на обяснение. Но бързо се бе избавил от старите навици, които в племето Грийн ограничаваха мисленето. Вътрешният монолог бе прекъснат неочеквано от стражите, които го набълскаха заедно с Марапер и Фармър в просторна стая, влязоха сами вътре и затвориха след себе си вратата. Двама други мъже ги чакаха.

Тази стая не се отличаваше особено много от останалите, в които Къмплейн бе успявал да влезе. Първото нещо, което видя, бяха ярки цветя, поставени във ваза. Без да се съмнява, ловецът предположи, че са тук с някаква цел, но каква — не можеше да си представи. Второто нещо бе, че в стаята се намираше една девойка. Тя седеше на стола със спокойно отпуснати ръце и ги гледаше зад масата, облечена в чист сив мундир. Косите ѝ бяха черни и грижливо вчесани се спускаха по рамената. Сивите ѝ очи подчертаваха бледото и изразително лице. Като се залюбува на плавната линия, която съединява бузите с устните, Къмплейн неочеквано усети, че от нея се изльчва някакъв сигнал, но за съжаление той не успяваше да го разбере. Изглеждаше така млада и с мила муцунка, от която се изльчваше ако не красота, то ласково внимание, но достатъчно бе погледът да се премести на брадичката ѝ и това изражение рязко се променяше. В него се криеше внимателно, но безпогрешно предупреждение, че прекалено близкото запознанство с нея може да бъде опасно. Тя изгледа внимателно пленниците. Когато очите ѝ се спряха на Къмплейн, по него премина странна тръпка.

Нешо в позата на Фармър подсказваше, че и на него момичето бе направило силно впечатление. Но директният ѝ поглед, така непривичен за Кабините, объркваше още повече.

— Значи, ето такива сте вие, бандитите на Грег — каза тя накрая.

Сега, след като тя ги бе разгледала така внимателно, се видя, че вече е изгубила интерес към тях. Обърна главата си настрани и се зае да изучава нещо на стената.

— Добре стана, че хванахме поне някои от вас. Вие ни бяхте причинили достатъчно неприятности, сега ще ви подложим на изтезание, за да получим по-конкретни сведения. А може би вие искате да ни разкажете всичко веднага и доброволно, а?

Гласът й през цялото време оставаше студен и равнодушен, с такъв тон високомерните хора говорят с престъпниците. Стана им ясно, че изтезанията тук са обичайно средство на общуване, когато предполагат, че имат работа с хора от даден тип.

Фармър заговори пръв.

— Ти си добра жена, моля те, спести си изтезанията за нас!

— Не искам и не мога да бъда добра — възрази девойката. — Що се отнася до пола ми, това, както ми се струва, не влиза в интересите на вашите личности. Аз съм инспектор Уейън и разпитвам всички пленници, които доставят на Носа. Някои, преди да са си признали, се налага да бъдат пропускани през специална обработка. Като негодия от особен вид, вие нищо не заслужавате. Ние трябва да знаем как да се доберем до леговището ви.

Марапер разтвори широко ръце.

— Появрай ни, ние не знаем нищо — произнесе той. — Нито за никакво леговище, нито за никакви негодници. Нямаме нищо общо с тях. Нашето племе се намира на разстояние много секции далеч оттук. Аз съм един беден свещеник и при никакви обстоятелства не мога да лъжа.

— Беден ли? — повтори тя и войнствено насочи напред брадичката си. — А какво търсите толкова близо до Носа? Или не знаете, че нашият район е опасен?

— Ние и понятие си нямахме, че се намираме така близо до Носа — забеляза свещеникът. — Водораслите тук са така гъсти, а ние идваме отдалече.

— Конкретно откъде?

Това бе първият въпрос на инспектор Уейън. Марапер отговори послушно, макар и не много охотно. Но по никакъв начин не успя да се отклони от темата. Независимо дали девойката се обръща към тях, или ги изслушва, погледът ѝ не ги удостои с внимание. За нея те бяха едно нищо, дори още по-лошо — просто една глутница събрани заедно кучета. Като хора не съществуваха — нито стоящите зад нея мълчаливи фигури на стражите, нито излезлият напред Марапер, който

пристъпваше от крак на крак, размахваща ръце и не преставаше да се жалва.

В течение на разпита девойката започна да губи увереността си, че са членове на някаква банда. Тази банда, както разбраха от разговора, извършвала нападения над Носа от някаква близка база и това ставало по време, когато съществували други, макар и неказани сега, значително по-важни проблеми.

Разочароването на Уейън бе предизвикано от това, че те се оказаха къде по-неинтересни, отколкото бе очаквала, и като следствие започна да става още по-студена. И колкото повече хлад показваше, толкова повече се разпалваше Марапер. Буйното и леко възбуждащо се въображение му подсказваше многобройни варианти, от които неизбежно произтичаше, че тази сурова млада жена с едно мръзване на пръстта си може да ги изпрати на Дългото Пътуване. Накрая пристъпи напред и се облегна с длани на масата.

— Но вие досега така и не разбрахте — натърти той — това, че именно ние не сме обикновени пленници. Когато вашият патрул ни нападна, ние идвахме към Носа с много важни сведения.

— Така ли? — повдигналите се рязко нагоре вежди подсказваха за триумфа му. — Преди минута ти казваше, че си само беден свещеник на малко племе. Почна да ми става скучно от тези постоянни противоречия в показанията ти.

— Знание! — произнесе Марапер. — Нима така е важно откъде идва? Предупреждавам ви напълно сериозно, аз съм ценен човек.

Уейън си позволи една студена усмивка.

— Значи, следва да те пощадим, защото вие притежавате някаква важна информация, така ли? А, свещенико?

— Казах, че АЗ разполагам с определена информация — подчертва Марапер, като бузите му дори се издуха от усилието. — Ако заедно с това ти проявиш милосърдие и пощадиш моите бедни и в нищо невиновни спътници, аз ще се радвам много.

— О, така ли?

Тя се върна при масата, седна на стола и на устните ѝ се появи сянка на усмивка, което смекчи сировия израз на лицето ѝ. Тя погледна Къмплейн и запита:

— А ти, ако нищо не знаеш, какво можеш да ми предложиш?

— Аз съм ловец — отвърна Къмплейн, — а приятелят ми Фармър е земеделец. Ние наистина нищо не знаем, но сме готови да предложим силата си.

Уейън, без дори да го погледне, спокойно постави и двете си ръце на повърхността на масата. После вдигна очи и с тях подкани Фармър:

— А ти, глупако — каза девойката, — досега не произнесе нито дума. Какво ще ми предложиш?

Фармър спокойно я изгледа и също така спокойно наведе очи.

— С мълчанието си само скривам тревогата си, госпожо — каза той ласково. — В нашето дребно племе няма такива дами, които поне в нещичко да се сравняват с тебе.

— Такова изказване едва ли може да се смята за подкуп — произнесе с безразличие Уейън. — Е, добре, свещенико, надявам се, че информацията ти ще се окаже наистина интересна. Може би ще ми кажеш най-после каква е всъщност работата?

Сега Марапер изживя кратък миг на триумф. Той пъхна двете си ръце под плаща си и енергично поклати глава:

— Ще запазя информацията си за върховната власт — съобщи той. — Много съжалявам, но не мога да я споделя с тебе.

Девойката дори не показа, че е обидена. Изглежда, бе така уверена в себе си, че ръцете ѝ, които лежаха на масата, дори не трепнаха.

— Веднага ще повикам началника си — отвърна тя.

Един от стражите получи нужната заповед и изчезна единствено за да се върне много бързо с енергичен мъж на средна възраст.

Появилото се ново лице им направи силно впечатление. Дълбоките бръчки така го нарязваха, сякаш водата, течаща от планините, си бе прокарала русло в телесната плът. Това усещане на древна мощ само се усиливаше от белотата на красивите му коси. Очите бяха широко разтворени, а устните свидетелстваха за упоритост и силна воля. Агресивното изражение на лицето бе смекчено от усмивката, с която награди Уейън, след което двамата започнаха тих разговор ъгъла на стаята. От време на време той хвърляше по някой изучаващ поглед на Марапер.

— Дали ще успеем, ако се хвърлим към вратата? — прошепна на Къмплейн със сподавен глас Фармър.

— Не се прави на идиот — отвърна ловецът. — Ние от стаята няма да излезем, да не говорим за барикадите.

Фармър изръмжа нещо неясно и изглеждаше така, сякаш се кани да избяга на собствен риск. Но именно в този миг към тях се приближи шефът на девойката.

— Ние ще ви подложим и тримата на една проверчица — каза той доброжелателно. — Така че скоро, свети отче, отново ще си поприказваме. Стражата, заведете засега затворниците в трета килия.

Заповедта бе изпълнена незабавно. Независимо от протестите на Фармър, него заедно с Къмплейн и Марапер ги изблъскаха от стаята и след няколко крачки ги набутаха в друга. Стражите затвориха вратата.

Марапер бе смутен. Ясно съзнаваше, че опитът му да се избави от неприятностите за сметка на спътниците си може да завърши със загубата на тяхното уважение и затова се опита да повдигне настроението им.

— Е, деца мои — провъзгласи той, като вдигна високо ръце, — Дългото Пътуване винаги има начало, така казва Науката. Носарите са много по-цивилизовани от нас и затова можем да очакваме най-лошото. Позволете ми да произнеса последните си молитви.

Къмплейн се обърна и седна в далечния ъгъл на килията. Така постъпи и Фармър. Свещеникът ги последва и отпусна до тях обемистото си седалище, като опря ръце в колената си.

— Стой по-далеч от мен, свети отче — предупреди го Къмплейн.
— Остави ме на мира.

— Какво ти става, умът ли ти изчезна? — поинтересува се свещеникът със сладкия си като сироп глас. — Или предполагаш, че Науката допуска спокойствие в последните минути на живота? За последен път трябва да бъдеш въведен в Съзнанието. Така че следва ли да се отдаваш на печал? Нима животът ти, жалък и вонящ, заслужава нещо повече от храчка? Какво е ценното в душата ти, което не заслужава пълно унищожение? Рой Къмплейн, ти си болен и ти трябва моето наставление.

— Приеми за сведение, че аз вече не съм от твоята партия, ясно ли е? — уморено каза Къмплейн. — Сам ще се погрижа за себе си.

Свещеникът направи някаква гримаса и се обърна към Фармър.

— А ти, друже мой, какво искаш да ти кажа? — запита той.

Фармър се усмихна, като напълно се владееше.

— Бих желал да прекарам поне един час с тази очарователна инспекторка, а после и Пътуването ще поема с радост — отвърна той.
— Можеш ли да го направиш за мен, Марапер?

Преди свещеникът да измисли съответното наставление, вратата се отвори, появи се някакво безобразно лице, последвано от ръка, която започна енергично да мами Марапер. Той се изправи и с жест, който показваше самообладанието му, оправи дрехите си.

— Ще помоля за вас, деца мои — изрече той.

Марапер достойно излезе в коридора заедно с часовоя. Миг покъсно се оказа лице в лице в инспектора и началника му, който, като приседна на края на масата, заговори пръв:

— Пространство за твоето „аз“. Както разбрах, свещенико, наричат те Хенри Марапер. Името ми е Скрайтс, магистър Скрайтс, и в задълженията ми влиза да разпитвам всички външни хора. Всеки, който попадне на Носа, застава или пред мен, или пред инспектор Уейън. Ако си този, за когото се представяш, не те очаква нищо лошо. От Джунглата до нас достигат различни създания, от които трябва да се защитаваме. Мисля, че правилно съм те разbral, ти си дошъл тук, за да съобщиш някакви сведения?

— Преодолях дълъг път през множество секции — заяви Марапер — и не мога да одобря начина, по който ме посрещате.

Магистър Скрайтс кимна.

— Каква е твоята информация? — запита той.

— Мога да я съобщя само на капитана.

— Капитана ли? Тук няма друг.

Марапер се оказа в безизходно положение, тъй като не искаше да използва думата „кораб“ до мига, когато ситуацията не го принуди.

— Кои са вашите началници? — запита той.

— Инспектор Уейън и аз отговаряме само пред Съвета на Петимата — с раздразнение съобщи Скрайтс. — Но на среща със Съвета, преди да сме се уверили в ценността на информацията ти, не можеш да разчиташ. И по-бързо, отче, че имам и много други спешни работи. Търпението е старомодно качество, което не притежавам и не се каня никога да придобивам. Та, какви са тези сведения, за които толкова говориш?

Марапер се поколеба — моментът беше съвсем неподходящ. Скрайтс се изправи, сякаш се канеше да си тръгва. Уейън явно прояви

нетърпение. Повече не биваше да отлага.

— Светът — важно каза той. — Това значи: и Носът, и Джунглата, и всичко, дори и най-далечните райони, та чак до Кърмовата Стълба, са едно-единствено творение — кораб! Той е дело на човешки ръце и се движи в среда, която се нарича космическо пространство. Доказателствата ми за това са неопровержими.

Той замълча и се опита да прецени направеното впечатление. Изглеждаше, че Скайтс изпитва още съмнения.

Марапер красноречиво се зае да развива хипотезата си в подробности. Накрая заяви:

— Ако ми повярвате и ми дадете власт, то аз ще управлявам кораба и можете да бъдете сигурен, че ще стигнем там, в местоназначението му, и тогава веднъж завинаги ще се избавим от него и свързаните с начина ни на живот грижи.

Той мълкна. По лицата им беше изписано тъжно разочарование. Те се спогледаха и се разсмяха, но в изблика имаше много отчаяние. Марапер се обърка и започна да разтрива долната си челюст.

— Не ми вярвате, защото съм от малко племе — измърмори той.

— Не, свети отче — приближи се до него момичето. — Виждаш ли, ние на Носа отдавна знаем за кораба и пътешествието му през космоса.

Марапер отвори устата си:

— Това значи... капитанът на кораба... намерили сте го? — възклика той.

— Капитанът не съществува. Изглежда, още преди много поколения е потеглил на Дългото си Пътуване.

— А кормилната зала? Намерихте ли я?

— Няма я тази зала — каза девойката. — Ние знаем само легендите за нея и нищо повече.

— О! — възклика свещеникът и отново си възвърна жизнеността и енергичността. — В нашето племе дори легендите са угаснали, сигурно защото ние живеем далеч встради от предполагаемата ни родина. Но тя съществува, вие търсili ли сте я?

Скайтс и Уейън се спогледаха, после мъжът кимна с глава, сякаш отговаряше на нездаден въпрос.

— Понеже, както чувам, си открил част от тайната — каза Уейън, — ние можем да ти доверим и останалото. Но трябва да знаеш, че по

тези въпроси далеч не всички са наясно, дори и на Носа. Ние, избраните, държим тези сведения за себе си, предвиждайки, че могат да предизвикат безпорядък и дори масови безумия. Както казва една поговорка, истината още никого не е направила свободен. Както правилно спомена, ние наистина сме на кораб, но няма вече никакъв капитан. Летим безкрай в космическото пространство и никой не ни управлява. Предполагаме, че корабът се е отклонил от курса. И ще лети вечно, докато всички на борда му не потеглят на Дългото Пътуване. Да се спре, е невъзможно, ние претърсихме целия Нос, но не намерихме Кормилното.

Тя замълча и със съчувствие започна да наблюдава как Марапер възприема тъжната истина. Прекалено страшна беше тя, че да я приеме без вътрешна съпротива.

— Какъв ли е ужасният грях на нашите деди? — измърмори Марапер и по навик прекара дланта си през гърлото, но навреме се овладя. — Но Кормилното съществува — каза той. — Вижте, аз имам доказателство.

Измъкна от мръсната си дреха книгата с плановете на електрическата мрежа и започна енергично да я размахва.

— Нима не са те обискирали на барикадата? — удиви се Скойтс.
— Как си успял да я пренесеш?

— Предполагам, за сметка на излишната вълна под мишниците — ухили се свещеникът и намигна на Уейън.

Той явно тържествуваше. Разположи тържествено книгата на масата и с театрален жест показа схемата, с която бе запознал преди време и Къмплейн. Малък кръг с надпис „Кормилно“ ясно се виждаше в предната част на кораба. И докато следователите наведени разглеждаха книгата, той им обясни как този скъпоценен документ е попаднал в ръцете му.

— Книгата е направена от Гигантите — каза той, — на които, относно това няма никакво съмнение, е принадлежал корабът.

— Това го знаем — забеляза Скойтс. — Но тази книга наистина е ценна. Сега имаме посочено конкретно място за Кормилното и трябва да го проверим. Уейън, мила, да вървим веднага.

Девойката издърпа дълбоко чекмедже от масата, извади един парализатор и ремък, който затегна на тънката си талия. Това бе първият парализатор, който Марапер видя тук, и най-вероятно те бяха

рядкост на Носа. Спомни си, че за добрата въоръженост племето Грийн трябваше да благодари на бащата на Бергъс, който случайно бе намерил склад с това оръжие в Джунглата, на много секции далеч от Носа.

Те вече се канеха да тръгват, когато вратата се отвори и вътре влезе висок мъж. Дрехите му бяха изискани, а косите — дълги и внимателно вчесани. Изглежда, бе някой от Съвета на Петимата, тъй като Скайтс и Уейън се изправиха с уважение.

— До ушите ми стигна, че си получил нови пленници, магистре Скайтс —бавно произнесе влезлият. — Хванал ли си най-после някой от хората на Грег?

— Боя се, че не, съветник Дейт — отвърна Скайтс. — Това са само трима пътешественици от Джунглата. Ето един от тях.

— А къде са другите двама? — поиска да знае съветникът.

— Те са в трета килия, съветнико — отвърна магистърът. — Ще ги разпитаме по-късно. В дадения момент ние с инспектор Уейън сме заети с този пленник.

Съветникът, изглежда, се поколеба известно време, но кимна и излезе. Свещеникът с уважение погледна след него, а подобно нещо крайно рядко се случваше с него.

— Това е съветник Зак Дейт — обясни Скайтс на Марапер, — един от членовете на Съвета на Петимата. В бъдеще, ако ти се наложи да разговаряш с някои от тях, и особено с Дейт, следи за маниерите си.

Уейън пъхна в джоба си книжката на свещеника. Излязоха в коридора и видяха как старият съветник завива зад ъгъла. Очакващ ги дълъг път, в най-отдалечената част на Носа, където съгласно със схемата се намираше Кормилното.

Няколко сън-видимости биха им били необходими да преминат това разстояние, ако нямаха плана и ако пътят не беше свободен от водорасли. Марапер вървеше дълбоко замислен над собственото си бъдеще — без съмнение намирането на Кормилното щеше да укрепи положението му, — но и с интерес наблюдаваше обкръжаващото го.

Скоро откри, че Носарите силно се отличават от този идеален образ, който им приписваха в Кабините, и дори от този, който той самият предполагаше. Имаше много хора, но това бяха преди всичко деца. Бяха облечени къде по-скромно от хората в Кабините. Малкото

предмети на тоалета им — чисти и акуратни, подсказваха високо ниво на хигиена, но самите хора бяха слаби, буквально кожа и кости.

Това говореше за липса на храни. Като поразмисли над тези въпроси, Марапер стигна до хитроумния извод, че имайки малко взимане-даване с храсталаците, Носът не само разполага със скромен отряд ловци, но и те са с къде-къде по-лоша квалификация.

А скоро се убеди, че макар и целият Нос от барикадата в „Секция 24“ до края на „Секция 1“ да се намираха във владета на Носарите, заети всъщност бяха главно номерата от двадесет и две до единадесет, и то не напълно. Причината за това, може би само частична, свещеникът разбра, когато минаха „Секция 11“. Трите следващи секции не се осветяваха. Магистър Скойтс запали фенерчето си и тримата продължиха пътя си в полумрак.

Колкото и неприятна да беше тъмнината в Джунглата, толкова по-силно беше впечатлението от нея тук. Глухо и отчетливо се чуваха стъпките им. Неподвижност цареше наоколо. Но когато накрая стигнаха „Секция 7“, където несигурно примигваха лампите, околността не стана по-весела. Ехото на крачките ги съпровождаше, а навсякъде се виждаха следи на унищожението.

— Погледни тук — произнесе Скойтс и показва едно място, където цял участък от пода бе изтръгнат и обърнат към тавана. — На този кораб някога е имало оръжие, способно и на такова нещо. Как бих искал да имам такова нещо за разрушаването на стени. Тогава бихме се добрали до космическото пространство.

— Само да имаше някъде на Носа прозорци — каза Уейън, — тогава, може би, истинското предназначение на кораба не би било забравено.

— Според плана — намеси се Марапер, — в Кормилното има достатъчно големи прозорци.

Те замълчаха. Прекалено безрадостна беше гледката, че да изпитват особено желание да разговарят. Повечето врати бяха отворени така, че се виждаха свободно помещанията и намиращите се в тях изпочупени и загиващи мълчаливо под дебелите вековни слоеве прах различни машини.

— На този кораб стават такива неща, за които и понятие си нямаме — мрачно каза Скойтс. — Сред нас се намират враждебно настроени призраци.

— Призраци ли? — удиви се Марапер. — Ти вярваш ли в призраци, магистър Скойтс?

— Роджър смята — поясни Уейн, — че пред нас стоят два проблема. Първият е корабът. Къде отива и как да се спре? Това е фундаменталният проблем и никога няма да го решим. Другият се появил неотдавна. Нашите деди не се бяха сблъсквали с него. На кораба се появили някаква странна и тайнствена раса, която преди не е съществувала.

Свещеникът погледна девойката. А тя предпазливо поглеждаше зад всяка отворена врата. Скойтс правеше същото. Марапер усети как на тила косите му неприятно се размърдаха.

— Имаш предвид Чуждите ли?

Тя кимна.

— Свръхестествената раса се представя за хора — каза тя. — Ти по-добре от нас знаеш, че три четвърти от кораба се заема от Джунглата. Някъде в горещите блата, в кипналата гниеща маса листа се е зародила съвършено нова раса, която се маскира като хора. Но те не са хора, те са врагове. Промъкват се от скривалищата си, шпионират ни и ни избиват.

— Затова ние трябва постоянно да сме готови — добави Скойтс.

След тези думи Марапер също започна да поглежда зад вратите.

Обстановката бързо започна да се променя. Трите концентрични коридора на всяка секция неочеквано се смениха от два, а завоите станаха по-остри. В секция под номер 2 имаше само един коридор с разположени по него помещения. В центъра се виждаше вратата, която водеше в Главния коридор. Но тя бе затворена завинаги. Скойтс леко почука по нея.

— Ако ни се удаде да я отворим, по този пряк коридор — каза той — бихме стигнали до Кърмовата Стълба на противоположния край на кораба, за не повече от един сън-видимост.

Сега те вървяха по спирална стълба с перила. Напред беше Марапер и сърцето му биееше силно. Ако планът е верен, то тези стъпала водеха право в Кормилната зала.

В края на стълбата в полумрака пред очите им се представи малка кръгла стая без мебели, с голи стени и под. Марапер се хвърли да търси врата. Напразно...

Той се разрида, като със сълзи заоблекчава отчаянието си.

— Те ни излъгаха! — извика той. — Ние всички сме жертви на нещо ужасно...

Но не можа да намери вярната дума.

II

Рой Къмплейн се прозя отегчено. Лежейки на пода на камерата, той за двадесети път промени позата си. Боб Фармър седеше, опрял гръб на стената, и не преставаше да върти тежкия пръстен на дясната си ръка.

Те не намираха за какво да си говорят. Всъщност нямаше и за какво да мислят. Почти с облекчение посрещнаха появяването на грозния часовий с лице на булдог, който пъхна глава в процепа между вратата и касата и повика Къмплейн. За това той използува старателно подбрани оскърбления.

— Ще се срещнем с пътешествието — успокояващо произнесе Фармър, когато Къмплейн се надигна.

Къмплейн му махна с ръка и тръгна след часовия, усещайки сърцето си да бие все по-бързо и по-бързо. Отведоха го в друга стая, не там, където ги беше разпитвала инспектор Уейън. Вървяха по същия коридор, по който вече бяха минавали, до помещението, разположено до барикадата в „Отсек 24“. Часовоят страшилище затвори вратата след него, като остана от външната ѝ страна.

Къмплейн се озова в стаята сам с магистър Скот. Офицерът следовател изглеждаше по-възрастен от обикновено. С дългите си пръсти той подпираще глава така, като че имаше зъбобол. Тези пръсти не вдъхваха доверие. По-скоро те навеждаха на мисли за изтънчен садизъм, макар че сега, на фона на измъченото му лице, сякаш се задоволяваха с мазохизъм.

— Пространство за теб — тежко произнесе той.

— Пространство — отговори Къмплейн.

Той знаеше, че след малко ще бъде подложен на някакви изпитания, но в момента го занимаваше най-вече фактът, че момичето отсъстваше.

— Искам да ти задам няколко въпроса — продължи Скот. — По много причини би било желателно да им дадеш правдоподобни отговори. Първо — къде си роден?

— В Кабините.

— Така наричате своето село? Имаш ли сестри или братя?

— В Кабините ние се подчиняваме на Науката — предизвикателно отговори Къмплейн. — Ние представаме да признаваме нашите братя и сестри в момента, когато те са порасли до кръста на нашите майки.

— По дяволите Нау...

Скот замълча, потривайки челото си. Имаше вид на човек, който с огромни усилия запазва самообладание. Без да вдига глава, той продължи с изморен глас:

— Колко свои братя и сестри би познал, ако те заставят да го направиш?

— Само три сестри.

— И нито един брат?

— Имах един, но той се побърка много отдавна.

— Какви доказателства имаш, че си се родил в Кабините?

— Доказателства? — повтори въпроса Къмплейн. — Ако искаш да имаш доказателства, то доведи и попитай майка ми. Тя е все още жива и ще ти разкаже за всичко с удоволствие.

Скот стана.

— Разбери едно — каза той. — Нямам време да чакам, докато ти благоволиш да ми отговориш. Всички на кораба се намираме в дяволски сложна ситуация. Виждаш ли, ние живеем на кораб, който лети неизвестно накъде. Тази стара кутия, която вече започва да се разпада, е пълна с призраци, тайни, загадки и кръв. И някой злополучен кучи син трябва да приведе всичко в ред, докато не е късно. Ако вече не е късно.

Магистърът въздъхна и замълча, като че ли той беше този нещастен кучи син, носещ цялата тежест на отговорността на раменете си. След това малко поуспокоен каза:

— Трябва да разбереш най-после простата истина, че между нас няма незаменими хора. Ако ти се окажеш безполезен, ще се отправиш...

— Много съжалявам — каза Къмплейн. — Може би щях да бъда по-склонен към сътрудничество, ако знаех от коя страна...

— Ти трябва да бъдеш на собствената си страна. Или Науката не те е научила на това? „Опознай себе си и ще опознаеш човечеството.“ В твой личен интерес е да отговаряш на моите въпроси.

За миг Къмплейн бе склонен да отстъпи без колебание. Но в следващия момент, чувствайки се някак по-сигурен, запита:

— А Хенри Марапер отговори ли на всички твои въпроси?

— Свещеникът ни изльга — отвърна Скот. — И затова се отправи на Пътешествието. Това е нормалното наказание за тези, които твърде дълго изпитват търпението ми.

Когато моментното стъписване от тази новина премина, Къмплейн се опита да прецени можеше ли изобщо това да е истина. Той не се съмняваше в безпристрастността на Скот като човек, принуден да убива в полза на делото и постъпващ така без колебание. И все пак не можеше да си представи, че няма да види повече бъбливия свещеник. Зает с тези свои мисли, той отговаряше на въпросите на Скот. Те се отнасяха най-вече до пътя им през Джунглите. И когато Къмплейн започна да описва обстоятелствата, при които те се оказаха в ръцете на Гигантите, запазващият досега спокойствие офицер следовател удари с длан по масата.

— Гигантите не съществуват! — извика той. — Те са измрели отдавна и ние сме наследили от тях кораба.

Но въпреки явния си скептицизъм той се зае, както навремето и Марапер, да уточнява подробностите. И тогава стана ясно, че той малко по малко започва да вярва на разказа на Къмплейн. Той се намръщи още повече, замисли се и започна да барабани с дългите си и тънки криви пръсти по масата.

— За Чуждите знаем, че са наши врагове — обясни той, — но Гигантите винаги сме считали за миролюбив народ. С тяхно съгласие ние наследихме кралството им. Но какви биха били съображенията им, ако те и досега живеят в Джунглите? Най-вероятно е да се укриват от враждебни подбуди. А нашите главоболия и без тях са прекалено много.

Къмплейн подчертава, че Гигантите не са го убили, въпреки прекрасната възможност да го сторят. Не са убили и Ърен Рафъри, макар че въпросът за това, къде беше изчезнал оценителят, все още остава неизяснен.

Но, така или иначе, ролята на Гигантите беше най-малкото двусмислена.

— Склонен съм да повярвам на твоя разказ, Къмплейн, — заяви накрая Скот, — защото хората срещат Гиганти. Но се чуват само

слушове, нищо конкретно. В края на краищата Гигантите не представляват опасност за Носа. А най-главното — те не са в съюз с Чуждите. Само да можех да се заема с всяко от тези неща поотделно...

Той замълча, а след минута запита:

— Далеч ли е мястото, където те золовиха Гигантите?

— Доста. На около четиридесет отсека.

Магистър Скойт неволно махна с ръка:

— Прекалено далече — каза той. — Мислех да се разходим дотам, но Носарите не обичат водораслите.

Вратата внезапно се отвори и се появи запъхтян пазач.

— Магистре, нападение на барикадата! — викна той без каквito и да било предисловия. — По-бързо. Там ви очакват!

Скойт веднага скочи. Лицето му се вкамени. На половината път до вратата той спря и се обърна към Къмплейн:

— Ти остани тук — заповяда той. — Аз ще се върна веднага щом мога.

Вратата се затвори. Къмплейн остана сам. Все още не вярвайки на това, той се огледа. В срещуположния край на стаята, зад креслото на Скойт, имаше врата, а от другата му страна — още една. Мебелировката на стаята се състоеше от стелажи край всички стени, отрупани със счупени инструменти. На пода в ъгъла се търкаляха четири торби. Къмплейн веднага позна в тях собствеността на Марапер, Уентъдж, Боб Фармър. Четвъртата беше неговата. Като че ли нищо не бе изчезнало от скромното им съдържание, макар и да се забелязваха следи от щателно претърсване. Къмплейн задържа погледа си там само миг, след което премина през стаята и открехна вратата. Тя водеше към страничната част на коридора. От едната посока се чуваха множество гласове, а само на няколко крачки от другата страна започваха храсталаците. Разстоянието до тях не се охраняваше. С разтуптяно сърце Къмплейн затвори вратата и се притисна с гръб към нея.

— Да се опитам ли да избягам, или не?

Марапер беше убит и нямаше причина да смята, че и с него няма да постъпят по същия начин. По-разумно беше да се махне. Но къде? Кабините са твърде далеч, за да успее човек сам да се добере до тях. Но близките племена охотно ще приемат ловеца. Къмплейн изведенъж си спомни, че Уейън беше взела тяхната група за хора от никакво

племе, осъществяващо нападение над Носа. Отначало, твърде зает със собствените си проблеми, той не придаде особено значение на думите й. Но сега помисли, че това може да се окаже същото племе, което в момента нападаше барикадата. Те сигурно ще приемат радушно един ловец, познаващ малко Носарите. Той метна торбата си през рамо, отвори вратата и побягна към храсталака. Всички врати в коридора бяха затворени, освен една. Пробягвайки край нея, Къмплейн неволно погледна навътре и остана като вкаменен. Там спокойно, като в сън, на постелка лежеше тяло. Лежеше в неудобна поза, с кръстосани крака, а за възглавница му служеше окъсано мръсно наметало. Лицето, изпълнено с меланхолия, напомняше прехранено куче.

— Хенри Марапер! — извика Къмплейн.

Той нямаше сили да откъсне поглед от познатия профил на свещеника. Косата и слепоочията му бяха изцапани с кръв. Къмплейн се наведе и внимателно докосна ръката на светия отец. Тя беше студена като лед. В същия момент той се пренесе в атмосферата на Кабините. Науката действаше автоматично, като условен рефлекс. Без да се замисля, той направи печален жест, съответстващ на ритуалния ужас. „Страхът не трябва да достига Подсъзнанието — провъзгласяващо Науката. — Той трябва да бъде незабавно отхвърлен с помощта на серия от ритуални движения, означаващи смущение.“

След поклоните, риданията и останалите изрази на печал Къмплейн съвсем забрави за намерението си да бяга.

— Страхувам се, че ще бъдем принудени да прекъснем това прекрасно представление — произнесе зад гърба му женски глас.

Къмплейн изплашено скочи и се обърна. Пред него с насочен парализатор стоеше Уейън, съпроводена от двама пазачи. Устните й бяха изумителни, но усмивката й не предвещаваше нищо добро. С това приключи опитът на Къмплейн да избяга.

Сега дойде редът на Боб Фармър. Него също го отведоха в помещението в „Отсек 24“ и там отново стоеше магистър Скот. Изражението на лицето на магистъра беше още по-мрачно. Той започна, както и при Къмплейн, с въпроса — кога и къде е роден разпитваният.

— Някъде в храсталациите — както винаги бързо отвърна Фармър. — Аз всъщност никога не съм знаел точно къде.

— Защо не си роден в племе?

— Родителите ми бяха бегълци от някакво малко племе, живеещо в Средния Коридор, още по-малко от Кабините.

— Кога се присъедини към племето на Грийн?

— След смъртта на родителите ми — отговори Фармър. — По онова време аз бях вече достатъчно голям.

Устните на Скойт, обикновено плътно стиснати, в момента приличаха на тънък белег от рана. Появи се гумена палка, която магистърът прехвърляше от ръка в ръка. Той се приближи до Фармър, без да сваля поглед от него.

— Имаш ли някакви доказателства за това, което ми каза току-що?

Фармър, пребледнял и настръхнал, не преставаше да върти пръстена на ръката си.

— Какви доказателства? — попита той.

Устата му пресъхна съвсем.

— Каквото и да са, гарантиращи твоя произход. Такива, на които би могло да се повярва. Ние не сме някакви си диващи от Джунглите, Фармър. Ако ти си се родил в храсталациите, ниеискаме да знаем кой си ти и какво представляваш.

— Отец Марапер може да потвърди кой съм аз.

— Марапер е мъртъв. Освен това мене ме интересува някой, който те е познавал от дете.

Той се обърна така, че двамата застанаха лице в лице.

— Накратко казано, Фармър, ниеискаме това, което ти, както ми се струва, не можеш да ни дадеш — доказателство, че си човек.

— Аз съм повече човек, отколкото ти, малка...

Казвайки това, Фармър вдигна ръка и замахна. Скойт умело избегна удара и силно стовари палката върху рамото му. Прикован към мястото си, чувствайки, че ръката му изтръпва от този удар, Фармър се поуспокои. Само лицето му запази гневния си израз.

— Имаш твърде бавна реакция — сурово произнесе Скойт. — Трябваше да се предпазиш.

— В Кабините винаги ми казваха, че съм доста отпуснат — промърмори Фармър, потривайки удареното си място.

— Колко време си живял в племето на Грийн? — със заповеден тон го попита Скойт.

Той отново се приближи до Фармър. През цялото време си играеше с палката, сякаш се готвеше пак да го удари.

— О, аз вече съм загубил представа за времето. Може би два пъти по сто дузини заспиване и събуждане.

— Ние на Носа не използваме такава примитивна система за измерване на времето като вашата. Четири цикъла на заспиване и събуждане ние наричаме ден. Това означава, че ти си прекарал в племето шестстотин дни. Това е значителен период от живота на човек.

Той стоеше и гледаше Фармър, като че ли очакваше нещо. Изведнъж вратата се отвори и на прага застана запъхтян пазач.

— Магистре! Нападение на барикадата! — извика той. — Побързо. Там ви очакват!

Преди да излезе, Скот се обърна и със студено изражение на лицето каза:

— Ти остани тук. Аз ще се върна веднага щом мога.

В съседното помещение Къмплейн се обърна към Уейън. Парализаторът й беше вече в кобура на колана.

— Значи цялата тази история с нападението е само трик, за да излезе магистър Скот от стаята? — попита той.

— Правилно — спокойно отговори инспекторката. — Погледни какво прави Фармър през това време.

Дълго време Къмплейн стоеше, без да откъсва поглед от нейните очи. Те го притегляха като магнити. Двамата стояха един до друг, сами в стаята, която девойката наричаше наблюдателна. Тази стая беше съседна на помещението, в което сега се намираше Фармър, а преди малко и той самият. След като се посъвзе, Къмплейн се обърна и прилепи лицето си до направената в стената пролука. Притесняващо се да не би то да издаде чувствата му. Той направи това точно навреме, за да види как Фармър грабва малката масичка, завлича я в средата на стаята, покачва се на нея и протяга ръка към решетките на отвора, разположен на тавана на всяко помещение. Но пръстите на неговия другар се свиха безпомощно на няколко дюйма от решетките. Той се надигна колкото може, след това подскочи, но след няколко неуспешни опита се отказа от това занимание и започна да се озърта объркано. Забеляза вратата, зад която бяха скрити неговите вещи. Бълсна масата, побягна към вратата и след малко се скри от погледа на Къмплейн.

— Избяга като мене — каза Къмплейн.

Той се обърна и с някаква нова решителност погледна момичето в лицето.

— Моите хора ще го заловят, преди да се добере до храсталаците — небрежно отбеляза Уейън. — Не се съмнявам, че приятелят ти Фармър е Чужд, а след няколко минути ще получим и доказателства за това.

— Боб Фармър? Невъзможно!

— Малко по-късно ще поговорим за това — усмихна се инспекторката. — А засега ти си свободен, Рой Къмпейн. Свободен си точно толкова, колкото всеки от нас. И тъй като имаш определени знания и опит, то аз се надявам, че ще ни помогнеш да разрешим някои проблеми.

Колко по-красива от Гуина беше тя и в същото време какво страхопочитание изпитваше човек в нейно присъствие.

— Ще ти помогна за всичко, за което мога — каза Къмпейн.

В гласа му прозвуча ентузиазъм.

— Магистър Скот ще ти бъде признателен — отговори Уейън доста рязко и се отдръпна.

Това го върна на земята и той почти толкова рязко попита защо Носарите така се страхуват от Чуждите. В племето на Грийн също се плашеха малко от тях, но само защото бяха различни, не приличаха на обикновените хора.

— А нима това не е достатъчно? — попита тя.

Момичето започна оживено да разказва за могъществото на Чуждите. Няколко от тях вече бяха заловени с помощта на различни методи на магистър Скот. Но с изключение на един, всички останали бяха успели да избягат. Захвърляха ги в камерата със завързани ръце и крака, понякога дори и в безсъзнание. И въпреки всичко те изчезваха. Когато в камерата имаше и пазачи, след това те не си спомняха нищо. По себе си нямаха никакви следи от насилие.

— А Чуждият, който не успял да избяга? — запита Къмпейн.

— Той умря по време на разпита. Нищо не можахме да разберем от него, освен това, че е дошъл от Джунглите.

Тя го изведе от стаята. Къмпейн преметна торбата си през рамо и уморено закрачи до нея, като от време на време хвърляше поглед към лицето ѝ — ясно и изразително като лъч светлина. Но тя вече не му се струваше така мила както преди. Сигурно беше склонна към бързи

промени в настроението. Затова той реши да опита да бъде по-суров с нея, като прибегне към стария изпробван начин на общуване с жените, приет в Кабините. Какво да се прави, животът, с който бе свикнал в Кабините, беше толкова див и тяхното племе изоставаше в развитието си най-малко с хиляда смени на съня с действителността.

В „Отсек 21“ Уейън спря.

— Ето, това е твоята стая — съобщи тя. — Моята е три врати назад. А на Роджър Скот е срещу моята. Някой от нас след малко ще те заведе да хапнеш нещо.

Къмплейн отвори вратата и погледна вътре.

— Никога досега не съм виждал такава каюта — неуверено каза той.

— И имаше голяма вероятност изобщо да не видиш, нали? — подхвърли иронично момичето.

Тя тръгна към своята стая. Известно време Къмплейн гледаше след нея, след това смъкна изцапаните си с кал обувки и влезе в жилището. Най-красивият предмет там беше мивката с чешма, от която течеше тънка струйка вода. Имаше и легло, покрито не с листа, а с някаква вълнена тъкан. Но най-силно впечатление му направи картината, висяща на стената. Това беше някаква многоцветна композиция, която не изразяваше нищо конкретно. И все пак тя не беше лишена от смисъл. Освен това в стаята имаше и огледало. Къмплейн погледна в него и видя съвсем неочеквано изображение: дивак, изпоцапан с кал, със слепени от млечен сок коси и облечен с одърпани, изпокъсани дрехи. Той веднага се зае да измени този облик. В същото време се опитваше да си представи какво си е мислила Уейън, гледайки такъв варварин. Той се изми. Облече си чисти дрехи, които извади от торбата, и останал без сили, се отпусна на леглото. Независимо от умората си обаче не можа да заспи. Мислите му подскачаха в главата като бесни. Гуина си отиде, Рафъри — също, Уентъдж, Марапер, а сега и Боб Фармър. Всички си отидоха. Той остана сам. Сега пред него се откриваха нови възможности и това беше много интересно. Ставаше му мъчно само когато си спомняше добродушното, пълно със самоувереност лице на Фармър. Докато той размишляваше за всичко това, на вратата се показва Скот.

— Да идем да хапнем — кратко каза той.

Къмплейн вървеше до него и внимателно го поглеждаше. Опитваше се да си представи какво мисли Скот за него. Но офицерът следовател беше твърде зает със собствените си мисли, за да обръща внимание на Къмплейн. След малко той вдигна глава и установи, че Къмплейн гледа към него.

— Какво да се прави — не съвсем приятелски произнесе магистърът. — Твой приятел Фармър се оказа Чужд. Когато бягаше към храстите, той видя тялото на вашия свещеник, но не се спря. Нашите пазачи се нахвърлиха върху него и го заловиха без много усилия.

Срещайки неразбирация поглед на Къмплейн, той нетърпеливо тръсна глава.

— Това не е нормален човек — поясни Скот. — Не е от тези, които са възпитани в нормалните части на кораба. В противен случай той щеше неволно да спре и да извърши ритуална церемония над трупа на приятеля си. Това е дълбоко заложено във всеки човек от деня на раждането му. Между другото, само твоето поведение ни увери окончателно, че си човек.

Той замълча и не произнесе повече нито дума, докато не стигнаха до столовата. Не обръщаше внимание дори на поздравите на многото мъже и жени, които срещнаха по пътя си. В столовата имаше още няколко офицери. Уейън стоеше на отделна маса. Като я видя, Скот веднага се развесели. Приближи се до нея и постави ръка на рамото ѝ.

— Лаур, скъпа! — радостно каза той. — Колко ободрително е да види човек как ни очакваш. Трябва да изпием по бира. Нека отбележим залавянето на още един Чужд. Той вече никъде няма да ни избяга.

Уейън се усмихна.

— Надявам се, че сега вече ще хапнеш нещо, Роджър.

— Нали знаеш глупавия ми stomах — отвърна ѝ той.

Магистърът с жест извика дежурния и веднага след това започна да разказва за подробностите при разобличаването на Фармър. Къмплейн седна при тях, но настроението му не беше от най-добрите. Той не можеше да се пребори със завистта в себе си, като виждаше как непринудено разговаря Скот с Уейън, макар следователят да беше поне два пъти по-възрастен от нея. Пред тях поставиха бира и странно бяло, но удивително вкусно месо. Беше приятно да се храни човек, без

да е обкръжен от мухи, които в Джунглите ставаха, и то нерядко, неочеквана добавка към всеки залък. И въпреки всичко Къмплейн ровеше в чинията си по-усилено и от Скот.

— Нещо си се омърлушил — забеляза Уейън, — а трябва да се радваш. Нима тук не е по-добре, отколкото в една стая с Фармър?

— Фармър беше мой приятел.

Каза първото нещо, което му дойде наум.

— Но и Чужд — важно заяви Скот. — Той притежаваше всички характерни качества — беше бавен, доста едър и неразговорчив. Започвам да ги различавам от пръв поглед.

— Ти си гений, Роджър — Уейън се разсмя. — Но може би ще хапнеш поне малко от рибата.

С приятелски жест тя постави ръката си върху неговата. Може би това беше причината за избухването на Къмплейн. С рязко движение той захвърли вилицата.

— По дяволите твоята гениалност! — изкрештя той. — А какво ще кажеш за Марапер? Той не беше Чужд и все пак ти го уби! Мислиш ли, че ще мога да забравя за това? И след такова убийство ти все още искаш да разчиташ на моята помощ?

Скот бе отворил уста да отговори, но изведнъж я затвори, вглеждайки се в него зад гърба на Къмплейн. На рамото на ловеца се отпусна тежка ръка. Къмплейн рязко се обърна. Пред него стоеше свещеникът, който потриваше ръце и ту се усмихваше, ту се мръщеше. Къмплейн засия и го хвани за ръката.

— Да, Рой, това съм аз и никой друг. Подсъзнанието ме беше напуснало, оставяйки само усещането за студ. Надявам се, че планът ви успя, магистър Скот?

— Напълно, свети отче — каза Скот. — Моля ви, хапнете нещо от тази ужасна храна и обяснете всичко на вашия другар. Може би тогава той ще промени гневното си отношение към нас.

— Ти беше труп — плахо произнесе Къмплейн.

— Това беше само едно Кратко Пътешествие — отговори свещеникът.

Той седна и протегна ръка към каната с бира.

— Магьосникът магистър Скот измисли този неудобен за мене начин, за да провери теб и Фармър. Той намаза главата ми с кръв от

плъх и ме приспа с помощта на някакъв ужасен наркотик. Така разигра сцената на смъртта при вашето появяване.

— Само нищожна порция хлороводород — потвърди Скойт.

Той загадъчно се усмихна.

— Но аз те докоснах. Ти беше студен — възрази Къмпейн.

— Аз и сега съм студен — каза Марапер. — Това е от наркотика. А каква беше тази чудовищна противоотрова, която ми дадоха вашите хора?

— Стрихнин, предполагам — отвърна магистърът.

— Всичко това беше изключително неприятно. Затова сега аз съм най-малко герой. Светец съм бил винаги, а ето че сега съм и герой. Изпълнителите на вашия план бяха така добри да ми дадат горещо кафе, когато дойдох на себе си. Никога нищо толкова хубаво не съм срещал в Кабините. А тази бира е още по-добра.

Очите му се срещнаха с все още пълните с изумление очи на Къмпейн. Намигна му, звучно се оригна и после каза:

— Аз не съм дух, Рой. Духовете не пият.

Преди да приключват с яденето, Скойт отново бе обладан от грижи. Той измърмори нещо за извинение, стана и си отиде.

— Толкова напрегнато работи — каза Уейън, проследявайки с поглед отдалечаващата се фигура. — На всички ни не е леко. Преди да се оттеглим за сън, аз бих искала да ви обясня нещата и да ви запозная с нашите планове, защото при следващото си събуждане ще имаме много работа.

— О, точно това е, което бих искал да чуя — радостно възклика Марапер.

Той отмести чинията си встрани.

— Естествено, вие разбирате, че интересът ми към тези въпроси е чисто теологически. Но преди всичко ми се иска да зная каква ще бъде моята роля в тази работа.

Уейън се усмихна.

— Най-напред ще унищожим Чуждите. След разпита Фармър трябва да ни разкрие скривалището им. Ние ще отидем там и ще ги избием до един. Тогава вече ще имаме време и възможност да се заемем с многото загадки, свързани с кораба.

Всичко това тя изговори на един дъх, като че ли се опитваше да избегне нови въпроси. След това бързо ги изведе от столовата и заедно

тръгнаха по безкрайните коридори. Марапер отново дойде във форма и се възползва от случая, за да разкаже на Къмплейн за неудачния си опит да открие командната кабина.

— Колко много неща са се изменили — със съжаление произнесе Уейън.

В момента те се изкачваха по желязна стълба, от двете страни на която имаше метални врати. Те бяха отворени и даваха възможност да се премине от един етаж на друг.

— Някои от вратите са отворени — обясни Уейън, показвайки с ръка, — други са затворени. Например край Главния Коридор всички те са заключени. И това е добре, защото иначе всеки скитник на кораба много лесно би могъл да попадне на Носа. Но ние не можем по собствено желание да отваряме или затваряме вратите, както сигурно са можели да правят това Гигантите, когато корабът им е принадлежал. Те са заключени вече от много поколения. Все някъде има устройство, с което се управляват. Обаче ние сме твърде беспомощни и, уви, нямаме власт над много неща.

Лицето ѝ придоби напрегнато и войнствено изражение. Съвсем интуитивно, което учуди и самия него, Къмплейн помисли: „У нея започват да се наблюдават признания на професионално заболяване, както и тогава, когато отъждествяваше Скорт с неговата работа.“ Той веднага се възпротиви на собствените си мисли. Но когато си представи гигантския кораб, носещ се заедно с всички тях в безкрайното пространство, беше принуден да признае, че предизвикващи тревога факти наистина има предостатъчно. Желаейки да разбере повече за отношението на момичето към всичко това, той попита:

— А вие с магистъра единствените хора, които се занимават с тези неща, ли сте?

— За бога, разбира се — не! Не сме само изпълнители. Неотдавна беше създадена група, която се нарича Комитет за Спасение. Всички офицери от Носа, освен командащите пазачите, са свързани с нея. Освен това Комитета ръководят трима от Съвета на Петимата. С единия от тях ти вече се познаваш — съветника Зак Дейт. Един висок, дългокос. А сега ви водя към втория. Това е съветникът Трегонин. Той е библиотекар и ще ви разкаже за тайните на мирозданието.

По такъв начин Рой Къмплейн и свещеникът се оказаха на първата си лекция по астрономия. По време на разказа си Трегонин непрекъснато ходеше из стаята от единия ѝ край до другия. Той беше смешно малък и слабоват, едва ли не с женско телосложение. Целите му владения бяха натъпкани с безразборно разхвърляни книги и различни антики. В това помещение безпорядъкът беше толкова ярък, че се превръщаше в своеобразно произведение на изкуството. Като начало Трегонин им съобщи, че скоро до Носа, както и в Кабините, книгите и изобщо цялата печатна продукция се унищожавали. Това се провело, от една страна, от суеверие, а, от друга, за укрепване на властта на управляващите, които искали да държат подчинените си в невежество.

— Извън всякакво съмнение е, че точно по този начин още в началото е било изгубено и самото понятие за кораба — превзето съобщи съветникът. — Това, което виждате пред себе си, е най-вероятно всичко, което се е запазило на Носа като цяло. Останалото е загинало. А в това, с което ние разполагаме, се съдържа само част от истината...

Когато съветникът започна своите обяснения, Къмплейн изведнъж престана да забелязва забавните жестове, които съпровождаха разказа му. Той забрави за всичко. Беше захласнат в чудесната история, която се разкри пред него в тази малка стая. Това беше като мозайка, съставена от множество малки елементи.

В космическото пространство, където се движеше техният свят, съществували и други светове. При това два вида: едните се наричали слънца и излъчвали топлина и светлина, другите се наричали планети и били зависими от топлината и светлината на първите. На една такава планета, свързана със слънцето, което така и се наричало — Слънце, някога са живели хората. Това място се наричало Земя и хората живеели на повърхността, защото вътрешността ѝ била монолитна и лишена от светлина.

— Хората не падали от Земята даже и когато се намирали по високите ѝ части — обясни Трегонин. — Привличането, което ги е задържало, позволява и на нас самите да се движим по извивките на бордовете, без да се страхуваме, че ще паднем. Хората са разкрили много различни тайни. Те намерили начин, който им позволил да напуснат Земята и да изследват другите планети, свързани с тяхното

Слънце. Сигурно това е било много сложно, тъй като за откриването му е било необходимо много време. Обаче другите планети се различавали от родната им по много неща. На повърхността им било или прекалено студено, или прекалено топло. Затова хората не можели да живеят там. А това ги притеснявало, тъй като на Земята започвало да им става доста тясно. Накрая те решили, че трябва да изследват и планети на други слънца, за да се запознаят с условията за живот и на тях.

На това място записите, с които разполагаше Трегонин, ставаха неясни. В едни се казваше, че Космосът е напълно празен, а в други — че в него има хиляди слънца, наречени звезди. По някаква причина, неизвестна на корабните жители, на хората им било трудно да вземат решение към кое слънце да се насочат. Но в края на краищата, с помощта на специални апарати, те избрали едно яркосветещо слънце, наречено Процион. Около него имало разположени планети и се намирало на разстояние от Земята, изчислено само на единадесет светлинни години. Обаче преодоляването и на такова разстояние за онова време било сериозен проблем. В Космоса нямало нито топлина, нито светлина, а и самото пътешествие трябало да продължи сравнително дълго. Толкова дълго, че много поколения хора щели да измрат, преди то да завърши.

— Във връзка с това хората построили кораба, на който ние сега се намираме. Обособили осемдесет и четири отсека от изключително здрав материал, оборудвали го с всичко, което може да потрябва, предали му своите знания, заредили го с енергия, която дават тежките частици, наречени иони.

Трегонин замълча и с бързи ситни крачки отиде в ъгъла на стаята.

— Погледнете насам! — подкачи ги той. — Така изглежда моделът на планетата, която преди много, много години са напуснали нашите прадеди. Моделът на Земята.

Той вдигна над главата си Глобус.

Избелял и изпоцапан от невнимателни ръце, на него все още личаха очертанията на моретата и континентите.

Къмплейн погледна развълнувано към Марапер. По лицето на стария свещеник се стичаха сълзи.

— Каква прелестна история — ридаеше той. — Ти си мъдър човек, съветнико. Вярвам на всичко, вярвам във всяка твоя дума. Колко величествени са били хората, колко неизмеримо могъщи...! Аз съм само един беден стар провинциален свещеник и Бог ми е свидетел, че нищо не ми е било ясно...

— Ей ти, я спри с тази истерия! — неочеквано рязко заповяда Трегонин. — Не трепери над собственото си нищожество, а слушай какво ти говоря. Значение имат единствено фактите, а не чувствата.

— Вие сте свикнали с тази мисъл, а аз — не! — Марапер без стеснение продължаваше да плаче със сълзи. — Само като си помисля за тази сила...

Трегонин внимателно върна Глобуса на мястото му и се обрна към Уейън с явно презрение на лицето.

— Инспекторе, ако този жалък тип не престане да хленчи, ще ви помоля незабавно да го махнете оттук. Не понасям сантименталности, добре знаете. Това не мога да го изтърпя.

— А кога ще достигнем до планетите на Процион? — бързо попита Къмплейн. Той не можеше да понесе мисълта, че ще му се наложи да си отиде оттук, без да е разbral всичко.

— Разумен въпрос, млади човече — каза Трегонин. Той за първи път внимателно погледна Къмплейн. — Ще се постараю да дам и разумен отговор. Струва ми се, че полетът към Процион преследва две цели. Такъв голям кораб е бил построен не само за това, че прекалено дългото пътешествие в малко пространство би се оказало непоносимо, но преди всичко защото той е превозвал определен брой хора, наречени колонисти. Те трябвало да слязат на новата планета, да живеят там и да се размножават. За тях била предназначена и голяма част от машините. Намерих каталог с трактори, бетонобъркачки, машини за прокарване на пътища и не помня какво още. Друга тяхна задача е било събирането на информация за новата планета, както и на различни експонати за подробни изследвания след завръщането на Земята.

С присъщите му нервни движения Трегонин се придвижи към шкафа и измъкна метална кутийка с дузина стъкленици. Те бяха толкова малки, че се събираха на дланта му. Отвори една от тях и в нея имаше много крехки полупрозрачни пластинки, напомнящи нокти.

— Микрофилми — поясни Трегонин.

Той внимателно избута с крак разсипалите се пластинки под масата.

— Донесоха ми ги от една далечна част на Носа. Влагата ги повреди, но даже и да бяха здрави, за нищо не биха ни послужили. За тяхното разчитане е нужна специална литература и специален апарат.

— В такъв случай аз не разбирам — започна учудено Къмплейн. Съветникът го спря с движение на ръката си.

— Ще ти прочета надписите на етикетите, запазени по кутиите, и ти ще разбереш. Само тези етикети са запазени — каза той. — Ето тук например е написано така: „Филм — снимка на Новата Земя от въздуха, от стратосферата и от орбита. Средата на лятото, сев. пол.“ Ето и друго: „Филм — флора и фауна, континент А, Нова Земя.“ И така нататък.

Той постави настрани касетите и след кратко мълчание добави:

— Такива са, млади човече, отговорите на твоите въпроси. Въз основа на тези филми може да се твърди, че корабът щастливо е достигнал до планетата Процион. А сега ние отново летим към Земята.

В отрупаното с толкова различни неща помещение отново настъпи мълчание. Всеки от присъстващите потъна в собствените си мисли. Най-напред се опомни Уейън. Тя стана и заяви, че е време да тръгва.

— Почакай — помоли я Къмплейн и пак се обърна към съветника. — Вие ни казахте толкова много и в същото време толкова малко... Щом летим към Земята, то кога ще достигнем до нея и изобщо може ли това да се определи с точност?

— Мило мое момче — започна Трегонин, после въздъхна, като че искаше да смени темата на разговора, — нима не виждаш колко много е било унищожено? Отговорите на въпросите не винаги се разбираят, а и някои от самите въпроси вече ги няма, ако разбираш за какво говоря. Разреши ми да ти отговоря така: Ние знаем разстоянието от Новата Земя, както са я нарекли колонистите, до Земята. То се равнява на единадесет светлинни години. Обаче аз не успях да определя по никакъв начин с каква скорост се движи нашият кораб.

— Но едно нещо ние малко или много знаем — намеси се Уейън.
— Разкажи на Рой за списъка на Носа, съветник.

— Точно за това се готвя да говоря — раздразнено отвърна Трегонин. — Преди ние, т.е. Съветът на Петимата, да дойдем на власт

на Носа, нас ни управляваха хора, които се наричаха губернатори. Благодарение на тях Носарите за много кратко време се превърнаха от нищожно племе в могъщ народ. Тези губернатори имаха традиция да предават един на друг един списък или, както те го наричаха, Завещание. Именно този списък-завещание аз получих от последния губернатор преди смъртта му. Това е само едно изброяване на имената на предишните губернатори, но под името на първия е добавено — той затвори очи и сякаш дирижирайки с тънката си ръка, цитира по памет — „Аз съм четвъртият капитан на кораба по пътя му към родината, но тъй като тази титла звучи смешно в настоящия момент, предпочитам да се нарека губернатор, макар и това да не съответства съвсем на положението на нещата...“

Съветникът отвори очи.

— Сега ясно ли ти е — произнесе той, — че макар имената на тримата негови предшественици да са изчезнали, въз основа на Списъка ние знаем колко поколения са се сменили на кораба от момента на неговия старт към Земята — двадесет и три.

— Това е много дълъг период — глухо изрече Марапер, който от доста време мълчеше. — И кога ще достигнем до Земята?

— Твойт спътник вече зададе този въпрос — отвърна Трегонин.
— Аз само мога да кажа колко е продължило до момента нашето пътешествие, но никой няма представа колко още ще продължи и кога ще свърши. Преди да се появи първият губернатор, е станала някаква катастрофа или нещо подобно и от този момент корабът се движи в космоса неуправляем и, ако мога така да се изразя, без никаква надежда за нас.

Докато лежеше, независимо от умората си, Къмплейн не успя да заспи. В главата му, изпълвайки го с ужас, се въртяха странини образи. Измъчващ се от въпроси, на които сам не можеше да даде отговор. Много пъти си припомняше и анализираше всички детайли от разказа на съветника, като искаше по този начин да се успокои. И без друго всичко беше до невъзможност потискащо. Но от цялото разнообразие на факти един незначителен, незабелязан от никого по време на посещението им в библиотеката, не му даваше покой и се връщаше непрекъснато като упорит зъбобол. Преди това този факт изглеждаше незначителен и Къмплейн, единственият, който го забеляза, не каза

нито дума. Но сега значението на този детайл се усилваше дотолкова, че приглушаваше даже мисълта за звездите.

Докато Трегонин изнасяше своята лекция, Къмплейн не отделяше поглед от тавана. Между решетките там внимателно, като че ли слушаше и разбираше всичко, поглеждаше малък плъх.

III

— Няма място за твоето „аз“ тук, Рой — разгневи се Марапер. — Престани да се месиш в работите на Носарите. Зная, това е работа на момичето. Помни ми думата, тя те използва! Ти си така увлечен в разгадаване на пикантните тайни, скрити под полата ѝ, че вече не различаваш дървото от водораслите. Но не забравяй, че сме дошли тук, водени от свои собствени цели.

Къмплейн замислено поклати глава. На сутринта след събуждането той закусваше в компанията само на свещеника. Столовата беше пълна с офицери, но Уейън и Скот още ги нямаше. Марапер отново подхвана любимата си тема за необходимостта да вземат властта в свои ръце.

— Не си актуален, Марапер — кратко го прекъсна Къмплейн. — И освен това те моля да не намесваш в тези неща инспектор Уейън. Носарите имат много по-сериозни цели от идиотското ти завземане на властта. А и каква ще бъде ползата, ако унищожиш една група от тях? С какво ще помогне това на теб и на кораба?

— По дяволите корабът! Случай, Рой, повярвай на своя стар изповедник, който никога не те е подвеждал. Тези хора те използват за своите цели. Следователно здравият разум ни подсказва и ние да постъпим с тях по същия начин. Не забравяй, че Науката ни учи да мислим само за себе си. И това е най-доброто средство да се избавим от вътрешни конфликти и противоречия.

— Забравяш нещо — каза Къмплейн. — Науката казва и така: „... и отведи кораба до пристанището!“ Така завършва едно от основните ѝ учения. Ти винаги си бил учудващо лош свещеник, Марапер!

Появяването на Уейън прекъсна разговора. Както никога досега тя изглеждаше свежа и привлекателна. Съобщи, че вече е успяла да похапне. Марапер измърмори пренебрежително нещо като извинение и гордо се отдалечи. Нещо в позата на момичето подсказа на Къмплейн, че тя е доволна от оттеглянето на свещеника. Той също беше доволен от това.

— Разпитаха ли вече Фармър? — заинтересува се Къмплейн.

— Не. Само един от членовете на Съвета на Петимата — Зак Дейт, мина да го види и това е всичко. Роджър, т.е. магистър Скот ще го разпита по-късно. Сега той е зает с други, по-неотложни задачи.

Къмплейн не попита какви са тези задачи. Близостта на момичето така го защеметяваше, че му беше трудно да разговаря. Най-много от всичко му се искаше да й каже, че има чудесна прическа. Но вместо това с големи усилия на волята се застави да я попита какво трябва да прави той сега.

— Като начало си почини — оживено заговори тя. — За това съм и дошла — да ти покажа Носа.

Разходката се оказа интересна. Както и в Кабините, голяма част от помещенията бяха празни и стояха отворени. Уейън поясни, че всичко, което е било тук, е оставено на планетата от Процион, наречена Нова Земя. Някои от помещенията бяха превърнати във ферми със значително по-широк размах, отколкото в Кабините. Повечето от животните Къмплейн никога досега не беше виждал. За първи път видя например плуващите в аквариумите риби. От Уейън той разбра, че именно от тези риби се взема бялото месо, което толкова му хареса. Навсякъде се виждаха поразително разнообразни растения. Голяма част от тях се отглеждаха при специално осветление. Имаше и много култивирани водорасли и плодни храсти. Една много дълга стая беше превърната в градина. Дърветата растяха край стените, а храстите и по-дребните растения — в центъра, в специално оформени лехи. Тук за първи път Къмплейн видя грейпфрути. Беше много горещо. Работниците бяха голи до кръста. По лицето на Къмплейн също се стичаше пот. Той забеляза, че блузата беше прилепната по гърдите на Уейън. За него това бяха най-сладките плодове, които можеха да съществуват на кораба.

В отседите на фермата работеха много мъже и жени. Те изпълняваха различни по сложност операции. Като племе, водещо заседнал живот, Носарите считаха селското стопанство за своя основна дейност. Но въпреки това, според думите на Уейън, добивите бяха незначителни, независимо от огромните усилия на работниците. А животните по необясними причини и без всякакъв повод често умираха. Гладът и тук представляваше постоянна заплаха.

Те преминаха в другите отсеки. В някои от тях беше съвсем тъмно, а по стените се виждаха белези от неизвестни забравени оръжия. Колкото по-навътре навлизаха, толкова по-осезаеми ставаха следите от катастрофата. Погълнати от тишината на руините, те стигнаха до силовия сектор. Той, както каза момичето, беше забранена зона за всички, с изключение на няколко офицери. Тук не живееше никой, всичко беше оставено на времето. Цареше абсолютно мълчание и всичко тънеше във вековен прах.

— Понякога се опитвам да си представя как е изглеждало всичко това преди — прошепна Уейън. Тя премина с лъча на прожектора по стените на коридорите. — Изглежда, тук е било шумно. В този отсек се е произвеждала двигателната сила и сигурно са били нужни много хора.

Широко отворените врати от двете страни на коридора бяха съвсем различни от обичайните за кораба. Освен това те бяха снабдени и с допълнителни массивни ключалки.

Преминавайки последния тесен проход, те се оказаха в огромна, висока няколко етажа зала. Лъчът на прожектора се губеше в тъмнината, попадайки на разни причудливи массивни конструкции с колела, кофи, куки, щипки и какво ли не още.

— Всичко това някога е било пълно с живот — прошепна Уейън, — а сега е мъртво.

Независимо от размерите на залата на техните гласове не отговаряше дори слабо echo. Купищата метал, събрани тук, погълщаха всеки звук.

— Сигурно всичко тук се управлява от командната зала. Само да можехме да я намерим.

Тръгнаха обратно и Уейън го заведе в една друга зала, напомняща предишната. Макар и малко по-малка по размери, все пак за нормалния стандарт и тя беше гигантска. Както другите части на отсека, така и тази зала беше покрита с дебел слой прах. Но тук имаше нещо различно — дълбокият протяжен звук, изпълващ цялото пространство.

— Слушай, тук силата още не е умряла — каза момичето. — Тя все още живее зад тези метални стени. Ела. Ще ти покажа още нещо.

Тя го заведе до едно странично помещение, в което почти всичко бе заето от частите на една огромна машина. Тя беше облицована с

плочи и напомняше три огромни пръстена, притиснати с трупчета един към друг. Малко по-нататък те се скриваха в стените. Следвайки съвета на Уейън, Къмплейн долепи ръката си до една от тръбите и почувства как тя съвсем ясно вибрира. Отстрани на единия пръстен се намираше ремонтен люк. Уейън завъртя ключалката и го отвори. Дълбокият звук веднага се усили, като че ли неизвестен музикант дръпна главната струна. момичето насочи светлината на прожектора в отвора. Къмплейн гледаше втренчено. В тъмнината нещо непрекъснато се въртеше, като леко проблясващо и издаваше този непонятен чужд звук. От намиращата се в самия център тънка тръбичка върху движещите се повърхности на малки капки падаше някаква течност.

— Това космическото пространство ли е? — запита Къмплейн с глух глас.

— Не, разбира се — отвърна Уейън и затвори люка. — Това е един от трите огромни вентилатора. Малката тръбичка в центъра смазва оста му. Тези вентилатори никога не спират и предизвикват движението на въздуха в целия кораб.

— Ти откъде знаеш това?

— Знам го, защото Роджър веднъж ме доведе тук и ми обясни всичко.

При тези думи Къмплейн изведнъж загуби интерес към всичко наоколо. Той не успя да се сдържи и попита:

— Какво представлява за тебе Роджър Скот, Уейън?

— Аз много го обичам! — с чувство отвърна момичето. — Аз съм сираче. Майка ми и баща ми са се отправили на Дългото Пътешествие, когато съм била още съвсем малка. Роджър Скот и жена му нямат деца и са ме осиновили. Жена му загинала преди много периоди за сън, по време на едно от нападенията над Носа. Оттогава Роджър се грижи за мене и ме учи на всичко.

Огромната вълна на облекчението вдъхна достатъчно смелост на Къмплейн и той със страстно движение хвана ръката на момичето. Тя веднага угаси прожектора и отскочи настрани. В тъмнината прозвучава подигравателният ѝ смях:

— Аз дойдох тук с тебе, драги мой, не за да разменяме любезности. А и ти трябва най-напред да се проявиш някак, за да получиш правото да бъдеш по-близо до мене.

Той се опита да я хване, но само удари главата си в нещо. Неуспехът го раздразни и обиди. Обърна ѝ гръб и потърка удареното си място.

— Защо ме доведе тук? — попита Къмплейн. — Защо си толкова лоша с мене?

— Твърде сериозно се отнасяш към Науката, както и можеше да се очаква от човек, израснал в някакво полудиво племе — ехидно забеляза Уейън, но веднага добави доста по-нежно: — Успокой се, не бъди толкова сърдит. Недей да мислиш, че всеки, който ти откаже нещо, трябва да бъде вече твой враг. Такива оstarели възгледи повече подхождат на твоя приятел Марапер.

Обаче не беше толкова лесно да се успокои разстроеният Къмплейн. Особено след напомнянето за Марапер, което извика в паметта му намеците на свещеника. Рой се потопи в мрачно мълчание. Уейън не поискава да го извади от него и обратния път те минаха мълчешком, всеки вгълбен в себе си. Два-три пъти Къмплейн отправяше към момичето умоляващи погледи, надявайки се, че тя ще заговори, но Уейън направи това чак към края, и то без да гледа към него:

— Има още нещо, за което трябва да те попитам — неуверено произнесе тя. — Ние трябва да открием скривалището на Чуждите и да унищожим тази шайка бандити, която не ни оставя на спокойствие. Но тъй като нашите хора са основно фермери, ние нямаме ловци. Даже обучените ни пазачи не се решават да се отдалечат много навътре в храсталаците. Те сигурно няма да бъдат в състояние да преодолеят пътя, който сте изминали вие. Ти си ни нужен, Рой, за да ни преведеш до нашите врагове. А можем да ти покажем и много неща, които ще те убедят, че те са и твои врагове.

Сега тя гледаше Къмплейн с мила и малко виновна усмивка на лицето си.

— Когато ме гледаш така — въздъхна той, — съм готов дори и да тръгна към Земята!

— Това сигурно няма да поискаме от тебе — каза тя.

Момичето се усмихна още веднъж. За пръв път тя излизаше от рамките на своята предпазливост.

— А сега трябва да отидем да разберем как вървят нещата при Роджър. Сигурна съм, че той пак е поел върху себе си всички грижи за

кораба. Аз говорих с тебе за Чуждите, а той ще ти разкаже всичко, което знае за бандата главорези на Грег.

В бързината тя не забеляза учудването, появило се на лицето на Къмплейн.

Освен много работа, в момента магистър Скот имаше и определени сполучки. За пръв път той усещаше, че е постигнал нещо конкретно. Скот беше радушен и добронамерен в поздрава си към Къмплейн като към стар познат. Отново се беше наложило да отложат разпита на Фармър, който се намираше под строг контрол в съседната стая. Това стана заради поредната суматоха в Джунглите. Патрулът на Носарите беше чул някакъв шум в храсталаците и рискува да се отдалечи до „Отсек 29“.

Това беше точно този район, в който заловиха Къмплейн и Марапер. Този участък, отстоящ само на две секции от границите на Носа, навремето беше подложен на сериозни разрушения и патрулът не се осмели да се отдалечи много. Разузнавачите се върнаха в празни ръце. Съобщиха, че в „Отсек 30“ се води някаква битка и се чуват пронизителни мъжки и женски викове.

С това можеше всичко да приключи. Но скоро след това един от бандата на Грег се приближи до барикадата и помоли да го пуснат и да му дадат възможност да поговори с някой от началниците.

— Той е тук, при мене, в съседната стая — каза Скот. — Това е странна личност. Казва се Хаул. С изключение на това, че нарича своя главатар „господин капитан“, във всичко останало прави впечатление на съвсем нормален.

— Какво иска, или е дезертьор? — попита Уейън.

— Много по-лошо от дезертьор, Лаур — отговори й Скот. — Битката, за която съобщиха патрулите, се е водила в Джунглите между хората на Грег и някаква друга банда. Хаул не иска да каже нищо повече. Накратко казано, с посредничеството на Хаул Грег предлага мир и иска да предаде племето си под покровителството на Носа.

— Това е уловка — викна Уейън. — Те просто искат да проникнат сред нас.

— Не мисля, че е така. Хаул сигурно говори искрено — възрази Скот. — Затруднението е в това, че Грег, знаейки с каква репутация се ползва на Носа, иска някой от Носарите да отиде при него за обсъждане на условията. Това трябва да бъде жест на добра воля от

наша страна. Който бъде избран за тази мисия, ще тръгне за Джунглите заедно с Хаул.

— Струва ми се подозително — заяви отново Уейн.

— Изглежда, ще бъде най-добре ти самата да отидеш и да го видиш. Само че се подготви за гледката. Това не е най-красивият екземпляр на човешкия род.

В помещението с Хаул се намираха и двама офицери, които трябваше да го пазят. Но вместо това те усилено налагаха здраво завързания с лиани посланик на Грег.

Скот ги отпрати доста рязко. Дълго време обаче Хаул лежеше неподвижен, само престенвайки, по корем на пода. Едва обещанието за нова порция удари с камшика го накара да се надигне и седне.

Това наистина се оказа изключително странна личност, малко отличаваща се от мутант. Проказата го беше лишила от коса, нямаше нито брада, нито вежди. Зъбите му също почти липсваха. Някаква вродена деформация бе направила горната част на лицето му значително по-голяма от долната. То беше така изменено, че на човек му се струваше, че горната челюст висеше във въздуха. Челото му беше толкова изпъкнало, че почти изцяло скриваше очите. Обаче най-странныото в него беше размерът на главата му — не по-голяма от два мъжки юмрука, поставена върху съвсем нормалното му тяло.

Доколкото можеше да се разбере, той беше на средна възраст. Виждайки сериозната заплаха в лицата на Уейн и Къмплейн, той започна да мърмори несвързано фрази от (Литанията), ученията на Науката:

— За да не ме лишат от нерви...

— Добре, Грозна Муцуно — рязко го прекъсна Скот, — какви гаранции може да даде твоят началник на нашия представител, ако изобщо изпратим такъв?

— Ако аз се върна без проблеми при капитана — промърмори Хаул, — вашият човек безпрепятствено ще се върне при вас. Мога да се закълна в това.

— На какво разстояние оттук се намира бандитът, когото наричаш капитан?

— Това ще разбере човекът, който дойде с мене — отвърна спокойно Хаул.

— Правилно, но ние ще изтръгнем от теб тази информация сега.

— Няма да успеете!

В гласа на този странен човек прозвуча нещо повече от обикновена увереност.

Скот беше принуден да го признае и затова му заповядда да стане, да пооправи външния си вид, да пийне вода и след това попита:

— Колко души има в бандата на Грег?

Хаул отмести чашата и се изправи с предизвикателно опрени на хълбоците ръце.

— Това ще разбере вашият човек, който тръгне с мене да договаря условията. Аз казах всичко, което трябваше да кажа. Сега решавайте сами ще се съгласите ли, или не. Обаче знайте предварително, че ако дойдем тук, ние няма да ви създаваме никакви грижи. По-охотно ще се бием за вас, отколкото против вас. В това също мога да се закълна.

Скот и Уейън се спогледаха.

— Струва си да опитаме, стига да намерим някой лекомислен желаещ — заяви след малко Скот.

— Трябва да тръгвам към Съвета — каза Уейън.

Къмплейн, който досега не бе казал нито дума в очакване на подходящ момент, сега се обърна към Хаул:

— Кажи, човекът, когото наричаш капитан, има ли някакво друго име, освен Грег?

— Ти можеш сам да го попиташи, когато бъде сключено съглашението — отвърна Хаул.

— Човече, погледни ме внимателно. Не ти ли напомням с нещо за капитана?

— Капитанът е с брада — ехидно отвърна парламентърът.

— Ще се наложи да накарам главата ти малко да поработи — промърмори Къмплейн. — Какво ще кажеш за това — аз имах брат, който много отдавна обезумя и избяга в Джунглите. Наричаше се Грег Къмплейн. Това е твоят капитан, човече!

— О, господи! — простена Хаул. — Като помислиш само, че капитанът има жив брат, който живее тук, в това гнездо на скунсове...

Къмплейн развлнувано се обърна към магистър Скот, на чието лице беше изписано изумление.

— Аз съм съгласен. Аз ще отида с този човек при Грег.

Това предложение явно устройваше Скот.

С присъщия си ентузиазъм той веднага вложи всичката си енергия, за да изпрати Къмплейн колкото може по-бързо. Скoйт използва цялата си учтива и непоколебима настойчивост, за да предизвика незабавното събиране на Съвета на Петимата. Трегонин с голямо неудоволствие беше измъкнат от библиотеката. Зак Дeйт беше откъснат от Теологически диспут с Марапер. Дюпон, Билой и Раскин също бяха принудени да се откъснат от нещата, с които се занимаваха. След секретното съвещание беше извикан Къмплейн. Инструктираха го за условията, които трябваше да постави пред Грег, и го изпратиха с пожелания за пространства. Той трябваше да действа бързо, за да успее да се върне преди началото на следващия цикъл за сън.

Макар и присъствието на хората на Грег на Носа да криеше определени трудности и неприятности, Съветът се съгласи с това предложение. Това означаваше за тях прекратяване на непрестанните сблъсъци, а освен това по този начин се печелеше ценен съюзник за предстояща война с Чуждите.

Дежурният пазач върна на Къмплейн прожектора и парализатора му. Той тъкмо беше зает с проверката им, когато в помещението се втурна Уейън, плътно затваряйки вратата след себе си. На лицето ѝ беше изписано забавно упорство.

— Аз идват с тебе — съобщи тя без всякакъв коментар.

Къмплейн се опита да възрази. Тя никога не се беше разхождала из храсталациите, а в тях можеха да се крият различни опасности. Освен това Грег можеше да се окаже измамник, а тя беше жена.

Уейън прекъсна възраженията му.

— Няма смисъл да дискутираме — произнесе решително тя. — Това е заповед на Съвета.

— Ти си ги заставила, принудила си ги! — викна той.

При това Рой забеляза, че е напълно прав, и неочеквано се почувства изключително щастлив.

— Защо си поискала да тръгнеш с мене? — попита тихо Къмплейн.

Отговорът му се стори не толкова утешителен, колкото очакваше. Okaza се, че на Уейън винаги ѝ се е искало да половува в Джунглите и според нея сега се откриваше много добра възможност. Това напомни на Къмплейн за Гуина и нейната страст към лова. А това не беше най- приятният спомен за него.

— Ще трябва да внимаваш за себе си — важно произнесе той.

Заедно с това Къмплейн се надяваше, че причината за присъединяването на Уейън към него беше все пак по-лична.

Малко преди да тръгнат, при тях се появи Марапер, за да разменят няколко думи. Сега той бе намерил за себе си нова цел — приобщаването на Носарите към Науката. С появяването на Съвета и неговите ласкави напътствия Науката започна да губи влиянието си. Нейният основен противник беше Зак Дейт, затова и се разгоряха споровете между него и Марапер.

— Не мога да понасям този човек — мърмореше свещеникът. — В него има нещо отвратително искрено.

— Моля те да не предизвикваш тук дискусии — посъветва го Къмплейн. — Поне не сега, когато тези хора решиха да ни приемат, Марапер. За Бога, успокой се! Постарай се поне за малко да се освободиш от привичките си.

Марапер с такава ярост тръсна глава, че чак бузите му се разтресоха.

— Ти си преминал на страната на невярващите, Рой — съкрушено произнесе той. — Аз не мога да не споря. Тревогата се крие в дълбините на човешките същества и аз съм длъжен да я изкарвам на повърхността. В това се крие разковничето на избавлението. И ако по такъв начин намеря съмишленици, толкова по-добре. Рой, приятелю мой, двамата с тебе преминахме такъв дълъг път и всичко това — да намериш девойката, която те развращава!

— Ако имаш предвид Уейън, свети отче — каза Къмплейн, — по-добре я остави на мира. Веднъж вече те предупредих, че тя изобщо не те интересува.

Той каза това толкова предизвикателно, че Марапер побърза да покаже съгласието си:

— Не си мисли, че имам нещо против нея, Рой. И макар да не мога да одобря това като свещеник, то като мъж, повярвай ми, искрено ти завиждам.

Марапер имаше съвсем отпуснат и угрижен вид, когато Къмплейн и Уейън се отправиха към барикадата, до която вече ги чакаше Хаул. Предишното многословие на свещеника се замести от объркването му в напълно новата обстановка на Носа. Тук той съвсем не можеше да намери своето място.

Хаул ги очакваше, наклонил настрани невероятно малката си глава. Той беше повече от доволен от предстоящото си завръщане в Джунглите, тъй като приемът, който му беше оказан на Носа, не беше много радушен. Веднага след като ги пропуснаха зад барикадата, той тръгна напред, раздвижвайки водораслите с привични движения. След него вървеше Уейън, а Къмплейн беше в края на групата. Хаул се придвижваше толкова ловко, че Къмплейн, независимо че беше ловец, можеше само да му завижда. При доста бързото си движение този човек не докосна дори и едно листо. В дълбините на душата си Къмплейн се опитваше да разбере какво би могло до такава степен да го порази, че да бъде готов да смени естествената си среда на живот със суровата дисциплина на Носа.

Трябваше да преминат само два отсека. Затова, за щастие на Уейън, прекараха кратко време между храсталаците. Съвсем скоро след тръгването момичето вече знаеше от опит, че Джунглите съвсем не са романтично кътче от кораба. Те представляваха унило еднообразно място, пълно с дребни черни комари. Уейън беше благодарна на съдбата, когато Хаул най-накрая спря и заразглежда нещо между буйната растителност.

— Аз познавам този район — каза Къмплейн. — Недалеч оттук е мястото, в което ни заловиха с Марапер.

Пред тях се намираше черен разрушен коридор с надупчени стени и таван, пробит от някакъв древен взрив. Именно на това място експедицията от Кабините за пръв път се сблъска с неприятното състояние на безтегловност. Хаул включи прожектора си и иззвири пронизително.

Веднага от отвора в тавана се спусна въже.

— Ако се приближите и се хванете за въжето — поясни той, — ще ви издърпат нагоре. Приближете се внимателно и се дръжте по-здраво. Много е просто.

Би могло да бъде и по-просто, отколкото казваше Хаул. Уейън, попадайки за пръв път в състояние на безтегловност, извика от страх.

Къмплейн беше изпитвал вече веднъж това състояние и успя да хване момичето и да го задържи. Без да обръщат внимание на загубата на чувството за собствено достойнство в момента, те се хванаха за въжето и заплуваха нагоре. Издърпаха ги през отворите на пода и тавана на следващия етаж. Сигурно взривът бе засегнал доста голям

участък. Хаул презрително пренебрегна въжето. Той скочи нагоре и се оказа там още преди тях.

Посрещнаха ги четирима дрипльовци, които като че ли си играеха на „подскачане“. Скоковете им бяха толкова небрежни, сякаш резултатът от тях не ги интересуваше.

Уейън и Къмплейн се намираха в една доста повредена стая. В нея също имаше частична безтегловност. До отвора, през който те влязоха, бяха поставени различни решетки. Явно те служеха за защита при нападение.

Къмплейн очакваше, че сега ще му отнемат парализатора. Но Хаул само размени няколко думи със своите дрипави приятели и ги преведе в следващата стая. Тук изведнъж се върна пълната тежест на телата им. Коридорът беше изпълнен с лежащи в безредие върху постелки от суhi водорасли ранени мъже и жени с превързани глави и крайници. Изглежда, това бяха жертвите на скоро отминалите битки. Хаул премина бързо край тях, съчувствено примлясквайки с уста, и влезе в другото помещение. То беше пълно с въоръжени мъже, повечето от които също бяха окичени с лепенки и превръзки.

Сред тях беше и Грег Къмплейн.

Нямаше никакво съмнение, че това бе Грег. Вечното недоволство, застинало в изражението на очите му, и плътно стиснатите тънки устни не можеха да се скрият нито от буйната брада, нито от побелелите слепоочия.

Когато Къмплейн и Уейън се приближиха, той стана.

— Това е капитанът — обяви Хаул. — Капитане, доведох вашия брат и тази очарователна дама. Те ще водят с вас преговорите.

Грег направи няколко крачки към тях. Той гледаше толкова втренчено, сякаш от това зависеше животът му. Пренебрегна старите обичаи на Кабините и продължи да ги гледа право в очите. По време на целия оглед лицето му изобщо не трепна. Като че ли двамата бяха от дърво или пък той беше абсолютно безчувствен. За него кръвните връзки нямаха никакво значение.

— Ти официално ли пристигаш от Носарите? — обърна се той най-после към по-малкия си брат.

— Да — отговори Рой.

— Бързо си спечелил тяхното доверие, така ли е? Много малко време ти е било необходимо за това.

— Какво изобщо знаеш за тези неща ти? — предизвикателно изговори Къмплейн.

Упорството и чувството за собствено достойнство и независимост бяха много силни у Рой от момента на бягството му от Кабините.

— Зная някои неща за Джунглите — отвърна Грег. — Най-малкото аз съм техният капитан. Зная също така, че сте отивали към Носа. Няма значение откъде имам тази информация. По-добре сега да пристъпим към работа. Защо си довел със себе си жена? Да ли бърше носа ли?

— Съвсем точно го каза — най-добре е да пристъпим към работа — прекъсна го рязко Рой.

— Струва ми се, че е дошла с тебе, за да не те изпуска от очи и да наблюдава как ще се държиш — продължи да мърмори Грег. — Подобре елате с мене. Тук има прекалено много хора. Хаул, ела и ти с нас. Ти, Дейвис, засега остани тук.

Къмплейн и Уейън преминаха след попрегърбения Грег в съседното помещение. Там цареше неописуем хаос. По мебелите бяха окачени окървавени парцали и дрехи. Пропити с кръв бинтове се търкаляха по пода като разхвърляни карнавални ленти. Грег може би беше запазил в себе си някакви остатъци от добри маниери, тъй като побърза да се извини за безпорядъка, когато забеляза израза на отвращение по лицето на Уейън.

— Жена ми загина по време на сражение — съобщи той. — Беше разкъсана на парчета. Никога не сте чували такъв писък. А аз не успях да стигна до нея, просто не успях. Тя отдавна би разчистила цялата тази мръсотия. Може би вие ще mi помогнете да го направя?

— Ние ще изслушаме вашите предложения и независимо ще си тръгнем — студено заяви Уейън.

— Какво беше това сражение, Грег? Защо сте толкова уплашени? — намеси се Къмплейн.

— И за теб аз съм капитан — отвърна брат му. — Никой не ме нарича Грег. Разбери едно — аз не се страхувам. Все още нищо не е успяло да ме изплаши достатъчно. Аз мисля само за своето племе. Ако останем тук, всички ние ще загинем, в това няма съмнение. Трябва да се преместим някъде, а Носът е достатъчно безопасно място за това.

Той уморено приседна на леглото и повика с жест брат си.

— Виж, сега вече тук стана опасно. Хората можем да победим, но не и плъховете.

— Плъховете? — като ехо повтори Уейън.

— Да, плъховете, мило ми девойче — озъби се насреща й Грег.

— Огромни, силни, отвратителни плъхове, които са способни да мислят и действат като хора. Знаеш ли за какво говоря, Рой?

Къмплейн пребледня.

— Да — потвърди той. — Те вече ме преследваха. Общуват със сигнали, обличат се в дрипи и вземат в плен други животни.

— О, значи ти знаеш? Поразително. Знаеш повече, отколкото очаквах. Но все пак това е страшна опасност. Тези глутници от плъхове са най-голямата опасност на кораба. Те са се приучили да действат заедно. Точно така направиха по време на последния сън, когато ни нападнаха. Затова ни се налага да се махнем оттук. Ние просто няма да бъдем в състояние да се справим, ако отново се появят толкова много от тях.

— Чудно — не се сдържа Уейън. — На Носа никога не е имало такова нещо!

— Може и да не е имало, но Носът не е целият свят — с ирония отбеляза Грег.

Според неговата хипотеза плъховете се криеха на групи в Джунглите. Там можеха да се срещнат самотни хора, които лесно да нападнат и ликвидират. Последното им нападение беше, от една страна, доказателство за достатъчно добрата им организираност, а, от друга — щастлива случайност. Но плъховете не успели да оценят силите на бандата на Грег. На това място в обясненията си Грег очевидно реши, че и без друго е казал твърде много неща, и неочаквано промени темата.

Както твърдеше той, плановете му за преселване на Носа бяха изключително прости. Трябваше да запази групата си, наброяваща около петдесет души, като самостоятелна единица, без да се смесва с останалите обитатели на Носа. Те трябваше да прекарват периодите между сън, както и досега, скитайки из Джунглите. На Носа щяха да се връщат само през времето за сън. На свой ред те биха поели върху себе си задължението да защитават Носарите от Чуждите, Гигантите, плъховете и всички останали нападатели.

— А какво искаш в замяна? — попита Къмплейн.

— В замяна искам да запазя правото си на капитан на своите хора. Освен това всички трябва така да се обръщат към мене — капитанът.

— Не ти ли се струва, че това е някак детинско?

— Така ли мислиш? Ти никога не си виждал по-далеч от носа си. Разполагам с дневник, според който аз, а, разбира се, и ти, т.e. ние сме потомци на капитана на този кораб. Той се е наричал капитан Къмплейн. Капитан Грегъри Къмплейн. Целият този кораб му е принадлежал. Само си представи това, ако можеш...

Обикновено грубото лице на Грег сега просветна. Някъде дълбоко, дълбоко в него се таеше искрица човечност, желание да живее в мир с околните. Но само след миг той отново се превърна в отвратителния дивак, седящ важно върху купчината мръсни бинтове. Когато Уейън попита за възрастта на дневника, той само сви рамене и небрежно отвърна, че не знае. Бил прочел само първата страница. Къмплейн язвително си помисли, че и за това брат му сигурно е изгубил доста време.

— Дневникът се намира в шкафа зад гърба ти — каза Грег. — Ако стигнем до някакво съгласие, може да ти го покажа. Взехте ли вече решение?

— Твърде малко ни предлагаш, братко, за да ни се стори предложението ти привлекателно — отговори Къмплейн. — Да вземем например плъховете. Ти преувеличаваш опасността от тях поради причини, известни засега само на тебе.

— Така ли мислиш? — Грег стана. — Ела тогава сам да видиш. Хаул, ти остани тук и не сваляй очи от тази дама. Това, което ще видим сега, не е за нейните нерви.

Той преведе Къмплейн по някакъв изоставен коридор. Обясни му колко съжалява, че е принуден да напусне своето топло убежище. Катастрофалният взрив и възникналата след него система от затворени врати между отсечите бяха създали за бандата му нещо, подобно на крепост. В нея можеше да се проникне само през отвора в тавана, през който бяха издърпали Къмплейн и Уейън. Грег поглеждаше порасналия си и станал по-сериозен брат с все по-очевидно удовлетворение.

Накрая той отвори една врата, която водеше в малка стая, по-скоро напомняща килер.

— Виж своя стар приятел — каза Грег.

Зрелището пред погледа на Къмплейн напълно го зашемети. На твърдия под, покрит с дебел слой мръсотия, лежеше човек. Едва успя да го познае. Със сигурност това беше Ърн Рафъри, оценителят. На ръката му липсваха три пръста. Половината от мускулите на лицето му също бяха разкъсани. Нямаше ги и двете му очи. Голяма част от някога прекрасните му мустаци беше огризана. Къмплейн веднага разбра, че всичко това са направили плъховете. Без да му се обяснява, той и сам виждаше следите от зъби по наяденото лице. Оценителят не мърдаше.

— Няма да се учудя ни най-малко, ако се окаже, че той вече се е отправил към Пътешествието — безразлично произнесе Грег. — Горкият дрипльо, през цялото време се измъчва. Изгризан е половината от гръденния кош.

Той гнусливо надигна умиращия за рамото, после небрежно го пусна. Главата безволово се отметна назад.

— Все още е топъл — каза Грег. — Но е в безсъзнание. Предполагам ти стана ясно с какво трябва да се борим. Преди последния сън ние намерихме твоя приятел на много отсечи разстояние оттук. Той каза, че плъховете са го довършили. От него разбрах всичко за тебе. Позна ме, бедният. Не беше лошо момче...

— Един от най-добрите — съгласи се Къмплейн.

Гърлото му беше така стегнато, че той едва изговаряше думите. Във въображението му се сменяха картините, предшестващи такъв страшен финал. Гледаше като хипнотизиран обезобразеното лице на Рафъри, докато брат му разказваше цялата история.

Плъховете заловили Рафъри в басейна. След като бил доведен до състояние на безсъние с газа на Гигантите, плъховете го поставили на нещо като носилка и го замъкнали в своята дупка. Там започнали разпита му, придружен с много мъчения. Дупките им се намирали между два затрупани етажа, където не би могъл да достигне нито един човек. Там било буквално претъпкано с плъхове. По поразителен начин те били построили ямите и леговищата си от най-различни предмети и материали. Рафъри видял там много животни, пленени от плъховете, и намиращи се в кошмарни условия. Голяма част от тези животинки били физически обезобразени. Много от пленените притежавали способността да проникват в чуждите мисли. Именно тях използвали плъховете при разпита на Рафъри.

Къмплейн потръпна. Той си спомняше много отчетливо ужаса, който го бе обзел, когато буквално беше чул в мозъка си неясните въпроси на заека.

Преживяванията на Рафъри са били много по-продължителни, а следователно и много по-страшни.

Ако плъховете бяха постигнали резултат при разпита, а и без това те знаеха много за хората, то и Рафъри беше научил от тях някои неща. Преди всичко те познаваха кораба, както никой от хората не го знаеше. Храсталаците и гъстата растителност не представляваха за тях никаква преграда. След катастрофата те се придвижваха по тесните пространства между етажите и попадаха рядко пред погледите на хората. Движеха се по хилядите тръби, канали и други отвори, представляващи кръвоносната система на огромния кораб.

— Сега вече ти е ясно защо тук стана неуютно да се живее — каза Грег. — Не ми се иска и моята глава да бъде огризана до кости. Струва ми се, че с тези плъхове възможностите за живот тук приключват. Но да се върнем към твоето момиче. Направил си много добър избор, братко. Моята не беше така стройна, пък и ставите на краката ѝ така отичаха, че тя на можеше понякога да свива колене. Но, разбира се, в леглото това не ѝ пречеше...

Когато се върнаха, Уейън много се зарадва. Тя седеше и пиеше някаква топла напитка. Хаул с някакво притеснение и объркване обясни, че от вида на окървавените бинтове на момичето му станало лошо и той трябвало да ѝ донесе за пиене.

— Остана малко и за вас, капитане — каза той, — моля ви да бъдете така добър да го изпиете.

Докато Грег пиеше, Къмплейн започна да се приготвя за тръгване. Той все още беше силно потресен от срещата си с Рафъри. Грег оставил чашата, въздъхна и погледна с очакване брат си. Под външно глупавото му безразличие се криеше тревога. Без съмнение, той нямаше търпение колкото може по-бързо да преведе бандата си на Носа. При това, може би за първи път си даваше сметка, че неговото братче малко по малко става сила, с която трябва да се съобразява.

— Имам подарък за тебе. Можеш да го вземеш със себе си — след неловко мълчание произнесе Грег.

Той взе от леглото някакъв предмет и го пъхна в ръката на Къмплейн.

— Това е нещо като парализатор. Взех го преди време от един Гигант, на който случайно се натъкнахме. Той убива с топлина. Не е много прост за използване и ако не внимаваш, можеш да се изгориш. Но срещу плъховете е изключително ефективен.

„Парализаторът“ представляваше тежък метален предмет. Ако се натиснеше спусъкът, от него излизаща невидима струя топлина. Къмплейн я усещаше и от разстояние, макар радиусът на действие на оръжието да не беше много голям. Той прие подаръка с благодарност и по неочеквано сърдечен и за себе си начин се сбогува с брат си. Покъсно помисли колко интересно все пак е това чувство — радостта от срещата с някой близък.

Уейън и Къмплейн вървяха сами обратно към Носа. Затова Къмплейн беше още по-внимателен от обикновено. Навсякъде по пътя му се привиждаха плъхове. Те се върнаха у дома си без проблеми и намериха Носа изпълнен с викове и суматоха.

IV

На Носа беше проникнал Гигант. Той не беше преминал през нито една бариера, които, разбира се, се охраняваха внимателно. И все пак неочеквано се появи в „Отсек 14“ пред едно момиче, което се връщаше от работа. Преди да успее тя да извика, Гигантът я хвана, запуши ѝ устата и я завърза. Повече нищо не направи на момичето, а веднага изчезна. Без да губи време, тя освободи устата си и започна да вика за помощ. Веднага след това полицията и пазачите започнаха издирване на изчезналия. Тревожното съобщение за появяването на Гиганти изглеждаше опасно, макар и станалото да беше абсолютно безсмислено. Но все пак това като че ли предвещаваше нещо много пострашно.

Възцари се всеобщо объркане. Носарите, не без основания, решиха, че Гигантите са прекъснали продължителния си сън, за да възвърнат властта си над кораба.

В издирването вземаха участие магистър Скот и большинството от неговите хора. Те патрулираха по всички етажи районите, близки до произшествието.

Уейън и Къмпейн разбраха за всичко това от развлечения пазач на барикадата.

Докато вървяха към стаите си, до тях непрекъснато долитаха отделни викове, подсвиркане и неясен шум. Коридорите бяха почти празни. По-голямата част от жителите на Носа се бяха включили в издирването. Тук, както и в Кабините, всяко разнообразие в ежедневието се възприемаше с голям ентузиазъм.

Уейън въздъхна с облекчение.

— По този начин ние печелим време — каза тя. — Не искам да застана пред Съвета, преди да поговоря по-подробно с теб. Не зная какво мислиш ти по този повод, но в едно аз съм съвсем сигурна — не можем да пуснем тук бандата на брат ти. Ние просто не можем да се справим с тях.

Къмпейн инстинктивно се досети какво има предвид момичето. Независимо от това, че беше склонен да се съгласи с нея, той все пак

попита:

— Голямо удоволствие ли ще ти достави да ги оставиш на плъховете да ги разкъсат?

— Грег умишлено преувеличава възможностите на плъховете, за да се добере по този начин до нас. Ако се страхува толкова от тях, колкото показва, то нека се премести по-навътре в Джунглите. На практика ние не можем да ги приемем при нас. С това би изчезнала цялата наша организираност.

Уейън гневно стисна устни. Тя беше толкова уверена в себе си, че неочеквано у Къмплейн избухна вълна на несъгласие.

Виждайки ярост в очите му, тя леко се усмихна.

— Да влезем в моята стая, Рой, да поговорим.

Това беше помещение, напомнящо жилището на Къмплейн — скучновато и почти празно. С тази разлика, че на пода тук беше постлан пъстър килим. Уейън затвори вратата след себе си.

— Ще бъда принуден да уговорям Роджър и Съвета в това, че по никакъв начин не трябва да пускаме племето на Грег тук. Ти може би забеляза, че половината от хората му имат различни недъзи и уродства? Предполагам, че те просто са принудени да приемат при себе си всички, даже и недоразвитите. Всеки желаещ, когото срещнат в Джунглите. Но ние в никакъв случай не можем да си позволим нещо подобно.

— Грег знае за Джунглите много повече, отколкото всеки друг — възрази Къмплейн, раздразнен от упорството ѝ. — В случай на някакво нападение в храсталациите той би бил незаменим.

Тя махна с ръка, а след това нежно я отпусна върху рамото му.

— Нека не се караме. Този въпрос ще бъде разгледан от Съвета. А освен това, аз имам нещо по-важно, за което трябва да ти разкажа.

— Преди да сменим темата... — прекъсна я Къмплейн. — Грег каза нещо, което ме накара да се замисля. Той смята, че ти си тръгнала с мене само за това, за да не ме изпускаш от очи. Вярно ли е това?

Тя го погледна изпитателно, след това се усмихна.

— А ако на мене ми харесва да те гледам?

Къмплейн се оказа в една от онези ситуации, от които няма изход. Кръвта пулсираше в слепоочията му. По някакъв тайнствен начин той знаеше какво ще се случи сега. Захвърли на леглото тежкото оръжие, което Грег му бе дал. Нищо не беше в състояние да го спре да

прегърне и притисне до себе си това недостъпно чернооко момиче и да го целуна. Впрочем той не срещу никаква съпротива от нейна страна, по-скоро обратното. А когато тя отвори очи, те бяха изпълнени с такъв вид възторг, какъвто изпитваше и той.

— Ловецът се върна от хълмовете, завърна се вкъщи... — прошепна Уейън част от стихотворение, което беше учила още като дете. — Ти сега ще останеш на Носа, нали, Рой?

— И още питаш — въздъхна той.

Къмплейн внимателно вдигна ръка, за да докосне още веднъж нейните прекрасни коси.

Дълго време те прекараха така, прегърнати, вгледани един в друг. Мигът продължи цяла вечност.

— Не, почакай — произнесе накрая Уейън. — Нека да ти покажа нещо сензационно. Ако ни провърви, ние ще узнаем много неща за кораба.

Уейън отново стоеше твърдо на земята, макар за това на Къмплейн да му беше необходимо повече време. Тя седна на леглото, а Рой се приближи до нея. Момичето разкопча роклята си и извади оттам тънка черна книжка, сгрята от топлината на тялото, й. Подаде я на Къмплейн. Той разсейно пусна книгата и постави ръката си върху нейната стегната гръд.

— Лаур, скъпа...

Той за първи път произнасяше високо на глас името й.

— Трябва ли точно сега да прелистваме тази проклета книга?

Уейън, трогната от всичко, което се случи, все пак настойчиво постави книгата в ръката му.

— Трябва — каза момичето. — Тя е била написана от твоя прадядо. Откраднах я от шкафа на Грег, когато изпратих това чудовище Хаул да ми донесе нещо за пиене. Това е дневникът на Грегъри Къмплейн, някогашен капитан на този кораб.

Инстинктивният порив, който накара Уейън да открадне дневника, се оказа правilen. Наистина дневникът съдържаше само няколко страници. Но смисълът, скрит в тях, беше изключителен. Уейън умееше да чете по-бързо, затова Къмплейн предаде книжката на нея. Самият той, положил глава на коленете й, слушаше нейния глас. Трудно му беше да си представи нещо толкова неочеквано приятно, като това.

Отначало им беше трудно да разберат написаното в дневника. Никой от тях не познаваше фактите, на които се е опирал авторът. Скоро обаче проумяха конкретната ситуация, в която са се били оказали както пишещият, така и всички негови съвременници. Катастрофата от далечните времена неочеквано се приближи. Капитан Грегъри, както бързо се ориентира Уейън, е бил първият капитан на кораба по обратния му път към Земята. Твърде многозначителните записи разкриха доста неясни моменти от миналото на кораба.

„28.XI.2521

Безпокойството в Селскостопанския отдел нараства. Уоткинс, биолог I клас, дойде при мене след сутрешната проверка. Доложи, че повяхването, което се беше появило при много видове растения, не може да се прекрати дори и с постоянно използване на торове, съдържащи желязо. При това и срокът за предварително развитие беше увеличен с 2 процента.

Веднага след него се появи лейтенант Стовар, когото екипажът обикновено нарича Ной. Животновъд I клас. Той беше също така разтревожен от състоянието на низшите животни, както Уоткинс от състоянието на висшите видове растения. Твърди, че мишките са започнали да се размножават по-бързо и че потомството им обикновено е недоразвито. Същите тенденции се проявявали и при морските свинчета. В това няма нищо нередно, тъй като по-голямата част от тези животни според плана беше оставена на Новата Земя. Това, че известен брой от тях останаха на кораба, беше следствие от моментна сантименталност на самия Ной. Макар че и аргументите му за това, че те могат да се използват за някои изследвания, също заслужават внимание.

30.XI.2521

През изминалата нощ се състоя нашият ежемесечен бал. Моята скъпа съпруга Ивона, която обикновено организира изпълнението на всички подобни неща, положи немалко усилия. Тя изглеждаше чудесно, но, разбира се, времето е оставило и върху двама ни забележими следи... Не мога да повярвам, че Френк е вече на 18 години! Уви, празненството съвсем не успя.

Това беше първият ни бал от времето, когато напуснахме Орбитата «Х». Явно се чувстваше отсъствието на колонистите. Впечатлението е такова, като че ли на борда са останали съвсем малко хора. Ние сме вече на девет дни път от Процион и пред нас е бездната на монотонните години, отделящи ни от целта.

Но всичко това са несъществени детайли... Всъщност аз трябваше да се заема с по-важния проблем — животните. Но неочеквано ме отвлякоха от това занимание. Ще напиша подробно за всичко по-късно.

5.XII.2521

Просто нямам време да водя дневника. Сполетя ни истинско нещастие. Почти нито едно животно на борда няма сили да стои на краката си. Много от тях вече измряха. Конвулсиите, които разтърсват телата им от време на време, са единствените признания на живот. Ръководителят на отдела по животновъдство Дистаф, с когото някога заедно ходихме на училище, е болен. Но подчинените му и Ной правят всичко, което е по силите им. Изглежда на страдашите животни не помагат никакви лекарства. Само да можеха да говорят!

Биолозите се опитват да определят причината за епидемията. В това направление те сътрудничат тясно с Изследователския Корпус.

Всичко това, разбира се, е добре дошло за Басит.

10.XII.2521

Сред купа обикновени доклади намерих списък на болните. На осми те бяха девет, вчера — деветнадесет, е сега — четиридесет и един. Имаше също така и молба, според мене съвсем излишна, за среща с мене от главния лекар Тойнби.

Отидох в болницата, за да разговарям с Тойнби. Той твърди, че причината за заболяването е хранително отравяне с неустановен произход.

Тойнби, както винаги, показва висока степен на знания и красноречие, но не каза нищо конкретно. Както ми обясни, на неговите пациенти е въздействало същото, което и на растенията и животните. Състоянието на болните е потискащо. Много от тях са деца. Както и животните, те лежат отпуснати и само от време на време по телата им пробяга тръпка. Освен това, те имат висока температура. Явно е поразен и центърът на речта.

В болницата не пускат никого по разпореждане на Тойнби.

14.XII.2521

Всички деца и всички младежи лежат в болницата и страдат.

Боледуват и възрастните. Общият брой на болните днес е сто и девет. Това е почти четвърт от цялото население на кораба. За щастие най-възрастните засега са добре. Вчера умря Дистаф, но той боледуваше дълго време.

Макар, че... досега този страшен паралич не е водил до смърт. Лицата навсякъде са пълни с тревога и аз с големи усилия заставям себе си да погледна хората в очите.

17.XII.2521

О, Господи, ако не обърна лицето си от нас в момента на старта, то не го обръщай и сега! Девет дни отминаха от деня, в който се разболяха първите девет души. Осем от тях днес умряха.

Ние всички смятахме, а Тойнби ни уверяваше, че на тях им е по-добре. Състоянието на отпуснатост и безчувственост продължаваше една седмица. През следващите два дни болните бяха спокойни, макар и високата температура да продължаваше. Трима от тях можеха да говорят. Те твърдяха, че се чувстват добре. Останалите бяха все още в безсъзнание. Смъртта дойде неочеквано и спокойно. Шейла Симпсън е единственият човек от първата група, който все още е жив. Това е тринадесетгодишно момиченце. Треската ѝ малко спадна. Може би тя няма да умре. За следващите болни на сутринта приключва деветдневния цикъл. Обхващат ме лоши предчувствия. През днешния ден болните са сто осемдесет и осем. Много от тях лежат в каютите си, тъй като болницата е вече претъпкана.

Работниците от силовия сектор изпълняват ролята на санитари. Басит работи за трима. След тази трагедия при мене се яви делегация от двадесет офицери под ръководството на Уоткинс. Сериозни, уважавани хора. Те настояват да се върнем на Новата Земя, докато все още не е станало твърде късно. Разбира се, трябваше да ги накарам да се откажат от тази идея. Между тях беше и бедният Круикшенк от Корабната Преса. Неговият син беше един от осемте, които умряха тази сутрин.

18.XII.2521

Не мога да спя. Днес сутринта се разболя и Френк. Горкото момче. Той лежи съвсем безжизнен като труп и гледа. Накъде? Оказа се само един от двадесетте нови случая. Вече започнаха да се разболяват и най-възрастните. Бях принуден да изменя съществуващия дневен режим на кораба. Може би след няколко дни ще се наложи съвсем да се откажем от него. Благодаря на Господа, че повечето от устройствата на кораба работят автоматично и на самоконтрол.

От десетте души, за които приключи деветдневният цикъл, умряха седем. Останалите трима са на ръба на

смъртта. Няма никакви промени при малката Шейла. Никой за нищо друго не говори, освен за «деветдневната зараза».

Заповядах да затворят Басит в единична килия за разпространяване на паника. Твърде изморен съм от дългата проверка на Отдела по Растенията, която направихме със сътрудниците на Отдела и с Уоткинс. След вчерашната неудачна авантюра той се държи сухо.

Ной ми каза, че епидемията е обхванала деветдесет процента от животните, от които около четиридесет и пет процента са оздравели. Много ми се иска показателите и при хората да се окажат такива обнадеждаващи. За нещастие най-зле понасят болестта най-развитите животни. Не понесоха заболяването конете и, което е още по-лошо, кравите. Овцете боледуваха тежко, а прасетата и кучетата сравнително по-леко. Мишките и плъховете преживяваха всичко и дори способността им за размножаване не е изобщо нарушена.

Обикновените растения, които се развиват и на Земята, показват в известна степен същата съпротивляемост на болестта. В този сектор през цялото време кипеше адска работа. Десетократно намаленият персонал все пак се справи много добре с почистването на цели акри лехи с болни и умрели растения. В съседните помещения Монтгомери замислено им продемонстрира своите водорасли. Отделени изцяло от хлорозата, ако това изобщо беше хлороза, те бяха станали по-активни от когато и да било. Като че ли техният вариант на деветдневната зараза беше в тяхна полза. Ние отглеждаме активно пет сорта кислородоотделящи водорасли: два «влажни», един «полувлажен» и два «сухи». Това бяха ядливи варианти на един от първите сортове, извлечен преди неколкостотин години от някакъв диворастящ примитивен вид.

В Отдела за производство на растения се поддържа винаги висока температура. Монтгомери смята, че точно това е окказало толкова благотворно влияние. Позвънихме в Корпуса. Учените обещават (не за първи път), че ще

приготвят лекарството до сутринта. За нещастие повечето от научните сътрудници са болни и с тази работа се занимава някаква жена, която се казва Пейн.

21.XII.2521

Напуснах командната кабина и това най-вероятно е завинаги. Капациите на илюминаторите са спуснати. Тези омразни звезди вече не се виждат. Унила безнадеждност обхваща кораба. Повече от половината от екипажа боледува от деветдневната зараза. От шестдесет и шестте души, проболедували пълния цикъл, умряха четиридесет и шест. Процентът на смъртността намалява всеки ден, но тези, които остават живи, все още се намират в състояние на пълен унес. Шейла Симпсън например почти не се движи. Да се направлява някаква дейност в кораба, става все по-трудно. Връзка с отделните части почти няма, тъй като всички свързочници са болни.

Навсякъде се срещат групи мъже и жени, които стоят заедно в никакво напрегнато очакване. Цари обща апатия, или пък обратно — пълна необузданост. Пред очите ми изникна страшна картина: никой от нас не остава жив, но нашата запустяла гробница продължава да лети напред, за да се окаже след хиляди години в полето на привличане на някоя звезда. Този песимизъм е проява на слабост. Даже Ивона не успява да ме ободри.

Учените най-после установиха причината за болестта. Но като че ли това вече няма значение, след като много късно достигнаха до него. Във всеки случай резултатите от изследванията с няколко думи изглеждат така: преди да напуснем новата планета, беше направена пълна замяна на водата. Всички предишни запаси от вода бяха изхвърлени в орбита, а тяхното място заеха нови. Автоматичният процес, основан на погълщането на влагата от въздуха и вкарването ѝ отново във водопроводната мрежа, през цялото време действаше безупречно. Но, разбира се, многократно използваната вода е вече, меко казано, застояла. Новата вода, взета от изворите на

Процион, имаше отличен вкус. Разбира се, тя беше подложена на анализ на примеси. Но очевидно този анализ не е бил толкова внимателен, както е трябвало да бъде. Методите за изследване в продължение на много поколения са се изменили, макар и сега вече всякакви претенции и търсене на виновни да няма никакъв смисъл. Казано просто, водата е съдържала белтъчно вещество, което се е промъкнало през нашите филтри.

Джун Пейн от Научния Отдел беше бързо и съобразително младо създание, на което някаква развила се фобия не позволи да остане на Процион заедно със съпруга си. Тя ни обясни по съвсем прост начин целия този процес. Белтъчините се състоят от съединения на различни аминокиселини. Аминокиселините в качеството си на основен строителен материал се съединяват в клетките на белтъчините, образувайки пептидни връзки. Независимо от това, че известният ни брой аминокиселини е двадесет и пет, те могат да образуват безбройни комбинации от белтъчни молекули. За наше нещастие във водата на Процион се оказва наличие на двадесет и шеста аминокиселина.

В цистерната се е извършила хидролиза на белтъчините, на техните съставни елементи, по същия начин, както става на планетата. В същото време всички живи организми на борда — хора, животни и растения, са приемали ежедневно известни количества вода. В техните организми аминокиселината отново е създавала белтъчни молекули. Попадайки в клетките, те се използвали като гориво, изгаряли в сложния процес на метаболизма и отново се разграждали на аминокиселини.

Двадесет и шестата аминокиселина предизвиквала нарушения в този процес. Присъствието ѝ било причина за възникване на твърде сложни белтъчни молекули, за да бъдат използвани нормално от животните и растенията. Точно това било причината за всеобщата отпуснатост. Както разясни Пейн, по-сложната пептидна връзка, появяваща се при наличието на новата киселина, била

свързана с малко по-високата сила на привличане на Новата Земя. Трябва да признаем, че ни е известно много малко за това, как именно привличането влияе на свободни молекули. Преселниците в новия свят би трябвало в даден момент да се намират в същата трагична ситуация, както и ние.

Но техните жители имат пред нас предимството, че умират под открито небе.

22.XII.2521

Вчера нямах време да довърша, а днес — обратно, имам повече, отколкото ми е необходимо.

Изтерзаният Тойнби ми съобщи за следващите четиринадесет смъртни случая.

Деветдневната зараза е обхванала кораба изцяло. Моята мила Ивона се оказа последната ѝ жертва. Аз я поставих на леглото, но не мога да погледна нататък. Това е твърде страшно. Престанах съвсем да се моля.

Завършвам описанието на това, което ми разказа малката Пейн. Тя прояви внимателен оптимизъм в оценката си за шансовете на екипажа да оцелее. Организмите на заболелите като че ли са лишени от всякааква активност, но вътрешната им защитна структура непрекъснато се бори с твърде сложните белтъчни молекули. Достатъчно гъвкавият организъм ще излезе от това сражение като победител, приспособявайки се към изменената ситуация. «Една голяма белтъчна молекула не може толкова сериозно да ни попречи» — смело твърдеше мадам Пейн. Белтъчините се намират във всички живи клетки. След преминаване на опасния за живота период новите, малко отличаващи се белтъчини, най-вероятно ще дадат отражение на организма. Съобразителното младо създание между другото небрежно ме информира, че новата аминокиселина е наречена «пейнин». Както и известния лейцин или лизин и тази аминокиселина ще оказва голямо влияние на растежа на организмите. Какво точно ще бъде това влияние, ще може да се установи само след

продължителни наблюдения, за които ми се струва, че просто няма да имаме време. Затова пък някои моментни последствия вече бяха пред очите ни. По-голяма част от растенията се приспособиха към пейнина, след което започнаха много бързо да се развиват. Животните също се приспособяваха в зависимост от вида си. Основното последствие беше, че възпроизводството при прасетата рязко се увеличи.

По мнението на Пейн тези, които останаха живи след болестта, трябва да се смятат за мутанти. Тя определи това като мутация в незначителна степен. Изглежда високата температура, поддържана в Селскостопанския Отсек, се оказа доста благоприятна за намаляване на последствията от болестта.

Дадох разпореждане топлоцентралата да вдигне температурата с девет градуса. Въсъщност това беше единственото нещо, което можехме да направим за всички.

Оказа се, че колкото по-сложен е организмът, толкова по-болезнено протичаше в него процесът на приспособяване към новата белтъчина. Това беше много лошо за человека. И по-точно казано, за нас.

24.XII.2521

Тойнби, а след него и Монтгомери, се разболяха. Това са два от петте нови случая. Необикновената белтъчина като че ли вече изпълни по-голяма част от своето предназначение.

Анализирали сведенията за състоянието на болните, които получавах от болницата, стигнах до извод, че колкото по-възрастен е човекът, толкова по-дълго време се съпротивлява на заболяването. Но затова пък възрастните, които са поразени от болестта, имат много по-малки шансове да оживеят. Попитах за това Пейн, която намина просто така, да ме навести. Тя самата се беше нарекла ръководител на Отдела за Изследвания I клас и аз можех да ѝ бъде само благодарен за съобразителността. Пейн смяташе, че възрастта в дадения случай няма голямо

значение. Младите винаги понасят нещата по-добре, отколкото старите.

Малката Шейла Симпсън оздравя!

Преди дълги шестнадесет дни тя беше една от първите. Аз отидох да видя как е. Изглеждаше здрава, само че доста нервна и никак си бърза в движенията. Все още имаше повишена температура. При всички случаи това беше първият случай на оздравяване. Това е абсурдно, но аз съм оптимист. Дори и само стотина от мъжете и жените да останат живи, то техните потомци ще доведат кораба до целта. Нямаше ли никакъв друг начин за спасяване на човешкия род от измиране? Отговорът със сигурност се криеше някъде в библиотеката, сред забравените томове, написани и напечатани от предишните обитатели на кораба. Случи се една глупава история. Днес избухна бунт, начало на който бяха «татенцето» Морфи — единственият останал жив от оръжейниците, и сержант Тангстен от Бордовата Полиция. Те изпаднаха в състояние на лудост и използвайки ръчното ядрено оръжие, което не бяхме оставили на Процион, убиха шестима от своите спътници и причиниха немалко разрушения в средната част на кораба. Мене не ме търсиха, колкото и странно да изглежда това.

Заповядах да ги обезоръжат и да ги затворят. Всички оръжия, с изключение на тези, които наричаме парализатори, разпоредих да бъдат събрани и унищожени, за да се избегне евентуално друга заплаха за кораба. Парализаторите действат изключително върху нервната система. На неорганичната материя те не оказват никакво влияние.

25.XII.2521

Още един опит за бунт. Това стана, когато се намерих в Селскостопанския Отдел. Той беше един от най-важните на кораба и трябваше да работи на всяка цена. Кислородоотделящите водорасли са оставени на спокойствие, тъй като и сами се грижат прекрасно за себе си. Споменатите вече «сухи» водорасли са се разраснали,

преминавайки от леха в леха, та дари и по пода. Изглежда, че те стават самостоятелни. Тъкмо наблюдавах тези водорасли, когато влезе Ной Стовар с парализатор в ръка, следван от група освирепели жени. Той стреля в мен. Когато дойдох на себе си, те вече ме бяха пренесли в командната кабина и започнаха да ме заплашват със смърт, ако незабавно не обърна кораба към Новата Земя.

Изгубих много време, за да им обясня, че за обръщане на сто и осемдесет градуса при относителна скорост 1328.5 ще са необходими около пет години.

В крайна сметка, демонстрирайки им цифровите данни от таблиците, успях да ги убедя. Но те се оказаха толкова потресени от тази новина, че решиха да ме убият на всяка цена.

Кой ме спаси? Не моите офицери, за което съобщавам със съжаление, а само една Джун Пейн, и то сама! Моята малка героиня от Научния Отдел! Тя се нахвърли върху тях с такава сила и ярост, че тази компания, начело с Ной, беше принудена да бяга. В момента ги чувам как безчинстват на съседните етажи. Явно са се добрали до запасите от алкохол.

26.XII.2521

Вече има шестима съвсем оздравели, включително и малката Шейла. Всички те все още имат температура, движат се нервно и бързо, но казват, че се чувстват добре. За щастие те изобщо не си спомнят за мъките, които са преживели. През това време заразата събира следващите си жертви.

Докладите от болницата спряха, но на мен ми се струва, че работоспособни са останали още петдесет души. Петдесет! Пределът на техните съпротивителни сили, както и на моите, неумолимо приближава. Не беше възможно да се избегне натрупването на чуждите белтъчини, но тъй като причудливите съчетания на аминокиселините възникват случайно, някои от нас

избягват съdboносното въздействие по-дълго време от другите. Така в крайна сметка твърди Джун Пейн.

Тя пак беше при мене и аз съм й искрено благодарен за оказваната помощ. Струва ми се, че се чувствам самoten, тъй като неочаквано усетих, че я държа в обятията си и я целувам.

Външността ѝ е много привлекателна, а тя е петнадесет години по-млада от мен. Разбира се, това беше глупаво от моя страна. Но и тя заяви (Има ли някакъв смисъл в безкрайното повтаряне на едни и същи аргументи?), че се чувства самотно и страшно, че ѝ остава малко време и защо тогава ние да не се обичаме?

Изгоних я, но внезапният ми гняв говори за това, колко много тя ме привлича. Сега съжалявам, че бях толкова невъздръжан. И все пак не мога да престана да мисля за Ивона, която страда съвсем наблизо, в съседното помещение. Трябва да се въоръжа и на следващия ден да направя нещо като проверка на кораба.

27.XII.2521

Намерих двама младши офицери — Джан Хол и Маргарет Престелан. Те ме съпровождаха при обхода на кораба. Мъжете все още работят, влагайки всичките си останали сили в това. Ной е организирал нещо като група за милосърдна помощ и храни тези, които са преживели деветдневната зараза. В известна степен това е и извинението му за онзи случай. Интересно, какви ли ще бъдат по-далечните последствия от тази катастрофа? Някой беше освободил Басит. Той броди навсякъде като ненормален и непрекъснато търси да привлече слушатели. На път съм почти да повярвам в неговата Наука. В тази истинска гробница, в която живеем, може би е по-лесно да се повярва на психоанализата, отколкото в Господ.

Бяхме в Селскостопанския Отдел. Изглежда поразително. Животните живеят свободно между растенията.

А водораслите! «Сухият» вид под въздействието на пейнина явно се подлагаше на мутации.

Той е излязъл вече навън в коридора до секцията с водорасли, а корените му избутват почвата пред себе си. Картината е такава, като че ли този вид е действал със собствен разум! Не можах да се избавя от представата как водораслите се разрастват и запълват целия кораб. Отидох в командната кабина и включих устройството, което затваря всички преходни врати край Главния коридор. Това трябваше да затрудни по-нататъшното нашествие на растенията. Френк се събуди. Отпуснатостта му беше преминала, но той не ме позна. Ще отида при него пак на следващата сутрин.

Днес се разболя очарователната, изпълнена с живот Джун! Тя беше неподвижна и страдаше — точно както го предвиждаше. По съвсем предателски начин нейният вид ме потресе и притесни повече от вида на Ивона. Би ми се искало...

Но какво значение има какво ми се иска?

СЕГА Е МОЙ РЕД!

28.XII.2521

Престелан ми напомни, че е минало Рождество Христово.

Аз съвсем бях забравил за тази подробност. Може би затова така се бяха раздвижили тези пияни бунтари. Нещастните глупаци!

Френк днес ме позна. Разбрах това по очите му, макар той все още да не може да говори. Ако някога той стане капитан, то корабът ще бъде съвсем различен от този, който започна нашия съdboносен полет.

Двадесет оздравели. Това е явен прогрес и надежда. Бедствието ни превърна в мислители. Едва сега, когато дългото пътуване вече не означава нищо друго, освен път към мрака, аз започвам да се съмнявам в известна степен в междузвездните пътешествия. Колко много мъже и жени

сигурно са мислили същото, затворени между тези многовековни стени по пътя си към Процион!

В служба на тази велика идея животът им е протичал през пръсти. И колко много хора още ще умрат, преди нашите потомци да достигнат Земята!... Земята! Аз се моля сърцата на хората да се смекчат, за да престанат да бъдат такива жестоки като тези метали, които те толкова обичат и на които само служат. Само изключително високото развитие на техниката, което е отбелязал ХХIV век, е могло да доведе до създаването на този изумителен кораб. И все пак това чудо е отвратително и съвсем безсмислено. Само в ерата на сляпата технология са могли да се решат да обрекат на пожизнено заточение в кораба все още неродените поколения, завинаги лишавайки ги от чувства и стремления. Като начало на технологичната ера могат да се приемат първите спомени за Вавилонската кула. Това са твърде забележителни факти в моите представи за човечеството. Но какво друго ни остава, освен да се надяваме, че тази безкрайна агония някога ще бъде прекратена веднъж завинаги, както на Земята, така и в Новия Свят на Процион...“

С това дневникът свършва.

Уейън няколко пъти трябваше да прекъсва четенето, за да успокоява вълнението в гласа си. Нейният войнствен маниер на държание беше изчезнал съвсем. В тези минути тя беше само едно объркано седящо на леглото момиче, което всеки момент беше готово да се разплаче. Когато приключи четенето, тя с усилия повтори първите редове на дневника, които бяха убегнали от вниманието на Къмплейн. С енергичен поривист почерк Грегъри Къмплейн пишеше: „Поемам по посока на Земята, знаейки, че хората, които ще видят нейното небе, ще се родят не по-рано от смяната на шест пълни поколения след нас.“

Уейън прочете това с трептящ глас и се разплака.

— Не разбиращ ли? — извика момичето. — О, Рой...
Пътешествието е трябвало да продължи само седем поколения, а ние

сме вече двадесет и третото. Отдавна сме отминали Земята и сега нищо не може да ни спаси!

Без думи, но и без всякаква надежда Рой се опита да я успокои. Но любовта на хората не можеше да бъде силата, която ще ги измъкне от този нечовешки капан. Когато накрая Уейън престана да хлипа, Къмпейн заговори. Той усещаше, че и неговият глас трепти неудържимо, но продължаваше да говори, най-вече, за да я успокои и отвлече вниманието ѝ от тази трагедия. По-точно да отвлече вниманието на двамата.

— Този дневник обяснява много неща. Ние трябва да се стегнем и да сме доволни от това, че сега знаем толкова много. Преди всичко написаното обяснява причините за катастрофата. Това вече не е никаква страховита легенда, а е нещо реално, което може да се използва. Сигурно никога няма да разберем дали е останал жив капитан Грегъри, но е оживял поне синът му, тъй като фамилията не е изчезнала. Може би е успяла да преживее ужаса и Джун Пейн, защото в голяма степен тя прилича на тебе. Но едно е съвсем ясно: не са загинали всички. Малките групи, които са останали живи, са започнали да образуват племена. А през това време водораслите са запълнили почти целия кораб.

— Но кой би могъл да предположи — прошепна момичето, — че тук изобщо не би трябвало да има водорасли. Та те за нас са елементи от живата природа. Такива във всеки случай ни се струват...

— Лаур! — неочеквано възклика Къмпейн, прекъсвайки я.

Той седна и грабна странното оръжие, получено от брат му.

— Това наистина ли е оръжие? Дневникът казва, че всичкото оръжие, освен парализаторите, е било унищожено. Значи, това нещо не може да бъде оръжие!

— Може би него са го забравили.

— Може да са го забравили, а може и да не са. Това устройство, отделящо топлина, трябва да служи за нещо, което ние не знаем. Аз ще изprobвам.

— Рой, внимателно! — извика Уейън. — Може да направиш пожар!

— Ще го изprobвам на нещо такова, което не гори. Казвам ти, Лаур, ще направим откритие. Кълна ти се.

Той внимателно взе оръжието, като обрна цевта му към стената. В горната част на гладката повърхност на стената имаше някакъв израстък. Къмплейн насочи оръжието към него и натисна малкото копче така, както това беше направил брат му.

Тънката, почти незабележима струя топлина, се докосна до стената. Веднага на матовата й повърхност се появи светла линия, която постепенно се удължаваше и разширяваше. Къмплейн бързо натисна копчето повторно.

Потокът от топлина се свлече надолу. Остана само отвор, през който се виждаше коридорът.

Te стояха като вцепенени, поглеждайки един към друг.

— Трябва да съобщим за това на Съвета — произнесе накрая Къмплейн с уважение в гласа си.

— Почакай, Рой! — помоли го Уейън. — Мили, има едно място, където бих искала да изпробвам това оръжие. Ще дойдеш ли с мен там, преди да разкажем на когото и да било за нашето откритие?

Когато излязоха в коридора, те с известно учудване установиха, че гонитбата на Гигантите все още продължава. Междувременно приближаваше настъпването на тъмнината, която щеше да продължи през целия следващ цикъл сън-реалност.

Всички, които не вземаха участие в хайката, вече се приготвяха за сън зад заключените врати на своите жилища.

Корабът изглеждаше като изоставен. Сигурно е изглеждал по същия начин и когато половината от екипажа му е умирала от деветдневната зараза. Уейън и Къмплейн вървяха бързо, незабелязани от никого. Когато изведнъж настъпи тъмнината, момичето безмълвно включи прожектора, прикрепен към колана й.

Къмплейн бе поразен от упорството, с което тя не се поддаваше на отчаянието. Не му беше необходимо дълго да рови в себе си, за да установи, че и той притежава подобни качества. Неясното предчувствие, че по пътя си непременно ще срещнат плъхове, Чужди, Гиганти или всички тях заедно, го беше обхванало толкова силно, че през целия път той не изпускаше парализатора от едната си ръка, а топлинния излъчвател от другата. Обаче нищо не им попречи. Те благополучно се добраха до „Отсек 1“ и металната стълба.

— Според плана на твоя приятел Марапер — каза Уейън, — командната зала трябва да се намира тук, зад тези стъпала. На плана тя

създава впечатление за просторно помещение, но на практика там има само малка стаичка с полукръгли стени. Нима не възниква предположението, че стените са били поставени там, за да спрат достъпа до командната кабина?!

— Мислиш, че капитан Грегъри е поставил тези стени?

— Не съм сигурна, че е той. Най-вероятно това е направено покъсно. Иди и изprobвай върху тях своето оръжие.

Те се покачиха на стълбата и спряха, разглеждайки обграждащите ги метални стени. При това те имаха силното усещане, че са съвсем близо до разкриването на някаква тайна. Уейън бе стиснала ръката му до болка.

— Пробвай ето там — прошепна тя, показвайки някъде неопределено пред себе си.

В момента, в който Къмплейн включи излъчвателя, тя загаси светлината.

В тъмнината пред насоченото към стената дуло се появи червеникаво петно. То бързо увеличаваше яркостта си, преминавайки в светещ квадрат. Неочаквано страните на квадрата се размърдаха и намиращият се между тях метал се сви като сух лист. Откри се отвор, през който можеше да се мине.

Чувствайки някаква непозната задушлива миризма, те търпеливо изчакваха краищата на отвора да изстинат. Вътре, в огромното слабо осветено помещение, те видяха малка част от нещо неопределено. Нещо, което беше съвсем различно от всичко, виждано досега.

Когато краищата на квадрата изстинаха дотолкова, че да може спокойно да се мине край тях, Уейън и Къмплейн тръгнаха бавно към това странно видение.

Огромните жалюзи, закриващи целия гигантски обсервационен купол, се намираха в същото положение, в което преди много години ги беше оставил капитан Грегъри Къмплейн.

На мястото си стоеше дори и забравеният от небрежност на балюстрадата ключ, който не беше позволил на жалюзите да се спуснат докрай. Вследствие на това беше останал малък процеп. Именно той привличаше в момента Къмплейн и момичето така, както светлината привлича водораслите.

Процепът започваше почти от нивото на пода и завършваше високо над главите им, откривайки тясна ивица от космоса. Колко

много напразно загубени години бяха минали от момента, в който някой друг участник в експедицията е гледал оттук към безкрайната пустош!...

Определи главите си една в друга, двамата гледаха дълго през отвора. Искаха да осъзнават това, което се беше разпрострояло пред тях. Но това представляваше само едно малко кътче от запълненото със звезди мироздание — твърде малко, за да ги изпълни с мъжество и надежда.

— Вече няма значение, че корабът е прелетял край Земята — Уейън въздъхна с облекчение. — Ние намерихме командната зала. Когато се научим да се оправявме в нея, ще насочим кораба към най-близката планета. Нали Трегонин говореше, че повечето слънца имат планети. Ще го направим! Зная, че ще се справим! Сега вече всичко ще стане по-просто.

В този момент в слабо осветената командна зала тя забеляза някакъв слаб блясък в очите на Къмплейн. Като че ли те излъчваха безкрайното му изумление.

Тя го прегърна. Неочаквано изпита желание да го помилва така, както винаги правеше със Скот. Независимостта, която така усилено му беше втълпявана в Кабините, изведнъж беше напусната Къмплейн.

— За първи път — въздъхна той — аз си представям... аз окончателно разбирам, че ние наистина сме на кораба...

Краката му сякаш омекнаха в този момент. Уейън възприе думите му като своеобразен упрек и недоволство от самия себе си.

— Твойт прадядо е тръгнал от Новата Земя — заяви тя. — А ти ще завършиш този полет на Най-новата Земя.

Тя включи прожектора си. Бързо прокара светлината по дългите редове на командните пултове, които досега оставаха невидими в тъмнината. Безкрайните редици от индикатори, които навремето са правели това помещение център на нервната система на кораба, стотиците превключватели, цели панели с датчици, ръчки, лостове, копчета и екрани — всичко това, което олицетворява външния вид на силите, управляващи кораба, беше споено в еднородна маса, напомняща лава. Безбройните прибори по стените приличаха на гроздове метални отпадъци. Нищо не беше пощадено. Лъчът светлина, който пробягваше бързо по залата и стените, не успя да открие нито един запазен детайл. Командната кабина беше напълно унищожена.

**ЧЕТВЪРТА ЧАСТ
ВЕЛИКОТО ОТКРИТИЕ**

I

Слабата светлина на контролните лампи осветяваше километрите преплитащи се коридори. В единия край на кораба водораслите вече започваха да увяхват. Всяка периодична смяна на светлината с тъмнина за тях означаваше неизбежна смърт. Магистър Скот и неговите хора продължаваха на светлината на прожекторите издирането на Гиганта. В момента групата на Носарите претърсваше най-долните етажи на силовия сектор. На практика Скот беше изчистил от всякаква форма на живот вече двадесет сектора от Носа.

Настъпилата тъмнина изплаши отец Марапер. Той се връщаше в стаята си след среща със съветника Трегонин. От известно време Марапер се опитваше внимателно да се вмъкне под кожата на библиотекаря с идеята си за възраждане на Съвет на Петимата като Съвет на Шестимата. Разбира се, като шести член на Съвета свещеникът виждаше самия себе си. Сега той се прокрадваше в тъмнината със страх да не се сблъска случайно по коридорите с някой Гигант.

И едва не се случи точно така.

На няколко крачки от него внезапно се разтвори врата и коридорът се заля в ярка светлина. Изплашеният Марапер се дръпна встрани и застина до стената. Светлината мигаше и се движеше, превръщайки сенките в ято от скачащи призраци. Явно собственикът на източника на светлина се движеше бързо из стаята. След минута на вратата се появиха две огромни фигури, подкрепящи трета. Тя беше с по-малки размери и се олюляваше, като че ли човекът беше болен. Нямаше съмнение, че двамата са Гиганти. Ръстът им достигаше шест фута.

Източникът на ослепително ярката светлина беше прикрепен към главата на един от тях. Той създаваше причудливи сенки, когато Гигантът се накланяше, за да поддържа по-ниския си спътник. Тримата се отдалечиха на няколко крачки към дъното на коридора и спряха. Стояха с гръб към Марапер.

В този момент светлината падна върху лицето на по-ниския човек. Това беше Фармър!

Той беше облегнат на ръцете на Гигантите и разговаряше нещо с тях. Изведнъж Фармър се наведе и прилепи разтворената си длан до стената. Заедно с това направи някакъв неразбираем жест. Ръката му, осветена от прожектора, стоеше известно време прилепена с пръстите нагоре до стената. След малко под нейния натиск част от плоскостта се пълзна нагоре. Гигантите я издърпаха още, като освободиха отвор, през който можеше да се провре човек.

Най-напред двамата помогнаха на Фармър да се спусне надолу, а след това влязоха и самите те, като затвориха люка след себе си. Слабата светлина на контролната лампа отново остана единствена в дългия коридор.

Чак сега се възвърна способността на свещеника да говори.

— Спасете ме! — закрещя той. — Помощ! Те ме преследват!

Той заблъска по вратата на съседната стая и без да дочека отговор, я отвори. Това беше стая на работници, които в момента съпровождаха Скот и пазачите при преследването на Гиганта.

В полумрака на една от следващите стаи Марапер завари майка, хранеща детето си. Жената и детето се разкрещяха от страх. Суматохата бързо привлече вниманието на хората с прожекторите. Това бяха предимно мъже, участващи в хайката. Те бяха невероятно възбудени от разнообразието на преживявания при гонитбата на враговете. При новината, че Гигантите са се появили точно тук, в центъра на техния район, те започнаха да крещят по-силно и от Марапер. Хората непрекъснато прииждаха и виковете ставаха все по-силни. Марапер беше притиснат до стената и непрекъснато повтаряше своя разказ на един след друг появяващи се офицери. Пристигна и един от капитаните от Комитета за Спасение на име Пенгуъм. Той си проби енергично път през тълпата и разчисти мястото около Марапер.

— Това със сигурност можеше да изплаши някого, който не е толкова смел като мене — заяви все още треперещият свещеник.

— Покажи ми мястото, на което според твоя разказ, са изчезнали Гигантите — заповяда Пенгуъм. — Покажи къде е.

Марапер неохотно показва с ръка правоъгълника в стената, през който бяха минали тримата.

Линията, очертаваща мястото, беше не по-дебела от косъм и почти не се забелязваше. Край една от стените от вътрешната страна на правоъгълника имаше странна осмоъгълна вдълбнатина. Нищо друго не отличаваше тази част на коридора от която и да е друга наоколо. По разпореждане на Пенгуъм двама мъже се опитаха да отворят лука. Но процепът между стената и подвижната плоскост се оказа толкова малък, че в него можеше да се пъхне само нокът. Опитът беше неуспешен.

— Не иска да се отвори, нали сами виждате — заяви единият от мъжете.

— Благодарете на Бога за това! — възклика Марапер, след като си представи как от отворената пролука срещу него изскачат тълпи от Гиганти.

Някой най-после информира Скот за случилото се. Лицето на магистъра стана още по-сурво от обикновено. Слушайки Пенгуъм и Марапер, той машинално изглеждаше бръчките по страните на лицето си. Независимо от умората обаче мозъкът му работеше съвсем ясно.

— Такива люкове — каза той — има на всеки сто метра по целия кораб. Никога не сме знаели за какво служат те, тъй като не сме успявали да ги отворим. Но, както разбирам, Гигантите правят това без усилия. Сега вече не може да има и най-малко съмнение, че Гигантите съществуват, каквото и да мислеме преди за това. По причини, известни може би само на тях, по-рано те не се показваха, но сега вече са се раздвижили. Каква ли друга цел могат да имат, освен да завземат кораба!...

— Този люк... — започна Марапер.

— Този люк — прекъсна го Скот — е ключът към цялата работа. Спомняш ли си, че твой приятел Къмплейн разказваше как са го заловили Гигантите. Те го въвлекли през някакъв отвор в нисък затворен тунел, неприличащ на никаква част от кораба, която познаваме. Без съмнение, това е било пространството между етажите и са го вмъкнали там през точно такъв люк. Всички люкове имат връзка и ако Гигантите могат да отворят един, със сигурност ще могат да го правят с всички!

Съbralата се в коридора тълпа развълнувано зашумя. Очите на всички блестяха. Светлината беше оскъдна и за по-голяма сигурност хората се притиснаха един до друг.

Марапер се изкашля и пъхна малкия си пръст в ухото. Като че ли това беше единственото действие, на което е способен в този момент.

— Господи, нима това означава, че нашият свят е обграден от друг свят, до който Гигантите имат достъп, а ние — не?

Скот поклати утвърдително глава:

— Не е особено приятна мисъл, нали, свети отче?

Пенгуъм докосна Скот по рамото и той се обърна недоволно. Зад него стояха трима от Съвета на Петимата: Билой, Дюпон и Раскин. Те бяха обезпокоени и явно сърдити.

— Нито дума повече, магистър Скот — произнесе Билой. — Чухме по-голямата част от това, което се говори тук, и смятаме, че това не е тема за публични дискусии. Ще бъде по-добре да отведете този свещеник в помещението на Съвета и там да поговорим.

Скот не се колеба за отговора си.

— Точно обратното, съветник Билой — заяви важно той. — Това засяга всеки живеещ на кораба. Всички трябва да разберат за това, и то колкото се възможно по-бързо. Страхувам се, че след тази случка за нас ще настъпят нови времена. И те може би не предвещават нищо хубаво!...

Въпреки че в момента Скот явно се противопоставяше на Съвета, на лицето му беше изписана толкова болка, че Билой не обърна внимание на всичко останало. Съветникът само попита:

— Защо смятате така?

Скот разтвори ръце.

— Помислете сами. Гигантът се появява неочаквано в „Отсек 14“ и хваща първото попаднало му момиче. При това прави всичко така, че момичето да може след това бързо да избяга. Защо? За да вдигне тревога. По-късно той отново се появява в района на силовия отсек. Искам да отбележа, че той прави всичко това без никакъв риск за себе си. Винаги може да се укрие в един от тези люкове. По-нататък: понякога и преди сме получавали съобщения за срещи с Гиганти, но по-скоро всички те бяха случайни. Последната среща съвсем не прилича на случайност. За първи път Гигантът е искал да бъде забелязан. По никакъв друг начин не може да се обясни безсмисленото му нападение над момичето.

— Но защо ще иска да бъде забелязан? — объркано запита съветникът Раскин.

— Според мене това е съвсем ясно, съветник — намеси се Марапер. — За да отвлече вниманието, докато другите освободят Фармър.

— Правилно — унило се съгласи Скойт. — Това стана в момента, когато се подготвяхме да разпитваме Фармър. Едва бяхме започнали да го обработваме... Това беше примамка, за да отстранят всички от пътя си, докато освобождават Фармър. Сега, когато Гигантите вече знаят, че ние сме сигурни в тяхното съществуване, ще бъдат принудени да пристъпят към действие. Ако ние не направим това преди тях! Свещенико, застани на колене и ни покажи какво според тебе е правил Фармър, за да отвори тази врата.

Марапер, сумтейки, изпълни разпореждането.

Светлината от всички прожектори се насочи към него. Той се приближи до стената, неуверено поглеждайки нагоре.

— Струва ми се, че Фармър се намираше тук — каза той. — После се надигна ето така, постави ръката си така, направи с пръстите нещо такова, а след това... О, Господи, вече зная какво е направил! Скойт, гледай!

Марапер мръдна леко с ръка. Чу се тихо изщракване и люкът се вдигна. Пътят им към Гигантите беше открит.

Лаур Уейън и Рой Къмплейн бавно се връщаха към населената част на Носа. Шокът, предизвикан от откриването на напълно унищожената командна кабина, беше твърде голям.

Отново, но този път още по-силно, Къмплейн беше обхванат от силно желание да умре. Мисълта за пълния крах действаше като отрова. Краткото въодушевление от живота на Носа, щастието, което му беше донесла Уейън, — всичко това се оказа по-слабо от безумието, което го дебнеше още от детството.

Потънал в дълбока черна меланхолия, Къмплейн несъзнателно започна да си подсвирква някаква проста мелодийка. Този навик той дължеше на старата Наука на Кабините, която неотдавна бе отхвърлил с презрение.

Като далечно echo се върна гласът на свещеника: „Всички ние сме деца на греха, а дните ни преминават в страх. Дългото Пътешествие винаги има свое начало. Ние дишаме гневно, докато можем, за да се спасим от вътрешните конфликти, като се освободим от своите природни наклонности...“ Къмплейн инстинктивно изпълни ритуален

жест на гняв. Той беше позволил омразата да расте в него, подхранвана от всичките му нещастия и да го води в обхваналия го мрак.

Уейън плачеше, склонила глава на рамото му. Това, че и тя страдаше, само усиливаше яростта на Къмплейн. Гневът му кипеше и нарастваше непрекъснато. Лицето му се бе изкривило в злобна гримаса. Накрая започна на висок глас да изрежда всички неприятности, станали с него и с другите, да ги събира в едно и ги подсила със собственото си озлобление. Неудържимата бясна злоба накара сърцето му да бие по-бързо. След малко той се почувства по-добре. Дори се оказа в състояние, след като утеши Уейън, да я отведе до населените отсеци на кораба.

С приближаването си към жилищните помещения те започнаха да дочуват странен шум. Този звук приличаше на безразборно удряне с нещо тежко по метална повърхност. Беше твърде загадъчен и непознат. Те ускориха хода си, като се споглеждаха развълнувано. Първият човек, когото срещнаха — някакъв фермер, — веднага тръгна към тях.

— Инспектор Уейън — каза той, — магистър Скот ви търси навсякъде. Необходима сте му за нещо.

— Като че ли за тази цел е решил да разглоби целия кораб — отбеляза Уейън. — Благодаря. Ние отиваме...

Те ускориха крачка и в „Отсек 20“, т.e. този, от който беше освободен Фармър, се срещнаха със Скот. Магистърът, съпроводждан от група възбудени доброволци, вървеше по коридора и отваряше всички люкове един след друг. Именно тези тежки плоскости издаваха странния дрънчащ звук. Когато люкът се отваряше, един от мъжете оставаше край него на пост, а останалите продължаваха нататък. Ръководещият операцията Скот се спря, когато забеляза Уейън и Къмплейн. Този път на лицето му не се появи приветливата усмивка.

— Елате тук — заповядда той.

Магистърът отвори най-близката врата. Стаята беше празна. Скот затръшна след тях вратата и ядосано се обърна.

— Струва ми се трябва да ви поставя и двамата зад решетките. Преди колко време се завърнахте от крепостта на Грег? Защо веднага не дойдохте при мене или в Съвета, както ви беше заповядано? Бих искал да зная къде бяхте през цялото това време?

— Но, Роджър, — възрази Уейън, — тук сме от скоро! И при това ти беше зает с преследването! Не знаехме, че работата е толкова

спешна. Иначе...

— Почакай, Лаур — прекъсна я Скот. — По-добре спести оправданията си. Ситуацията е много критична. Тези дреболии не ме интересуват. Да пристъпим към работата. Разкажи ми по-добре за Грег.

Забелязвайки, че Уейн е обидена и сърдита, Къмплейн реши да се намеси и сам накратко изложи разговора с брат си. Когато приключи, Скот малко по-бодро поклати глава.

— По-добре е, отколкото предполагах — каза той. — Ще изпратим патрул, за да могат по-бързо да приведат хората си тук. Много е важно да дойдат колкото може по-скоро.

— Не, Роджър — бързо каза Уейн. — Те не могат да живеят сред нас. Не искам да обиждам Рой, но неговият брат е най-обикновен бандит. Хората му са типични главорези. И те, и жените им са мутанти! Ако ги приемем тук, това ще ни доведе само неприятности. Те не уметят нищо друго, освен да се бият.

— Точно затова са ни и нужни — повелително произнесе Скот.

— По-добре да ви въведа в последните новини.

Той разказа бързо за това, на което бе станал свидетел Марапер, и следващите го събития.

— Много ли беше осакатен Фармър? — попита Къмплейн.

— Не. Беше получил само първата порция удари с камшик, за да стане по-разговорчив.

— На това беше привикнал и в Кабините, горкият младеж.

Припомнинето на тази неприятна процедура накара Къмплейн да почувства студени тръпки по кожата си. Той със съчувствие си помисли за Фармър.

— Толкова ли е необходимо тук присъствието на бандата на Грег? — запита Уейн.

— Да — твърдо заяви Скот, — защото разполагаме със сигурни данни, че Гигантите и Чуждите са се обединили срещу нас.

Той внимателно наблюдаваше Уейн и Къмплейн в очакване тази мисъл да достигне до съзнанието им.

— В хубавичка ситуация се оказахме, нали? — иронично подхвърли той. — Затова аз смяtam да отворя всички люкове на кораба и да поставя до тях всичките си хора. Мога да се закълна, че няма да оставя никого на мира, докато не постигна това.

Къмплейн подсвирна.

— Да, наистина, тук са необходими момчетата на Грег. Най-важното в този момент е обединението на нашите сили. Но как Марапер успя да отвори люка?

— Този дебел монах успя, защото просто и тук остана верен на себе си — започна да обяснява Скот и се засмя. — Там, във вашето племе, той сигурно се е държал като сврака. Не е ли така?

— Наистина, той замъкваше при себе си всичко, което му попаднеше под ръка — потвърди Къмплейн.

Той си спомни за вехториите, които запълваха стаята на Марапер.

— Едно от съкровищата му беше пръстен с осмостенен камък, свален най-вероятно от някой труп. А всъщност това не е камък, а никакво малко механично устройство, което идеално съвпада с подобието на ключалка на всеки един от тези люкове. При поставянето на пръстена в отвора на подвижната плоскост се задейства механизъмът и люкът се отваря. Някога, преди катастрофата, такова приспособление е имал всеки, в чиито задължения се е включвало влизането в тунелите. Съветник Трегонин твърди, че пространството между етажите се нарича контролен проход. Намерихме и указания по този въпрос. Сега мислим да се заемем точно с това — с контрол и проверка. Ще прегледаме всеки сантиметър от тези пътища. Моите хора вече разполагат с пръстена на Марапер и отварят всички люкове в отсечите.

— Боб Фармър имаше същия пръстен — извика Къмплейн. — Често съм го виждал на ръката му.

— Аз мисля, че такива пръстени имат всички Чужди — каза Скот. — Ако това е така, то тогава е ясно защо и по какъв начин изчезваха те от нас преди. Това обяснява много неща, но не и всичко. Например: по какъв начин те успяваха да се измъкнат от камерите, които старательно се охраняваха отвън? Предполагайки, че всеки, който притежава такъв пръстен, е наш враг, аз изпратих хората си да направят обиск на всички. Всеки, у когото намерим такъв пръстен, ще се отправи към Пътешествието! Е, аз трябва да тръгвам. Пространства!

Той ги оставил в шумния коридор и тръгна, обкръжен от очакващите разпорежданията му подчинени. Чуха само как той изпрати един от младшите офицери с послание до Грег, но след това изчезна зад завоя на коридора.

— Ще се примиря с Грег — каза Уейън, като въздъхна. — Но какво ще правим сега? Струва ми се, че Роджър не смята да ми възлага никаква работа.

— Ти сега ще си легнеш — уверено заяви Къмплейн. — Много си изморена.

— И мислиш, че ще мога да заспя при този шум? — попита момичето с лека усмивка.

— Трябва да опиташ.

Той беше поразен от това, колко доверчиво Уейън беше позволила той да се разпорежда с нея. Но когато се срещнаха с Марапер, изскочил от един страничен коридор, тя веднага се превърна отново в предишната непристъпна инспекторка.

— Изглежда ти, свети отче, днес си героят на деня — подигравателно отбеляза тя.

Марапер беше дълбоко засегнат, но лицето му изразяваше само печална гордост.

— Инспекторе — с горчивина произнесе той, — вие ме обиждате. Половината си живот съм прекарал с тази велика тайна на пръстена, без да подозирам дори... И представяте ли си, под въздействието на толкова несвойственото за мене объркване предадох пръстена на вашия приятел Скот. И то безплатно!

II

— Ние трябва по някакъв начин да се измъкнем от кораба — прошепна Уейън.

Очите ѝ бяха затворени, а тъмнокосата ѝ глава спокойно лежеше на възглавницата. Къмплейн тихо излезе от стаята. Беше сигурен, че въпреки големия шум отвън момичето ще заспи, преди още той да е затворил вратата зад себе си. В коридора се спря и известно време стоя в нерешителност. Чудеше се не е ли време вече Скот и Съветът да си побълскат главите над новината, че командната кабина е намерена, но е съвсем разбита. Малко пообъркан, той поглеждаше с пръсти затъкнатия в колана топлинен изльчвател, а мислите му се понесоха към по-лични проблеми. Къмплейн не можеше да не си даде вече сметка какво е мястото му в обкръжаващия го свят. Той просто плуваше по вълните на случайността, без да знае какво да очаква от живота. Най-близките му хора имаха пред себе си конкретни цели. Марапер не се интересуваше от нищо друго, освен от властта. За Скот бяха достатъчни проблемите, възникващи пред него сами по себе си през цялото време. Неговата любима Лаур се стремеше на всяка цена да се освободи от съществуващите тук ужасни условия. А той? Той искаше нея, наистина, но имаше и още нещо. Нещо, което си беше обещал още като дете, но което досега не можеше да открие, нито даже да изрази с думи. Нещо твърде огромно, за да може да си го представи.

— Кой е там? — трепна той, чувайки нечии стъпки.

Слабата светлина на контролните лампи осветяваше фигурата на висок мъж с бели дрехи. Това беше предизвикващ уважение човек, говорещ с уверен, бавен глас.

— Не се страхувай. Аз съм съветникът Зак Дейт — произнесе мъжът. — А ти си Рой Къмплейн, ловецът от Джунглите, нали?

Къмплейн се вгледа в опечаленото лице и побелелите коси и инстинктивно усети, че този човек му харесва. Инстинктът не винаги е противоположност на разсъдъка.

— Да, това съм аз.

— Твой свещеник Марапер се изказа много ласково за тебе.

— И какво от това?

Марапер понякога правеше съвсем случайно нещо хубаво, но като правило — само когато има полза от това.

Зак Дейт се смути малко и реши да смени темата.

— Струва ми се, че знаеш нещо за тази дупка, която виждам в стената на коридора.

Той показва отвора, който Къмплейн и Уейън бяха направили в стаята на момичето.

— Разбира се, зная. Тази дупка беше направена с помощта на ето това оръжие — каза Къмплейн.

Той показва изльчвателя на съветника, опитвайки се да прецени какво ще последва от това.

— Казвал ли си на някого, че притежаваш това нещо?

— Не, за него знае само Лаур, инспектор Уейън, но тя сега спи.

— Дължен беше да го предадеш на Съвета и той да реши какво да прави с него — ласкателно отбеляза Зак Дейт. — Би трябвало това да ти е ясно. А не искаш ли да се разходим заедно до моята стая и там да ми разкажеш всичко? Ти сигурно разбираш колко опасно може да бъде това оръжие в неподходящи ръце.

Гласът на стария съветник прозвуча така заповедно, че когато той се обърна и тръгна по коридора, Къмплейн го последва без желание, но и без протест.

Двамата се спуснаха по стълбата на следващия етаж и преминаха пет отсека, докато стигнат до стаята на съветника. Тук беше тихо, спокойно и тъмно.

Зак Дейт извади обикновен магнитен ключ, отвори някаква врата и застана до нея, като пропусна Къмплейн напред. Той едва беше преминал, когато вратата се затвори след него. Това беше капан!

Къмплейн се хвърли към вратата с яростта на див звяр, но твърде късно! Опитът му да я твори остана абсолютно безрезултатен.

А топлинният изльчвател, с помощта на който можеше да се освободи, в момента се намираше в ръцете на Зак Дейт. Кипейки от ярост, той включи прожектора си и огледа помещението. Съдейки по дебелия слой прах, това беше отдавна неизползвана спалня. Както и всички останали подобни стаи на кораба, тя беше съвсем лишена от индивидуалност. Мебелировката беше спартанска.

Къмплейн грабна един стол и го разби в заключената врата. Това върна яснотата на мисълта му. Пред очите му се върна сцената, в която наблюдаваше заедно с Уейън как Скот оставя Фармър сам в съседната стая. Тогава Фармър се беше качил на масата и се опитваше да достигне вентилационната решетка на тавана. Най-вероятно той търсеше там път за бягство. Ако и той самият опита като него... Той придвижи леглото в средата на стаята, поставил върху него едно шкафче и бързо се покачи отгоре, за да провери решетката. Тя беше точно такава, както и всички останали на кораба — квадрат със стена три фута и тънки пръчки, между които едва би могъл да пропре пръстите си. На светлината на прожектора се виждаше, че решетката е покрита с дебел слой мръсотия. През нея почти не проникваше въздух в стаята.

Къмплейн дръпна силно решетката към себе си, но тя не помръдна. А трябваше да се отдели! Фармър не се беше катерил по масата и протягал ръце само от някакъв внезапен порив за физически упражнения. Ако можеха да се отварят решетките, би станало ясно и защо изчезваха заловените от Скот Чужди от добре охраняваните помещения. Къмплейн пъхна пръстите си в отворите на решетката и започна да опипва вътрешната ѝ повърхност. Трепереше от страх и надежда.

Не след дълго единият му пръст напипа някаква куничка. Къмплейн я отмести. Същите ключалки имаше и на останалите три страни на решетката. Той с нетърпение ги освободи една след друга. Сега вече успя спокойно да отмести решетката и като я обърна настрани, я поставил внимателно на леглото. Сърцето му щеше да изскочи от гърдите. Къмплейн се хвана за краищата на отвора и се надигна. Там горе беше много тясно. Той се надяваше, че ще се окаже в инспекционния тунел, но това беше някаква вентилационна камера. След като се огледа, разбра, че вентилационната тръба сигурно преминава през странното междуетажно пространство, което бе пълно с проводници и тръби. Къмплейн загаси прожектора и се вгледа напрегнато пред себе си, без да обръща внимание на духащия срещу него вятър. Слаба светлина проникваше в тръбата от някаква подобна решетка. Придвижвайки се трудно, като тапа в гърлото на бутилка, той запълзя напред към светлината.

Гледаше отгоре стаята на Зак Дейт. Съветникът беше сам и говореше в някакъв апарат. Високият шкаф, който сега беше поставен

в средата на стаята, имаше някакво прикрито пространство, в което стоеше тайнственият апарат. Къмплейн беше толкова поразен от необикновената гледка, че отначало дори не чуваше какво говори Зак Дейт. Неочаквано до слуха му достигнаха думите на съветника:

— Ловецът на име Къмплейн ни създава много проблеми — говореше в апарата Зак Дейт. — Спомняте ли си, че Ендрюс, един от вашите хора, преди две седмици беше загубил поялника си? По някакъв начин той беше попаднал в ръцете на Къмплейн. Разбрах това, когато видях отвора, направен с него на стената на едно помещение в „Отсек 22“ — стаята на инспектор Уейън. Хей, Къртис, чувате ли ме? Днес връзката е по-лоша от друг път.

Дейт мълкна, а на другия край на линията се чу нечий глас. Къртис!

Къмплейн с усилие се удържа да не извика.

Това беше името на Гиганта, ръководещ бандата, която го похити. Наблюдавайки отгоре, Къмплейн изведнъж забеляза на ръката на съветника компрометиращия пръстен с осмоъгълен камък. Трескаво се опитваше да съобрази в каква верига от интриги се е оказал въвлечен ненадейно.

Дейт отново заговори.

— Имах възможност да се промъкна в стаята на инспектор Уейън, докато продължаваше неразборията в силовия сектор, замислена от вас. Там намерих още нещо, което беше попаднало в техните ръце. Това е един дневник, за съществуването на който не знаехме. Той е написан от първия ръководител на кораба в обратния му път от Процион. В този дневник е написано много повече, отколкото трябва да знаят сегашните жители на кораба. Това може да породи много въпроси от тяхна страна. Случайно ми се отдаде възможност да взема и дневника, и поялника... Благодаря. За наше щастие никой друг, освен Къмплейн и онова момиче Уейън, не си дава сметка колко ценни са тези предмети. Разбира се, известно ми е категоричното становище на Малкото Куче по въпроса за неприкосновеността на корабните жители. Но те не са тук и не се налага да се занимават с всички наши проблеми. Ако искат и занапред да запазят скъпоценната си тайна, има само едно просто решение. Аз затворих Къмплейн в съседното помещение. Не със сила, разбира се. Той сам влезе в капана като невинно дете. В момента Уейън спи в стаята си. И така, Къртис, моля

за вашето съгласие за умъртвяването на Къмплейн и Уейън. Естествено, за мене това е също крайно неприятно, но това е единственият начин за запазване на статуквото. Аз лично съм готов да направя това още сега, докато не е станало много късно.

Зак Дейт замълча и на изпънатото му лице се появи израз на нетърпение.

— Нямаме време за разговор с Малкото Куче.

Той явно прекъсна събеседника си.

— Те твърде много обмислят, Къртис. Тук вие сте ръководител и на мене ми е необходимо само вашето съгласие... Да, това е вече по-добре. Да, струва ми се, че така трябва да постъпим... Надявам се, вие не смятате, че това ми доставя удоволствие. Ще пусна газ във вентилационните отвори в стаите им, както вече сме правили в подобни случаи. В края на краищата ние знаем, че това е абсолютно безболезнено.

Съветникът изключи апарата и върна шкафа на мястото му. Известно време той стоя замислен, гризейки ноктите си, а лицето му изразяваше недоволство. Дейт отвори шкафа, извади оттам някакъв дълъг цилиндър и внимателно погледна към решетката на тавана.

Изстрелът от парализатора на Къмплейн попадна право в гърдите му и той се строполи на земята без звук.

Известно време Къмплейн лежеше неподвижно, като се опитваше да се ориентира в ситуацията.

Към реалността го върна отвратителното усещане, като че ли някакво чуждо мислене се опитва да се слее с неговите собствени мисли. Това му се струваше така, сякаш покрит с гъсти косми език облизваше мозъка му. Той бързо включи прожектора. Пред самото му лице висеше голям молец. Размахът на крилата му достигаше почти пет дюйма, а изпъкналите му очи отразяваха светлината като две нажежени глави на гвоздеи. С отвращение замахна с ръка, но не уцели. Молецът бързо отлетя в дълбочината на вентилационния канал. Къмплейн си спомни и за другия молец в Джунглите, от който бяха останали същите неприятни отпечатъци в мозъка му. Способностите, които притежават зайците, сигурно бяха характерни и за молците, но в значително по-малка степен. Изглежда плъховете ги разбираха. А може би ята молци изпълняваха задълженията на въздущен патрул за ордите на плъховете?

Тази мисъл го порази повече, отколкото дори смъртната му присъда, произнесена от Дейт.

Изпотен от страх, Къмплейн бързо откачи четирите кукички, удържащи решетката, постави я настрани и се спусна в стаята на съветника. След това издърпа масата и върна решетката на мястото ѝ. Едва сега се почувства в безопасност.

Парализаторът на Къмплейн беше установен на половин мощност и Зак Дейт беше жив. Беше получил обаче достатъчно силен шок, за да се намира известно време в безсъзнание. Изглеждаше безопасен и даже мил така, както лежеше на пода с паднала на безкръвното му лице коса. Без да изпитва никакви угризения на съвестта, Къмплейн взе ключовете на съветника, пъхна топлинния излъчвател в пояса си, отвори вратата и тръгна към коридора, който тънеше в тъмнина. В последния момент той се поспря и насочи лъча на прожектора към вентилационната решетка.

Малки розови лапи се бяха вкопчили в пръчките на решетката, а дузина дребни муциунки го гледаха с ненавист надолу. Къмплейн усети как косата му се изправя. Отправи нататък един изстрел с парализатора. Блясъкът на малките очички веднага изчезна и розовите лапи пуснаха решетката.

Писъкът, който още дълго време се чуваше в коридора, подсказа на Къмплейн, че ще му се наложи да се справя с още много подобни засади.

Вървейки внимателно по коридора, той обмисляше създалата се ситуация. В едно той беше съвсем сигурен: ролята, която съветник Дейт играеше в цялата тази работа. Беше сигурен и в това, че никой не трябва да знае какво беше говорил съветникът чрез странния апарат на Къртис (къде всъщност можеше да се намира този Къртис), докато не обсъди всичко подробно с Уейън. В този момент Къмплейн не беше в състояние да различи кой е на тяхна страна и кой не.

— А ако и Уейън... — започна той на глас.

Веднага отхвърли тази страшна мисъл. В определени моменти подозрителността се превръщаше в безумие. Някаква подробност тревожеше Къмплейн, макар и той да не можеше точно да формулира в какво се състои тя. Нещо, свързано с освобождаването на Фармър. Не, това можеше да почака. Сега той искаше да бъде хладнокръвен и трезвомислещ. С всичко останало можеше да се занимава после. Но

най-напред трябваше да предаде топлинния излъчвател, или поясника, както го нарече Дейт, на някого, на когото ще бъде най-полезен. Магистър Скайл. Да, Скайл е точно човекът, който му е необходим. Сега той се намираше в центъра на най-бурните действия.

Преградите между Носа и Джунглите бяха разрушени. Изпотени мъже разглобяваха барикадите, вдъхновени от процеса на разрушаване.

— Махнете ги! — викаше Скайл. — Ние мислеме, че те ни защитават от враговете. Оказа се обаче, че границата може да бъде навсякъде и тези барикади нямат никаква стойност.

През отворените и разчистени входове преминаваше армията на Грег. Оксани и мръсни мъже, жени и хермафродити, здрави и ранени, ходещи и пренасяни на носилки, всички те развълнувано се присъединяваха към Носарите, които ги наблюдаваха любопитно. Досегашните жители на Джунглите носеха със себе си вързопи, бохчи, загърнати одеяла, кошници и какво ли не още. Някои от тях дърпаха неу碌едни шейни, които само им пречеха да се провират през храсталациите. Една жена превозваше цялата си покъщнина на гърба на изтощена овца. Заедно с хората се появиха и черните комари на Джунглите. Приятната възбуда на Носарите беше толкова голяма, че те непрекъснато сърдечно аплодираха и се усмихваха на вливащата се към тях река от нечистотии. Легионите дрипльовци отговаряха с дружелюбно помахване с ръка. Бяха оставили Рафъри в Джунглите. Той беше толкова близо до смъртта, че нямаше никакъв смисъл да се затрудняват допълнително с пренасянето му на Носа.

Едно нещо за новодошлите можеше да се каже със сигурност. Изгнаниците от Джунглите, голяма част от които бяха пострадали от плъховете, бяха решително готови да се сражават. Мъжете държаха винаги под ръка парализаторите, ножовете и самodelните си копия.

Самият Грег и неговите не особено симпатични помощници се съвещаваха със Скайл и съветниците му при закрити врати.

Къмплейн безцеремонно нахълта в стаята. Той беше изключително уверен в себе си и тази увереност изобщо не намаля от сърдитите възгласи при появяването му.

— Аз дойдох, за да ви помогна — каза той, обърнат към Скайл като явен ръководител. — Донесох ви две неща. Първото е една информация. Ние открихме, че на всеки етаж и във всеки отсек има

люкове. Но това е само единият от пътищата, които могат да ползват Чуждите и Гигантите. Освен това те разполагат и с удобни изходи във всяко помещение.

Той скочи на масата и продемонстрира как се отделя решетката от вентилационния отвор на тавана.

— Ще ви се наложи да охранявате и тях, магистре.

Неочекано измъчващата го загадка, свързана с бягството на Фармър, се проясни.

— Горе също може би има помещения, до които засега нямаме достъп. Трябва да си изясним, разбира се, какво има в тях.

— Но нали аз ти казах, такива места има със стотици — промърмори Грег.

— Мисля, че все пак си струва да проверим това твърдение — каза съветник Раскин.

— Да допуснем, че си прав, Къмплейн — прекъсна ги Скот. — Но ако решетката е затрупана, как можем да я преодолеем и да продължим нататък?

— Ето така — отвърна Къмплейн.

Той насочи топлинния изльчвател към близката стена и го придвижи хоризонтално. Стената започна да се поддава на силата на топлината. Когато се появи неравномерен полукръгъл отвор, Къмплейн изключи изльчвателя. Погледна очакващо към останалите. Няколко минути всички мълчаха.

— Господи! — изхриптя накрая Грег. — Значи това, което аз ти подарих...

— Да. Точно така би трябало да се използва. Това не е оръжие, както мислеше ти, а само изльчвател на топлина.

Скот се надигна. Мускулите на скулите му бяха ясно очертани.

— Отиваме в „Отсек 21“ — разпореди се той. — Пенгуъм, нека твоите хора да отварят люковете толкова бързо, колкото успяват да си предават пръстена един на друг. Браво, Къмплейн, отлична работа. Веднага ще използваме това нещо.

Всички, начело със Скот излязоха. При това магистърът стисна ръката на Къмплейн с благодарност.

— Ако ни стигне времето, ние можем да разглобим на парчета с помощта на тази играчка целия проклет кораб — заяви той.

Смисълът на казаното от Скот стигна до Къмплейн доста по-късно.

На седмия етаж в „Отсек 21“, откъдето беше избягал Фармър, цареше неописуем хаос. Всички люкове бяха отворени и до всеки от тях стоеше часовий. Капациите на люковете бяха отстранени и нахвърляни безразборно на купове по коридора.

На този етаж живееха малко хора. Това бяха предимно пазачи на барикадите със своите семейства. Веднага след инцидента те спешно се бяха евакуирали, притеснени от евентуални бъдещи неприятности. Сега по коридора между пазачите на люковете се лутаха много хора, допълнително затруднявайки придвижването тук. Скот си пробиваше път през тълпата, нерядко използвайки лактите си и разбутвайки настриани хленчещите деца.

Когато отвориха вратата на камерата на Фармър, Къмплейн почувства на рамото си нечия ръка. Той се обърна и видя Уейън.

— А аз си мислех, че спиш! — въздъхна той, усмихвайки се радостно на момичето.

— Не забеляза ли, че вече е време за събуждане? — отвърна тя.

— Освен това интуицията ми подсказа, че тук нещо става. Дойдох да проверя да не изпаднеш в някакво неприятно положение.

Къмплейн стисна ръката ѝ.

— Вече бях в някои неприятни ситуации, но успях да се измъкна, докато ти спеше.

Грег вече беше в стаята и се беше покачил на някаква нестабилна конструкция от набързо натрупани в центъра неща. Вглеждаше се в решетката над главата си.

— Рой е прав! — съобщи той. — От онази страна има някаква преграда. Виждам нещо метално и изкривено. Дайте ми това топлинно оръжие и ще си проверим щастието.

— Не стой под решетката — предупреди го Къмплейн. — Предполагам, че не искаш да попаднеш под струя разтопен метал.

Грег се съгласи с кимване на главата и насочи оръжието, което му подаде Рой. Натисна спусъка и прозрачният поток топлина се впи в тавана, образувайки червено петно. Петното се разшири, таванът започна да се пробива и от мястото потече разтопен метал. В тъмната дупка се появи нов метал, който също започна да се разтопява. В стаята цареше невероятна суматоха. Кълба отровен дим се стелеха и

излизаха чак на коридора. Независимо от шума, всички ясно чуха ненадеен рязък пукот. Светлината за момент стана по-ярка, а след това изчезна съвсем.

— Мисля, че това е достатъчно! — произнесе Грег с огромно нескривано удоволствие.

Той се спусна от възвищението си и заразглежда образувалата се над главата му дупка. Брадата му потрепваше от радост и нетърпение.

— Аз мисля, че трябва най-напред да съберем Съвета и тогава да пристъпваме към такива разрушителни действия — жално произнесе Раскин, оглеждайки пострадалата стая.

— Много години ние не правехме нищо друго, освен заседания на Съвета — отвърна му Скот. — Сега вече дойде време за действия!

Той изскочи в коридора, давайки гневни и категорични разпореждания, и след малко се върна заедно с дузина въоръжени хора и стълба. Къмплейн, който смяташе, че има най-голям опит в подобни ситуации, отиде до единия от пазачите навън, взе кофа с вода и я изля върху парчетата все още нажежен метал на пода. В облака пара, който се вдигна при това, Скот постави стълбата и се покачи по нея. Парализаторът му беше готов за действие. Останалите един след друг се заизкачваха след него. Уейън стоеше близо до Къмплейн. Не след дълго цялата група се оказа в помещението над тавана на камерата на Фармър.

Тук беше непоносимо задушно. Хората едва дихаха. Светлината на прожекторите бързо откри причината, поради която решетката на тавана беше затрупана, а инспекционният канал преграден. Подът на помещението отгоре се беше провалил от силата на някогашен взрив. Къмплейн предположи, че причината за взрива е забравянето на някакво устройство по време на епидемията от деветдневната зараза, което е избухнало и е разрушило стените на стаята и всички други близки предмети. Мястото, където стояха, беше засипано с натрошени стъклла и дървени късове, а стените бяха извити от ударите на частите на взривното устройство. Тук нямаше и следа от Гигантите.

— Да вървим нататък! — каза Скот.

Той тръгна към едната от двете врати на разрушената стая, стъпвайки до глезени в боклуците.

— Няма какво да си губим повече времето тук.

Взривът беше извил малко вратата. Разтопиха я с топлинния излъчвател и продължиха нататък. Пред тях се изправи непрогледна тъмнина — зона за действие на прожекторите. Зловещата тишина свиреше в ушите им като летящ във въздуха нож.

— Никаква следа от живот — произнесе Скот.

В гласа му се усещаше несигурност. Те стояха в страничния коридор и нервно насочваха светлината на прожекторите си в различни посоки. Бяха съвсем откъснати от останалите части на кораба, като живи погребани. Горещината беше толкова голяма, че едва можеха да я понесат. В края на късия коридор имаше двойна врата с някакъв надпис. Всички се струпаха пред нея, като се опитваха да разберат значението на написаното.

САМО ЗА ЕКИПАЖА

ТОВАРНО ОТДЕЛЕНИЕ — ШЛЮЗОВА КАМЕРА

ВНИМАНИЕ, ОПАСНОСТ!

Всяка от вратите беше снабдена с по една голяма кръгла ръчка, до която имаше написана инструкция.

ДА НЕ СЕ ОТВАРЯ ПРЕДИ ПОЛУЧАВАНЕ НА СИГНАЛ!

Те се спряха, безсмислено препрочитайки написаното.

— Какво правите, чакате сигнал ли? — с насмешка запита Хаул.
— Трябва просто да разтопим тези врати, капитан.

— Почакайте! — викна Скот. — Трябва все пак да внимаваме. Бих искал да разбера какво е това шлюзова камера. Вече сме се справили с много неща: с магнитни брави, с люкове, отварящи се с осмоъгълни пръстени, но какво представлява шлюзовата камера?

— Няма значение, да разтопим вратите! — повтори Хаул. — Това е твоят кораб, капитане! Чувствай се в него като у дома си!

Грег включи поясника. Металът леко порозовя, но не се разтопи. Не помогна и голямата доза ругатни. Накрая Грег, смутен от неуспеха, изключи оръжието.

— Това сигурно е някакъв особен метал — произнесе той.

Един от въоръжените спътници на Грег се приближи до вратата и завъртя ръчката. Вратите веднага се прибраха в стената, леко и безшумно. Някой тихичко се разсмя, а напрежението изчезна. Грег дори си позволи да почервенее от срам. Сега те можеха да влязат в товарната шлюзова камера.

Но вместо това, те застинаха по местата си, приковани от неочеквано връхлетелия ги поток светлина. Шлюзовата камера се оказа помещение със средни размери. Срещу вратата в камерата имаше нещо, което никой от тях не бе виждал в живота си. За удивените им очи то удължаваше помещението до безкрайност. Това беше прозорец, през който нахлуваше светлината на космоса.

Този път това не беше малък участък от космическото пространство, който Къмпейн и Уейън бяха видели в командната зала, а огромна панорама. Подгответи от предишния си опит, те двамата бяха първите, които се придвишиха по покрития с дебел слой прах под, за да се приближат до прекрасното зрелище. Останалите все още стояха на входа като вкаменени.

Зад големия прозорец, изпълнен с проблясващи звезди, като кралска съкровищница, се простираше безграничният космос. В него имаше нещо неразгадаемо, някакъв невъобразим парадокс, в който те просто не можеха да повярват. Макар космосът да създаваше впечатление за идеална тъмнина, то всяка негова част се преливаше в разноцветни огньове.

Хората мълчаливо попиваха с поглед разгърналото се пред тях зрелище. И макар огромното пространство да трогваше до сълзи със спокойствието си, най-силно впечатление там им направи нещо, което се движеше. Това беше малък по размери полудиск на планета, син като очите на новородено котенце. Точно пред погледа им тази планета блестеше с ослепителна светлина. Плувайки в пространството, с великолепието на поразителния си ореол, тя затъмняваше всичко останало.

Все още всички стояха в пълно мълчание, когато полудискът на планетата се увеличи и погледна слънцето. Това прекрасно зрелище спря дъха им, величието на картината дълбоко ги потресе. Първа се съвзе Уейън.

— О, Рой, скъпи! — прошепна тя. — Значи все пак донякъде сме се добрали. Има някаква надежда...

Къмплейн се обърна, стараейки се да възвърне гласа си, но установи, че думите са заседнали в гърлото му. И изведнъж той разбра кое е било великото събитие, което е търсил през целия си живот.

Не беше нищо особено, истинска дреболия — лицето на Лаур, озарено от слънцето.

III

В течение само на един период между съуждането и съня различни версии на голямата новина достигнаха до всеки мъж, жена или дете от Носа.

За това говореха всички, с изключение на магистър Скот. За него всички тези произшествия нямаха особено значение. Те бяха дори в известна степен пречка за достигане на главната цел, каквато от негова гледна точка беше унищожаването на Гигантите и на техните помощници Чуждите. Не му се отаде веднага да открие Гигантите и той бързо измисли нов план, който се канеше да приложи на практика, след като помисли няколко часа и закуси.

Планът беше прост. А това, че той водеше до значителни разрушения, ни най-малко не притесняваше Скот.

Той се готовеше изцяло да разглоби „Отсек 25“.

„Отсек 25“ беше първият сектор на Джунглата и започващо непосредствено от Носа. След неговото отстраняване щеше да се образува идеален безлюден район, през който никой не би могъл да се промъкне незабелязано. Веднага след като този гигантски ров бъде оборудван и обхванат от пазачите, ще стане възможно успешно да се проведат хайки в инспекционните тунели, тъй като Гигантите няма да имат къде да бягат. Действията по плана започнаха веднага. На помощ се притекоха готовите на всичко ловци. Цели вериги от хора се трудеха усилено и предаваха от ръка в ръка всичко, което се поддаваше на преместване и се намираше в обречения на гибел участък.

Отзад всичко това беше унищожено, ако е възможно, или захвърляно в празните стаи. На предната линия изпотените войници, в това число и хората на Грег, които имаха голям опит в тези неща, яростно атакуваха храсталациите и ги изтръгваха с корен. След тях вървяха групите за почистване, които прочистваха, измитаха и изльскваха цялата територия.

Веднага след като някое помещение се окажеше изчистено, се появяваше самият магистър Скот с топлинния изльчвател и обхождаше с него стените, докато те не рухнат.

Когато плоскостите от стените изстиваха, ги завличаха настани. Излъчвателят не разтопяваше изцяло материала, от който бяха направени стените. Това беше невероятно термоустойчив метал, същият, от който беше направена например шлюзовата камера, и не се поддаваше на пълно разтопяване от поялника.

Малко след началото на тези действия беше открито леговище на плъхове в едно обширно помещение с надпис „Пералня“. Надигайки котела, отрядът на Грег се натъкна на малък кошмарен лабиринт — жилищата на гризачите. Във вътрешността на котела те бяха направили учудващо здрави и устойчиви нива и етаж, използвайки като строителен материал кости, остатъци от храна, пух, всякакви боклуци. В селището на плъховете имаше и малки клетки, а в тях се намираха гладуващи пленени животни — мишки, хамстери, зайци, дори и птици.

Във вътрешността на котела живееха и много молци, които сега се носеха във въздуха като облак. Накрая, там бяха и самите плъхове в инкубаторите, казармите и работилниците си. Когато Скойт включи излъчвателя и миниатюрният град изчезна в огъня, плъховете с дива ярост се хвърлиха в атака.

Скойт отстъпи под прикритието на излъчвателя. Преди да успеят да дойдат хората с парализаторите обаче, двама от войниците на Грег паднаха с прегризани гърла. Труповете бяха изпратени по веригата назад и работата по унищожаването продължи.

Всички люкове от „Отсек 24“ до „Отсек 30“ и на трите етажа бяха отворени. Край всеки отвор стоеше пазач.

— Съвсем скоро корабът ще се окаже непригоден за живееене — възмущаваше се съветник Трегонин. — Това унищожаване е безсмислено, заради самото унищожение!

В момента той ръководеше събрание, на което присъстваха всички видни личности. Тук бяха съветниците Билой, Дюпон и Раскин, Пенгуъм и останалите членове на Комитета за Спасение, а също Грег и Хаул.

В работата на заседанието, разбира се, вземаха участие и Къмплейн, и Уейън. Вмъкна се дори и Марапер. Отсъстваха само Скойт и Зак Дейт.

Магистърът отговори на пратениците, които донесоха поканата за съвещанието, че е „твърде зает“. А Марапер, който по молба на

Трегонин беше отишъл при Дейт, просто съобщи, че съветникът не е бил в стаята си.

При това известие Къмплейн и Уейън само мълчаливо се спогледаха. Тя вече знаеше за предателската роля, която беше изиграл съветникът при последните събития. Двамата почувстваха явно облекчение. Ако се наложеше, те биха могли да разобличат Дейт като предател, но съществуваха известни опасения, че в тази стая може би има доста предатели. Затова беше по-добре да не изострят вниманието им с разкритията си.

— Трябва да разрушим вътрешността на кораба колкото може по-бързо, преди Гигантите да са ни избили! — крещеше Хаул. — Мисля, че е достатъчно ясно от какво трябва да се страхуваме тук!

— Ти нищо не разбиращ! Ако разглобим кораба, ще загинем и всички ние! — възрази му съветникът Дюпон.

— Но с това ще се избавим и от плъховете! — захили се Хаул.

От самото начало той и Грег се оказаха в опозиция с членовете на Съвета. Имаше още една причина за слабата ефективност на събранието — никой не можеше да реши дали е по-важно да обсъждат действията на Скот, или откриването на странната планета. Накрая Трегонин се опита да сведе двета проблема до един.

— Нашата политика трябва да бъде следната: можем да одобрим операцията на Скот само ако тя се увенчае с успех. А успех би било не само унищожаването на Гигантите. Преди всичко трябва да ги заставим да ни покажат по какъв начин може да се спусне корабът на повърхността на планетата.

Това предложение предизвика одобрителен шепот.

— Няма съмнение, че Гигантите трябва да знаят начина — съгласи се Билой. — В края на краищата, нали те са построили кораба.

— Тогава да приключваме с приказките и да тръгваме да помагаме на Скот! — предложи Грег, ставайки от мястото си.

— Има още едно нещо, за което искам да ви напомня, преди да се разотидете — каза Трегонин. — Дотук дискусията ни касаеше изключително материалната страна на нещата. На мене обаче ми се струва, че мога да намеря обяснение и от морална гледна точка. Корабът за нас е свещен и ние можем да го унищожим само при условие, че пътешествието ни приключи. Съдейки по всичко, това

условие ще бъде изпълнено благополучно. Няма съмнение, че планетата, която много от нас видяха, е Земята.

Набожният тон на съобщението му предизвика скептични забележки от страна на Грег и на някои представители от Комитета за Спасение. Останалите се отзоваха с въодушевление и аплодисменти, а Марапер закрещя, че Трегонин трябва да стане свещеник.

— Тази планета е Земята? О, не!

Гласът на Къмплейн прекрати общата гълчка.

— Неприятно ми е да ви разочаровам, но аз разполагам с точни сведения, които вие не знаете. Ние се намираме много далеч от Земята. На кораба са преминали живота си двадесет и три поколения, а Земята трябваше да достигне осмото!

Заглушиха го гневни притеснени гласове. Къмплейн бе решил, че всички трябва да познават ситуацията в подробности, защото само при това положение ще успеят да се оправят в нея. Трябваше да разкажат всичко: за унищожената командна кабина; за дневника на капитан Къмплейн; за Зак Дейт. Те трябваше да знаят всичко. Проблемът стана твърде голям, за да може един човек сам да се справи с него. Но преди да успее да изрече и дума, вратата на помещението на Съвета рязко се отвори. Появиха се двама мъже с лица, изкривени от страх.

— Гигантите атакуват!

Из отсеките на Носа се кълбеше миризлив отровен дим. Бяха запалили планината от вехтории, донесени от „Отсек 25“ в отсеките 23 и 24.

Никой не се притесняваше от това.

Автоматичните устройства на кораба използваха в борбата си с огъня много прост метод — моментално изолиране на помещението, в което е започнал пожар. За нещастие огънят се запали в помещение, в което не работеше автоматичната система, и в коридорите.

Скот и придружаващата го група помощници работеха неуморимо, без да обръщат внимание на дима. А приглушаваната цял живот ненавист към кораба, който се беше превърнал в място за тяхното заточение, сега изведнъж избликаше и помиташе всичко пред себе си.

Нападението на Гигантите беше добре обмислено. Скот тъкмо беше свалил стените на една малка стая и чакаше, докато трима от помощниците му ги завлекат настани. Достатъчно беше само да се

обърнат, за да бъде махната решетката над главите им и един Гигант да изстреля газова капсула към магистъра. Ударът попадна в лицето му и Скойт, без да издаде нито звук, се отпусна на земята. От празния отвор на тавана се изтърколи въжена стълба. Един от Гигантите се спусна по нея и изтръгна топлинния излъчвател от безсилните ръце на магистъра. В този момент върху него с грохот се стовари повредената стена. Това беше чиста случайност. Тримата мъже застанаха на място, объркано разглеждайки Гиганта. В това време по стълбата заслизаха други Гиганти. Обезвреждайки и тримата с изстрили, те подхванаха своя приятел, взеха топлинното оръжие и се опитаха да се скрият на безопасно място. Въпреки дима обаче този инцидент не отмина незабелязано за другите. Един от главорезите на Грег на име Блек внезапно скочи напред.

Последният от Гигантите, които почти беше достигнал до отвора на решетката, падна надолу с нож, забит в гърба. Топлинният излъчвател се изтърколи от ръцете му. Блек извади ножа си и призовавайки другите, започна да се катери по стълбата. В следващия момент и той падна, получил доза газ право в лицето си. Неговите другари обаче вече бяха съвсем близо и като прескоциха през тялото му, се хвърлиха нагоре. В тясното пространство на инспекционния тунел се разгоря продължителна схватка. Гигантите бяха проникнали тук през шахтата за вентилация, но сега на отстъплението им пречеше раненият им другар. Появи се носилка, докарана с една от ниските инспекционни колички, като тази, на която навремето носеха Къмплейн. В това време между тръбите и шланговете на тунела Носарите атакуваха все по-усилено. Това беше малко странно място за водене на бойни действия. Инспекционните тунели се извиваха между всички етажи и отсеци. В тях липсваше каквото и да е осветление, а прожекторите, чиято трептяща светлина за миг изваждаше от мрака противниците, караха страшни сенки да играят между комуникационните съображения.

За отделен стрелец условията бяха идеални, но за всички заедно — просто ужасни. Беше невъзможно да отличават другарите си от враговете.

Такива обстоятелства завари и Грег, когато се върна от помещението на Съвета, за да поеме ръководството на хората си. Той

бързо въдвори ред в редиците на подчинените си. Сега, когато Скот беше безпомощен, на Грег се подчиняваха дори и Носарите.

— Нека някой ми донесе топлинния изльчвател! — извика той.
— Всички след мене в „Отсек 26“. Ако се спуснем там през инспекционния люк, ще попаднем в тила на Гигантите.

Това бе великолепна идея. Единствената трудност беше, че инспекционните тунели минаваха край корпуса на кораба от вътрешната страна на преградната стена. По този начин се осъществяваше връзка с всички стаи на горния етаж. Това обясняваше и защо Гигантите, независимо от отворените люкове, можеха да се придвижват спокойно, незабелязани от Носарите.

Преди да успеят да се ориентират в това, беше невъзможно да се блокира отстъплението на Гигантите. Корабът имаше по-сложна структура, отколкото Грег предполагаше. Неговите хора, които с дива ярост се появили от долните люкове, не успяха да открият дори и следи от врага.

Грег постъпи така, както му диктуваше неговата необуздана натура. Той включи топлинния изльчвател на пълна мощност и започна да унищожава всичко пред себе си.

Никога досега в инспекционните тунели не бяха нахълтвали толкова много жители на кораба. Не се беше случвало и някой безумец с топлинен изльчвател в ръка да буйства сред сложните и нежни комуникационни съоръжения.

Три минути след като включи оръжието, Грег проби канализационната тръба и повреди водопровода. Нахлу поток от вода под налягане, който събори един от мъжете, заля го и накрая го удави. След това силната струя се спусна по тунела, завличайки всичко по пътя си. Вода се лееше между металните кутии на отсечите.

— Изключи го, нещастен глупак! — зарева един от Носарите, усещайки надвисналата опасност.

В отговор на това Грег насочи топлинния изльчвател към него.

С това движение той прекъсна един електрически кабел. Разпръсквайки искри и извивайки се като жив, повреденият проводник се докосна до релсите, по които се движеха инспекционните колички. Двама от групата загинаха, без да успеят дори да извикат. В същия момент силата на привличането престана да действа.

В целия отсек настъпи състояние на безтегловност, а нищо друго не предизвиква паника така бързо, както усещането за свободно падане. Суматохата, възникнала в затвореното пространство, само влоши положението. Самият Грег, макар и по-рано да се бе срещал с безтегловността, изпадна в паника и изпусна оръжието. То плавно се завъртя и се насочи към него.

Чувствайки как брадата му се запалва, той се разкрештя и отблъсна с длан цевта.

По време на тези събития Къмплейн и Уейън се суетяха около магистър Скот, когото току-що бяха пренесли в стаята му на носилка. Все още не забравил миризмата на газа, Къмплейн почувства съжаление към изгубилия съзнание магистър. Сега той усещаше тази миризма от косата на Скот. Къмплейн обаче усети и мириз на изгорено. Погледна нагоре и видя тънка струйка дим, проникнала през решетката в стаята.

— Това е от огъня, който нашите глупаци са запалили през два отсека оттук! Вентилационните тръби ще разнесат дима по целия кораб — извика той на Уейън.

— Да можехме да затворим вратата между отсеките — каза тя.

— Може би трябва да измъкнем Роджер от тук?

След тези думи Скот се размърда и простена. Те бяха прекалено заети с него като напръскваха с вода лицето му и масажираха ръцете му, за да чуят в общата суматоха виковете, носещи се по коридора.

Неочаквано вратата с трясък се отвори и влезе съветник Трегонин.

— Бунт! — извика той. — Точно от това се страхувах. Господи, какво ще стане с нас?! От самото начало ви казвах, че не трябва да допускаме тук тази банда от Джунглите! Не можете ли да свестите Скот? Той би казал какво да предприемем! Уви, аз не съм способен на такива решителни действия...

Къмплейн хвърли към съветника презрителен поглед. Нисичкият библиотекар едва ли не танцуваше на пръсти от уплаха.

— А какво точно е станало? — заинтересува се Рой.

След този малко лекомислен въпрос Трегонин успя да се овладее с видими усилия.

— Корабът методично се унищожава — произнесе той поуспокоен. — Този ненормален Хаул, този кретен с дребна глава се е

добрал до топлинния излъчвател. Брат ти е ранен и сега голяма част от неговите бандити и много от нашите хора унищожават всичко, което може да се унищожи. Аз им заповядах да прекратят това безумие и да предадат оръжието, а те само ми се присмяха.

— Скот ти биха послушали — мрачно отбеляза Къмплейн.

Като се позамисли малко, той започна да разтърсва магистъра.

— Рой, аз се страхувам — прошепна Уейън. — Струва ми се, че ще се случи нещо страшно.

Като се обърна към нея, Къмплейн видя, че тя цялата трепери.

Застана до момичето и успокоително я погали по рамото.

— Съветнико, погрижете се за магистър Скот — помоли той Трегонин. — Надявам се, че ще дойде в съзнание до такава степен, че да разреши проблемите ни. Ние двамата скоро ще се върнем.

Той издърпа обърканата Лаур в коридора.

По пода течеше тънка струйка вода.

— А сега какво? — попита тя.

— Аз съм идиот, че не помислих по-рано за това — отвърна Къмплейн. — Не трябва да се стига до всеобщо унищожаване само за да се доберем до Гигантите. Трябва да има и друг начин. Зак Дейт има в стаята си апарат, чрез който той говореше с началника на Гигантите Къртис.

— Нима не си спомняш, Рой, какво каза Марапер? Зак Дейт като че ли е изчезнал.

— Може би ще намерим начин да задействаме уреда и без него — отговори той. — Или ще открием нещо друго, което да ни помогне. А сега тук от нас полза няма.

Докато произнасяше с известна насмешка тези уверения, край тях с всичка сила претичаха шестима Носари. Всички наоколо бягаха, разплисквайки водата по коридора и разнасяйки мириз на изгоряло. Къмплейн стисна меката ръка на Уейън и я поведе настани към „Отсек 17“, а оттам надолу към следващите нива. Капациите на люковете се търкаляха навсякъде като осквернени надгробни плочи. Часовоят, който трябваше да ги пази, беше изчезнал, може би за да търси на друго място по-силни впечатления.

Спирачки пред стаята, в която оставил обезвредения съветник, Къмплейн включи прожектора и отвори вратата. Насред стаята на

метален стол седеше Зак Дейт. Срещу него, изтегнат в креслото с парализатор в ръка, се намираше Марапер.

— Пространства за вашите „аз“, деца мои — великодушно произнесе свещеникът. — Влез, Рой. Вие също, инспектор Уейън.

IV

— Какво, дявол да те вземе, правиш тук, стар, плешив идиот? — учудено произнесе Къмплейн.

Свещеникът както винаги побърза с обстоятелствения отговор, пренебрегвайки това доста неучтиво обръщение, което до неотдавна Рой не би си позволил.

Той поясни, че е тук само за това, да разбере с помощта на мъчения от Зак Дейт всичките тайни на кораба. И тъкмо започвал, понеже чак сега съветникът благоволил да излезе от състоянието на безсъзнание, в което се намирал от доста време.

— Но нали ти заяви на заседанието на Съвета, че го няма? — припомни му Уейън.

— Не исках да го подхванат другите, когато разберат, че е Чужд, преди аз да съм се заел с него — поясни Марапер.

— И откога знаеш, че е Чужд? — заинтересува се Къмплейн.

— От момента, когато дойдох тук и го намерих да лежи на пода с осмостенния пръстен на ръката — заяви Марапер, твърде доволен от себе си. — А сега, забивайки ножа под ноктите му, аз понаучих някои неща. Чуждите и Гигантите са родени на планетата, която вие видяхте. Но те не могат да се върнат там, докато не дойде да ги вземе кораб. Нашият кораб не може да се приземи.

— Разбира се, че не може. Командната му кабина е разбита — каза Уейън. — Марапер, ти само си губиш времето. При това, не мога да допусна да измъчваш съветника, когото познавам още от малка.

— Не забравяй, че той искаше да ни убие — напомни ѝ Къмплейн.

Тя го погледна с някакво упорство в очите.

Женската интуиция ѝ подсказваше, че тук тя разполага с по-силен аргумент от разсъдъка.

— Нямах друг изход, освен да се опитам да ви отстрания — глухо произнесе Зак Дейт. — Ако ме избавите от тази ужасна личност, аз ще ви помогна с всичко, което е по силите ми, но, разбира се, и в пределите на здравия разум.

Трудно бе да си представи човек по-сложна ситуация от тази, в която се оказа Къмплейн. Нищо чудно, че тя не му вдъхваше особен ентузиазъм. Да бъде въвлечен в спор между свещеника и момичето! Той беше склонен да позволи на Марапер да измъкне от Дейт всички сведения, каквито и методи да използва. Но не можеше да го допусне в присъствието на Уейн.

От друга страна не би могъл да обясни на свещеника откъде се появи в него тази повишена чувствителност. Започна спор, който беше прекъснат от някакъв шум. Това беше странен звук. Нито шумолене, нито почукване — звукът беше поразителен най-вече заради това, че не можеше да се определи. Той се приближаваше бързо и неочеквано се оказа точно над главите им.

Преминаваха плъховете! Те бягаха по вентилационната тръба, минаваща над стаите. А в момента бяха точно над решетката, закриваща отвора, през който неотдавна се беше промъкнал Къмплейн.

Хиляди дребни розови лапички се приближаваха и се отдалечаваха нататък, докато цялото нашествие на плъховете течеше над главите им. В стаята се изсипваха потоци прах, а после се появи и дим.

— Ето така е сега по целия кораб — обърна се към Дейт Къмплейн, когато шумът се отдалечи и заглъхна. — Огънят прогонва плъховете от дупките им. Ако има достатъчно време, хората ще унищожат всичко тук. Ще намерят и вашето тайно убежище, дори ако трябва да унищожат всички. Ако искаш да се измъкнеш жив от тази ситуация, Дейт, иди при апаратата си и посъветвай Къртис да излезе с вдигнати ръце.

— Дори и да му кажа това, все едно — той не би ме послушал — каза Дейт.

Той потриваше ръцете си, кожата на които беше тънка и обтегната като хартия.

— Аз ще се погрижа за това — отговори Къмплейн. — А къде е това Малко Куче? Там долу на планетата ли?

Зак Дейт съкрушен с кимна с глава.

Той непрекъснато покашляше и това издаваше нервното му напрежение.

— Стани и кажи на Къртис колкото може по-бързо да се свърже с Малкото Куче и да го посъветва да изпрати кораб за нас — заяви

Къмплейн.

Той извади парализатора и спокойно го насочи към Дейт.

— Тук аз съм единственият, който има право да размахва парализатор — викна Марапер. — Дейт е мой пленник!

Той скочи и бързо се приближи към Къмплейн с насочено оръжие. С ловък удар Къмплейн изби парализатора от ръката му.

— Не можем да позволим в дискусията ни да вземе участие трета страна, Свети отче — заяви той. — Ако искаш да останеш тук, стой по-спокойно. В противен случай ще се наложи да напуснеш! Е, Дейт, какво реши?

Зак Дейт отчаяно се повдигна. По лицето му се четеше явно объркване.

— Нямам представа какво да правя. Вие изобщо не можете да разберете в каква ситуация се намираме — произнесе той. — Всъщност, аз искам да ви помогне, стига да мога. В действителност ти ми се струващ разумен човек, Къмплейн. Ако ние двамата...

— Аз не съм разумен! — закрещя Къмплейн. — Всякакъв друг, но не и разумен. Свържи се с Къртис! Хайде, стара лисици, мърдай! Викай кораба тук!

— Инспектор Уейън, не бихте ли могли... — започна Дейт.

— Разбира се! Рой, моля те — опита се да се намери Лаур.

— Не! — извика Къмплейн.

Настана истински ад. Всеки държеше на своето мнение. Дори и жената.

— Тези негодници са отговорни за всички наши нещастия. Те трябва или да ни измъкнат от бедата, или...

Къмплейн рязко отдалечи шкафа от едната стена. Телефонът се намираше в малка ниша, безразличен и мълчалив, готов да предаде всички думи, които му бъдат доверени.

— Този път парализаторът ми е настроен на пълна мощност, Дейт — информира го Къмплейн. — Броя до три, а ти се хващай за работа. Едно... две...

Очите на Зак Дейт бяха пълни със сълзи, когато с трепереща ръка той вдигна слушалката.

— Дайте ми Къртис, ако обичате — помоли той, когато някой отговори от другата страна.

Независимо от нервността си, Къмплейн не успя да избегне прилива на емоции при мисълта, че този апарат е свързан с някаква тайнствена крепост на кораба.

Когато Къртис се обади, четиримата в стаята можаха ясно да чуят гласа му. Той приличаше на свистене от възмущение и напрежение. Къртис говореше толкова бързо, като че ли не беше Гигант.

Той заговори по същество, преди старият съветник да успее да каже каквото и да било.

— Дейт, какво сте забъркали вие там? Винаги съм казвал, че сте прекалено възрастен за такава работа! Поялникът все още се намира в тези дяволски изчадия. А вие като че ли ме убеждавахте, че е у вас. Те съвсем са се разбеснели. Няколко момчета се опитаха да вземат поялника, но безрезултатно. А сега пожарът е достигнал съвсем наблизо до нас. Вие сте виновен за това! Ще отговаряте за всичко!

След тази лавина от думи Зак Дейт се преобрази, сякаш в него отново заговори чувството за собствено достойнство. Слушалката престана да трепери в ръката му.

— Къртис!

Неговият началнически глас за миг прекъсна потока от думите от другата страна.

— Стегнете се малко! Сега не е време за взаимни оскърбления. Нещата са много по-сложни. Свържете се с Малкото Куче и им кажете...

— С Малкото Куче! — изстена Къртис и отново забърбори. — Аз не мога да се свържа с Малкото Куче! Защо не искате да чуete какво vi говоря? Някакъв идиот от корабните жители се забавляваше с поялника като маймуна и повреди електрическия кабел на средния етаж на „Отсек 20“, точно под нас. Четирима от моите хора сега лежат в безсъзнание. Ние не можем да извикаме на помощ Малкото Куче и не можем да се махнем оттук!

Зак Дейт поклати глава. С отчаяно изражение се отдръпна от телефона и погледна Къмплейн.

— Това е краят за нас — каза той. — Ти сам чу всичко.

Къмплейн го побутна с парализатора в ребрата.

— Тихо! — изсъска той. — Къртис още не е свършил.

Телефонът продължаваше да издава пискливи звуци.

— Дейт, къде сте? Защо не отговаряте?

— Тук съм — отговори Дейт с безизразен глас.

— Отговаряйте тогава. Или си мислите, че разговарям с вас от удоволствие — провикна се Къртис. — Има само един шанс. Най-горе, в един отделен люк от „Отсек 10“, има резервен авариен предавател. Разбрахте ли ме? Ние тук сме затворени като комари в буркан. Не можем да излезем навън, а вие сте свободен. Трябва да намерите този предавател и да повикате помощ от Малкото Куче. Ще можете ли да свършите тази работа?

Парализаторът прободе по-силно страната на Дейт.

— Ще се постараю — каза съветникът.

— Постарайте се наистина както трябва. Това е единствената ни надежда. И още нещо, Дейт...

— Да?

— Кажете им, за Бога, да пристигнат бързо и да са въоръжени.

— Добре.

— Идете в инспекционния тунел и вземете количката.

— Добре, Къртис.

— Само по-бързо! За Бога, Дейт, отивайте колкото може по-бързо!

Когато Зак Дейт остави слушалката, настъпи дълга тишина.

— Ще ми позволите ли да намеря този предавател? — попита накрая съветникът.

Къмплейн кимна.

— Идвам с тебе. Трябва да осигурим кораб — заяви той.

Обърна се към Уейън, която в момента подаваше чаша с вода на съветника. Дейт прие чашата с благодарност.

— Лаур — каза Къмплейн, — бъди така добра да отидеш при Роджер Скот, който сигурно вече е на крака. Кажи му, че скривалището на Гигантите се намира някъде на най-горния етаж в „Отсек 20“. Кажи му да ги ликвидира напълно и колкото може по-бързо. И още му кажи, че там има един Гигант на име Къртис, който първи трябва да бъде изпратен на Дългото Пътешествие. Аз ще се върна веднага щом мога.

— А не би ли могъл Марапер да иде вместо... — започна Уейън.

— Аз искам тези сведения бързо да стигнат там, където трябва — каза решително Къмплейн.

— Бъди внимателен — помоли го тя.

— Нищо няма да му се случи — изрече ехидно Марапер. — Независимо от цялата му наглост, аз ще отида с него. Черният ми дроб подсказва, че тук се замисля нещо мръсно.

В коридора ги посрещнаха квадратните контролни лампи. Тяхната слаба синкова светлина донякъде разпръскваше неприятната тъмнина. Къмплейн гледаше след отдалечаващата се Уейън, изпълнен с най-неприятни предчувстваия. Тръгна неохотно, за да се присъедини към Дейт и Марапер. Съветникът тъкмо се спускаше в разтворения люк, а свещеникът стоеше над него, явно разтревожен.

— Почакай! — извика той. — Ами плъховете?

— Вие с Къмплейн имате парализатори — лаконично отбеляза Зак Дейт.

Това обаче не беше голямо успокоение за Марапер.

— Страхувам се, че този люк е твърде тесен и че няма да мога да се промъкна през него. Нали знаеш, Рой, че аз съм една голяма купчина плът...

— И още по-голяма купчина с лъжи — каза Къмплейн. — Хайде, марш надолу. Трябва да държим очите си отворени и да не забравяме за плъховете. За щастие те сега са прекалено заети със собствените си грижи, за да обръщат внимание на нас.

С големи усилия се добраха до инспекционния тунел, пълзейки на четири крака по релсите, по които се движеха количките за този етаж. Тези релси пронизваха кораба по цялата му дължина. Сега обаче нямаше количка. Те се движеха по линиите, провирали се с усилия под ниските сводове, които отделяха отсеките един от друг. В третия отсек най-после намериха и количка. Следвайки указанията на Дейт, те се качиха в нея и легнаха по корем. Двигателят се включи и те потеглиха, бързо набирали скорост.

Преградите между отсеките прелитаха съвсем близо над главите им. Марапер простенваше, опитвайки се да прибере обемистия си корем. След малко количката намали хода си. Те бяха достигнали до „Отсек 10“. Съветникът спря машината и всички слязоха. В това отдалечено място беше пълно със следи от плъхове, а целият под беше покрит с отпадъци и боклук. Марапер подозрително осветяваше ту едната, ту другата стена.

Тъй като количката спря в самия център на помещението, те успяха да се изправят. На това място инспекционният тунел увеличаваше ширината си между два пръстеновидни отсека. Цялото помещение бе запълнено с тръби, люкове, по-тънки и по-дебели кабели, изходи на шахти, водещи към коридора на кораба. Някъде в тъмнината над главите им изчезваща метална стълба.

— Люкът, разбира се, се намира на горния етаж — каза Зак Дейт.

Той се хвана за стъпалата и започна да се катери нагоре. Следвайки го, Къмплейн забеляза, че от двете страни има много повреди, такива, сякаш в стаите, край които се изкачваха, е имало взрив. В момента, в който той помисли за това, в инспекционните тунели се чу рязък шум.

— Вашите хора продължават да разрушават кораба — студено отбеляза Зак Дейт.

— Надявам се, че заедно с това ще избият и всички останали Гиганти — каза Марапер.

— Всички! — възклика Дейт. — А колко такива „Гиганти“, както ти ги наричаш, има на кораба според теб?

Понеже свещеникът мълчеше, съветникът сам отговори на въпроса си.

— Тези нещастници са точно дванадесет. Тринадесет, ако към тях се причисли и Къртис.

Къмплейн се опита да погледне на ситуацията от страната на человека, когото никога не бе виждал — от страната на Къртис. Той си го представи: объркан ръководител, седящ в тъмнината някъде в разрушеното помещение, докато всички останали на кораба настойчиво търсят неговото скривалище. Да, не беше особено приятно. За по-дълги размишления нямаше време. Те стигнаха до горния етаж и отново запълзяха към най-близкия люк. Зак Дейт постави в ключалката осмостенния си пръстен. Люкът над главите им се разтвори. Когато излязоха навън, те бяха обкръжени от облак бели молци, които летяха известно време около тях, а след това изчезнаха към дъното на коридора. Къмплейн бързо грабна парализатора и стреля в тази посока. В светлината на прожектора си Марапер със задоволство установи, че повечето от насекомите са изпадали на пода.

— Надявам се, че нито един от тях не е оцелял — каза Къмплейн. — Обзагам се, че тези твари са разузнавачи на плъховете.

Разрушенията в района, където се намираха, бяха по-големи, отколкото на другите места. Нито една стена не беше останала здрава. Дебел слой от натрошени стъкла и счупени части от различни предмети покриваше пода с изключение на една тясна пътечка. Там боклукът беше разчистен. Точно по тази пътечка тръгнаха внимателно тримата с изострен слух.

— Какво е имало тук? — заинтересувано попита Къмпейн. — Преди развалините?

Зак Дейт продължаваше мълчаливо да върви, все още мрачен и замислен.

— Какво е имало тук, Дейт? — повтори Къмпейн.

— О, по-голямата част от този етаж е заемал Медицинският изследователски център — отговори Дейт, откъсвайки се от мислите си. — Струва ми се, че някакъв забравен компютър е предизвикал тук експлозия. По нормалния начин не може да се стигне дотук, нито по коридорите, нито с асансьор... Тази територия е напълно откъсната.

Къмпейн почуваща силна възбуда. Медицинският център! Именно тук преди двадесет и три поколения е работила Джун Лейн, която е открила пейнина. Той се опита да си представи как тя седи, наведена над масата, но успя да види само Лаур. Накрая те стигнаха до шлюзовата камера и помощния люк. Той изглеждаше като у мален товарен люк със същите кръгли ръчки на вратите и предупредителни надписи.

Зак Дейт се приближи до едната врата.

— Чакай! — бързо извика Марапер. — Аз добре се ориентирам в интригите, Рой, и мога да се закълна, че този негодник има някаква тайна изненада наум. Той иска да ни премахне.

— Ако някой ни причаква тук, Дейт — предупреди Къмпейн, — и ти и той ще се отправите на Дългото Пътешествие по най-бързия начин, внимавай!

Съветникът се обърна. Цялата му фигура издаваше страшна умора и напрежение. При други обстоятелства и при други хора това би предизвикало съчувствие.

— Там няма никой — изрече Дейт, като се изкашля. — Няма за какво да се беспокоите.

— А тази машина, наречена радио, зад тези врати ли се намира? — попита Къмпейн със съмнение.

— Да.

Марапер хвана Къмплейн за рамото и насочи лъча на прожектора към лицето на Дейт.

— Надявам се, че няма да му позволиш да говори с Малкото Куче, нали? Той ще поисква да ги извика тук въоръжени.

— Не ме мисли за глупак, монах, само затова, че съм се родил в твоята енория — отговори Къмплейн.

— Дейт, ще им кажеш това, което аз ти заповядам. Отваряй, съветнико!

Вратата се отвори и те се оказаха в никога невиждано от пътешествениците помещение. Това беше квадратна стая с дължина повече от пет крачки. Шест космически скафандръра, напомнящи метални доспехи, стояха прикрепени към стената.

Освен скафандрите в помещението имаше само един предмет. Това именно беше радиото — малко, преносимо устройство, снабдено с презрамки и телескопична антена.

Също както и в товарния люк и тук имаше прозорци. Освен затворения сега обсервационен купол в команндната зала, само четири помощни и два товарни люка имаха илюминатори. Тъй като имаха различен коефициент на разширение в сравнение с корпуса, те представляваха слаби места на кораба и затова бяха поставени само там, където са крайно необходими. Изгледът, който се разкриваше от илюминатора, направи на Марапер такова силно впечатление, както и на всички останали преди.

Дъхът му спря. Той се взираше в огромното пространство и за първи път нямаше сили да каже нито дума. Сега сърпът на планетата беше значително по-голям от тогава, когато го видя Къмплейн. Виждаха се бели и зелени тонове, смесващи се с ослепителната синева, и всичко това сияеше с мек, странен блъсък. На известно разстояние зад величествения сърп ярко светеше слънцето. Развълнуван, Марапер посочи с ръка.

— Какво е това? Слънцето ли?

Къмплейн кимна.

— Господи! — прошепна потресен свещеникът. — То е кръгло! А аз някак си винаги съм си го представял, че е квадратно, като контролна лампа!

Зак Дейт се приближи към предавателя. В момента, когато с трепереща ръка взе апаратата, той се обърна към останалите.

— Трябва да ви кажа нещо — изрече той. — Каквото и да стане, аз няма да скрия от вас. Тази планета е Земята.

— Какво?! — изкреша Къмплайн.

Въпросите, които напираха в него, засядаха в гърлото му.

— Ти лъжеш, Дейт! Сигурно лъжеш! Това не може да бъде Земята!

Старецът неочеквано се разплака. По бузите му се стичаха сълзи, които той даже не се опитваше да задържи.

— Вие трябва да знаете всичко — каза той. — Прекалено много страдахте. Това е Земята и вие не можете да се върнете там. Дългото Пътешествие трябва да продължиечно. И това е един от мръсните номера на живота.

Къмплайн го сграбчи за врата.

— Послушай ме, Дейт — изръмжа той. — Ако това е Земята, защо ние не сме там? Кой си ти? Кои са Чуждите? Гигантите? Какви сте всички вие? Какви?

— Ние сме от Земята — едва произнесе Дейт.

Той размахваше хаотично ръце пред изкривеното от гняв лице на Къмплайн, който го раздрусваше като измъкнат с корените спон водорасли. Марапер крещеше нещо в ухото на Къмплайн, като го държеше за рамото. Сега всички викаха, а лицето на Дейт, под въздействие на желязната хватка на Къмплайн, стана яркочервено.

Те се олюляха, препънаха се в скафандрите, събориха два от тях и самите те паднаха върху им. Най-после свещеникът успя да отскубне пръстите на Къмплайн от гърлото на съветника.

— Ти си луд, Рой — сумтеше той. — Откачи ли? За малко да го удушиш!

— Не го ли чу какво каза? — извика Къмплайн. — Ние сме жертви на някакъв чудовищен заговор.

— Заповядай му най-напред да поговори с това Малко Куче. Само той може да накара този апарат да проработи. Кажи му да поговори с тях, Рой. След това, ако искаш, го убий, ако искаш, му задавай въпроси.

Значението на тези думи достигаше бавно до Къмплайн. Яростта, която като червена пелена закриваше очите му, започна да

отстъпва. Марапер, както винаги разсъдлив, когато ставаше дума за безопасността на собствената му кожа, естествено, беше прав. Къмплейн с огромно усилие се стегна, стана и рязко постави Дейт на крака.

— Какво представлява това Малко Куче? — попита той.

— Това е кодовото название на института, създаден на Земята за изследване на жителите на този кораб — отговори Зак Дейт, като масажираше врата си.

— За изследване? Добре, бързо се свържи с тях и кажи, че няколко души от кораба са много болни и е необходимо веднага да дойде техен кораб. Ние ще отстраним екипажа и ще се върнем с него на Земята. И не се опитвай да казваш нещо друго! Иначе ще те накъсаме на парчета и ще те дадем за закуска на плъховете. Те ще те излапат!

Марапер се раздвижи доволно, потърка ръце и намести наметалото си.

— Ти говориш като образцов вярващ, Рой. Отсега нататък ти ще бъдеш моят любим грешник. Когато корабът пристигне, ще отстраним екипажа и ще се върнем с него на Земята. Всички ще се върнем! Всички! Всеки мъж, всяка жена и всеки мутант — от Носа до машинното отделение!

Зак Дейт вдигна апарата и го включи. След това, без да обръща внимание на тяхната нервна възбуда, смело се извърна и застана пред тях лице в лице.

— Разрешете ми да ви кажа още нещо — започна той с достойнство. — Каквото и да се случи, а аз много се притеснявам от края на тази страшна история, бих искал да знаете всичко. Вие бяхте излъгани, това е вярно. Вашият пълен със страдания живот протичаше в заточение на този кораб, но където и да живеехте, в което и да е място или време, вашият живот нямаше да е спасен от мъката. Жivotът за всеки човек в цялата вселена представлява един дълъг и тежък път. И ако вие...

— Достатъчно, Дейт! — прекъсна го Къмплейн. — Ние не се молим за рая. Ние само искаме да имаме правото да изберем мястото на своите страдания. Хайде, свързвай се с Малкото Куче!

Объркан и блед като платно, Зак Дейт се обърна и се приготви да предава, „вдъхновяван“ от парализаторите пред лицето си. След

минута от металната кутия се чу ясен глас:

— Ало, Голямо Куче. Тук е Малко Куче. Чуваме ви ясно.
Приемаме.

— Ало, Малко Куче... — започна съветникът.

Той замълча и с видимо напрежение се изкашля. Пот се стичаше по лицето му. Веднага щом той спря да говори, Къмплейн размърда оръжието си. Съветникът вдигна очи и известно време с мъка гледаше Сълнцето.

— Ало, Малко Куче! Незабавно изпратете кораб. Тук жителите полудяха. Помощ! Елате добре въоръжени... Те...

Изстрелът на Къмплейн попадна в отворената му уста, а на Марапер — в лявото слепоочие. Съветникът се огъна и се строполи на пода. Заедно с него с грохот падна и радиото. Зак Дейт не помръдна повече. Беше мъртъв, преди още главата му да докосне пода. Марапер вдигна апарата.

— Ей, вие! — изрева той. — Елате тук и ни вземете, смърдящи трупоеди! Елате и ни вземете!

Той замахна и с всичка сила запрати апарата в стената. И веднага след това, със свойствената му смяна на настроенията, падна на колене до тялото на Зак Дейт за ритуално съжаление и печал и започна погребална молитва.

Къмплейн, стиснал зъби, наблюдаваше планетата. Той не беше в състояние да се присъедини към свещеника. Навикът за извършване на ритуални жестове над мъртвите беше забравен завинаги. Той просто беше надраснал каноните. Вледеняващо го мисълта за този факт, който Марапер дори не бе забелязал, но който разбиваше всичките им надежди.

Преодолявайки хиляди прегради, те вече се убедиха, че Земята е толкова близко. Земята — техният истински дом. Но, както каза Зак Дейт, тя беше завладяна от Гигантите и Чуждите. Мисълта за това разпалваше у него безсилен гняв.

V

Лаур Уейън стоеше мълчаливо, вглеждайки се безпомощно в трескавото движение в „Отсек 20“. Тя можеше да стои само защото се държеше за рамката на изкъртена врата. Силата на притеглянето на това място беше престанала да действа вследствие разрушенията, направени тук от щурмовия отряд на Скойт. Беше невъзможно да се определят посоките и на трите концентрични етажа. Горе и долу, таванът и подът се намираха там, където никога досега не са били. За първи път Уейън се замисли за това, какви гениални инженери са конструирали този кораб. В сегашните условия половината от сектора се оказа негодна за живот, стаите бяха обърнати с главата надолу.

Наблизо до Уейън стояха мълчаливо група жени от Носа, които здраво притискаха към себе си деца и наблюдаваха разрушаването на жилищата си. Скойт, облечен само в къси гащета и целият черен от сажди, беше дошъл вече в пълно съзнание след отравянето с газ и сега се бе заел да разглоби целия този отсек, както бе направил това в „Отсек 25“. Веднага след като Уейън му бе предала новините от Къмплейн, магистърът се захвани за работа с предизвикваща страх упоритост.

Първото нещо, което направи, беше да проследи изпълнението на смъртната присъда на две жени и четирима мъже, в които Пенгуъм и няколко членове на Съвета бяха открили осмоъгълните пръстени на Чуждите. Под твърдото му ръководство, както правилно беше предвидил Къмплейн, действията на Хаул и неговите помощници бяха умело насочени и организирани. Тъй като Грег все още беше безпомощен, Хаул го замени с удоволствие. Когато работеше с топлинния излъчвател, набръканото му деформирано лице сияеше. Останалите от бандата на Грег му помогаха с охота, при което липсата на сила на притегляне съвсем не им пречеше. Това обаче съвсем не означаваше, че те му се подчиняват напълно. Те просто се бяха присъединили към него в демоничната му ярост. Това, което някога напомняше медена курабийка с коридори и стаи, сега на светлината на многобройните прожектори изглеждаше като изкована от бронз сцена

от фантастичен сън. В оправнения район бяха загинали вече петима от работещите там, тъй като голяма част от металните участъци и предмети се намираха все още под високо напрежение. Ребрата, направени от някаква особена тежка сплав и служещи за скелет на кораба, бяха останали неповредени. По тях се бяха втвърдили вадички метал, разтопен от високата температура.

Хаосът се усилваше и от водата, бликаща от повредените водопроводи.

В цялото това диво представление най-неприятният проблем беше водата. Тя се стичаше навсякъде, което беше свойствено за природата ѝ, а попадайки в зоната на безтегловност, се спираше и образуваше висящи във въздуха балони. Пожарът, който върлуваше в „Отсек 23“ и „Отсек 24“, се беше превърнал в истински ад и предизвикваше на свой ред силни въздушни течения. Под тяхно въздействие водните капки се разтегляха, напомняйки фантастични стъклени риби.

— Мисля, че вкарахме Гигантите в задънена улица, момчета! — викаше Хаул. — Още преди да разсъмне, вие ще имате достатъчно кръв, за да напълните манерките си.

Той започва ловко да обгаря следващата стена, а съпровождащите го мъже издаваха радостни въодушевени викове, докато извличаха металните отпадъци.

Уейън не можеше да гледа повече към Скот. Дълбоките бръчки на лицето му, които още повече личаха светлината на пламъците и прожекторите, не бе успяла да заличи дори и безтегловността. Те изглеждаха по-дълбоки отпреди и защото за Скот разпадането на света, извън който по-рано не би могъл да си представи себе си, беше изключително болезнено събитие. С това завършващо непрестанната му гонитба на враговете. Тя беше намерила своето въплъщение в малкия яростен Хаул.

Дълбоко потресено от това, което ставаше там, момичето се обърна. Искаше ю се да поговори с Трегонин, но не успя да го открие никъде. Сигурно този дребен човечец, който познаваше истината, без да има възможност да я сподели с някого, се луташе отчаяно из стаята си. Тя трябваше да се върне при Рой Къмпейн. В настроението, в което беше, ю се струваше, че само неговото лице все още е запазило нещо човешко. И сега сред оглушителния грохот, предизвикан от

разрушаването на кораба, тя някак спокойно осъзна, че обича Къмплейн. Те и двамата знаеха за това, макар и никой засега да не говореше по този въпрос. Къмплейн се беше изменил и Уейън беше едновременно и свидетелят, и причината за тези изменения. Много хора се бяха изменили в последно време. Скот също. Той отхвърли вековния ярем на угнетеност и безнадеждност също така, както и Къмплейн. Но ако при другите се изявяваха предимно негативните страни, то метаморфозата на Рой Къмплейн го издигна на много повисоко ниво.

Деветнайсети и осемнайсети отсек бяха претъпкани с хора, очакващи всеобщата катастрофа, в чиято неизбежност все повече се убеждаваха.

Назад, както се убеди Уейън, всички горни етажи бяха обезлюдени. И макар тъмният цикъл сън-реалност да беше преминал, неизбежните като изгрев на слънце лампи не светеха. Уейън включи прожектора на колана си и стисна в ръка парализатора. В „Отсек 15“ тя изведнъж спря. Слаба, колеблива светлина осветяваше коридора. Тя излизаше от един от отворените люкове. Пред очите на Уейън оттам бавно се измъкна някакъв плъх, прекрачвайки с мъка прага. Изглежда, някой бе счупил гръбнака му и сега към тялото му беше прикрепено нещо като щайна, върху която се намираха задните му лапи. Придвижваше се само с предните, тежко и бавно.

След появата на плъха светлината, идваща от отвора на люка, се усили. След това оттам се изстреля огнен стълб, намаля малко и отново порасна. Изплашена от това, Уейън ускори крачка. Догони плъха, който й хвърли бегъл поглед, като продължаваше придвижването си. Мисълта за грозящата ги обща опасност понамали отвращението, което тя обикновено изпитваше към тези същества.

Огънят досега изобщо не беше привлякъл вниманието на корабните жители. За първи път Уейън разбра, че той може напълно да ги унищожи и никой нищо няма да предприеме. Пожарът се разпространяващ между етажите като злокачествен тумор и имаше опасност, докато всички разберат колко ужасно е това за тях, вече да е твърде късно. Тя забърза още повече, прехапвайки устни и усещайки през подметките си нагряващата се повърхност на кораба.

Плъхът инвалид, който пълзеше на няколко метра пред нея, изведнъж трепна и притихна на мястото си.

— Уейън! — чу тя зад гърба си нечий глас.

Обърна се с грация на изплашена сърна. Пред нея стоеше Грег и прибираще парализатора си. Вървейки тихо след нея по коридора, той не бе успял да удържи желанието си да убие плъха. С омотаната си с бинтове глава той беше неузнаваемо изменен. Това, което беше останало от лявата му ръка, беше превързано и прикрепено на гърдите му. В червеникавата тъмнина видът му не предизвикваше доверие.

Уейън не успя да сдържи тръпката от страх по тялото си. Ако по някакви причини ѝ се наложеше да вика за помощ в това отдалечено място, нямаше кой да я чуе.

Той се приближи и я докосна по рамото. Между бинтовете устните му се размърдаха.

— Бих искал да вървя с тебе, инспекторе — спокойно каза той.

— Вървях след теб през цялото време. Там няма какво повече да правя.

— Защо си вървял след мене?

Лаур се отдръпна от него. Стори ѝ се, че под маската от марля вижда усмивката му.

— Нещо не е наред — бавно произнесе Грег, прецеждайки думите през зъби.

Видя, че момичето не го беше разбрало, и добави:

— Имам предвид кораба. За нас това е краят. Светлината загасва. Усещам го с костите си. Разреши ми да дойда с тебе, Лаур, ако така... Да вървим, става горещо.

Тя мълчаливо тръгна напред. Уейън не знаеше съвсем точно защо, но очите ѝ бяха пълни със сълзи. В края на краищата всички те се оказваха в еднакво неприятна ситуация.

Докато Марапер изпълняваше ритуалите си над трупа на Зак Дейт, Къмплейн обикаляше помещението, набелязвайки отбранителните му възможности. Ако от Земята дойдеха множество Гиганти, би трябвало да се отбраняват от тях именно оттук. Сега това беше най-важното. В едната от стените на камерата имаше едва забележима врата, която водеше към някакво съседно помещение. Къмплейн я отвори. Стаята беше малка и ovalна. Оттук можеше да се наблюдава какво става във великия космос. В тази стая на някакъв дюшек лежеше човек.

Това беше Боб Фармър.

Той беше чул през вентилационния отвор всичко, което бе станало от другата страна на вратата, и сега наблюдаваше със страх бившия си приятел. Учтивият разпит, който бяха започнали Скот и неговите сътрудници, прекъснат от внезапното появяване на Гигантите на Носа, бе лишил Фармър от голяма част от кожата на раменете и от почти цялата му психическа устойчивост. В тази стая той трябваше да дочека аварийния кораб от Земята, а неговите спасители се завърнаха при Къртис.

Фармър беше съвсем сигурен, че само след миг ще се отправи на Дългото Пътешествие.

— Рой, не ме измъчвай! — помоли той. — Ще ти кажа всичко, което искаш да знаеш. Ще ти кажа неща, за които изобщо не би могъл да помислиш. Тогава няма да ти се иска да ме убиваш!

— Нямам търпение — грубовато заяви Къмплейн, — но ти ще дойдеш с мене в Съвета. Ще им разкажеш всичко лично. Мисля, че да слушам сам твоите уверения, е твърде опасно.

— Само не отново навътре в кораба, Рой, моля те! Това, което направиха с мене, ми е достатъчно. Няма да мога да понеса повече.

— Ставай! — рязко заповяда Къмплейн.

Той хвана Фармър за ръката, смъкна го от дюшека и го избута в камерата. След това потупа леко свещеника по тила.

— Трябваше отдавна да се откажеш от тези глупости, Марапер. Не можем да губим време. Трябва да доведем Скот, Грег и другите тук, за да можем да нанесем удар на Гигантите, когато пристигнат от Земята.

Свещеникът се надигна с почервяло лице и пооправи наметалото си, като едновременно го изтърси и от праха. През цялото време той се движеше така, че Къмплейн да се намира между него и Фармър, на когото той гледаше като на призрак.

— Мисля, че си прав — каза Марапер, като се обърна към Къмплейн. — Макар и като съвсем миролюбив човек предварително да скърбя за пролятата кръв, все пак трябва да се молим на Съзнанието това да е тяхната кръв, а не нашата!

Оставяйки стария съветник да лежи там, където бе паднал, те избутаха Фармър от камерата в мръсния коридор и после към люка, през който бяха дошли. Приближавайки нататък, те чуваха някакъв все по-усилващ се шум. Пред отвора на люка и тримата спряха като

вкаменени. В инспекционния тунел под краката им се движеше пъттен шумящ поток от плъхове.

Очите им проблясваха, отразявайки червената светлина на прожектора на Марапер, но плъховете не забавиха и за миг похода си към носовата част на кораба.

Малки и големи, сиви, пъстри и кафяви, те бяха устремени напред, подгонени от общ страх.

— Няма да можем да се спуснем там! — каза Къмпейн.

Само при мисълта какво може да се случи, нещо го преряза в стомаха. Пътната маса се движеше устремено с огромна скорост и нищо не беше в състояние да я спре. Като че ли плъховете щяха да плуватечно под краката им.

— На кораба сигурно става нещо страшно — простена Фармър.

Всичкият му страх от доскорошните му приятели в миг потъна в тази поразителна космата река. Обстоятелствата отново ги обединяваха.

— В шкафа в шлюза има сандък с инструменти — каза той. — Там трябва да има дискотрион. С негова помощ ще успеем да си проправим път към централните части на кораба.

Те се върнаха там, откъдето бяха дошли току-що, и донесоха чанта, в която нещо дрънчеше. Фармър бързо отвори чантата и извади една ръчна атомна резачка с дисков накрайник. Пред очите им този инструмент направи с оглушително свистене една голяма безформена дупка.

Тримата с усилие се промушиха през отвора и тръгнаха инстинктивно към познатите им части на кораба. Отново се чуха удари, подобни на неритмично бие на сърце.

Това правеше такова впечатление, като че ли, докато те се намираха във въздушния шлюз, корабът бе оживял. Но явно разрушителите на Скот продължаваха заниманията си.

С преминаването им напред въздухът ставаше все по-гъст.

Тъмнината се изпълваше с дим. Някакъв познат глас повика Къмпейн. Тримата завиха зад ъгъла и видяха момичето и Грег. Уейън се хвърли на врата на Къмпейн. Той набързо й разказа за случилите се неща, а момичето му съобщи за разрушенията в двадесетите отсеки. Тя все още не беше приключила разказа си, когато светлината избухна неочаквано ярко и угасна окончателно.

Угаснаха и контролните светлинни. Силата на тежестта престана да действа и те увиснаха безпомощно във въздуха в пълен мрак.

От дълбочината на кораба, като от гърлото на огромен кит, се дочу глух рев и се понесе по металните му вътрешности. За първи път всички почувстваха как корабът трепна с целия си корпус.

— Корабът е обречен на гибел! — извика Фармър. — Тези идиоти продължават да го унищожават! Не трябва да се страхувате от Гигантите, когато пристигнат тук. Те ще дойдат само като спасителна експедиция, която напосоки ще търси овъглени тела.

— Никой не успя да убеди Роджър Скот да се откаже от работата, която беше започнал — унило се съгласи Уейън.

— Господи! — каза Къмплейн. — Положението е безнадеждно!

— Няма нищо по-безнадеждно от човешкото съществуване — възрази Марапер. — Струва ми се, че командната кабина е най-безопасното място. Точно нататък смятам да тръгна, когато съм в състояние да стоя на краката си.

— Хубава мисъл, свети отче — произнесе Грег. — И на мене ми стигат толкова палежи. За Уейън това също ще бъде най-подходящото място.

— Командната кабина! — поде и Фармър. — Разбира се!

Къмплейн не каза нищо. Той мълчаливо се бе отказал от плана си да отведе Фармър в Съвета. За такова нещо вече беше твърде късно. В подобна ситуация нямаше надежда и за отблъскване на нападението на Гигантите.

Неуверено и невероятно бавно групата преодоля разстоянието от девет отсека, отделящо я от кръглата зала с унищожените пултове. Въпреки всичко накрая те се покачиха по стръмната стълба и се провряха през отвора, който бяха направили преди Къмплейн и Уейън.

— Интересно — произнесе Марапер. — Петима от нас напуснаха Кабините, за да достигнат точно това място, и в края на краищата трима от нас го постигнаха.

— Нямаме голяма полза от това — избоботи Къмплейн. — И досега не мога да разбера защо тръгнах с тебе, монахо...

— Не трябва да обяснява такива неща този, който е роден за ръководител — отбеляза скромно свещеникът.

— Да, точно тук ни е мястото — каза Фармър, малко поободрен.

Той прокара светлината на прожектора по цялото помещение, разглеждайки споените в една маса механизми.

— Разбити са само приборите за управление, а самото управление не е засегнато. Някъде тук има устройство, затварящо всички врати между отсеките. То е направено от същия метал като корпуса на кораба. Необходимо е много повече време, за да го повреди огънят. Само да успея да го намеря...

Той замахна във въздуха с атомната резачка, като че ли искаше да покаже какво се кани да направи, и започна да издирва необходимия му пулт.

— Можем да спасим кораба! — продължаваше той. — Има шансове това да ни се удаде, ако успеем да прекратим връзките между отсеките.

— По дяволите корабът! — развика се Марапер. — Не ни остава нищо друго, освен да се държим заедно, докато успеем да се измъкнем оттук.

— Вие няма да се измъкнете оттук! — отвърна категорично Фармър. — По-добре да разберете това навреме. Никой от нас не може да отиде на Земята. Това е едно безкрайно пътуване, полет, за който никога няма да има приземяване!...

Къмплейн се обърна към него рязко.

— Така ли мислиш? — попита с пресипнал, свит от напрежение глас.

— Не съм виновен аз — бързо отговори Фармър, почувстввал някаква опасност. — Ситуацията е невероятно чудовищна. Тя е такава за всеки от вас. Корабът се намира на околоземна орбита и трябва да остане завинаги на нея. Така гласеше решението на Земното Правителство, когато беше създадено Малкото Куче за постоянен контрол на кораба.

Къмплейн гневно махна с ръка.

— Защо корабът трябва да остане тук? — умоляващо попита Уейън. — Това е толкова ужасно... Та нали ние сме хора от Земята. Страшното пътешествие до Процион и обратно е завършило, а ние по някакви непонятни причини все още го продължаваме. Не ми е ясно какво става на Земята, но нима хората не трябва да бъдат доволни от това, че ние сме се върнали? Щастливи? Възхитени?

— Когато корабът, или Голямото Куче, както на шега са го нарекли заради изпращането му до съзвездието Малко Куче, връщайки се от своето дълго пътешествие, най-после бил забелязан от телескопите, всеки жител на Земята е бил, както казахте, доволен, щастлив и възхитен.

Фармър замълча. Всичко това беше станало, преди да бъде роден, но той знаеше добре историческите факти.

— Към кораба били изпратени сигнали — продължи той, — но те останали без отговор. И все пак корабът се движел в посока към Земята. Това било съвсем необяснимо. Наистина ние вече сме били излезли от времето на технологичното развитие на цивилизацията, но земните жители много бързо реконструирали заводите и цяла флотилия от малки кораби потеглила към Голямото Куче. Те трябвало да установят какво се е случило на борда му. Скоростта на малките кораби била изравнена със скоростта на големия.

След това хората влезли в него и открили, че на кораба в резултат на далечна катастрофа цари Черен Век.

— Деветдневната зараза! — прошепна Уейън.

Учуден от това, че тя знае, Фармър кимна с глава.

— Не трябвало да се допусне корабът да продължи полета си — каза той, — защото по този начин би останал въвечно движение през галактическата нощ. Командната кабина била намерена в същото състояние, в което я виждате сега. Унищожена е, най-вероятно, от никакъв луд преди много поколения. Изключили двигателите, като прекъснали източника им на захранване, а самият кораб бил въведен на орбита около Земята. За буксир послужили малките кораби с гравитационни двигатели.

— Но защо нас са ни оставили на борда? — попита Къмплейн.
— Защо не са ни взели на Земята, когато корабът е бил вече на орбита? Лаур, наистина това е отвратително, нечовешко!

Фармър поклати енергично глава.

— Нечовешко е било именно на кораба — каза той. — Разбирате ли, тези от екипажа, които са преживели епидемията, са се изменили физиологично. Новата белтъчина, прониквайки във всички клетки, е ускорила метаболизма.

Това ускорение е било незначително, но се е увеличавало с всяко поколение. Сега вие живеете четири пъти по-бързо, отколкото би

трябвало.

Докато говореше това, в него се събуждаше огромно състрадание, но лицата на останалите все още бяха изпълнени с недоверие.

— Ти лъжеш, за да ни изплашиш — заяви Грег. Очите му святкаха между бинтовете.

— Аз не лъжа — каза Фармър. — Вместо нормалните за човека осемдесет години вие живеете само двадесет. Коефициентът на ускорение не се разпределя нормално във вашия живот. Вие твърде бързо се развивате като деца, а след нормалния период на зрелост старостта идва изведнъж.

— Но ние бихме открили това глупаво ускорение!... — застена Марапер.

— Не — възрази Фармър. — Не е било възможно да го откриете. Макар около вас да е пълно с признания за това, вие не можете да ги забележите, защото нямате никаква база за сравнение. Например вие възприемате като нормално явление това, че един от четирите ваши цикъла сън-реалност е тъмен. Желаейки четири пъти по-бързо, вие не можете да забележите, че четири ваши дни, или цикли, представляват един наш ден. Когато корабът е бил все още в пълна изправност по пътя към Процион, от полунощ до шест часа сутринта светлината се е изключвала автоматично. Целта е била да се създаде впечатление, че е настъпила нощта. Това също е давало възможност на екипажа да поправя някои дребни повреди, които не могат да се избегнат. И този малък шестчасов интервал за вас представлява пълен ден.

Изведнъж те започнаха да разбират.

Странно, но на тях им се стори, че това разбиране не идва отвън, като някакъв митичен образ на досега скриваната истина. Фармър почувства огромно удоволствие от това, че може да разкаже всичко, дори най-неприятните неща. Можеше да го разкаже на тях, на тези, които го измъчваха. Желаейки да им покаже колко малко всъщност заслужават те, той продължи:

— Ето защо ние, истинските земляни, ви наричаме по между си „бързаци“. Вие просто живеете толкова бързо, че на нас ни се завива свят. Но това не е всичко! Представете си този огромен кораб, който продължава автоматично да функционира, макар и никой да не го управлява. Той ви осигурява всичко, с изключение на това, което не

може, т.е. светлина, въздух, витамини, слънчеви лъчи. Затова вие от поколение на поколение сте ставали все по-дребни. Природата сама регулира подобни въпроси и в този случай просто е решила да спести човешкия материал. Други неща, като например браковете вътре в дадено затворено общество, са ви изменили дотолкова, че се наложи в края на краищата да ви признаем за съвсем различна раса. Фактически вие сте толкова приспособени към вашата среда, че аз се съмнявам, че бихте могли да оживеете на Земята.

Сега те вече знаеха всичко. Страшната истина се разкри пред тях с цялата си яснота. Фармър се обърна, за да не гледа мъртвешките им лица. Той се срамуваше от своя триумф. Зае се с издирването на командния пулт, намери го и в глуcho мълчание започна да отваря почернялата му обвивка с помощта на резачката.

— Значи ние не сме хора — с огромна мъка в гласа произнесе Къмплейн. Всъщност той говореше на самия себе си. — Ти съвсем ясно ни го каза. Нашите дела, надежди, страдания, любов — тях въобще не ги е имало. Ние сме само дребни, забавни, нервно подскачащи механични играчки, кукли с химично задвижване. О, Господи!...

Той замълча и тогава всички чуха шума. Това беше същият звук, който бяха чули в инспекционния тунел. Милиони плъхове в неудържим поток се движеха по кораба.

— Те идват към нас — изпища Фармър. — Приближават се, а ние сме в задънена улица! Те ще ни изядат, ще ни разкъсат на парчета!

Внезапно той със страшно усилие изви настриани обличовката на пулта с голи ръце. Под нея имаше осемдесет и четири оголени кабела. С помощта на инструмента Фармър бързо съедини кабелите по двойки, озарен от хиляди искри. Корабът едва забележимо трепна и страшният звук на приближаваща се армия от гризачи изведенъж изчезна. В този миг отсечите бяха изолирани един от друг. Металните прегради, които ги съединяваха, бяха пътно затворени, прекъсвайки всяка връзка.

Дишайки тежко, Фармър се строполи на пулта. Успя, но буквально в последната секунда. При мисълта за това, колко близо беше до страшната смърт, започна да му се гади.

— Погледнете го! — иронично възклика Грег, като посочи със здравата си ръка Фармър. — Не беше прав, като говореше за нас тези

неща. Ние с нищо не сме по-лоши от него, даже напротив. Та той е съвсем зелен от страх.

Той се приближи към Фармър със свит юмрук. Марапер вървеше след него, като изваждаше ножа си.

— Някой трябва да заплати за това чудовищно зло — произнесе свещеникът през зъби. — И това ще бъдеш ты, Фармър. Като разплата за страданията на двадесет и три поколения ты ще се отправиш на Дългото Пътешествие. Това ще бъде достойна постъпка.

Фармър безсилно изпусна резачката от ръцете си, неспособен дори да се съпротивлява. Той мълчеше и стоеше, без да мърда, като че ли беше изцяло съгласен със свещеника. Марапер и Грег бързо се приближаваха към него, а Уейън и Къмплейн стояха отзад като вкаменени. В момента, в който Марапер вдигна ножа си за удар, огромният купол, под който те се намираха, се изпълни със силен скърцащ звук.

Капаците, затворени още по времето на капитан Грегъри Къмплейн, по необясними причини се разтвориха, откривайки огромните прозорци. Три четвърти от обкръжаващия ги купол сега бяха заети от панорамата на космическото пространство. Самата вселена ги гледаше през прозрачната броня.

От едната страна на кораба яростно светеше Слънцето, а от другата се забелязваше мекото сияние на Земята и Луната.

— Как стана това? — тихо попита Уейън, когато замълкна последното ехо от шума на отварящите се капаци.

Те се спогледаха неуверено. За известно време нищо друго не се раздвижи. С глуповато изражение на лицето Марапер скри ножа си в джоба. Гледката беше твърде великолепна, за да се цапа с кръв. Дори и Грег се отмести от Фармър. Заливаха ги чистите потоци на слънчевата светлина. Накрая Фармър възвърна гласа си:

— Всичко ще бъде наред — спокойно произнесе той. — Не се страхувайте. Малкото Куче ще изпрати кораб. Огънят ще бъде потушен, плъховете ще бъдат унищожени и всичко ще се върне по местата си. Отново ще отворим вратите между отсечите и вие ще можете да живеете така, както и преди.

— Никога! — каза Уейън. — Някои от нас са посветили живота си на това, да се измъкнем от тази гробница. Ние по-скоро ще умрем, отколкото да останем тук.

— Точно от това се страхувах — каза Фармър тихо, като че ли на себе си. — Предвиждахме, че все някога ще дойде този ден. И по-рано много от вас откриваха различни тайни, но винаги успяхме навреме да ги накараме да мълчат. Какво пък, може да ви се отдаде да се адаптирате на Земята, както някои ваши деца, но ние винаги...

— „Ние“! — изкрещя Уейън. — Постоянно казваш „ние“. А всъщност ти си само един Чужд, съюзник на Гигантите. Какво те свързва с истинските хора На Земята?

Фармър се разсмя и този смях беше тъжен.

— Чуждите и Гигантите са истински хора — каза той. — Когато Голямото Куче е било въведено на орбита, ние, земляните, сме си давали сметка каква отговорност поемаме. На първо време вие сте се нуждаели от лекари и учители. Необходими са били и свещеници за противодействие на кошмарните предразсъдъци на вашата Наука, която обаче, независимо от своята мерзост, ви е помогала в някаква степен да оживеете. Имало е, разбира се, и трудности. Лекарите и всички останали хора не можели просто да дойдат през шлюзовите камери и да се смесят с вас, макар и поради гъстата растителност и инспекционните тунели това да е било възможно. Най-напред е трябвало да преминат известен стаж в института Малко Куче, за да се научат да се движат и говорят колкото може по-бързо, да спят малко, с две думи — да живеят като „бързаци“. Освен това трябвало да се приучат да понасят страшната миризма, разнасяща се из целия кораб. Разбира се, всички те трябвало да бъдат с много нисък ръст, защото никой от вас не превишава пет фута. Много от тях вие сте познавали и сте обичали. Например доктор Линдси или художникът Мелър. Те и двамата бяха земляни, живеещи в Кабините. Те бяха Чужди и в същото време ваши приятели.

— А ти? — запита Къмплейн.

Той махна с ръка край лицето си, прогонвайки някакъв нахален молец.

— Аз съм антрополог — отвърна Фармър. — Освен с изследванията си се занимавах и с разпространяване на знания на кораба. Такива като мене тук има много. Това всъщност е единствена по рода си възможност за изследване на механизмите на въздействие на затворената среда върху личността на човека. По този начин ние успяхме да научим значително повече за човека и цивилизацията, от

колкото ако бяхме работили много векове на Земята. Зак Дейт беше тук ръководител на всички, както вие ни наричате, Чужди. Нормалното време, отделяно от нас за работа на територията на кораба, е две години. Моето пребиваване беше към края си. Аз не мога повече да оставам тук, време е да се връщам вкъщи, за да пиша труд за това, как бях Чужд на кораба.

Престоят тук е изключително полезен. Наистина, това е уморително, но, общо взето, не е твърде опасно, освен ако не попаднеш в ръцете на такъв човек като магистър Скойт. Зак Дейт много обичаше „бързациите“, обичаше вас. Той остана на кораба много по-дълго време, отколкото трябваше, за да се бори за подобряване на условията на вашия живот. Той искаше да помогне за това, начинът на мислене на Носарите да се приближи до нормалния. В това Зак Дейт имаше огромни постижения. Впрочем вие сами можете да се убедите, като сравните условията за живот на Носарите с тези, характерни за племената, живеещи в Джунглите. Дейт беше изключителен човек. Може би, когато завърши своята работа, ще напиша неговата биография...

Къмпайн се почувства неловко. Изведнъж си припомни сцената, в която те с Марапер хладнокръвно убиха стария съветник.

— А Гигантите какви са? Просто високи хора ли? — попита той, стараейки се да смени темата.

— Не високи, а нормални — отговори Фармър. — Това означава високи шест фута и повече. За тяхната работа не беше необходимо да се подбират ниски хора. За разлика от Чуждите, те не трябваше да се появяват пред вас. Това беше технически персонал, който се беше появил тук от времето на въвеждане на кораба на околоземна орбита. Тези хора тайно промениха кораба така, че той да стане по-удобен за вас, за вашите условия на живот. Те преградиха командното отделение, за да го предпазят от това, някой от вас да проникне там и да реши да се позабавлява, макар ние винаги да сме се старали да ви внушаваме, че вие се намирате на движещ се в пространството кораб. В задълженията на техническия персонал влизаше и унищожаването на всичко, намерено от вас, което би могло да доведе до нещастни случаи. Основната им работа обаче беше поддръжката. Те поправяха водопроводите, вентилацията и всичко останало. Нали си спомняш, Рой, как срещна Джек Рендъл и Джон Ендрюс, когато те отстраняваха

течовете в плувния басейн. Разбира се, в рамките на възможното те унищожаваха и плъховете, но това не е никак просто, тъй като тези гризачи са твърде хитри същества. Много видове са се изменили коренно от времето на отлитането към Процион. Сега, когато повечето от плъховете се намират между преградените отсеки, ще ги унищожим с един замах. Пръстените, които носим, представляват аналоги на ключовете, използвани от техническия персонал още когато корабът се е движел. Тези ключове и инспекционните тунели, през които можеше спокойно да се влиза и излиза, ни позволяваха да живеем заедно с вас. Ние имахме на кораба тайно скривалище, където от време на време можехме да отидем, за да си починем, да хапнем нещо и да се изкъпем. Там най-вероятно сега умира Къртис, ако не го е спасило затварянето на връзките между отсеките. Къртис за съжаление не е от тези хора, които носят сериозна полза с ръководството си. Той е твърде нервен и непоследователен за това. Под негово ръководство дисциплината отслабна, допуснаха се малки грешки. Нещастникът, когото рани Грег и му отне поялника, работеше в Джунглите сам, а не в двойка, както предписват инструкциите. Това беше една от грешките на Къртис. Независимо от това аз се надявам, че той все някак ще се измъкне от тази ситуация.

— Това означава, че всички вие просто сте ни пазили! Не сте искали да ни плашите, така ли? — лукаво попита Грег.

— Не, разбира се. Нашите инструкции изключително строго забраняват да се убиват „бързаци“. Никой от нас нямаше в себе си постоянно оръжие. Легендата, че Чуждите се появяват от само себе си от остатъците на загниващите водорасли, е само едно детско суеверие на жителите на кораба. Ние не искахме да ви притесняваме. Нашата единствена цел беше да ви помагаме.

Грег се разсмя.

— Разбрах всичко — каза той. — Вие сте били само грижливи бавачки за нас, палавите деца, така ли? А не сте ли помисляли за това, че докато вие така сте се грижели за нас и сте провеждали всичките си изследвания, ние сме вървели през ада? Погледни ме! Погледни нещастния ми приятел и онези скитници, които ми се подчиняваха! Не забравяй и за тези, които по рождение бяха така деформирани, че ги убивахме от жалост, когато ги срещнехме в Джунглите. Нека направим сметката: двадесет и три минус седем. Позволили сте на шестнадесет

поколения да живеят и умират тук, толкова близо до Земята, допуснали сте да ни се струпат всички мъки, за които може да се помисли. И за всичко това смятате, че сте заслужили награда?!

— Не си ме разбрал правилно! — извика Фармър. — Кажи му, Къмплейн! Нали ви обясних, че целият ви живот е ускорен! Продължителността на живота на едно ваше поколение е толкова малка, че са се сменили двадесет, преди Голямото Куче да бъде открито и въведено на околоземна орбита. Кълна ви се, че този ваш основен проблем непрекъснато се изследва в лабораториите на Малкото Куче. Всеки момент може да бъде създадено средство, което след вкарането в кръвта вида разрушава пептидната връзка на чуждата белтъчина във вашите клетки. И тогава вие ще бъдете свободни. Дори сега...

Той внезапно млъкна, загледан напрегнато и с учудване в една точка.

Всички погледнаха нататък. Дори Грег се обърна. От отвора на един от разрушените пултове към ослепителната светлина се издигаше струйка дим.

— Пожар! — простена Фармър.

— Дреболия! — отвърна Къмплейн.

Той се приближи до бързо увеличаващия се облак. Това не беше дим. Това бяха неизброими пълчища молци. На огромни кълбета те влитаха под купола, насочвайки се към Сълнцето. След първата вълна от малки насекоми започнаха да се появяват и едри екземпляри, промъкващи се трудно през отвора на пулта. Безбройните рояци, които винаги летяха пред своите съюзници — плъховете, — бяха проникнали в отсека на командната кабина, преди там да се появят гризачите. Сега се измъкваха на свобода във все по-нарастващи количества.

Марапер грабна парализатора и започна да ги унищожава още с появяването им.

Хората бяха обхванати от странното усещане, че от роящите се облаци мутанти до тях достигат някакви незавършени фрагменти от мисли. Марапер спря да стреля и насекомите се появиха отново като още по-гъста мъгла. Някъде под плотовете на електронните пултове се чу трясък от късо съединение. Насекомите бяха запълнили пространството между проводниците.

— Могат ли да причинят някаква сериозна повреда? — попита Уейън.

Къмплейн недоумяващо разтърси глава. През цялото време той се бореше със странното усещане, че пространството около мозъка му е запълнено с памук.

— Помощта се приближава! — с облекчение произнесе Фармър.

Той посочи нещо с пръст. На фона на родната му планета някаква малка, почти незабележима светлинка се приближаваше към кораба.

Уейън почувства някакво ужасно замайване. Погледна навън през прозрачните стени на купола. От висотата на командната кабина нейният поглед обхващащо целия кораб. Ясно се различаваше неговият люспест гръб.

Подчинявайки се на някакъв неясен импулс, тя се отгласна с крак. В следващия момент се оказа в горния край на купола, откъдето гледката беше още по-величествена. До нея плуваше Къмплейн. След минута двамата се заловиха за един от съ branите на ролка капаци.

Изведнъж те се досетиха, че най-вероятно молците случайно са включили механизма за отваряне на капациите на прозорците, докато са търсили пътя към командната зала. Сега те трептяха наоколо, изпълвайки хората с надежда.

Уейън погледна тъжно към Земята. Видът на планетата ѝ подейства като зъбобол и тя веднага извърна глава.

— Като си помисля само, че те сега идват от Земята, за да ни откъснат завинаги от Слънцето!...

— Няма да направят това. Мисля, че няма да могат — тихо каза Къмплейн. — Фармър е глупак, нищо не разбира. Когато дойдат земляните, ще видят, че ние сме заслужили правото на свобода, правото на живот на Земята. Та те не са чудовища, иначе не биха полагали толкова много усилия за нас. Те ще разберат, че ние сме готови по-скоро да умрем, отколкото да живеем тук.

Някъде от долу до тях достигна грохотът на взрив. В залата се разлетяха парчета от металните плотове на таблата заедно с множество мъртви молци и дим. Уейън и Къмплейн погледнаха надолу и видяха как Грег и Фармър отскачат настрани, за да избегнат опасността. Свещеникът бавно ги последва, като се стараеше едновременно да запази спокойствие и да се избави от собственото си наметало, преметнато през главата му от завихрянето на въздуха.

Следващият взрив изхвърли нов фонтан насекоми, между които помръдваха и някои, останали живи. Като се съди по всичко, имаше опасност командната кабина да потъне изцяло във вълни от молци. След втория взрив някъде от недрата на кораба започна бавно да нараства тежък грохот, като че ли символизиращ многовековната агония на звездолета. Звукът приближаваше и ставаше все по-силен.

Къмплейн усети как тялото му започна да трепти в ритъма на това страшно пулсиране.

Уейън мълчаливо показва с ръка външната обвивка на кораба. По дълбината на целия корпус започнаха да се появяват напречни пукнатини. След дълъг живот Голямото Куче накрая умираше и тътенът, който се чуваше, беше неговият предсмъртен вик.

— Това е предпазният блок за безопасност! — извика Фармър.

Гласът му достигна до тях някак си отдалеч.

— Молците са включили блока за безопасност. Сега корабът се разпада на отделни отсеки!...

Това беше ясно за всички. Пукнатините, появили се по изящното тяло на кораба, се превърнаха в процепи, които след малко станаха част от космическото пространство. Корабът вече не съществуваше! Останаха само осемдесет и четири огромни монети, които се смаляваха и смаляваха при движението си в различните посоки, в които ги беше изпратило устройството за разпадане. Всяка от тези монети представляваше един отсек от кораба — отделен изолиран свят, приличащ на спасителен пояс в безбрежния океан от тъмнина, движещ се плавно около Земята със случаен брой хора, животни и водорасли във вътрешността си.

— Това разпадане е окончателно и никой сега вече не би могъл да възстанови нашия свят. Те нямат друг изход. Ще бъдат принудени да ни вземат на Земята — каза Уейън със слаб глас.

Тя погледна към Къмплейн, стараейки се по женски да предвиди какво ги очаква.

Момичето опита да си представи всички трудности, които щяха да съпътстват приспособяването им към съвсем новите условия за живот на Земята.

„Ситуацията е такава, като че ли всеки от нас току-що се е родил“ — помисли си тя, като гледаше станалото внезапно сериозно лице на Къмплейн.

Те двамата си приличаха напълно. Никой от тях не знаеше какво точно иска. Но сега най-после щяха да имат възможност да го разберат.

Издание:

Брайан Олдис. Краят на мрака (Нон-стоп)
Издателска група „НЕОХРОН“, Пловдив, 1993

Brian Aldiss. Non-stop
London, MSA, 1978

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.